II 9505

Anul 111 Sibiu, 1 ianuarie 1963 Nr. 1—2

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMINĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Trăiască a XV-a aniversare a proclamării Republicii Populare Romîne!

Patria noastră

Au trecut 15 ani pe vadul vremii de cînd poporul muncitor a proclamat Republica Populară Romînă, patria tuturor oamenilor muncii de la oraşe şi sate. Căci patria — cum spunea Tudor Vladimirescu — „nu este tagma jefuitorilor, ci este norodul". Da: patria este poporul, care prin muncă îşi făureşte o viaţă mai bună, Patria este ţara, în care stăpîn este poporul, ale cărei bogăţii şi frumuseţi aparţin poporului. Patria este noua orînduire, orînduirea socialistă, pe care o ridică poporul zi de zi tot mai îmbelşugată, tot mai luminată, tot mai fericită.

Cînd priveşti peste plaiurile ţării noastre, aproape nu-ţi vine să crezi ochilor că în numai 15 ani s-a schimbat aşa de mult înfăţişarea lor. Peste tot se vede pecetea puterii creatoare a poporului, care a înnoit întreaga ţară. Pămîntul acesta este bogat şi are frumuseţi negrăite. Munţii cu piscurile lor semeţe, cu pîraiele năvalnice, cu podoaba pădurilor de brazi, dealurile cu livezile lor pîrguite în soare, cîmpiile cu lanurile întinse, cu ape domoale, toate încîntă sufletul cu frumuseţile lor variate. Dar acest pămînt de o frumuseţe deosebită, are şi bogăţii imense, cărbune, fier, argint, aur, gaze, etc. El hrăneşte cîmpurile de cereale, turmele de oi, cirezile de vite, ş. a.

In Republica Populară Romînă toate sînt ale poporului, căci poporul e stăpîn peste ţara sa, cu toate frumuseţile şi bogăţiile ei. Şi poporul le înmulţeşte prin muncă şi le chiverniseşte cu înţelepciune ca toţi oamenii muncii şi fiecare în parte să se bucure de o viaţă din ce în ce mai bună.

Astfel, pretutindeni, în toate colţurile ţării, vezi înălţîndu-se fabrici şi uzine, care umplu de mîndrie pe orice fiu cinstit al patriei noastre. Sub îndrumarea conducătorilor înţelepţi, ridicaţi din sînul oamenilor muncii, poporul nostru a păşit pe calea industrializării socialiste într-un ritm extraordinar, în aşa fel încît ţara noastră a devenit o ţară cu industrie avansată, care poate sta pe piaţa mondială alături de ţări cu tradiţii industriale mai vechi. Produsele noastre sînt preţuite şi căutate în toate părţile globului pămîntesc. Numele patriei noastre este purtat cu vrednicie peste hotare de maşinile, făurite cu mîinile şi mintea acestui popor harnic şi talentat.

E destul să dăm cîteva date, ca să vedem clar ce progrese uriaşe s-au realizat în anii puterii populare. Ritmul mediu de creştere a producţiei industriale între anii 1951—1959 a fost de 12,7 la sută, iar între anii 1960—1961 a fost de 15,8 la sută. Numai între anii 1950—1961 producţia industrială a crescut de 3,9 ori. Rezultatul este că producţia globală industrială în 1961 era de 5,8 ori mai mare decît producţia globală industrială din 1938 (anul de vîrf al Romîniei burgheze). Planul şesenal (1960—1965) prevede un ritm mediu anual de creştere de 13 la sută. In felul acesta, producţia globală industrială va fi în 1965 de 2,1 ori mai mare decît producţia din 1959. Industria noastră satisface nevoile ţării şi furnizează produse de calitate superioară ţărilor, cu care avem schimburi comerciale.

Acelaşi progres se constată şi în agricultură. Incheindu-se procesul de colectivizare a agriculturii în primăvara anului 1962, acum nu mai vezi ogoare îmbucătăţite, fîşii de pămînt lucrate în trecut individual şi cu metode învechite, ci pe tarlale întinse se leagănă în soare holdele aurii, foşnesc necuprinse lanuri de porumb, se arată ogoare mari de cartofi, floarea soarelui, sfeclă de zahăr, etc. Pămîntul ţării dă rod tot mai bogat, pentru că îl muncesc oamenii în comun şi cu tragere de inimă, pentru că se aplică metodele agrotehnice cele mai avansate, pentru că se folosesc maşini agricole la aproape toate lucrările, pentru că în pămîntul bine lucrat, bine îngrăşat, se seamănă seminţe selecţionate, cele mai potrivite cu solul şi clima şi cele mai rodnice. Pe dealurile pustii, pe rîpe, pe terenuri nisipoase, pretutindeni munca în comun organizează terenul şi-l foloseşte, dacă nu pentru cereale, atunci pentru viţă de vie, pomicultură, ş. a. Rîurile sînt canalizate, pămînturile sînt irigate şi acolo unde era pustiu apar livezi de pomi sau grădini înfloritoare. Iată numai cîteva date, care arată acest avînt al agriculturii socialiste. In 1938 aveam 4.858 tractoare, ce lucrau pe pămînturile moşierilor. In 1961 avem peste 77.000 tractoare convenţionale de 15 cai putere. Pînă în 1965 se prevede înzestrarea agriculturii cu circa 150.000 tractoare convenţionale de 15 cai putere, 70.000 semănători pentru cereale, peste 40.000 combine pentru păioase, 8.200 maşini de recoltat porumb şi alte numeroase maşini agricole, ce vor lucra pe pămînturile gospodăriilor colective şi gospodăriilor de stat. Corespunzător cu această înzestrare şi cu felul de a lucra pămîntul, creşte şi producţia agricolă. In 1950 producţia medie la hectar a fost la grîu de 800 kg, la porumb 740 kg. In 1961 producţia medie la hectar a fost la grîu de 1.340 kg (cu 540 kg mai mult), la porumb de 1.670 kg (cu 930 kg mai mult).

Agricultura noastră satisface nevoile de materii prime ale industriei şi trebuinţele populaţiei — şi produce rezerve importante pentru export.

Dezvoltarea aceasta rapidă a economiei a avut drept rezultat creşterea venitului naţional. Intre 1950—1961 venitul naţional s-a mărit de aproape trei ori. Acest venit este folosit pentru dezvoltarea mai departe a economiei, pentru ridicarea nivelului de trai, material şi cultural, al poporului. Poporul munceşte pentru sine, pentru viaţa lui cea nouă. Salariul real faţă de 1955 — în 1961 a fost mai mare cu 55 la sută. Oraşe noi au apărut pe harta ţării. Oraşele vechi au fost reconstruite, s-au dezvoltat, adăugîndu-li-se cartiere întregi. La sate s-au ridicat sute de mii de case noi. In planul şesenal e prevăzută numai din fondurile statului construirea a 300.000 de apartamente. Noile construcţii — uzine, instituţii, locuinţe — sînt nu numai ridicate cu metode şi mijloace moderne, ci şi cu gust artistic. Talentul şi priceperea arhitecţilor şi constructorilor noştri se arată în cartierele noi, în blocurile noi, luminoase şi frumoase, încît ele deşteaptă elogiul celor ce vin din alte ţări şi mîndria fiecărui cetăţean al patriei noastre. Nevoile materiale ale poporului sînt împlinite din ce în ce mai deplin. In 1961 s-au desfăcut mărfuri în valoare de peste 47 miliarde lei, cu 15 la sută mai mult ca în 1960. La oraşe şi la sate oamenii muncii trăiesc mai bine, au un trai civilizat, ca hrană, ca îmbrăcăminte, ca locuinţă, ca mobilă, electrică, radio, motociclete, etc. Datorită acestor condiţii civilizate de existenţă media vîrstei populaţiei noastre a crescut de la 42 ani, cît era în 1930—1932, la 66 ani în prezent. Astfel, patria noastră a dăruit în medie locuitorilor un plus de 24 ani de viaţă.

(Continuare în pag. 2)

69300

Patria noastră

(Continuare din pag. 1)

De asemenea nivelul cultural al poporului este în necontenită creştere. Analfabetismul a fost lichidat. Afară de grădiniţele pentru preşcolari, avem circa 15.000 şcoli de patru şi opt ani cu peste 2,5 milioane elevi, care primesc gratuit toate manualele şcolare. Avem aproape 600 şcoli medii de cultură generală de 11 ani cu circa 270.000 elevi, şi 164 facultăţi cu aproape 100.000 studenţi. Invăţămîntul de toate gradele e gratuit. In ţara noastră funcţionează circa 60 teatre dramatice, opere şi teatre muzicale, 10 filarmonici, 7 orchestre simfonice; în instituţii şi comune există cluburi, case de creaţie populară, cămine culturale, ansambluri populare de cîntece şi dansuri şi alte formaţii artistice. Presa, cu un tiraj zilnic de 6 milioane exemplare, cărţile — care în 1961 s-au tipărit în 50 milioane exemplare, iar în ultimii zece ani în aproape jumătate miliard de exemplare —, şcolile, bibliotecile, căminele culturale, universităţile populare, expoziţiile, şi alte manifestări culturale răspîndesc cultura în masele poporului, contribuie la ridicarea nivelului cultural al oamenilor muncii şi la stimularea capacităţilor lui artistice creatoare. Realizările oamenilor de ştiinţă, artiştilor şi tehnicienilor noştri, ca şi creaţiile artei populare, sînt preţuite ca realizări deosebite nu numai în ţară, ci şi peste hotare.

In anii puterii populare patria noastră a devenit o ţară industrială-agrară avansată, cu un înalt nivel de trai material şi cultural al poporului.

In aceşti ani a crescut şi prestigiul internaţional al ţării noastre, nu numai pentru realizările mari amintite, ci şi pentru politica de pace şi colaborare între popoare, pe care o duce în mod consecvent. Astfel, ţara noastră — alături de Uniunea Sovietică, de celelalte ţări socialiste şi de luptătorii pentru pace din toată lumea — a sprijinit şi sprijineşte lupta pentru dezarmarea generală şi totală, pentru interzicerea experienţelor cu arme atomice, pentru lichidarea colonialismului. Ea a susţinut şi susţine ca toate problemele internaţionale să fie rezolvate nu prin forţă, ci prin tratative. Ea a propus ca Balcanii să devină o zonă denuclearizată, o zonă a păcii, ca tineretul să fie educat în spirit de pace şi prietenie. Ea întreţine relaţii comerciale şi culturale cu o mulţime de ţări, ajutînd ţările mai puţin dezvoltate să-şi făurească o industrie proprie, să-şi întărească economia.

Privind avîntul economic şi cultural al poporului nostru şi prestigiul ce l-a dobîndit pe plan internaţional, nu poţi să nu tresalţi de bucurie, să nu fii mîndru de ţara ta, să nu-ţi iubeşti patria, tot mai frumoasă, tot mai puternică, tot mai bogată. Dragostea de patria noastră, care însufleţeşte pe toţi oamenii muncii, este izvorul tuturor biruinţelor populare, este izvorul hotărîrii ferme a poporului de a munci pentru ca ea să devină tot mai înfloritoare şi de a o apăra împotriva celor ce ar îndrăzni să-i ameninţe independenţa şi cuceririle de pînă acum şi de mîine.

La a 15-a aniversare a proclamării Republicii Populare Romîne, poporul nostru aduce totodată mărturia solidarităţii sale şi sentimentelor lui frăţeşti de mulţumire faţă de marele popor sovietic, al cărui ajutor multilateral şi dezinteresat stă la temelia succeselor noastre, şi faţă de popoarele ce construiesc socialismul în colaborare strînsă cu noi. Ţările socialiste păşesc împreună, într-ajutorîndu-se reciproc, spre acelaş viitor de pace şi fericire.

Biserica noastră este alături de popor. Clericii şi credincioşii Bisericii noastre aduc contribuţa lor la lupta poporului pentru pace şi la munca lui pentru întărirea patriei noastre scumpe, Republica Populară Romînă.

Toţi oamenii muncii, care — însufleţiţi de nemărginită iubire de patrie —, făuresc prin strădanii neostenite viaţa fericită a poporului, înalţă acum, la a 15-a aniversare a Republicii noastre scumpe imnul:

Puternică, liberă, pe soartă stăpînă
Trăiască Republica Populară Romînă!

Telegraful Romîn

Pacea, ţel permanent al poporului nostru

La 30 decembrie 1962 s-au împlinit 15 ani de la proclamarea Republicii Populare Romîne. Bilanţul făcut cu prilejul acestui popas sărbătoresc arată că poporul nostru a înscris în acest răstimp mari succese în propăşirea vieţii sale sub toate aspectele. Dar tot cu acest prilej trebuie să subliniem şi lupta neobosită pe care poporul nostru şi conducerea ţării noastre au dus-o pentru apărarea păcii, pentru deplinul ei triumf în lume.

Pacea, sentimentele bune, respectul pentru alte popoare sînt însuşiri firesti ale poporului nostru. In această privinţă este destul să ne gîndim la salutările sale de fiecare zi, ca: Noroc bun, pace bună sau mergi în pace, precum şi la bunele urări pe care şi le face cu diverse ocazii mai de seamă din viaţa sa. Şi pe cît îi este de dragă pacea, pe atît poporul nostru a urgisit războiul, fapt care a pătruns chiar în folclor, unde întîlnim versuri ca acestea:

Foaie verde de trifoi,
Mînca-l-ar focul războiu!
sau
Frunză verde trei granate
Impărate, împărate,
Fă pace, nu te mai bate,
Că-ţi mor cătanele toate.
C-au fost mulţi ca mustele,
Şi-au pierit ca frunzele.
Impărate stinge focu,
Că la mulţi le mînci norocu.
Că de cînd bătaia ţii:
Au rămas holde pustii,
Şi-au rămas maice bătrîne,
Mulţi copii mici fără pîne.

versuri care ne amintesc de vremuri apuse, în care feciorii noştri erau ţiriţi în războaie, războaie în care nu erau interesaţi decît regii şi împăraţii şi care nu puneau nici un preţ pe viaţa mulţimilor şi pe suferinţele lor.

Iată însă că regii au fost înlăturaţi şi poporul nostru a luat soarta sa în propriile sale mîini şi deci şi cauza păcii. Poporul nostru doreşte pacea şi luptă pentru ea nu numai pentru că din fire iubeşte pacea, ci şi pentru că el este angajat într-un mare şantier de zidire a unei vieţi noi, mai bune şi mai fericite pentru toţi cei ce muncesc.

Munca paşnică şi lupta pentru pace a poporului nostru este vădită în toate sectoarele sale de viaţă.

Aşa de pildă Institutele de cercetări ştiinţifice ale ţării noastre urmăresc să facă viaţa mai uşoară, să folosească cuceririle ştiinţei în scopuri paşnice. „Adevăraţii oameni de ştiinţă au în sarcina lor nu numai descoperirea relaţiilor dintre fenomene şi formarea acestora, dar şi datoria de a supraveghea ca descoperirile lor să nu fie puse în serviciul duşmanilor progresului omenesc, al duşmanilor vieţii şi bunăstării maselor populare... Oamenii de ştiinţă trebuie să arate popoarelor că ele nu au nici un interes de a se urî şi ucide între ele" — declară acad. prof. C. I. Parhon, personalitate de vază a ştiinţei romîneşti. „Nu există pentru omul de ştiinţă o datorie mai mare decît aceea de a-şi pune pregătirea, rezultatele străduinţilor sale în slujba ţării sale şi a întregii omeniri, în slujba păcii" — spune şi acad. Elie Carafoli, director al Institutului de mecanică aplicată „Traian Vuia" al Academiei R.P.R.

Aceleaşi idei umanitare, ale dragostei de oameni sînt promovate şi în viaţa culturală a poporului nostru, în operele de artă, în literatură, în teatru, în cinematograf, etc. „Impreună cu tovarăşii mei de muncă caut să promovez acele spectacole care să afirme umanismul, dreptul oamenilor la fericire, încrederea în viitorul luminos al omenirii" — declară artistul poporului Radu Beligan, director al Teatrului de Comedie din Bucureşti. „Arta nu înfloreşte cu frica pentru a doua zi — spune şi arhitectul Duiliu Marcu, preşedintele Uniunii arhitecţilor din R.P.R. — şi nici omenirea nu se înalţă sub bubuitul tunului. Artele au nevoie de pace. Pacea este creatoarea de valori".

La festivalul cinematografic internaţional de la Karlovy Vary, din 1953, a fost decernat „Premiul luptei pentru progres social" filmului romînesc „Mitrea Cocor". La acelaşi festival cinematografic din 1960 a fost premiat apoi filmul romînesc „Valurile Dunării", pentru calităţile sale de demascare şi combatere a ororilor războiului.

Ideile păcii şi prieteniei între popoare sînt cultivate şi în rîndurile tinerei generaţii care învaţă şi se formează în şcolile de toate gradele din R. P. Romînă. „De la catedră trebuie să insuflăm copiilor dragostea şi respectul pentru om, pentru marile valori ale umanităţii. In acest sens sînt îndreptate programele noastre de învăţămînt şi ar fi bine dacă în toate ţările lumii ar fi profesat un învăţămînt care să educe tineri cu înalte idealuri de viaţă" — spune profesoara Ella Lupu din Bucureşti.

Dînd glas acestor năzuinţe dragi ale poporului nostru, conducerea ţării noastre, Statul nostru, Republica Populară Romînă, promovează o politică fermă de apărarea păcii, de destindere şi colaborare internaţională, pentru dezarmare generală şi totală.

„R. P. Romînă — spunea dl Gh. Gheorghiu-Dej, Preşedintele Consiliului de Stat, în raportul prezentat la sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naţionale, care a avut loc cu prilejul colectivizării agriculturii — îşi aduce contribuţia la cauza apărării păcii, militează cu perseverenţă pentru dezarmare generală şi totală, pentru soluţionarea paşnică a problemelor litigioase, pentru dezvoltarea colaborării şi apropierea între popoare".

Trebuie să menţionăm aici iniţiativele valoroase pentru cauza păcii pe care conducătorii R. P. Romîne le-au avut în cadrul O.N.U.

Astfel, în septembrie 1957, Preşedintele Consiliului de Miniştri al Republicii Populare Romîne, dl Chivu Stoica, a făcut cunoscuta propunere a Guvernului Romîn cu privire la convocarea unei Conferinţe a şefilor de guverne ai ţărilor balcanice în scopul întăririi păcii şi al stabilirii unei colaborări multilaterale între ele.

In iunie 1959, ţinînd seama de evoluţia evenimentelor, Guvernul Romîn şi-a completat propunerea, sugerînd ca la Conferinţa balcanică să se discute şi să se încheie un tratat de înţelegere şi securitate colectivă în care să se prevadă înlăturarea din Balcani, cu garanţia marilor puteri, a armelor nucleare şi a rachetelor teleghidate.

La cea de a 15-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U. din 1960, delegaţia R. P. Romîne, condusă de dl Gheorghe Gheorghiu-Dej, Preşedintele Consiliului de Stat, a prezentat spre discutare propunerea intitulată: „Acţiuni pe plan regional în vederea îmbunătăţirii relaţiilor de bună vecinătate între state europene aparţinînd unor sis-

teme social-politice diferite", adică propunerea ca statele situate în regiuni în care cele două sisteme vin în contact imediat sau apropiat să inițieze tratative pentru rezolvarea problemelor litigioase existente între ele, să încheie tratate de înțelegere și colaborare multilaterală, cu ajutorul cărora să se înlăture sursele de neîncredere și încordare în relațiile dintre state, cum sînt de pildă bazele militare străine, rampele de lansare a rachetelor, staționarea avioanelor încărcate cu arme nucleare, etc. Pe linia unor astfel de acțiuni, tot cu acel prilej, delegația romînă a reînnoit propunerea țării noastre cu privire la întărirea păcii în regiunea balcano-adriatică, prin încheierea unui tratat de înțelegere și securitate colectivă, care să prevadă transformarea balcanilor într-o zonă fără baze militare străine, fără rachete și arme nucleare.

Un alt punct deosebit de important pentru viitorul luminos al omenirii a fost propus spre a fi înscris pe ordinea de zi a celei de a 15-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. de guvernul țării noastre, și anume: „Măsuri pentru promovarea în rîndurile tineretului a ideilor păcii, respectului reciproc și înțelegerii între popoare". „Oricare ar fi concepțiile noastre politice și filozofice — a spus dl Gheorghe Gheorghiu-Dej pe marginea acestui punct — dacă militäm pentru pace, dacă ne este scumpă viața și munca creatoare a oamenilor, nu ne poate fi indiferent modul în care sînt îndrumate și pregătite pentru viață vlăstarele tinere ale omenirii, dacă ele sînt învățate să prețuiască omul și realizările sale materiale și spirituale sau, dimpotrivă, sînt crescute în spiritul negării creațiilor umane, al urii rasiale și naționale, al militarismului și războiului". Această propunere a delegației R. P. Romîne a stîrnit un viu interes în rîndurile Adunării Generale a O.N.U., care, în 18 decembrie 1960, a aprobat în unanimitate o rezoluție în această cauză. Rezoluția recomandă tuturor guvernelor, organizațiilor neguvernamentale și persoanelor să întreprindă acțiuni eficiente pentru a sprijini promovarea ideilor păcii în rîndurile tineretului.

Toate aceste acțiuni și încă altele au sporit prestigiul R. P. Romîne pe plan internațional. Acest fapt a dus la participarea țării noastre la o serie de conferințe internaționale, la lucrările unor comitete, comisii, etc., cu menirea de a rezolva problema dezarmării. Astfel, în vara anului 1958 delegații țării noastre au contribuit la Conferința pentru examinarea metodelor de detectare a exploziilor nucleare. Reprezentanții țării noastre au participat apoi la Conferința experților în problema preîntîmpinării unui atac prin surprindere, începută la Geneva în noiembrie 1958.

R. P. Romînă a mai fost prezentă, cu 2 ani în urmă, în Comitetul celor 10 state pentru dezarmare, care și-a desfășurat lucrările la Geneva, iar, mai de curînd, țara noastră face parte din Comitetul celor 18 state, care și-a început lucrările în 14 martie 1962 la Geneva tot în problema dezarmării. In toate aceste comitete și conferințe reprezentanții țării noastre au adus un serios aport. Așa de pildă la propunerea delegației romîne, la Conferința de la Geneva s-a procedat la instituirea unui subcomitet format din puterile nucleare — Uniunea Sovietică, Statele Unite, Anglia și Franța — care să înceapă discuții pentru a găsi soluția problemei încetării definitive a experiențelor nucleare.

Tot pe linia cultivării păcii, a propășirii bunei înțelegeri între popoare se numără participarea cu succes și a altor delegații ale țării noastre la diverse Conferințe și Congrese internaționale cu caracter științific și pentru apărarea păcii. Iată ce spune de pildă, ca să dăm numai un exemplu, dl acad. Mihail Ralea, președintele Comitetului Național pentru apărarea păcii și conducătorul delegației mișcării pentru pace din R. P. Romînă la Congresul pentru dezarmare și pace de la Moscova (9—14 iulie 1962), delegație din care a făcut parte și I. P. Sf. Dr. Iustin Moisescu, Mitropolitul Moldovei și Sucevei: „Delegația romînă la Congres, îndeplinindu-și mandatul, a contribuit activ la dezbaterea problemelor aflate în discuție, la o examinare în spirit constructiv a tuturor aspectelor legate de problema dezarmării generale și totale. Ea și-a adus aportul la desfășurarea cu succes a lucrărilor Congresului, la apropierea și coeziunea tuturor celor care sînt atașați cauzei păcii, fără deosebire de opinii sau credințe religioase".

Insăși țara noastră a inițiat și găzduit o seamă de congrese și alte diverse manifestări, toate urmărind mai binele oamenilor și pacea, ca de pildă Festivalul tineretului și studenților din 1953, Intîlnirea tineretului și studenților din țările regiunii Balcanilor și Mării Adriatice din 1960, Festivalul de folclor al țărilor balcanice și din zona Mării Adriatice, ș. a.

Aceeași dorință de lărgire a relațiilor de prietenie și colaborarē cu alte țări în spiritul ideilor coexistenței pașnice stă și la baza legăturilor R. P. Romîne cu alte state pe linia schimburilor comerciale, a vizitelor oficiale reciproce, a călătoriilor de studii, turismului, etc.

Se știe apoi activitatea intensă pe care o duc pe linia luptei pentru pace comitetele pentru apărarea păcii din întreaga noastră țară, în frunte cu Comitetul național pentru apărarea păcii din R. P. R. „Poporul romîn — spune unul din membrii acestui Comitet — iubește cu ardoare pacea și luptă pentru a o apăra. Oricine străbate meleagurile Romîniei populare sesizează cu ușurință puternica dorință de pace care animă pe locuitorii țării noastre".

Și acest lucru a fost observat cu adevărat. „Am cunoscut aici (în R. P. Romînă) lupta dîrză a poporului romîn pentru pace", — declară juristul italian Andreea Giovanni Albanese. „Poporul romîn iubește pacea. Romînii sînt firi deschise, accesibile, prietenoase" — constată și d-na Rosie Holender, secretara Mișcării belgiene pentru apărarea păcii.

*

Biserica noastră Ortodoxă Romînă și-a adus și ea cuvenitul aport la străduințile poporului nostru pentru cauza păcii. In această privință să ascultăm cuvîntul competent al Prea Fericitului Patriarh Justinian, care, luînd cuvîntul în cadrul Adunării reprezentanților Mișcării pentru pace din R. P. Romînă, a spus printre altele: „Prezența Bisericii Ortodoxe Romîne alături de întregul nostru popor și alături de toate popoarele iubitoare de pace, în acțiunile hotărîte ale mișcării mondiale pentru apărarea păcii, precum și aportul pe care ea l-a adus în aceste acțiuni nobile, sînt cunoscute și ele s-au bucurat de înalta prețuire a conducătorilor Republicii Populare Romîne și a poporului nostru. Ca și alte Biserici Ortodoxe din lume, Biserica noastră este conștientă de faptul că nici o Biserică creștină — mai mult chiar: nici o religie de pe pămînt — nu poate alege altă cale decît calea slujirii păcii, dragostei și înțelegerii între oameni.

Conștientă de răspunderea ce-i revine, Biserica Ortodoxă Romînă nu va înceta să sprijine și în viitor toate acțiunile menite să înlăture amenințările ce planează în prezent asupra lumii, să elimine din viața omenirii războaiele, cu întregul lor cortegiu de suferințe și distrugeri de bunuri materiale și spirituale, să asigure tuturor popoarelor o pace reală, în care să domnească înaltele idealuri morale de dragoste, libertate, dreptate și frățietate".

*

Acest popas de sărbătorire a aniversării celor 15 ani de la proclamarea Republicii Populare Romîne constituie pentru poporul nostru un nou imbold de activitate în vederea deplinei instaurări a păcii în lume și pentru Biserica noastră un nou angajament de a sprijini cu înmulțită rîvnă lupta poporului nostru și a tuturor popoarelor pentru biruința deplină a păcii, pentru o lume fără bombe și fără războaie, o lume a prieteniei, colaborării, fericirii și păcii.

Gh. Papuc

Biserica Ortodoxă Romînă

Actul istoric de la 23 August 1944 a făcut cu putință înfăptuirea a numeroase schimbări politice, sociale și economice în Patria noastră, între care, cea mai de seamă este, fără îndoială, abolirea monarhiei și proclamarea Republicii Populare Romîne, de la care se împlinesc acum 15 ani. In acești 15 ani de viață nouă, s-au petrecut fapte de seamă în toate laturile de activitate ale Patriei noastre. Cum era și firesc, și în sînul Bisericii Ortodoxe Romîne au avut loc prefaceri dintre cele mai însemnate. Vom aminti pe scurt cîteva din acestea.

Prin însăși Constituția Republicii Populare Romîne din 1948 și apoi din 1952, se prevede libera organizare și funcționare a tuturor cultelor religioase din Patria noastră, stabilindu-se și raportul cultelor cu Statul. Ca o completare a acestor prevederi constituționale, la 4 august 1948 s-a dat Legea pentru regimul general al Cultelor, care asigură libertatea deplină a conștiinței și egalitatea dintre cultele religioase. Datorită Legii pentru regimul general al cultelor s-a înlăturat atmosfera de neîncredere și de luptă între confesiuni din trecut. Cultele au adoptat în relațiile dintre ele o atitudine de respect reciproc și de conlucrare frățească.

Sub îndrumarea Prea Fericitului Patriarh Justinian al Bisericii noastre Ortodoxe Romîne, s-a întocmit noul Statut pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Romîne, votat de Sfîntul Sinod în ședințele din 19 și 20 octombrie 1948 și aprobat apoi de Prezidiul Marii Adunări Naționale la 23 februarie 1949. S-a căutat ca acest Statut să corespundă cît mai mult nevoilor vieții noastre bisericești. In conformitate cu prevederile noului Statut, legislația noastră bisericească a sporit an de an prin întocmirea și punerea în aplicare a unor regulamente speciale, care privesc diferite laturi ale vieții bisericești: disciplina bisericească, învățămîntul teologic, administrația bisericească, monahismul și altele.

Tot în anul 1948 au avut loc alte două acte de seamă în viața Bisericii noastre, strîns legate unul de altul. Primul este anularea Concordatului cu Vaticanul, la 18 iulie 1948. Prin aceasta s-a înlăturat privilegierea creată în dauna celorlalte culte. Anularea Concordatului a făcut cu putință și revenirea foștilor credincioși greco-catolici din Ardeal în sînul Bisericii Ortodoxe, în cursul lunei octombrie 1948. Prin această revenire, s-a reparat actul nedrept de la 1698—1700 prin care o parte a romînilor ardeleni, prin silnicie și amăgire, au fost rupți de trupul Bisericii Ortodoxe. Toți preoții și credincioșii reveniți au fost primiți cu o deosebită bucurie în sînul Bisericii strămoșești, încît astăzi avem din rîndul lor doi ierarhi, și un număr însemnat de profesori de teologie, consilieri, protopopi, preoți de parohie, etc.

In 1948 s-a făcut și reforma învățămîntului teologic. Pentru că pînă la acea dată învățămîntul teologic din țara noastră nu era unitar și nici sub conducerea Bisericii, prin noua Lege a cultelor, școlile teologice de toate gradele, ale tuturor cultelor, au fost trecute sub oblăduirea cultului respectiv, dîndu-li-se o organizare unitară. Potrivit acestor prevederi, Biserica Ortodoxă și-a organizat învățămîntul în trei tipuri de școli: institute teologice de grad universitar (la București și Sibiu), seminarii teologice și școli

(Continuare în pag. 4)

Biserica Ortodoxă...

(Urmare din pag. 3)

de cîntăreți bisericești (București, Buzău, Mănăstirea Neamțu, Cluj, Craiova și Caransebeș). Trebuie să adăugăm aici și cursurile de îndrumare misionară și socială pentru preoți, ținute de profesorii Institutelor Teologice din București și Sibiu.

In ce privește cultura teologică la loc de cinste trebuie să amintim cele 7 volume de predici și cuvîntări ale Prea Fericitului Patriarh Justinian tipărite sub titlul de „Apostolat social", precum și Cazaniile, prelucrate după Nichifor Teotochi. Alte lucrări se datoresc unor alți ierarhi ai Bisericii noastre, ca: I. P. Sf. Mitropolit Iustin (Ierarhia bisericească în epoca apostolică și traducerea Simbolicii lui Hr. Andrutsos), P. Sf. Episcop Valerian (Flori alese din grădina Sfintei Scripturi și altele). In vechea tiparniță sibiană de asemenea au apărut mai multe lucrări, între care: Cînd frații sînt împreună, Samuil Micu Klain teologul, Caracterul religios-moral, Catehismul creștinului dreptcredincios, Omagiu mitropolitului Nicolae Bălan și altele. Pentru trebuințele studenților teologi au apărut mai multe manuale didactice: Studiul Vechiului Testament, Studiul Noului Testament, Istoria bisericească universală, Istoria Bisericii Romîne, Patrologia, Dogmatica, Antologiă din literatura patristică greacă, Scriitorii bisericești latini și Limba slavă, iar pentru seminarii au apărut manuale de Greacă, Latină și Franceză. Tot pentru trebuințele școlilor teologice, dar și pentru bisericile parohiale, s-au tipărit diferite lucrări de muzică bisericească: Gramatica muzicii psaltice, Vecernierul, Utrenierul, Cîntările Sfintei Liturghii și altele. La acestea, adăugăm numeroasele cărți de cult tipărite de Editura Institutului Biblic și de Misiune din București, între care se impune Liturghierul (1956), revăzut de însuși P. F. Patriarh Justinian, apoi numeroase almanahuri, calendare, cărți de rugăciuni, broșuri, pastorale ale ierarhilor și altele. O mențiune specială merită revistele bisericești editate de Patriarhie și centrele mitropolitane: Biserica Ortodoxă Romînă, Studii Teologice, Ortodoxia, Glasul Bisericii, Mitropolia Moldovei și Sucevei, Mitropolia Ardealului, Mitropolia Olteniei, Mitropolia Banatului, la care adăugăm și foaia religioasă Telegraful Romîn. Toate aceste reviste se bucură de aprecieri unanime, atît în țară cît și peste hotare.

In cei 15 ani de viață ai Republicii Populare Romîne, cu ajutorul larg al Statului, s-au restaurat numeroase monumente istorice-bisericești. Deși aceste monumente sînt bunuri artistice ale întregului popor, în trecut ele au fost neglijate, încît abia în zilele noastre a început o largă acțiune de restaurare a lor. Menționăm numai cîteva dintre cele mai de seamă așezări mănăstirești, restaurate cu sprijinul Statului: Horezu, Arnota, Bistrița, Cotmeana, Dealu, Ciorogîrla, Căldărușani, Neamțu, Putna, Sucevița, Moldovița, Slatina, Trei Ierarhi, Catedrala din Iași, Catedrala din Sibiu, biserica din Densuș și altele. Pe lîngă acestea s-au refăcut și s-au zidit din temelie o seamă de alte lăcașuri de închinare. Aceste lucruri ne arată cinstea și grija pe care le au conducătorii Patriei noastre față de marile creații artistice ale înaintașilor.

Intre înfăptuirile de seamă din viața noastră bisericească se numără și canonizarea unor sfinți romîni, precum și generalizarea cultului unor sfinți cinstiți numai în anumite părți ale țării. Acest lucru s-a făcut pentru prima dată în țara noastră, în cadrul unor mari festivități religioase în luna octombrie 1955, la care au participat delegați din aproape toate Bisericile ortodoxe surori. S-au trecut în rîndul sfinților: Sf. Ierarh Calinic de la Cernica (11 aprilie), Sf. Ierarhi Ilie Iorest și Sava Brancovici (24 aprilie), Sf. Iosif cel Nou de la Partoș (15 septembrie), Cuvioșii mărturisitori Visarion Sarai, Sofronie și mucenicul Oprea Miclăuș (21 octombrie).

In acești 15 ani Biserica noastră a avut cele mai strînse legături atît cu Bisericile ortodoxe surori, cît și cu alte confesiuni creștine. La loc de frunte se situiază legăturile cu Biserica Ortodoxă Rusă. Incă din mai-iunie 1947 țara și Biserica noastră au primit vizita Prea Fericitului Patriarh Alexei al Moscovei și al întregii Rusii. In iulie 1948 P. F. Patriarh Justinian, însoțit de alți membrii ai Sf. Sinod și ai clerului, a participat la consfătuirea pan-ortodoxă de la Moscova, prilejuită de împlinirea a 500 de ani de la proclamarea autocefaliei Bisericii Ortodoxe Ruse. De atunci alte numeroase delegații ale Bisericii noastre, avînd în frunte pe P. F. Patriarh, au vizitat Uniunea Sovietică și Biserica Ortodoxă Rusă.

Numeroase delegații ale Bisericii Ortodoxe Ruse au vizitat țara noastră, ultima avînd în frunte pe însuși Prea Fericitul Patriarh Alexei (mai 1962). De asemenea am primit vizita a numeroși conducători de Biserici autocefale, ca Prea Fericiții Patriarhi Alexandru al Antiohiei și Hristofor al Alexandriei (1957), Chiril al Bulgariei (1954 și 1955) și Gherman al Serbiei (octombrie 1962).

Numeroase alte delegații romîne, conduse de membri ai Sf. Sinod, au participat și la alte festivități ale Bisericilor ortodoxe surori (Praga, Varșovia, Antiohia, etc.). Amintim în ultima vreme conferința pan-ortodoxă de la Rhodos (24 septembrie—1 octombrie 1961) și a treia conferință a Consiliului Ecumenic al Bisericilor ținută la New-Delhi (19 noiembrie—6 decembrie 1961), la care au participat și delegații ale Bisericii noastre, ambele conduse de I. P. Sf. Mitropolit Iustin. La conferința de la New-Delhi Biserica noastră a fost primită în Consiliul Ecumenic al Bisericilor, ceea ce va face ca pe viitor legăturile cu alte Biserici creștine să fie și mai strînse.

S-au făcut schimb de vizite între profesorii Institutelor noastre teologice și cei de la Academia duhovnicească din Sofia (1957), schimb de studenți teologi (romîni la Moscova și Sofia, iar la noi studenți din Constantinopol, Bulgaria și Finlanda).

Dar terenul de activitate care a apropiat mai mult pe slujitorii Bisericii noastre de slujitorii altor Biserici ortodoxe sau ai altor culte, a fost lupta pentru apărarea păcii. Biserica Ortodoxă Romînă s-a alăturat de la bun început acelora care apără viața și pacea lumii, fiind prezentă în toate acțiunile mari de apărare și întărire a păcii. Cîțiva ierarhi și preoți ortodocși romîni au participat la diferite congrese mondiale pentru dezarmare și pace: Mitropolitul Sebastian la Varșovia, P. S. Episcop Valerian la Viena (1953), I. P. Sf. Mitropolit Iustin la Stockholm (1958) și Moscova (1962). Incă din 1948, cu prilejul conferinței pan-ortodoxe de la Moscova, întîistătătorii și reprezentanții Bisericilor ortodoxe — între care se numără și P. F. Patriarh Justinian — au adresat lumii un apel pentru pace. Asemenea apeluri s-au mai adresat și în alte împrejurări. Șefii cultelor din Patria noastră, care au ținut mai multe consfătuiri sub conducerea P. F. Patriarh Justinian (1949, 1951 și 1952), de asemenea au adresat apeluri credincioșilor lor din Republica Populară Romînă, arătîndu-și profundul atașament față de regimul nostru democrat-popular și hotărîrea neclintită de a lupta alături de întregul nostru popor pentru menținerea și apărarea păcii. P. F. Patriarh Justinian a adresat în mai multe rînduri mesaje către Organizația Națiunilor Unite, cerînd să se caute mijloacele potrivite pentru înlăturarea primejdiei de război. Ceilalți membri ai Sf. Sinod n-au uitat niciodată în pastoralele lor de Paști și Crăciun să-și îndemne credincioșii să fie hotărîți luptători pentru apărarea păcii. Ierarhi și preoți ortodocși fac parte din Comitetul Național pentru apărarea Păcii, precum și din Comitetele regionale, raionale sau locale. Cu toții își aduc aportul lor sincer la realizarea acestui măreț ideal al omenirii.

In ultima vreme acțiunile de luptă pentru pace duse de reprezentanții Bisericilor creștine, sînt unite de Mișcarea creștină pentru Pace de la Praga. Din partea Bisericii noastre activează de ani de zile în această Mișcare, Păr. Milan Șesan, profesor la Institutul Teologic din Sibiu, care este membru permanent în Comitetul de lucru. In iunie 1961, la Marea Adunare Creștină pentru pace ținută la Praga, a luat parte și o numeroasă delegație a Bisericii noastre, avînd în frunte pe I. P. Sf. Mitropolit Iustin.

Scaunele arhierești vacante au fost de îndată completate cu titulari noi. Amintim că la 6 iunie 1948 a fost învestit și înscăunat după proclamarea Republicii Populare Romîne, însuși Prea Fericitul Patriarh al Bisericii Ortodoxe Romîne, Justinian. S-au zidit și refăcut numeroase lăcașuri de închinare, s-a continuat activitatea publicistică, școlile teologice își duc activitatea lor, s-au strîns legăturile cu Bisericile ortodoxe surori și cu alte Biserici creștine.

Sub călăuzirea și îndrumarea Sf. Sinod, în frunte cu P. F. Patriarh Justinian, slujitorii Bisericii noastre își aduc aportul la acțiunea de înfăptuire a păcii între oameni și popoare, îndeplinindu-și toate îndatoririle care le au față de Patria noastră, Republica Populară Romînă.

Mircea Păcurariu

Republică iubită

Republică iubită, tînără, fericită,
Cu fruntea ta de raze aurii încununată
De tot poporu-n veci iubită
Patrie puternică, liberă, cum n-ai fost niciodată.

Incinsă-n bărăgane de grîne nesfîrșite
Duci spor în colective și voie bună-n sate
Și-n ploaie de miresme așa pe nesimțite
Te-mbraci cu-al primăverii veșmînt de nestemate.

Sub boltiri de lumină, ca salbe revărsate
Porți noile orașe și fabrici și uzine,
Și crizanteme roșii par zidurile toate
Ce-ți înnoiesc profilul acum atît de bine.

Azi răsăritul falnic din zări alungă ceața
Și munca făurește noi piscuri luminoase
Și oamenii la sînu-ți de crin slăvind viața
Clădesc cetăți de pace, temeinice, frumoase.

Sub bolțile albastre de cer înseninat
Stau anii cincisprezece de-mbelșugare plini
De aceea întreg poporul în slavă te-a-nălțat
Republică, ani mulți de fericire și senini.

Preot Ștefan Tascianu

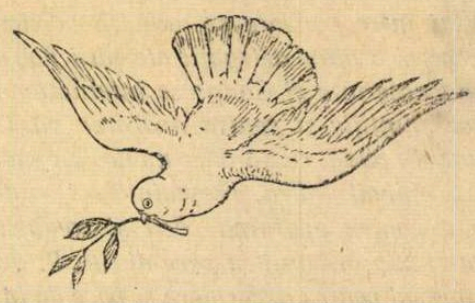

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu

Anul 111 Sibiu, 15 ianuarie 1963 Nr. 3—4

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Vizită frăţească

Intre 23 octombrie—5 noiembrie 1962 a fost în ţara noastră într-o vizită de răspuns, la invitaţia P. F. Patriarh Justinian, o delegaţie a Bisericii Ortodoxe surori din R. P. F. Iugoslavia, în frunte cu Sanctitatea Sa Gherman, Arhiepiscopul Peciului, Mitropolit al Carlovăţului şi Patriarh al Serbiei şi Macedoniei. Sanctitatea Sa Gherman a fost însoţit de Prea Sfinţiţii Episcopi: Visarion al Banatului, Longhin al Zvornicului şi Tuzlei, Simeon al Carlovăţului de Sus, Vladislav al Zahumlei şi Herţegovinei şi Naum al Zletoviei şi Strumiei, precum şi P. C. Lor Blagota Gardaşevici, decanul Facultăţii de Teologie din Belgrad, Prot. Mile Raiacovici, consilier, Macarie, egumenul mănăstirii Visiochih Deceana şi protodiaconul Bojidar Tripcovici, secretarul cancelariei Arhiepiscopiei.

Delegaţia a vizitat atelierele Patriarhiei, tipografia, Institutul Teologic Universitar-Bucureşti, mănăstiri din jurul Bucureştilor, etc. De asemenea a fost la Curtea de Argeş, unde era o serie de preoţi la cursurile de îndrumare, apoi la episcopia Rîmnicului-Vîlcea, la Mitropolia Olteniei (Craiova) şi la Mitropolia Banatului (Timişoara). In felul acesta ea a văzut şi a apreciat diferite aspecte ale activităţii bisericeşti de la noi şi marile realizări ale poporului romîn.

Delegaţia Bisericii Ortodoxe Sîrbe a fost primită, în 2 noiembrie 1962, de Preşedintele Consiliului de Miniştri al R. P. Romîne, dl Academician Ion Gheorghe Maurer. Departamentul Cultelor a dat o masă în cinstea sa, la care au participat Prea Fericitul Patriarh Justinian, membrii Sf. Sinod, reprezentanţi ai corporaţiilor şi instituţiilor bisericeşti şi ai altor culte din ţara noastră.

Cu prilejul slujirii împreună a membrilor delegaţiei şi a ierarhilor şi clericilor noştri, ca şi cu prilejul diferitelor festivităţi s-au rostit cuvîntări, în care s-au arătat străvechile legături dintre bisericile noastre şi dintre cele două popoare şi s-a evidenţiat că vizita aceasta este o contribuţie la continuarea şi întărirea acestor legături frăţeşti pentru binele Ortodoxiei ecumenice, pentru propăşirea patriei şi pentru pacea a toată lumea.

Astfel, ca să dăm un singur exemplu, la Sfînta Liturghie din 28 octombrie 1962, de la biserica Sf. Spiridon din Bucureşti, Prea Fericitul Patriarh **Justinian** a spus — între altele — că vizita Sanctităţii Sale Patriarhului Gherman este o dovadă a dragostei, frăţiei şi solidarităţii ce unesc Bisericile Ortodoxe surori sub bolta ocrotitoare a Ortodoxiei ecumenice. Sfînta noastră Ortodoxie, cea una şi indivizibilă, e sămînţa cea bună care păstrează în ea tot ce e de trebuinţă, ca într-o zi să crească pomul unităţii bisericeşti a tuturor creştinilor. Păstrarea unităţii ecumenice este şi va fi ţelul suprem al tuturor Bisericilor Ortodoxe autocefale. La păstrarea şi consolidarea acestei unităţi ecumenice contribuie din plin şi vizita delegaţiei ortodoxe sîrbe prin perspectivele largi pe care le deschide prieteniei şi conlucrării frăţeşti între Biserica Ortodoxă Romînă şi Biserica Ortodoxă Sîrbă. Intărirea legăturilor frăţeşti dintre Bisericile noastre este o poruncă sfîntă evanghelică şi obligaţie izvorîtă din trecutul comun, din străvechile relaţii de prietenie. Glasul istoriei comune ne îndeamnă să nu ne abatem de la acest drum al prieteniei, pe care am cules roade îmbelşugate. Amintind despre ajutorul primit de Biserica din Ţările Romîne (Transilvania, Ţara Romînească şi Moldova) de la Biserica Ortodoxă Sîrbă şi de ajutorul dat Bisericii Ortodoxe Sîrbe de către Biserica noastră, ca şi de lupta comună a popoarelor romîn şi iugoslave pentru libertate, Prea Fericirea Sa conchide că avem o frăţie de peste 1.000 de ani, întemeiată pe dreapta credinţă şi pe un destin istoric comun.

Credinţa noastră ortodoxă şi dragostea fierbinte faţă de popor sînt un tezaur de mare preţ, care ne ajută să contribuim la năzuinţa omenirii care este însetată de pace. Această voinţă de pace o nutresc şi popoarele noastre înfrăţite, care muncesc pentru făurirea unei vieţi mai bune. La această năzuinţă noi, creştinii, nu putem fi indiferenţi, pentru că Mîntuitorul s-a întrupat ca să aducă pe pămînt pace. Binecuvîntînd străduaniile popoarelor noastre pentru pace, Bisericile noastre îşi afirmă hotărîrea fermă de a întări dragostea între popoare, unitatea Bisericilor Ortodoxe, a Ortodoxiei ecumenice, spre a da un avînt mai mare luptei pentru pace şi înfrăţire.

Sîntem convinşi că vizita aceasta va fi binecuvîntată de Dumnezeu cu roade duhovniceşti, spre binele popoarelor romîn şi iugoslave, a Bisericilor noastre surori, a sfintei Ortodoxii şi spre preamărirea lui Iisus Hristos.

Sanctitatea Sa Patriarhul **Gherman** al Serbiei şi Macedoniei a răspuns că invitaţia de a vizita Patriarhia Romînă a primit-o ca pe o invitaţie evanghelică, a Domnului nostru Iisus Hristos, ca în El să

(Continuare în pag. 2)

Ce ar aduce omenirii dezarmarea

Publicistul sovietic I. V. Lada, într-o carte intitulată: „Ce ar aduce omenirii dezarmarea", înfăţişează în mod documentat marile binefaceri morale şi materiale pe care omenirea le-ar dobîndi prin înfăptuirea dezarmării generale şi totale.

In cele ce urmează voi face unele spicuiri din această carte atît de actuală şi de interesantă.

Cel dintîi şi mai insemnat cîştig pe care omenirea l-ar obţine în urma dezarmării ar fi înlăturarea războiului cu tot cortegiul lui de nenorociri. Pentru a ne încredinţa de importanţa înlăturării definitive din viaţa omenirii a războiului e de ajuns să ne gîndim ce a însemnat în istoria omenirii războiul. In privinţa aceasta, s-au făcut unele calcule şi s-au dat cifre care sînt mai grăitoare decît orice cuvînt. Astfel un învăţat elveţian a stabilit că în decursul întregii istorii omeneşti de 5559 ani, au fost în total 14.513 războaie, în care au murit 3.640.000.000 oameni, adică cu aproape un miliard mai mult decît populaţia de astăzi a globului. Pagubele materiale provocate de aceste războaie se ridică la suma de 500 miliarde de franci elveţieni. Numai pentru războaiele ce au fost între anii 1900—1953, s-a cheltuit suma fantastică de peste patru trilioane de dolari. Cu această sumă s-ar fi putut hrăni în mod gratuit cu pîine, întreaga populaţie a pămîntului, timp de o jumătate de veac, sau s-ar fi putut construi locuinţe confortabile pentru 500 milioane familii, adică pentru două treimi din populaţia lumii.

Primul război mondial a costat peste 200 miliarde de dolari, fără a mai pomeni de morţi, răniţi, etc. Cu suma aceasta s-ar fi putut cumpăra cîte o casă pentru fiecare din cei 74.000.000 soldaţi cîţi au fost mobilizaţi în acel război.

Cu cheltuielile ce s-au făcut pentru al doilea război mondial s-ar fi putut crea tuturor copiilor de pe glob posibilitatea să urmeze studii medii, s-ar fi putut construi cîte o vilă cu cinci camere fiecărei familii şi cîte un spital la fiecare 5.000 locuitori de pe glob.

Numai în ultimii 10 ani s-au făcut în toată lumea cheltuieli în scopuri militare aşa de mari, încît cu ajutorul lor s-ar fi putut construi 150.000.000 vile cu tot con-

(Continuare în pag. 2)

Vizită frăţească

(Urmare din pag. 1)

ne îmbrăţişăm frăţeşte, să ne încălzim iubirea la flacăra credinţei, să arătăm că sîntem hotărîţi să păstrăm Ortodoxia comună, să întărim prietenia dintre Bisericile noastre şi dintre popoarele noastre, şi să continuăm a merge pe calea legăturilor noastre străvechi. Mărturiseşte apoi că a fost profund impresionat de cele văzute, de credinţa Bisericii Ortodoxe Romîne care este vie şi luptătoare pentru idealurile înalte ale Ortodoxiei şi ale poporului, ale omenirii întregi. Astfel Biserica Ortodoxă Romînă se impune ca un exemplu. Urmînd calea vechilor legături, să ne rugăm ca Domnul nostru Iisus Hristos să salveze omenirea de o catastrofă şi să ne dea îmbelşugate daruri cereşti şi pămînteşti. Exprimă bucuria că se întrunesc diferite confesiuni pentru a conlucra ca pe pămînt să fie pace şi colaborare între popoare.

Reprezentanţii celorlalte culte *(reformat, romano-catolic, luteran, mozaic, musulman, etc.) au relevat — în cuvîntările rostite la festivităţi — armonia dintre Biserica Ortodoxă Romînă şi cultele din ţara noastră şi colaborarea tuturor în acţiunea pentru înflorirea patriei noastre, Republica Populară Romînă, pentru biruinţa păcii în lume.*

In Transilvania, delegaţia Bisericii Ortodoxe Sîrbe a făcut o vizită la Braşov. Marţi, 30 octombrie 1962, orele 11, delegaţia Bisericii Ortodoxe Sîrbe a fost întîmpinată, din încredinţarea I. P. Sf. nostru Mitropolit *Nicolae,* de P. C. vicar Traian Belaşcu, P. C. consilieri şi doi diaconi de la Sibiu, P. C. V. Coman, protopopul Braşovului, precum şi de preoţi şi credincioşi din oraşul Braşov, la biserica Sf. Nicolae din Schei. Delegaţia era însoţită de P. F. Patriarh Justinian, P. S. episcop Teoctist al Aradului, precum şi de Prea Sfinţiţii episcopi Antim şi Visarion, vicari patriarhali.

Cuvînt de bun sosit a rostit P. C. vicar *Traian Belaşcu,* care, printre altele, a spus:

„Cetatea Braşovului, cu străvechea biserică Sf. Nicolae din Schei, sînt fericite astăzi de a Vă putea primi pe Sanctitatea Voastră, împreună cu delegaţia Bisericii Ortodoxe din Republica Populară Federativă Iugoslavia.

Din încredinţarea I. P. Sf. Mitropolit Nicolae al Ardealului, pe care o suferinţă trecătoare îl împiedică să fie de faţă la acest sărbătoresc popas al Sanctităţii Voastre pe plaiurile ardelene. Vă rog să-mi îngăduiţi să Vă aduc un respectuos şi cald salut în numele clerului şi credincioşilor ortodocşi din Transilvania.

Sîntem fericiţi să constatăm că vizita Sanctităţii Voastre se înscrie în lungul şirag al legăturilor seculare dintre credincioşii ortodocşi romîni şi sîrbi, dintre Bisericile şi popoarele noastre, care au trăit în frăţească prietenie şi s-au ajutat unii pe alţii, atunci cînd soarta vitregă şi-a abătut valurile de suferinţă peste unii sau peste alţii".

In continuare P. C. Sa face apoi un scurt istoric al legăturilor seculare frăţeşti dintre cele două Biserici Ortodoxe, Romînă şi Sîrbă, amintind, de pildă, activitatea Sf. Nicodim, întemeietorul vieţii monahale în Ţara Romînească şi al mănăstirii Prislopului din Transilvania, tipărirea de cărţi bisericeşti pe pămîntul ţării noastre pentru nevoile ambelor Biserici, iar după 1700, marele sprijin pe care Biserica Ortodoxă Sîrbă l-a dat credincioşilor romîni din Transilvania împotriva uniaţiei ş. a.

In încheiere P. C. vicar a spus: „Vizita pe care Prea Fericirea Voastră o întoarceţi Prea Fericitului Patriarh Justinian astăzi va da prilejul şi mai fericit ca legăturile de prietenie şi colaborare să devină mai calde, mai apropiate, pentru o luptă comună întru sporirea unităţii Ortodoxiei ecumenice, întru apărarea păcii şi prieteniei între popoare, pentru dezarmare generală şi totală, pentru triumful binelui asupra răului şi pentru aşezarea unei păci durabile între popoare şi în lume".

A răspuns Sanctitatea Sa Patriarhul **Gherman,** care a spus printre altele că este bucuros de a se afla în această biserică cu hramul Sf. Nicolae. Roagă pe bunul Dumnezeu şi pe Sf. Nicolae din Mira Lichiei să ocrotească pe I. P. Sf. Mitropolit Nicolae al Ardealului şi să-i dea însănătoşire deplină.

Venirea noastră aici, continuă Sanctitatea Sa, se situează pe aceeaşi linie cu a înaintaşilor nostri, călugări şi cărturari, care şi-au desfăşurat munca în Serbia şi pe teritoriile romîneşti în folosul aceleiaşi Biserici Ortodoxe, în folosul ambelor popoare, care erau ameninţate să fie îngenunchiate de puterea semilunei, iar apoi să fie dezbinate de habsburgi. Iată pentru ce şi noi venim astăzi cu aceleaşi sentimente de a reîmprospăta vechile legături sufleteşti, spre a adînci dragostea reciprocă şi să slujim marilor idealuri de totdeauna ale popoarelor şi Bisericilor noastre.

Noi sîntem o expresie a dragostei şi cinstei de care se bucură la noi, în ţara noastră şi în Biserica noastră, poporul şi Biserica DVoastră. Să ne silim să apropiem cît mai mult Bisericile şi popoarele noastre, pentru binele şi prosperitatea noastră reciprocă — îşi încheie Sanctitatea Sa Gherman cuvîntul său.

După ce s-au făcut prezentările cuvenite, înalţii oaspeţi au vizitat uzinele de tractoare din Braşov, care le-au făcut o profundă impresie, precum şi Biserica neagră (Evanghelică) şi Muzeul de pe lîngă biserica Sf. Nicolae.

A urmat apoi o masă comună, dată de Arhiepiscopia Sibiului, la care au participat şi reprezentanţi ai autorităţilor locale, precum şi primpreotul de la Biserica neagră, protopopul romano-catolic şi preotul reformat din localitate.

Masa a decurs într-o atmosferă caldă, frăţească, după care înalţii oaspeţi, luîndu-şi rămas bun, au părăsit Braşovul, continuîndu-şi vizita pe alte meleaguri ale minunatei noastre ţări.

Vizita delegaţiei Bisericii Ortodoxe Sîrbe — expresie a unităţii dintre Bisericile Ortodoxe Romînă şi Sîrbă — a constituit o contribuţie însemnată la întărirea dragostei frăţeşti dintre Bisericile noastre şi la întărirea Ortodoxiei ecumenice, la sporirea prieteniei dintre popoarele romîn şi iugoslave, la servirea cauzei sfinte a păcii şi înfrăţirii între popoare.

T. R.

Ce ar aduce omenirii...

(Continuare din pag. 1)

fortul şi s-ar fi pus astfel capăt crizei de locuinţe în întreaga lume.

Iată ce a însemnat înarmarea: război, iar războiul a însemnat moarte, mizerie şi tot felul de lipsuri!

Iată ce ar fi însemnat dezarmarea: pacea, iar aceasta ar fi adus cu sine: viaţă, pîine, locuinţe pentru toţi, bunăstare, şcoli, spitale, etc.

Firească că ori cît am plînge acum pe ruinele aduse de războaiele trecute, totuşi trecutul nu-l mai putem schimba. Dar dacă acest lucru nu-l mai putem face, în schimb omenirea îşi poate pregăti şi croi un viitor fericit şi luminos, dacă ştie să se folosească de experienţa cîştigată în trecut, ferindu-se să mai repete greşalele de pînă acum. Cronicarul romîn spunea cu dreptate că „din cele trecute vremi, să le cunoaştem pe cele viitoare". Aceasta înseamnă că un viitor mai bun şi mai fericit, omenirea nu-l va avea, pînă cînd nu va renunţa la război şi deci la înarmare.

Din nefericire din pricina aţîţătorilor la război încă nu s-a ajuns la dezarmarea generală şi totală şi deci la o lume fericită fără arme şi fără războaie. Cursa nebunească a înarmărilor continuă nestingherită. Un nou război însă va fi pentru omenire şi mai dezastruos şi mai costisitor decît ori care altul din trecut.

Este adevărat că forţele păcii au reuşit pînă acum să împiedice dezlănţuirea unui război termo-nuclear. E un mare succes. E foarte mult. Dar cu aceasta totuşi nu s-a realizat totul. Atîta vreme cît dezarmarea generală nu se înfăptuieşte, iar cursa înarmărilor se desfăşoară liberă, omenirea suferă din cauza poverii cheltuielilor de înarmare. Şi povara acestor cheltuieli, care apasă pe umerii popoarelor, lipseşte omenirea de o mulţime de bunuri. Cu cheltuielile ce se fac pentru construirea unui avion modern de vînătoare se poate da masa la 20 milioane de oameni. Şi cîte avioane de acestea nu se construiesc în toată lumea? O rachetă balistică reprezintă costul a 60—70 case cu mai multe etaje, iar un crucişător costă cît un oraş cu 16.000 case. Un port-avion costă cît 3.000—4.000 săli de clase pentru învăţămînt. Şi acum să ne întrebăm: cîte rachete, cîte crucişătoare şi portavioane se construiesc în toată lumea, pentru a ne da seama cît de mult se păgubeşte omenirea prin înarmare.

Cheltuielile anuale ce se fac pentru război în lumea întreagă se ridică la 100 miliarde dolari. Cu aceste cheltuieli anuale ce se risipesc în scop distructiv, s-ar putea construi 10.000.000 locuinţe, 50.000 şcoli şi 10.000 spitale. In toată lumea sînt angajaţi în pregătirea de război 100 mil. oameni. Ei bine! cîte lucruri minunate nu ar putea înfăptui cei 100 mil. oameni cu cele 100 miliarde dolari, dacă ar fi angajaţi în lucrări constructive pentru binele întregii omeniri? Cu siguranţă, că prin „oameni ai păcii" şi prin construcţii „paşnice", omenirea s-ar apropie de o „epocă de aur".

Al doilea cîştig pe care omenirea l-ar dobîndi prin dezarmarea generală şi totală, ar fi: eliberarea ei de sub povara insuportabilă a cheltuielilor militare absurde şi inutile.

Prin dezarmare, omenirii i se deschid şi cele mai luminoase perspective de viitor. Dacă lumea s-ar dezarma, atunci uriaşele mijloace materiale şi morale de care ea dispune ar fi utilizate în folosul omului şi al propăşirii civilizaţiei, atunci îndrăzneţele proiecte ce s-au făcut pentru combaterea „îngheţului veşnic", a deşerturilor şi a regiunilor „cu insuficientă umiditate" s-ar putea pune în aplicare. Abia atunci se va putea porni ofensiva pentru lărgirea suprafeţelor locuibile, transformarea climei globului şi stăpînirea cosmosului. Mai sînt şi alte probleme pe care urmează să le rezolve omenirea în viitor, cum e lupta împotriva bolilor, etc. Dar toate acestea şi altele asemenea, vor fi rezolvate deplin dacă mai întîi se va realiza dezarmarea generală şi totală.

Această problemă „cheie" — dezarmarea — nu mai este în vremea noastră o „utopie", ci o problemă care poate şi trebuie să fie rezolvată, spre binele şi fericirea omenirii întregi. Garanţie pentru biruinţa păcii şi realizarea dezarmării o avem în forţa Uniunii Sovietice şi a ţărilor socialiste şi în lupta sutelor de milioane de partizani ai păcii, care pot impune pa-

Sfîntul Vasile cel Mare

Unul dintre cei mai de seamă părinți ai Bisericii Ortodoxe este Sf. Vasile cel Mare. El face parte din grupa Scriitorilor bisericești Capadochieni împreună cu Sf. Grigorie de Nysa — fratele său —, Sf. Grigorie de Nazianz, Amfilochie de Iconiu, Marcel de Ancira, Vasile de Ancira și Asterie al Amăsiei.

Sf. Vasile a văzut lumina zilei în anul 330 în Cezareea Capadochiei (Asia Mică), dintr-o familie cu multă evlavie. Tatăl lui, care purta același nume de Vasile, era un om cult și un cuvîntător distins, iar mama sa Emilia era o femeie evlavioasă. Sf. Vasile a mai avut nouă frați, dintre care doi au ajuns și ei episcopi: Grigorie de Nysa și Petru de Sevasta, iar alții doi monahi: Naucratios și Macrina cea Tînără.

Prima educație Sf. Vasile o primește în familie de la tatăl său Vasile și de la bunica sa Macrina. Studiile mai înalte de retorică și filozofie le face la școala din Cesareea Capadochiei — unde tatăl său era retor — și unde îl cunoscu pe Sf. Grigorie de Nazianz, apoi le continuă la Constantinopol și le desăvîrși la Atena. La Atena a stat vreo 4—5 ani, unde a studiat: retorica, gramatica, filozofia, astronomia, geometria și medicina. In timpul studiilor la Atena, va lega o strînsă prietenie cu Sf. Grigorie de Nazianz. Aici a avut profesorii cei mai renumiți: Libaniu, Proheresiu și Himeriu. Cei doi prieteni, Vasile și Grigorie, duc o viață aici care poate fi model pentru teologii din toate timpurile. Cunoșteau în Atena numai două drumuri: unul ce ducea la biserică și altul ce ducea la școalele înalte în care se cultivau. S-a întors în patrie pe la anul 355, unde a predat cîtăva vreme retorica. In acest timp el a fost cîștigat pentru misiunea bisericească de sora sa Macrina.

Cu scopul de a cunoaște felul cum e practicată viața monahală, el face călătorii la cele mai vestite mănăstiri din Egipt, Palestina, Siria și Mesopotamia între anii 360—361. După această călătorie Sf. Vasile împarte averea ce o avea săracilor și întemeiază pe malul rîului Iris, nu departe de Neocezareea, o mănăstire. Aici trăind o viață de adevărat monah, scrie regulele după care să trăiască monahii. Aceste reguli au fost introduse apoi în întreagă Biserica, iar călugării din Biserica răsăriteană se conduc pînă azi după ele.

Pentru a avea pe cineva care să-l ajute la munca sa, chemă la el pe prietenul său de studenție Sf. Grigorie de Nazianz (Teologul). Impreună studiază acum pe unul din cei mai mari gînditori creștini, Origen, din ale cărui scrieri aleg ei cele mai frumoase părți și le adună într-o operă numită Filocalia.

Dar nu va sta mult în mănăstirea de pe malul rîului Iris, căci după cinci ani este hirotonit diacon, iar ceva mai tîrziu preot de către Episcopul Eusebiu din Cesareea Capadochiei. Acesta — fiindcă auzise că Sf. Vasile cel Mare este un om cu multă cultură și cu viață religioasă morală frumoasă — îl luă pe lîngă sine ca să-i fie sfătuitor în felurite chestiuni bisericești și ajutător în păstorirea credincioșilor din episcopie.

In anul 368, cînd pe acolo a fost o mare foamete, Sf. Vasile împărți întreaga sa avere — pe care o moștenise de la mama sa — săracilor. In același timp prin cuvîntările sale mîngîia și îmbărbăta pe credincioși. In urma cuvîntărilor lui, dragostea creștină a început să-și arate roadele: creștinii se ajută unul pe altul, cei ce aveau dînd din ale lor și celor lipsiți.

La anul 370, Sf. Vasile a fost ales mitropolit al Cezareei. Programul de activitate — din momentul instalării ca mitropolit — și l-a întocmit în două direcții: în interiorul bisericii și în exteriorul bisericii. Activitatea pe care o desfășoară în interiorul eparhiei este plină de roade. El a dat credincioșilor săi cele mai clare explicații în legătură cu abaterile de la credința ortodoxă, a mîngîiat pe credincioșii în necazuri prin înțeleptele sfaturi pastorale, a alinat durerile pricinuite de nedreptățile sociale care existau în acea vreme destul de multe. In acest scop după cum am mai spus a împărțit întreaga sa avere săracilor, a înființat instituții de binefacere socială: azil, ospătărie, casă pentru readucerea fetelor căzute, spital, școli de meserii; toate aceste instituții fiind cunoscute sub numele de Vasiliada. Nu a încetat nici o clipă să critice pe cei bogați; n-a făcut deosebire între oameni pentru că erau de credințe sau limbi diferite. A scurtat vechea sfîntă liturghie. De atunci avem „Liturghia Sf. Vasile cel Mare". Ea se oficiază de zece ori pe an, și anume: în duminicile marelui post (afară de duminica Floriilor), în joia și sîmbăta mare, în ajunul Nașterii Domnului, în ajunul Bobotezii și în ziua de Sf. Vasile (1 ianuarie).

In exteriorul bisericii Sf. Vasile a încercat să împace bisericile orientale făcînd apel la Sf. Atanasie cel Mare și la papa Damasus. La fel a încercat o împăcare între bisericile din Orient și Apus, împărțite din cauza unei schisme numite meletiene. Se poate spune că Sf. Vasile a fost în această privință primul Sfînt Părinte care a luptat pentru unitatea Bisericii și poate fi socotit ca un înaintemergător al discuțiilor care se poartă în zilele noastre, pe această temă.

Sf. Vasile a fost un mare preot, mare liturghisitor, mare pedagog, mare prieten, mare organizator, mare teolog.

In urma unei vieți ascetice și plină de griji și lupte, pentru binele Bisericii, își zdruncină sănătatea, care de fapt era șubredă de la natură, și neavînd încă vîrsta de cinci zeci de ani împliniți, moare la 1 ianuarie 379, plîns de toți, numit fiind încă de pe atunci Vasile cel Mare. Ultimele lui cuvinte au fost îndreptate către Dumnezeu, zicînd: „In mîinile Tale îmi dau sufletul meu".

Sf. Vasile cel Mare a lăsat în urma sa foarte multe scrieri. Scrierile lui au o importanță foarte mare pentru credință și sînt în primul rînd îndrumătoare pentru învățătura ortodoxă. Ele pot fi împărțite în: *Scrieri dogmatice* (în care apără credința ortodoxă și combate ereziile); *Ascetice* (în care se dau îndrumări pentru viața călugărească, învățături morale); *Omilii* (în care explică crearea lumii, interpretează Psalmii, cartea lui Isaia); *Cuvîntări* (în care combate ereziile care existau pe atunci, condamnă pe bogații hrăpăreți, ia atitudine contra beților, vorbește despre invidie, despre muncă, etc.); mai are apoi *scrieri Liturgice, Canonice* și *Epistole*.

Invățăturile Sf. Vasile cel Mare ni-l arată ca pe un mare dascăl al Bisericii. De aceea Biserica noastră folosește și azi învățăturile acestea înțelepte. El a preamărit munca și pe muncitor și a condamnat lenea și pe cel ce trăiește de pe urma muncii altora. El a arătat că Dumnezeu a dat lumea, cu tot ce este în ea, nu numai pentru unii, ci pentru toți oamenii, ca toți să se bucure de bunurile pămîntești, nu unii să aibă prea mult și alții nimic. El a spus că viața în colectiv este superioară vieții singuratice (de unul singur). El a fost un luptător împotriva certurilor, dezbinărilor și războaielor și a promovat bunaînțelegere, unitatea și Pacea.

Lucrarea misionară dusă cu cuvîntul, cu fapta și cu scrisul, a fost unul din capitolele cele mai strălucite ale vieții lui: prin această lucrare el a scăpat Biserica de primejdia împărțirii într-o mulțime de secte.

Lucrarea pastorală a Sf. Vasile cel Mare este o comoară de învățăminte pentru preotul și creștinul zilelor noastre.

Urmînd pilda lui, creștinii de azi sînt oameni harnici, muncesc în colectiv, luptă pentru pace și pentru înfrățirea și unirea tuturor.

Diacon *C. Voicu*

---

cea și dezarmarea. Generației actuale îi va fi dat să vadă împlinirea previziunii lui V. Hugo, care a spus: „Va veni o zi cînd tunurile vor fi expuse în muzee, așa cum se expun azi instrumentele de tortură și oamenii se vor minuna cum de a fost posibilă o asemenea barbarie".

Creștinii se bucură de orice progres ce se face pe calea dezarmării, fiindcă știu că în felul acesta se împlinește măreața profeție a lui Isaia, care a spus cu milenii înainte, că va veni o vreme cînd oamenii: „Preface-vor săbiile în fiare de pluguri și lăncile lor în seceri, nici un neam nu va mai ridica sabia împotriva altuia și nu-și vor mai face războaie" (Is. 2, 4). Intr-o lume fără arme și deci fără războaie, viața morală și fizică a oamenilor va fi mai fericită și mai ocrotită, încît „să nu mai fie acolo copii care mor în floarea vîrstei și nici bătrîni care nu ajung la capătul vieții lor. Căci cine va muri la o sută de ani va fi tînăr și cine nu va atinge-o va fi blestemat", „căci vîrsta poporului meu va fi ca vîrsta copacilor" (Is. 65, 20, 22).

Se înțelege de la sine că o astfel de durată a vieții omenești, de care ne vorbește Biblia, nu este cu putință decît într-o lume fără arme și fără războaie.

Prot. **A. Radu**

Pentru pace

La 13 noiembrie 1962 a avut loc conferința de orientare a preoților ortodocși din prot. Aleșd (Reg. Crișana). După cuvîntul de deschidere al Pr. prot. I. Ivanciuc și după cuvîntul delegatului chiriarhal, I. P. C. vicar Dr. Augustin Paul, care aduce binecuvîntarea P. S. Valerian al Oradiei, preotul Tamba Vasile (Chistag) citește conferința despre: „Acțiuni și rezultate în lupta pentru pace în anul 1962". El trece în revistă acțiunile și rezultatele mai importante ale anului 1962 în lupta pentru dezarmare generală și pace, luptă dusă de popoarele lumii, în frunte cu Uniunea Sovietică și sprijinită de Bisericile creștine prin Mișcarea creștină pentru pace și alte manifestări.

La *discuții* Pr. Popescu Emil arată datoria preotului de a propovădui pacea între credincioși; Pr. Motoc Alexandru relevă îndemnurile pentru pace din pastoralele Ierarhilor Bisericii Ortodoxe Romîne; Pr. Popa Ștefan precizează că preoții trebuie să lupte pentru pace nu numai cu vorbe, ci și cu fapte; Pr. Bocșan Moise spune că preotul trebuie să îndrume pe credincioși pe calea păcii și a întăririi prieteniei cu Uniunea Sovietică, garanția păcii și progresului; Pr. Dan Ioan arată cum a lucrat el în parohie și cheamă la sprijinirea muncii de dezvoltare a gospodăriilor agricole colective.

I. P. C. vicar Dr. *Paul Augustin* încheie cu îndemnul ca învățămintele acestei conferințe de orientare să fie difuzate între credincioși. Să intensificăm acțiunea noastră în lupta pentru pace. Să fim buni cetățeni ai patriei. Să sprijinim gospodăriile colective.

După aceea preoții Terebenț Aurel, Bocșan Moise, Domocoș Dumitru și Vașadi Florian au prezentat rapoarte de activitate pastorală și socială.

Pr. prot. I. Ivanciuc evidențiază pentru activitatea lor pe anul 1962 pe preoții A. Popovici, I. Dan, D. Domocoș, M. Popovici, L. Apăteanu, I. Țirba ș. a.

Conferința de orientare a arătat că preoțimea din prot. Aleșd își cunoaște datoria și este alături de popor în lupta lui pentru pace și în munca lui pentru viața cea nouă. *N.*

Despre iertare

In fiecare zi, ba încă și de mai multe ori pe zi, noi ne înfățișăm înaintea lui Dumnezeu cu rugăciunea de a ne ierta nouă greșalele noastre. Această cerere o facem lui Dumnezeu cu înseși cuvintele pe care de la Mîntuitorul nostru Iisus Hristos le-am învățat. Așadar, zicem către Părintele ceresc, precum învățați am fost: „Și ne iartă nou greșalele noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri" (Matei 6, 12; Luca 11, 4).

De multe ori, rostind în grabă cuvintele „și ne iartă nouă greșalele noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri", noi nu ne oprim cu cuvenita atenție nici măcar asupra cererii de iertare, deci cu atît mai puțin asupra cuprinsului întreg al acestor cuvinte. Cînd însă mai cu luare aminte ne gîndim asupra cuprinsului întreg al acestor cuvinte de cerere către Dumnezeu, de obicei noi desprindem din ele numai datoria de a ierta și noi celor ce ne greșesc. Dar cuvintele acestea, așa cum de Domnul și Mîntuitorul nostru ne-au fost date, cuprind mai mult decît cererea noastră de a fi iertați de Dumnezeu și datoria noastră de a ierta celor ce ne greșesc. Ele cuprind și chipul iertării.

Noi zicem: „Iartă-ne nouă greșalele noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri", prin urmare cerem să fim iertați așa cum noi înșine iertăm. Dacă am zice către Dumnezeu să ne ierte nouă greșalele cînd iertăm, sau cît iertăm sau de cîte ori iertăm noi greșiților noștri, atunci noi ne-am îndatora numai la iertare, ori cum ar fi ea. Dar de vreme ce învățați am fost de Domnul să cerem iertarea greșalelor noastre,' așa cum iertăm și noi greșiților noștri, deodată ne îndatorăm și la iertarea însăși, ca și la felul iertării.

Cum anume trebuie să iertăm celor ce ne greșesc, ne spune Mîntuitorul în pilda cu cei doi datornici (Matei 18, 23—35). In această pildă se vorbește despre un împărat care, făcînd socotelă cu datornicii săi și găsind pe un slujitor al său că îi datora zece mii de talanți, rugat fiind de acela să-i mai îngăduiască pînă ce va plăti, i-a iertat întreaga datorie. Cel iertat, însă, n-a vrut să îngăduiască pe un datornic al său, ce îi datora numai o sută de dinari, deci o sumă foarte mică, în raport cu cea care i-a fost iertată lui, ci îl silea să-i plătească toată datoria. Aceasta văzînd-o cei împreună slujitori cu dînsul, l-au încunoștiințat pe împăratul despre răutatea celui ce i se iertase o datorie atît de mare. Impăratul a pedepsit această lipsă de înțelegere, dîndu-l pe mîna chinuitorilor, pînă ce va plăti și el datoria de zece mii de talanți.

Invățătura din această pildă o scoate însuși Mîntuitorul în cuvintele: „Tot așa și Tatăl meu cel ceresc vă va face vouă, dacă nu veți ierta — fiecare fratelui său — din toată inima" (Matei 18, 35).

Din cuvintele spuse de Mîntuitorul ca încheiere la pilda cu cei doi datornici, noi înțelegem că avem datoria să iertăm din toată inima celor ce ne greșesc, bine știind că osîndă îi așteaptă pe cei ce nu iartă greșiților lor.

Știind acestea, cînd ne rugăm ca Tatăl ceresc să ne ierte greșalele noastre așa cum noi iertăm celor ce ne greșesc nouă, să ne aducem totdeauna aminte că avem datoria de a ierta „din toată inima".

Dar ce însemnează a ierta din toată inima? La această întrebare ne răspunde Legiuitorul acestui fel de iertare, adică Fiul lui Dunmezeu. Răspunsul la întrebarea: ce însemnează a ierta din inimă, ni-l dă El în pilda cu fiul risipitor (Lc. 15, 11—32), unde vedem un tată cu adevărat iertător din inimă. Să ne aducem aminte ce ni se spune în această pildă cu privire la felul cum a primit acel tată pe fiul său ce se întorcea la casa părintească, după ce și-a irosit toată averea pe care o primise. In această pildă ni se spune că, „pe cînd era el (fiul cel întors) încă departe, l-a văzut tatăl său și s-a înduioșat și alergînd (la el) a căzut pe grumajii lui și l-a sărutat" (Lc. 15, 20). Cu aceasta s-a făcut începutul iertării. Aceasta a fost cea dintîi dovadă a iertării din inimă. Inima cea bună, însă, cînd iartă face tot ce trebuie de făcut, pentru a se șterge toată pomenirea răului. De aceea și acel tată iertător, la prima dovadă de iertare a adăugat încă și altele, căci ne spune sfînta Evanghelie mai departe, că „tatăl a rostit către slugile sale: Aduce-ți, degrabă, haina cea mai bună (deci nu o haină oarecare, cî haina cea mai bună) și îmbrăcați-l cu ea; și puneți-i inel în deget și încălțăminte în picioare" (Lc. 15, 22).

Nici cu acestea nu i s-a părut tatălui că a făcut destul pentru a se simți fiul său iertat de greșala ce i-o făcuse, de aceea a adăugat: „Apoi aduceți vițelul cel mai gras de îl tăiați. Și să mîncăm și să ne veselim, căci acest fecior al meu era mort și a înviat, era pierdut și s-a aflat" (Lc. 15, 23, 24).

Mai era încă ceva de făcut pentru deplina mulțumire a inimii iertătoare: Feciorul lui cel mare, fratele celui ce fusese risipitor, era mîhnit pentru buna primire ce i se făcuse celui ce și-a cheltuit partea de avere. Acesta trebuia adus la gînduri mai bune, trebuia adus la înțelegere și la bucurie. De aceea tatăl îl îmbuna și pe acesta și se silea să-i potolească mînia (Luca 15, 28. 31—32).

Iartă din inimă acela care, după exemplul tatălui acelui fiu risipitor, face totul pentru ștergerea greșelii, primește pe cel ce i-a greșit, ca și cînd acela nu i-ar fi pricinuit nici o nemulțumire.

Toate acestea avîndu-le în vedere, Părinții cei duhovnicești învață că cei ce iartă se cuvine să fie față de cei ce le-au greșit, ca și cînd aceștia nu le-ar fi pricinuit nici o nemulțumire, ca și cînd ar fi murit înainte de a se întîmpla pricina pentru care iertare se cuvine. Cu alte cuvinte, cel ce iartă trebuie să fie față de cel ce i-a greșit cu înțelegerea și dragostea cea mai dinainte de greșală.

Iertarea din inimă este fără patimă. Ea nu mai pomenește răul, ci se sfiește și să-l mai amintească măcar în cuget. Iertarea din inimă uită răul cu desăvîrșire. Spre iertarea din inimă merge acela care cu osteneală se silește a nu mai pomeni greșala, iar din inimă iartă cel care nicicum n-o mai pomenește.

Știm acum că trebuie să iertăm din inimă, știm și ce înseamnă a ierta din inimă. Se pune întrebarea: Cum poate cineva să ajungă să ierte din inimă? La această întrebare ne răspund Părinții cei duhovnicești. De la ei aflăm că iartă din inimă creștinul care s-a pătruns de adevărul că precum iartă el, așa îi iartă și lui Dumnezeu. Prin urmare, iartă din inimă credinciosul, care este conștient că el însuși are trebuință de iertare de la Dumnezeu și că Dumnezeu ii iartă lui numai în măsura în care el însuși iartă celor ce îi greșesc.

Cel ce s-a pătruns de convingerea că este de trebuință ca el să ierte din inimă, încă nu poate a ierta cu desăvîrșire, dacă nu viețuiește întru smerenia, care îl face să aibă înțelegere față de neputința firii omenești, sau îl încredințează că toată bunătatea ce se ivește în suflet este un dar al lui Dumnezeu. Ca să iertăm din inimă este de trebuință să ne cunoaștem propria noastră slăbiciune și să știm că de avem ceva bun în suflet, aceasta este un dar de la Dumnezeu.

Ajutător spre iertarea din inimă ne este, apoi, și gîndul la moarte. Știind noi că moartea poate să vină fără de veste, sîntem cu grijă, ca nu cumva avînd pomenire de rău, moartea să ne găsească întru neîmpăcare, și să ducem în lumea de dincolo răutatea mîniei. De aceea ne vom grăbi să iertăm din inimă și fără întîrziere pe cei ce ne greșesc.

Din învățăturile
Sf. Ioan Gură de Aur

— „Să umblați întru dragoste!". Iată baza tuturor, căci unde este dragoste, acolo nu poate fi nici iuțime, nici mînie, nici hulă, căci toate relele sînt alungate. (Omilia 17 la Efeseni)

— Dacă ne întrebăm cine este Mamona? — Răspunsul este: Lăcomia.

— Cine oare se închină mai întîi lui Dumnezeu? Cei care stau la rugăciune cu toată regularitatea, sau aceia care fac voia Lui? Desigur că aceștia din urmă. (Rugăciunea deci, pentru a ne fi de folos, trebuie mereu însoțită și de împlinirea voii lui Dumnezeu). (Omilia 18 la Efeseni)

— Cel ce vorbește multe lucrează puține, pe cînd cel ce lucrează mult nu vorbește nimic fără timp și fără rost. (Omilia 19 la Efeseni)

— De nu va fi cineva supus și respectuos către părinții săi, niciodată nu va fi blînd și îngăduitor cu alți oameni.

— Părinții culeg cei dintîi roadele dacă cresc pe copiii lor obraznici, nerușinați, neascultători, etc.

— Faptele (cele bune) nu vorbele ne cîștigă împărăția cerurilor.

— Dumnezeu nu vine în ajutorul celor ce dorm, ci în ajutorul celor ce se obosesc și muncesc. (Omilia 21 la Efeseni)

— Dacă cineva ar întreba: De unde oare a venit în lume sclavia? —, eu voi răspunde: Lăcomia a născut sclavia; barbaria și nesațul de averi a născut acest păcat. (Omilia 22 la Efeseni)

— Niciodată să nu te rogi lui Dumnezeu cu gura căscată, scărpinîndu-te sau fără nici o băgare de seamă la ceea ce vorbești.

— Dacă este pace va fi și dragoste, iar dacă este dragoste va fi și pace. (Omilia 24 la Efeseni)

— Noi nu vom da seama numai de propriile noastre rele, ci și de acelea prin care am scandalizat pe alții. (Omilia 26 la Romani)

— Nimic nu poate procura omului o mulțumire mai mare ca o conștiință curată. (Omilia 24 la II Corinteni)

— Pentru aceea au fost trimiși Apostolii ca să spună ceea ce au auzit, nu ca să adauge de la dînșii ceva.

— „Har vouă și pace!". O, ce salutare frumoasă, care poartă cu sine mii de bunătăți. (Omilia 2 la Romani)

— Bunătatea o arată Dumnezeu ca să te scapi de păcate, iar nu ca să mai adaugi.

— Dumnezeu nu se uită la persoane, nu cercetează valoarea din afară a persoanelor (fața cuiva, hainele, rangul, etc.), ci valoarea lor lăuntrică, adică valoarea faptelor.

— Ar trebui ca noi să ne întristăm nu atunci cînd sîntem pedepsiți, ci atunci cînd păcătuim.

— Să înălțăm slavă lui Dumnezeu prin fapte, căci nu este deajuns numai prin vorbe. (Omila 6 la Romani)

— Dumnezeu a făcut și face totul ca viața noastră să fie dreaptă și să strălucească peste tot.

— Cum poate să îndrepte pe alții, cel care nu-și poate îndrepta nici propriul său suflet? (Omilia 7 la Romani)

— Dacă Dumnezeu nu iartă păcatele celor care nu le iartă pe ale semenilor lor, apoi cum va da iertare celor care nedreptățesc pe alții?

— Să nu ne gîndim cum să lăsăm pe copiii noștri bogați, ci cum să-i lăsăm virtuoși (de omenie, folositori semenilor adică). (Omilia 8 la Romani)

Toate aceste strădanii de a ierta din inimă, să le împreunăm cu rugăciunea către Dumnezeu, ca să ne ajute nouă să urmăm celor ce din inimă au iertat, ca și parte să avem cu ei în Impărăția cerească. Ierodiaconul *Teofil*

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu

Anul 111 Sibiu, 1 februarie 1963 Nr. 5—6

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Creştinii luptă pentru pace

Acţiunea creştinilor pentru pace în toată lumea s-a intensificat în anul 1962. Nu numai Biserici locale s-au pronunţat pentru dezarmare generală şi totală, pentru pace, ci Bisericile creştine păşesc împreună pe calea păcii. Astfel, pe lîngă acţiunile Bisericilor ortodoxe (rusă, romînă, sîrbă, bulgară, etc.) şi ale unor Biserici protestante, trebuie să amintim Mişcarea Creştină pentru Pace de la Praga, care a ţinut în 1962 şedinţe ale Comitetului Consultativ şi ale Comitetului Executiv (ultima în septembrie la Moscova), a organizat Conferinţe locale în diferite ţări din Apus (Olanda, Franţa, etc.), unde creştini de diferite confesiuni au cerut încetarea experienţelor atomice, interzicerea armelor nucleare, dezarmarea generală şi totală, eliberarea popoarelor din colonii.

De asemenea, Consiliul Mondial al Bisericilor, care cuprinde 201 Biserici membre, ortodoxe şi protestante, a ţinut în august 1962 la Paris şedinţe ale Comitetului Central, ale diferitelor secţii, între care secţia pentru afacerile internaţionale, care au luat hotărîri pe linia apelurilor de la New-Delhi (1961) pentru pace şi dezarmare. S-a cerut rezolvarea tuturor problemelor internaţionale litigioase prin tratative, ca problema germană, situaţia din Vietnam, Laos, etc. A fost sprijinită lupta popoarelor pentru dezarmare generală şi totală. S-a condamnat rasismul şi colonialismul şi s-a cerut eliberarea popoarelor coloniale. S-au ţinut consfătuiri pentru înlăturarea primejdiei unui război atomic, pentru interzicerea armelor atomice.

In problema Cubei, Sanctitatea Sa Patriarhul Alexei al Moscovei şi al întregii Rusii, a trimis un mesaj Domnului U Thant, secretarul general al O.N.U., în care îl roagă — în numele Bisericii Ortodoxe Ruse — să facă tot ce e posibil ca Organizaţia Naţiunilor Unite să-şi împlinească „datoria sfîntă de menţinere a păcii mondiale, care este ameninţată prin acţiunile extrem de periculoase ale Guvernului S.U.A. împotriva suveranităţii Republicii Cuba". Sanctitatea Sa îşi exprimă nădejdea că eforturile pentru menţinerea păcii vor fi încununate de succes.

Sînt destule aceste cîteva date ca să ne dăm seama că lupta creştinilor — ortodocşi, catolici, protestanţi — pentru pace este din ce în ce mai intensă. Ea nu se limitează la declaraţii generale despre pace, ci ia atitudine de sprijinire activă a luptei popoarelor pentru dezarmare, pentru interzicerea armelor nucleare, pentru libertatea popoarelor coloniale, pentru rezolvarea problemelor internaţionale prin tratative (ca: problema germană, criza cubană, ş. a.). In felul acesta creştinii sînt cu adevărat „făcători de pace", după cuvîntul Mîntuitorului, şi sînt alături de popoarele lumii în lupta lor pentru o lume fără arme şi fără războaie, o lume a păcii şi înfrăţirii.

N. M.

Vizita la Sibiu a delegaţiei Consiliului Mondial al Bisericilor

La invitaţia Prea Fericitului Patriarh Justinian, în luna noiembrie 1962, a venit în vizită o delegaţie a Consiliului Mondial al Bisericilor, formată din Dr. F. C. Fry (S.U.A.), preşedinte al Comitetului Executiv al C. M. B., Dr. W. Hooft (Geneva), secretar general al C. M. B., I. P. Sf. Arhiepiscop Iacob (New-York) şi P. S. episcop Emilian, reprezentant al Patriarhiei ecumenice de Constantinopol la Geneva (C.M.B.), membri ai Comitetului Central al C.M.B.

Delegaţia — în cadrul programului — a făcut o vizită şi la Sibiu, Bisericii Ortodoxe şi Bisericii luterane. Ea a sosit — venind de la Cluj (unde au vizitat episcopia ortodoxă şi episcopia reformată) — duminică, 12 noiembrie la orele 10½, însoţită de I. P. Sf. Mitropolit Iustin al Moldovei şi de episcopul reformat Buthi (Oradea). Dr. Fry şi Dr. W. Hooft au luat parte la slujba de la biserica luterană, unde Mitropolia Ortodoxă a fost reprezentată de P. C. Consilieri arhiepiscopeşti şi profesori de teologie. I. P. Sf. Arhiepiscop Iacob şi P. Sf. episcop Emilian au participat la Sf. Liturghie din Catedrala ortodoxă, unde au fost întîmpinaţi de P. C. vicar Tr. Belaşcu, P. C. rector S. Vlad, ş. a.

IN BISERICA LUTERANĂ a avut loc slujba de Duminica, cu predica Eminenţei Sale episcopului Müller despre situaţia Bisericii luterane. *La sfîrşitul slujbei, E. S. episcopul* Müller *salută pe înalţii oaspeţi şi face istoricul bisericii, care are 600 ani şi e cea mai veche biserică gotică din R. P. Romînă. Pe vasul de botez, care e din 1438, se scrie: Iisuse Hristoase, vino la noi cu pace. Azi credincioşii luterani, conlucrează la noua viaţă a poporului. Biserica, declarată monument istoric, a fost complet restaurată cu ajutorul primit de la statul nostru democrat-popular.*

Răspunzînd, dr. Fry *aduce salutul luteranilor din America, ca preşedinte al Bisericii luterane din S.U.A., salutul tuturor Bisericilor luterane, ca preşedinte al Uniunii Mondiale luterane, salutul Consiliului Mondial al Bisericilor, ca preşedinte al Comitetului Executiv al C.M.B. Consiliul Mondial al Bisericilor cuprinde Biserici din toate ţările lumii şi de diferite confesiuni (ortodoxe, protestante), care se ştiu unite în acelaşi Domn, Iisus Hristos. Unitatea Bisericilor devine mai puternică pe măsură ce vieţuim mai adînc în Iisus Hristos. Noi — creştinii — avem nevoie unul de altul, ca să putem face tot ceea ce trebuie să facem în numele lui Hristos şi spre preamărirea Lui. Trebuie să avem aceeaşi iubire faţă de Mîntuitorul nostru al tuturora. Să ne îmbrăţişăm unul pe altul, să fim uniţi, ca să facem tot binele cerut de voia lui Dumnezeu în vremea noastră.*

IN CATEDRALA ORTODOXĂ. După aceasta, Dr. Fry şi Dr. W. Hooft, I.P.Sf. Mitropolit Iustin al Moldovei, episcopul luteran Müller, episcopul reformat Buthi şi ceilalţi oaspeţi au venit la Catedrala ortodoxă, unde erau I. P. Sf. Arhiepiscop Iacob şi P. S. Episcop Emilian, şi unde s-a slujit un Te-Deum. Luînd cuvîntul P. C. vicar *Tr. Belaşcu* salută pe înalţii oaspeţi în numele I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae,* al clerului şi credincioşilor. Arată apoi că această catedrală s-a construit în 1904—1906, pictată fiind bolta de cunoscutul pictor Smighelschi, a fost reparată ca monument arhitectonic în 1957 cu fondurile date de Departamentul Cultelor (½ milion lei) şi acum se lucrează la pictarea ei integrală. Urează delegaţiei bun venit în Mitropolia ortodoxă a Sibiului.

Răspunde I. P. Sf. Arhiepiscop Iacob, *aducînd salutul tuturor Bisericilor creştine ce fac parte din Consiliul Mondial al Bisericilor şi salutul ortodocşilor din America (circa 5 milioane credincioşi ortodocşi, ruşi, romîni, bulgari, sîrbi, greci, etc.). Mulţumeşte I. P. Sf. Mitropolit Nicolae şi tuturor celor ce au pregătit această primire. Dumnezeu să binecuvînteze pe credincioşii ortodocşi de aici şi din întreaga Patriarhie romînă.*

Am fost profund impresionat cînd am păşit în această catedrală măreaţă. Schelele acestea, care sînt necesare spre a picta cupola, ne spun că noi dacă voim să înfrumuseţăm templul cel dinlăuntru trebuie să ne ridicăm nivelul spiritual şi moral. Să ne înălţăm gîndurile şi simţirile, ca mîna lui Dumnezeu să ne atingă lăuntrul nostru.

Prezintă apoi pe membri delegaţiei şi aminteşte că Sanctitatea Sa Patriarhul ecumenic Athenagora al Constantinopolului se roagă pentru prosperitatea Ortodoxiei şi unirea tuturor creştinilor. Va spune credincioşilor ortodocşi din America despre evlavia credincioşilor de aici, pentru care se va ruga toată viaţa.

Preşedintele Dr. Fry *aduce salutul comunităţilor luterane din lume. El spune că Biserica Ortodoxă Romînă face parte din marea familie, care*

(Continuare în pag. 2)

Vizita la Sibiu...

(Urmare din pag. 1)

e Consiliul Mondial al Bisericilor, unde aduce evlavia și dragostea ei de Hristos și de frați. Noi cunoaștem bine pietatea ortodoxă. Vă salut ca pe frații noștri în numele lui Hristos.

Secretarul general Dr. W. Hooft spune că privind la fețele celor din catedrală parcă vede fețele tuturor creștinilor din toată lumea, de toate rasele, care se roagă, fie în catedrale așa mărețe ca aceasta, fie în biserici mici. Familia creștinilor este o familie minunată. Ea cuprinde și Biserici vechi, cum sînt Bisericile ortodoxe, și Biserici noi, cum sînt cele din Asia și Africa. In trecutul îndepărtat Bisericile n-au avut legături unele cu altele. Dar Iisus Hristos — singurul Păstor al Bisericii — a pus în mințile și inimile celor ce cred în El că odată ce ei toți îi aparțin Lui, trebuie să aparțină și unii altora. Așa, toate bisericile din lume s-au adunat, ca să lucreze împreună și împreună să preamărească pe Iisus Hristos. Acum un an, în India, au intrat în Consiliul Mondial al Bisericilor și Bisericile Ortodoxe rusă, română, bulgară, polonă. Deci Biserica Ortodoxă Română este o parte din familia creștină. Să ne rugăm și Iisus Hristos, — Păstorul nostru — va face ca într-o zi să fim cu adevărat o turmă și un păstor.

I. P. Sf. Mitropolit Iustin *al Moldovei mulțumește călduros membrilor Consiliului Mondial al Bisericilor, care au împărtășit cuvinte atît de frumoase. Ca membru al Comitetului Central al Consiliului Mondial al Bisericilor, I. P. Sf. Sa mulțumește în numele delegației P. C. vicar Tr. Belașcu, slujitorilor și tuturor celor ce i-au primit în numele I. P. Sf. Mitropolit Nicolae.*

Incheie cu îndemnul de a păstra dreaptacredință, unirea cu toți creștinii și dragostea de pace în lumea întreagă.

LA I. P. Sf. MITROPOLIT NICOLAE. De la Catedrală — delegația s-a îndreptat spre reședința mitropolitană. Aici membrii delegației au fost prezentați I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae, care în 1927 a participat la Conferința de la Laussane a Mișcării Ecumenice. I. P. Sf. Sa s-a întreținut cu Inalții oaspeți și le-a dăruit volumul rev. „Mitropolia Ardealului" (1961) în care scrie despre aniversarea a 150 ani de existență a Institutului Teologic Universitar din Sibiu — și Cartea de Rugăciuni, editată de I. P. Sf. Sa (în 1958).

LA EPISCOPIA LUTERANĂ, Inalții oaspeți au fost așteptați de Eminența Sa episcopul Müller, consilieri, membri ai Consiliului eparhial, profesori de la Institutul Teologic luteran, protopopi, studenți-teologi luterani. Eminența Sa episcopul *Müller* a prezentat lupta episcopilor luterani și a Bisericii luterane pentru păstrarea credinței evanghelice împotriva încercărilor stăpînirii habsburgice de a-i catoliciza și a încercărilor hitleriste de a-i abate pe căi necreștine. Azi Biserica luterană rămîne credincioasă Evangheliei și conlucrează la zidirea vieții celei noi în țara noastră.

Apoi oaspeții s-au întreținut cu cei prezenți și au vizitat reședința episcopală.

LA AGAPA care a urmat au vorbit: Eminența Sa episcopul Müller și președintele C.M.B., episcopul Dr. Fry.

Eminența Sa episcopul *Müller* a arătat colaborarea frățească dintre Biserica Ortodoxă și Biserica luterană, dintre toate cultele care sprijinesc munca pentru întărirea patriei, Republica Populară Romînă, și lupta pentru pace.

Președintele Dr. *Fry* se bucură de frățietatea dintre Biserici și spune că atît în Biserica luterană cît și în Biserica Ortodoxă, a fost adînc impresionat de devotamentul arătat față de împărăția lui Dumnezeu. Amintirea Sibiului va rămîne neștearsă, ca într-un album prețios. Socotim o onoare să vă numim frați ai noștri.

LA INSTITUTUL TEOLOGIC UNIVERSITAR al Bisericii noastre, delegația a fost așteptată în Aula Institutului de corpul profesoral și studenții celor două Institute teologice din Sibiu (ortodox și luteran), ș. a. Corul studenților teologi, condus de Pr. prof. *Șoima,* cîntă „Oda bucuriei" (de Fr. Schiller, din Simfonia IX de Beethoven), care cheamă la înfrățirea popoarelor.

P. C. rector S. Vlad *salută delegația C.M.B. în numele celor două Institute Teologice din Sibiu. Arată apoi că foști profesori ai Institutului nostru Teologic au luat parte la Congrese ale Mișcării ecumeniste, la Stockholm în 1925 și la Lausanne în 1927 (actualul nostru Mitropolit Nicolae Colan și P. Sf. Arhiereu Teodor). Profesorii de la ambele Institute participă și azi la activitatea Consiliului Mondial al Bisericilor în diferite forme. Preoții formați în aceste Institute au fost crescuți în duh ecumenic. Creștinii de diferite confesiuni sînt ca niște călători ce urcă pe diferite căi coasta unui munte. Cu cît se apropie de vîrf, cu atît se apropie și unii de alții, ca ajunși sus să-și dea mîna și să se îmbrățișeze frățește. Ținta spre care se-ndreaptă toți creștinii e Hristos. Apropierea și înfrățirea noastră se împlinește prin apropierea de Hristos. Profesorii Institutelor au învățat pe ucenicii lor să înlăture îngustimea confesională și șovinismul, să prețuiască pe cei de alte credințe, să se apropie cu dragoste creștină de slujitorii și credincioșii altor Biserici. Duhul acesta stăpînește și azi în viața Institutelor, mai ales că statul nostru — Republica Populară Romînă — care împărtășește toate confesiunile de aceleași drepturi și tratează în mod egal pe credincioșii diferitelor confesiuni, care sînt cetățeni buni ai acestui stat, ne dă în privința aceasta un exemplu și oferă climatul prielnic colaborării dintre Biserici pentru slujirea măreților idealuri creștine și umane.*

Exprimă apoi convingerea că — avînd în vedere duhul în care se lucrează în aceste Institute Teologice — înalții oaspeți se vor simți aici într-un mediu prielnic năzuințelor de dragoste și unitate între Biserici și de pace și înfrățire între popoare, pentru care ei luptă în cadrul Consiliului Mondial al Bisericilor.

Corul studenților teologi cîntă un imn ecumenist în l. engleză despre unitatea în Hristos.

Ia cuvîntul secretarul general al C.M.B., Dr. W. Hooft, *care spune că e o mare bucurie să se afle în fața unor frați, ce au o mare înțelegere față de mișcarea ecumenică, așa cum a reeșit din cuvîntarea pr. rector și din executarea cîntării ecumenice de către cor. Sîntem aici într-o regiune, care e un centru ecumenist, de conlucrare între Biserici diferite, membre ale Consiliului Mondial al Bisericilor. Noi și voi sîntem angajați în aceeași lucrare pentru Domnul. E interesant de amintit că inițiativa acestei conlucrări a venit și din partea protestantă și din partea ortodoxă. Din partea protestantă, marele episcop suedez N. Söderblom a propus în 1919 crearea unui Consiliu Ecumenic al Bisericilor. Din partea ortodoxă în acel moment a trimis Patriarhia ecumenică de Constantinopol o enciclică pentru crearea unei Comunități a Bisericilor. Ideia aceasta era nouă și atunci greu de acceptat pentru multe Biserici, care trăiau izolate una de alta. Abia în 1948 s-a putut întemeia Consiliul Mondial al Bisericilor. E o mare bucurie că în anul trecut la Adunarea de la New-Delhi (India) au devenit membre ale C.M.B. Bisericile ortodoxe rusă, română, bulgară, polonă și Biserici din Africa. Nu avem toate Bisericile din lume, dar avem foarte multe Biserici, așa că putem vorbi de o mișcare mondială a Bisericilor. Ce lucrează Consiliul Mondial al Bisericilor? Se poate răspunde prin trei cuvinte: 1. Servire; 2. Mărturisire; 3. Unitate. Bisericile trebuie să servească și pe plan material și pe plan spiritual, să fie prezente ori unde e mizerie și lipsă. Dau ca ex. ajutorarea algerienilor. Mărturisirea o fac Bisericile tinere din Asia și Africa prin misiune. o facem împreună împlinind voința lui Iisus Hristos în viața internațională. Dacă frățietatea în Hristos va fi mai puternică decît ceea ce ne separă rasial sau național, am făcut un lucru mare. In acest sens, Mișcarea ecumenică e și o mare mișcare pentru dreptate și pace. Reacționăm împotriva tuturor forțelor care pot face situația internațională mai primejdioasă. Am luat inițiative pentru încetarea experiențelor cu arme atomice.*

Unitatea în Iisus Hristos nu e numai ceva frumos, ci și folositor și necesar. Acum avem o oarecare unitate creștină, dar e incompletă. Mai e mult încă pînă vom ajunge la unitatea totală, cum scrie în Noul Testament. Piedica mare este faptul că Bisericile au trăit în diviziuni și izolare, între Bisericile din Apus și Răsărit fiind puțină fraternitate adevărată. Azi Dumnezeu dă generației noastre prilejul imens de a putea construi punți între Bisericile noastre. In țara voastră puteți face lucru de pionieri. Nu cunosc altă țară, în care să fie relații așa de frățești între Biserici cu rădăcini mai mult orientale și Biserici cu rădăcini mai mult occidentale. De aceea închei, cerîndu-vă să luați în serios această ocazie magnifică, pe care v-o îmbie Dumnezeu. Sper că Bisericile voastre în această frumoasă țară, vor fi Biserici care vor împlini astfel pe pămînt cuvîntul: Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema. Incepem prin pacea internă și spirituală între Biserici și așa vom aduce serviciul nostru păcii lumii întregi.

Corul studenților teologi cîntă imnul păcii: „Să facem plug din săbii" — compoziție de pr. prof. Gh. Șoima.

I. P. Sf. Mitropolit Iustin *al Moldovei amintește că W. Hooft e de peste 30 ani secretar general al Mișcării ecumenice, și prezintă pe Dr. Fry, președintele Comitetului executiv al C.M.B., ca pe unul din cei mai apreciați teologi de astăzi (are 20 doctorate de onoare).*

Luînd cuvîntul Dr. *Fry,* după ce laudă corul care a cîntat un imn ecumenic de unitate în Hristos, spune că în Biserica lui din S.U.A. acum zece ani a introdus ectenia din Liturghia ortodoxă ca pe ceva de mare preț. Luînd unul de la altul, ne putem îmbogăți reciproc și putem da mulțumită și laudă lui Dumnezeu. Primul scop al C.M.B. e căutarea unității. Asta înseamnă că unitatea n-a fost încă atinsă. Unitatea vine din mîna lui Dumnezeu. Ea e unitate în cuget, în evlavie, în voința și viața noastră. Aceasta nu înseamnă uniformitate, pentru că în Biserica lui Iisus Hristos sînt multe culori. Dumnezeu a îngăduit marea diversitate între creștini, ca un singur duh să se manifeste în toate inimile și acestea să lucreze aceeași lucrare. Biserica a fost împărțită în diferite direcții. Mulți credeau că sînt cu atît mai legați de Hristos, cu cît critică mai mult pe frații lor. In sec. 20 Bisericile flămînzesc după unitate. Acum am învățat că ceea ce contează e unitatea, pe care Iisus Hristos ne-a dat-o.

Pe de altă parte, o spunem cinstit: căutarea unității nu e lucru ușor. E o ispită ce ne atrage, ca să socotim că putem ajunge la unitate prin înlăturarea tuturor deosebirilor. Aceasta ar fi unitate sentimentală, superficială. Cei mai buni prieteni ai C.M.B. sînt cei ce vorbesc nu de o unitate de suprafață, ci de unitatea în adevăr. Este sarcina Institutelor Teologice să arate acest Adevăr. Important e să punem accentul pe cele, în care sîntem de acord. Dacă începem să analizăm învățăturile Bisericilor noastre, sîntem surprinși de cele comune, care ne leagă unii de alții. Sarcina noastră este ca prin studiu și înțelegere să facem ca înțelegerea să fie mai largă și să cuprindă un cîmp cît mai mare

de lucruri ce ne apropie. Marea milă, ce ne-a dat-o Dumnezeu e că cu cît înaintăm spre acest scop, orizontul ni se lărgeşte. Cu cît privim mai adînc în Adevăr şi cu cît ne înălţăm mai mult spre Dumnezeu, cu atît mai întinsă e înţelegerea fraţilor unii faţă de alţii.

Nădăjduim că scurta noastră vizită în minunata voastră ţară va fi un pas înainte spre acest măreţ scop. Cu cît noi privim mai adînc în DVoastră vă înţelegem mai mult şi ne simţim mai apropiaţi de DVoastră, şi DVoastră cu cît priviţi mai adînc în noi ne înţelegeţi şi vă apropiaţi mai mult de noi — şi aşa ne îmbrăţişăm ca să formăm unitatea lui Hristos.

Fie ca Domnul Dumnezeu să dea Adevărul adevărat şi unitatea Sa Bisericilor din această ţară!

Corul studenţilor cîntă: „Dragă-mi este ţara mea", compoziţie de pr. prof. Gh. Şoima.

Urmează la cuvînt P. S. episcop Emilian, *prezentat de I. P. Sf. Mitropolit Iustin al Moldovei, ca un profund teolog grec. P. S. Sa pune întrebarea: ce pot oferi ortodocşii Consiliului Mondial al Bisericilor? — Intîi să evităm a fi negativi, să evităm fanatismul. Pînă nu de mult ne-am anatemizat reciproc, am reliefat ceea ce separă Bisericile. Acum să îndreptăm atenţia spre ceea ce e comun, ceea ce ne uneşte. Apoi trebuie să evităm spiritul narcistic (de autoadmirare). Noi ortodocşii sîntem mîndri că sîntem Biserica Sf. Părinţi, avem teologia cea mai bună, etc. Aceasta e narcisism. Teologia devine acum dintr-o teologie polemică, o teologie pozitivă, constructivă, irenică. Să evităm deasemenea o teologie pietistă, care neglijează nevoile sociale urgente ale vremii noastre. Fer. Augustin spune că spre a iubi trebuie întîi să cunoşti. Se cuvine să prezentăm adevărul în spirit de dragoste faţă de alte Biserici. Aceasta e prima grijă în dialogul ecumenic.*

In domeniul pozitiv, catolicii şi protestanţii ne cer să cercetăm aspectul eclesiologic (învăţătura despre Biserică) şi aspectul liturgic, nedespărţit de viaţa actuală. Noi, ortodocşii, ne rugăm cum credem şi credem cum ne rugăm.

Acestea sînt cîteva linii generale — pentru profesori şi pentru viitorii preoţi.

I. P. Sf. mitropolit Iustin *al Moldovei prezintă pe* I. P. Sf. Arhiepiscop Iacob al Americii, *fost profesor de Teologie, foarte activ în Biserica Ortodoxă şi în C.M.B.*

I. P. Sf. Iacob spune că în l. greacă s-au rostit şi s-au scris întîi cuvintele: „iubiţi-vă unii pe alţii", „pace vouă", „ca toţi să fie una". De aceea a socotit de bine să rostească acestei trei cuvinte în l. greacă, limba Noului Testament şi a Sf. Părinţi.

Vă chem dar: „iubiţi-vă", fiţi fii ai păcii, „rămîneţi întru dragostea" lui Hristos, rugaţi-vă împreună cu Hristos „ca toţi să fie una". Şi tinerii studenţi trebuie să lucreze ca rugăciunea Mîntuitorului să se împlinească. Ei trebuie să aibă faţa plină de lumină din lumina lui Hristos, cum cîntăm la Vecernie („Lumină lină..."). Adresîndu-se studenţilor teologi ortodocşi şi luterani îi cheamă să-şi unească gîndurile şi glasurile ca să cînte neîncetat Domnului, cum zice psalmistul David: „în biserici binecuvîntaţi pe Domnul". Aşa e rugăciunea mea, urarea şi bucuria mea.

Aminteşte apoi cu mîndrie că I. P. Sf. Mitropolit Iustin al Moldovei este membru de frunte în Comitetul Central al C.M.B. Mulţumeşte Pr. rector S. Vlad, care e membru al unei secţii a C.M.B. Impreună lucrător e şi Prof. Vintilă Popescu. Roagă pe Domnul Dumnezeu să dăruiască mulţi ani Prea Fericitului Patriarh Justinian şi încheie în romîneşte cu binecuvîntarea: Darul Domnului nostru Iisus Hristos şi dragostea lui Dumnezeu Tatăl şi împărtăşirea Duhului Sfînt să fie cu voi cu toţi.

I. P. Sf. Mitropolit Iustin al Moldovei aduce mulţumiri Prea Fericitului Patriarh Justinian, delegaţiei C.M.B., I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, tuturor ostenitorilor din Sibiu pentru această vizită de prietenie şi înfrăţire ecumenică.

Corul cîntă: Mulţi ani trăiască!

Delegaţia vizitează apoi Biblioteca şi capela Institutului.

La orele 18 părăseşte Sibiul, îndreptîndu-se spre Braşov, de unde a doua zi — după vizita făcută la „Biserica neagră" — delegaţia a plecat spre Moldova.

Vizita aceasta a fost o contribuţie la unitatea Bisericilor în Hristos şi în lupta pentru pace şi înfrăţire între popoare. *Telegraful Romîn*

Sfinţii Trei Ierarhi

Printre sărbătorile Bisericii noastre închinate sfinţilor celor bineplăcuţi lui Dumnezeu, se numără şi sărbătoarea Sfinţilor Trei Ierarhi: Vasile cel Mare, Grigorie Teologul şi Ioan Gură de Aur, prăznuiţi la 30 ianuarie. De altfel, ei se mai prăznuiesc şi aparte, tot în cursul lunei ianuarie şi anume Sf. Vasile în ziua întîia, Sf. Grigorie în ziua de 25, iar Sf. Ioan în ziua de 27 ale lunii. Care să fie atunci pricina că în ziua de 30 sînt prăznuiţi iarăşi toţi trei la un loc?

Se spune că prin veacul al XI-lea s-a născut o neînţelegere între creştinii din Constantinopol. Unii ziceau că Sf. Vasile, prin marile sale lucrări de binefacere, ar fi cel mai însemnat dintre aceşti trei sfinţi, alţii ziceau că Sf. Grigorie, prin bogăţia ştiinţei lui, s-ar fi ridicat deasupra celorlalţi şi în sfîrşit, o a treia parte a credincioşilor ziceau că de cinstirea cea mai aleasă trebuie să se bucure Sf. Ioan Gură de Aur, căci nimeni nu l-a putut întrece în cuvîntările sale. Pentru că această neînţelegere dintre credincioşii din cetatea marelui împărat Constantin era cu totul păgubitoare Bisericii, un episcop din acea vreme şi anume Ioan cel din cetatea Evhaitelor, prin arătare dumnezeiască, s-a ridicat să împace cele trei tabere de credincioşi. Anume, el a rînduit ca pe viitor în ziua de 30 a lunii ianuarie să se prăznuiască la un loc aceşti trei sfinţi, ca unii care sînt deopotrivă de mari, deopotrivă de bineplăcuţi lui Dumnezeu şi deopotrivă de vrednici să fie cinstiţi de credincioşi. El a înfrumuseţat apoi slujba lor cu felurite tropare, canoane şi cîntări de laudă, făcînd astfel pace în Biserică.

Cuvine-se deci să arătăm în scurt curgerea vieţii acestei treimi de sfinţi şi să vedem în ce stă însemnătatea lor şi care sînt asemănările dintre ei.

Sf. Vasile cel Mare a trăit în veacul IV în slăvita cetate a Cezareii celei din Capadochia Asiei Mici. S-a născut într-o evlavioasă familie creştină, care a dat Bisericii creştine şase sfinţi. Mama sa se numea Emilia, iar un frate al său a fost Sf. Grigorie de Nissa, ajuns şi el episcop şi mare învăţat creştin. După ce termină şcolile cele mai vestite de atunci, Sf. Vasile se retrage la o mănăstire, întemeiată de el, şi dădu rînduielile de obşte. Este hirotonit apoi preot în anul 364, iar în anul 370 este ales arhiepiscop al Cezareii, păstorind pînă la moartea sa, întîmplată la 1 ianuarie 379. Ca întîistătător al scaunului din Cezareia, Sf. Vasile a purtat o grijă cu adevărat părintească de toţi săracii, bătrînii, neputincioşii, văduvele şi orfanii, întemeind lîngă Cezareia felurite aşezăminte pentru alinarea suferinţelor lor: spitale, azile, ospătării, şcoli şi altele. Pentru aceste fapte cu adevărat creştineşti el şi-a cîştigat dragostea păstoriţilor săi, care au văzut în el chipul desăvîrşit al păstorului, care-şi pune sufletul pentru oile sale.

In cursul vieţii sale, Sf. Vasile a scris şi mai multe cărţi de învăţătură creştinească. Una dintre cele mai însemnate este aceea în care tălmăceşte cuvintele Sfintei Scripturi despre cele şase zile ale facerii lumii, în alta tîlcuieşte mai mulţi psalmi (omilii), altele ne dau diferite învăţături pentru viaţă şi în sfîrşit unele osîndesc învăţăturile greşite ale ereticilor, arătînd care este adevărata învăţătură a Bisericii şi multe altele. Sf. Vasile s-a străduit să înfrumuseţeze şi sfintele slujbe, lăsîndu-ne Liturghia care-i poartă numele, care se săvîrşeşte de zece ori în curgerea unui an.

Marele prieten al Sf. Vasile, adică *Sf. Grigorie de Nazianz,* numit şi Teologul sau Cuvîntătorul de Dumnezeu, s-a născut în Arianz, tot în Capadochia, pe la anul 330. Tatăl său era episcopul Grigorie, iar mama sa se numea Nona. Învăţă carte în casa părintească, apoi la şcolile din Cezareia Capadochiei, Cezareia Palestinei şi Atena, avînd coleg pe Sf. Vasile. Se spune despre ei că nu cunoşteau decît două drumuri: al bisericii şi al şcoalei. Intors în ţara sa, se retrase la mănăstirea întemeiată de Sf. Vasile. Dar tatăl său şi credincioşii din Arianz doreau ca el să fie slujitor al altarului Domnului. De aceea, bătrînul său tată îl hirotoneşte preot în anul 361. El însă se simte nevrednic de o asemenea cinste şi fuge la Sf. Vasile. Se întoarce însă nu peste multă vreme, la stăruinţele tatălui său, pe care-l ajută de acum înainte în slujba sa. El ţine chiar o cuvîntare în faţa credincioşilor, în care le vorbeşte despre fuga sa, arătîndu-le că nu s-a simţit destul de vrednic ca să primească înfricoşata taină a preoţiei. In anul 371 Sf. Vasile îl face, tot peste voia sa, episcop al cetăţii Sasima, de unde, nu peste multă vreme, se retrage iar într-o mănăstire. Pe la 379, îndemnat de Sf. Vasile, pleacă în capitala împărăţiei bizantine, la Constantinopol, ca să pună capăt tulburărilor prin care trecea Biserica de acolo. In anul următor ajunse chiar episcop al marii cetăţi, iar în 381 e chemat să conducă dezbaterile celui de al doilea sobor a toată lumea, care a osîndit învăţătura greşită a lui Macedonie despre Sf. Duh. El nu stă însă mult nici în scaunul arhieresc al Constantinopolului, căci răutăţile omeneşti îl fac să se retragă în Capadochia. Cîrmui apoi pentru scurtă vreme episcopia din Nazianz, iar prin anul 383 se retrage în Arianz, unde-şi petrecu ultimii ani ai vieţii în meditaţie şi rugăciune. A murit în jurul anilor 389—390.

Deşi a avut o viaţă aşa de zbuciumată, totuşi el a scris şi multe cărţi de învăţătură teologică. Mult mai însemnate ca acestea sînt însă numeroasele lui cuvîntări, mai ales cele rostite în Constantinopol, care fac din el unul dintre cei mai mari predicatori creştini şi care i-au adus mai tîrziu numele de „Teologul". In cărţile şi cuvîntările sale el vorbeşte cu osebire despre Sf. Treime, limpezind învăţătura Bisericii despre aceasta. Sf. Grigorie este primul care scrie versuri creştine. El este cel care scrie cele mai frumoase pagini despre prietenie, chipul prietenului desăvîrşit fiindu-i pînă la moarte Sf. Vasile cel Mare.

Al treilea ierarh prăznuit la 30 ianuarie este *Sf. Ioan Gură de Aur,* care nu este capadochian ca primii doi, ci din străvechea cetate a Antiohiei Siriei. El a văzut lumina zilei pe la mijlocul veacului IV, fiind fiul unui diregător militar, care muri curînd după naşterea sa. A fost crescut de mama sa, Antuza, o femeie evlavioasă, care a dat o creştere foarte îngrijită fiului său. A învăţat carte în Antiohia şi la un vestit învăţat elin cu numele Libaniu, care se gîndea chiar să-l lase pe Ioan în locul său de dascăl, fiind cel mai sîrguincios dintre învăţăceii săi. După moartea mamei sale, se retrase în Munţii Antiohiei, unde duse o viaţă retrasă, în rugăciune şi meditaţie. Prin 380 se întoarce în Antiohia, fiind hirotonit

(Continuare în pag. 4)

Sfinţii Trei Ierarhi

(Continuare din pag. 3)

diacon şi apoi mai tîrziu preot. Ca diacon, a scris o minunată carte despre preoţie, în care înfăţişează ca nimeni altul pînă azi, măreţia şi însemnătatea slujirii preoţeşti. Vreme de 12 ani a fost apoi preot, rostind acum numeroase predici în toate bisericile cetăţii, care i-au dus vestea în toate părţile lumii. In anul 397 e ridicat la cinstea de patriarh al Constantinopolului. In această înaltă slujbă, el înlătură toate relele obiceiuri pe care le luaseră unii din slujitorii Bisericii, aşezînd peste tot buna rînduială. Mai mult chiar. In predicile sale a început să osîndească toate păcatele celor bogaţi şi puternici, ca mîndria, lăcomia, luxul, necinstea şi altele, începînd chiar cu împărăteasa de atunci, Eudoxia. In aceeaşi vreme, el era un sincer apărător al săracilor, al sclavilor şi al tuturor celor aflaţi în necazuri, sprijinindu-i şi cu vorba, dar mai ales cu fapta. Toate aceste lucruri i-au atras duşmănia împărătesei, care a poruncit să se ţină un sobor care să-l înlăture din scaunul patriarhicesc. Sf. Ioan e trimis în exil dar în scurtă vreme este adus înapoi, căci se răsculaseră păstoriţii săi, care cereau revenirea păstorului în scaun. Dar nici acum Sf. Ioan nu încetă să mustre în predici pe împărăteasă, lucru care îi pricinui a doua înlăturare din scaun. El e trimis acum într-un loc foarte îndepărtat, tocmai în ţara Armeniei, la Cucuz. Acestea se petreceau prin anul 404. Pentru că de la Cucuz avea legături cu prietenii săi din Antiohia şi Constantinopol s-a dat poruncă să fie trimis într-o localitate şi mai îndepărtată, pe ţărmul de răsărit al Mării Negre. Dar, nu mai ajunse aici, căci muri pe drum, în 14 septembrie 407. Aşa se sfîrşi viaţa de luptă şi de propovăduire a cuvîntului dumnezeiesc a acestui mare ierarh al Bisericii lui Hristos.

Ca şi de la primii doi Ierarhi, şi de la Sf. Ioan ne-au rămas mai multe cărţi de învăţătură. Intre acestea pomenim tîlcuirile sale la multe cărţi ale Sfintei Scripturi (omilii), apoi cartea despre preoţie şi altele. Dar de la el ne-au rămas şi o mulţime de cuvîntări, care, pentru frumuseţea şi adîncimea cugetării lor i-au adus mai tîrziu numele de „Gură de Aur" (sau Hrisostom, sau Zlataust, în limba greacească şi slavonească), fiind pînă azi cel mai desăvîrşit predicator al Bisericii noastre. De la el ne-a mai rămas şi Liturghia care-i poartă numele şi care se săvîrşeşte în aproape toate duminicile şi sărbătorile de peste an.

Am văzut deci, că fiecare dintre sfinţii ierarhi prăznuiţi la 30 ianuarie au avut merite deosebite şi că multe din ostenelile lor sînt cam aceleaşi la toţi, aşa încît, cu greu am putea spune că vreunul din ei s-ar ridica deasupra celorlalţi. Să vedem dar, care sînt asemănările dintre ei.

Toţi trei au trăit cam în aceeaşi vreme şi anume în veacul IV, numit veacul de aur al creştinătăţii. Toţi trei s-au născut în familii evlavioase creştine şi au avut parte de o creştere aleasă, datorită mai cu seamă mamelor lor. Toţi trei şi-au agonisit ştiinţă înaltă la cele mai vestite şcoli ale vremii, fiind pilde vrednice de urmat pentru ceilalţi colegi ai lor, prin sîrguinţa lor la învăţătură şi prin purtarea lor. Toţi trei, după isprăvirea învăţăturii, au trăit o viaţă retrasă în rugăciune stăruitoare şi muncă. Toţi trei s-au împotrivit la început să primească taina preoţiei, socotindu-se că nu sînt îndeajuns de vrednici pentru o asemenea slujire în faţa lui Dumnezeu şi a oamenilor. Pentru vrednicia lor deosebită, Dumnezeu i-a ridicat pe cele mai de seamă scaune vlădiceşti ale vremii, pentru ca de pe ele să răspîndească cu şi mai multă putere lumina adevărului dumnezeiesc, dovedindu-se a fi vrednici păstori ai credincioşilor lor. Toţi trei au fost mari sprijinitori ai săracilor, orfanilor, bolnavilor şi ai tuturor celor aflaţi în suferinţă, ridicîndu-se însă şi împotriva bogaţilor şi asupritorilor. Toţi trei au luptat cu cuvîntul şi cu scrisul pentru lămurirea adevărurilor de credinţă ortodoxă, împotriva rătăcirilor şi credinţelor deşarte. Toţi trei au fost mari predicatori şi scriitori bisericeşti, lăsîndu-ne o mulţime de cărţi de învăţătură, citite pînă azi. Toţi trei s-au îngrijit de înfrumuseţarea sfintelor slujbe, alcătuind felurite cîntări şi rugăciuni, iar Sfinţii Vasile şi Ioan ne-au lăsat şi Liturghiile, mult asemănătoare între ele. Toţi trei au scris lucruri frumoase despre prietenie, iar chipul prieteniei dintre Sfinţii Vasile şi Grigorie rămîne între creştini ca o pildă mereu vie pînă azi. Toţi trei au înţeles dorinţa lumii după pace şi dreptate pe pămînt şi de aceea au scris pagini înălţătoare despre pace, arătînd că aceasta este voia lui Iisus Hristos şi o dorinţă din cele mai arzătoare a omenirii de pretutindeni şi de totdeauna.

Iar dacă ne întrebăm prin ce fapte s-a ridicat fiecare mai mult deasupra celorlalţi, atunci vom spune că Sf. Vasile s-a ridicat mai sus prin organizarea aşezămintelor de binefacere, Sf. Grigorie prin ştiinţa şi înţelepciunea cu care şi-a scris cărţile, iar Sf. Ioan prin bogata sa lucrare de predicator şi de tîlcuitor al Sf. Scripturi.

Din aceste pricini, aceşti trei sfinţi „mari dascăli ai lumii şi ierarhi", sînt socotiţi drept cele mai strălucite chipuri de păstori ai turmei lui Hristos şi de propovăduitori ai cuvîntului dumnezeiesc. Se cade deci ca şi noi pururea să-i cinstim cu cîntări de laudă şi să ne rugăm lor în toate clipele vieţii, pentru mîntuirea sufletelor noastre şi pentru ca pe pămînt să fie pace şi între oameni bunăvoire.

Mircea Păcurariu

Fel de fel

Combină specială. In U.R.S.S. a fost realizată şi încercată cu succes o combină specială, care efectuează concomitent recoltarea orezului şi semănarea porumbului.

Pînă în prezent, nicăiri pe glob nu s-a mai construit un asemenea agregat agricol.

— *Miliarde de stele.* In centrul Galaxiei, în comparaţie cu zona unde se află sistemul nostru solar, într-un acelaş spaţiu se află de 1 milion de ori mai multe stele. Dacă pămîntul ar putea fi mutat în această zonă, privind fără telescop în timpul nopţii bolta cerească, am vedea în loc de cca 3.500 stele — nu mai puţin de 35 miliarde de stele!

— *Tren cu etaj.* De curînd a fost pus în circulaţie un tren cu etaj — pe linia Bucureşti-Roşiorii de Vede. E foarte interesant acest tren care are înălţimea trenului obişnuit — osii joase — şi cum intri dai de scara care duce sus. Înăuntru, bănci capitonate cu material plastic în culori pastelizate — confort ultramodern.

— *Viermi de mătase în laborator.* In laboratoarele prof. B. Astaurov, de pe lîngă Institutul de endocrinologie al Academiei de Ştiinţe al U.R.S.S. se cresc fără fecundare viermi de mătase al căror sex este dinainte determinat. B. Astaurov a înlocuit „principiul patern" prin căldură: ovulelor nefecundate extrase din femele li se face o „baie caldă" cu temperatură precis dozată. „Căldura" asigură asemănarea completă a descendenţilor cu „mama". Toţi urmaşii „mamei" se aseamănă între ei ca gemenii şi toţi sînt femele.

Mai mult chiar, unele din liniile obţinute de Astaurov, se înmulţesc pe această cale artificială, timp de peste 15 ani. Rezultă întotdeauna „copii" exacte ale mamei, femele, şi printre ele nu apare niciodată un mascul.

In sericicultură este nevoie însă, să se obţină şi descendenţi masculi, deoarece gogoşile lor sînt cu 20—30 la sută mai bogate în mătase decît gogoşile femelelor. Pentru aceasta, Astaurov a supus acţiunii termice (alta decît în primul caz) oul proaspăt fecundat, „tratat" în prealabil cu radiaţii ionizante. In acest fel se obţin „la comandă" descendenţi „bărbaţi".

„Dirijarea sexului la viermii de mătase — scria recent B. Astaurov — este doar un izvor care-şi va uni apoi apele cu marele fluviu ce se îndreaptă spre ocean... Este uşor de prevăzut cîtă carne, lapte, unt, lînă şi ouă vom avea în plus atunci cînd vom învăţa să obţinem pe cale artificială animalele de sexul dorit".

—*Numărul cărţilor.* De-a lungul veacurilor, în lume au fost tipărite peste 12.000.000 titluri de cărţi. Se consideră că fondul de cărţi, în creştere necontenită, se dublează la fiecare 10 ani.

— *Părintele astronauticii.* Marele savant rus U. E. Ţiolkovschi, părintele astronauticii, a scris peste 100 de lucrări din domeniul tehnicii reactive şi a zborului în cosmos.

Activitate frumoasă

Credincioşii din parohia Mag (prot. Sibiu), sub îndrumarea pr. Ioan Coman-Hăprianu şi a Consiliului parohial, au avut o activitate frumoasă în ultimii cinci ani. Astfel în anul 1957 s-a împrejmuit cimitirul parohial cu piatră, cărămidă şi sîrmă împletită, s-a confecţionat o poartă de fier la intrarea în curtea bisericii, s-a introdus lumina electrică la casa parohială. In 1959 s-a terminat introducerea luminii electrice în biserică. In 1960 s-au cumpărat pentru sf. biserică o cădelniţă, două icoane şi o cutie argintată pentru păstrarea Sf. Impărtăşanii. In 1961, un trăznet puternic aducînd stricăciuni bisericii, — cu ajutor de la Arhiepiscopie şi cu contribuţia credincioşilor — s-au refăcut instalaţia electrică, geamurile şi branşamentul în pămînt al paratrăznetului. In 1962 s-a cumpărat un rînd de odăjdii preoţeşti noi şi frumoase.

In duminici şi sărbători, răspunsurile la Sf. Liturghie sînt date de un cor pe două voci, după melodiile din „Liturghia pe două voci egale" de Timotei Popovici. Corul e dirijat de un credincios. La Crăciun se cîntă şi colinde.

Credincioşii din Mag participă activ la toate acţiunile de folos obştesc, la programul Căminului Cultural şi la toate iniţiativele organelor locale comunale. Pr. I. Coman-Hăprianu sprijineşte acţiunile Căminului Cultural (conferinţe, coruri, teatru), este responsabil cu „Crucea Roşie" şi mandatar al C.E.C.

Credincioşii, împreună cu parohul lor, sînt convinşi luptători pentru pace, înţelegînd că pacea este poruncă dumnezeiască şi că numai în pace poporul nostru îşi poate consacra toate puterile muncii de construire a vieţii celei noi.

NECROLOG

La 30 octombrie 1962 s-a stins din viaţă Dr. Cornel Manta, în vîrstă de 64 ani, prieten vechi şi medic curant al I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae.

Fiu al preotului Manta din Gura Rîului (prot. Sibiu), după ce a terminat liceul din Braşov, urmează Facultatea de Medicină din Cluj. Toată activitatea lui s-a desfăşurat la Sibiu, fiind unul din eminenţii medici al Sibiului.

La înmormîntarea lui — care a avut loc în com. Gura Rîului — au participat prieteni, cunoscuţi, foşti pacienţi din Sibiu şi jur. Prohodul l-a slujit în biserică un sobor de preoţi, în frunte cu P. C. vicar Traian Belaşcu. Răspunsurile le-a dat corul studenţilor teologi, dirijat de pr. diacon I. Popescu. Din încredinţarea I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae, a rostit cuvînt de pomenire P. C. vicar Tr. Belaşcu, arătînd vredniciile celui adormit. Au mai vorbit şi doi colegi ai decedatului.

Sicriul, purtat pe umeri, a fost depus în cavoul familiar din curtea bisericii.

Toţi cei ce l-au cunoscut şi l-au preţuit ca medic şi ca om, îi vor păstra amintirea şi o vor binecuvînta mereu.

N. L.

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poştală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Anul 111 Sibiu, 15 februarie 1963 Nr. 7—8

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Pentru pace pe pămînt

Mişcarea creştină pentru pace de la Praga nu se mulţumeşte numai cu organizarea unor şedinţe periodice ale Comitetului de lucru, ale Comitetului consultativ şi ale plenului din Adunarea mondială creştină pentru pace, ci ea caută să organizeze şi filiale regionale, care în variate ţări din Apus să lămurească necontenit opinia publică respectivă despre obligaţiile păcii ale fiecărui om şi creştin. Şi astfel de filiale regionale există în Germania Federală, în Olanda şi în Elveţia şi se organizează cele din Franţa, Anglia şi Japonia.

Astfel, în decembrie 1962 a avut loc şedinţa Comitetului de lucru al Mişcării de la Praga în Olanda, concomitent şi cu cea a Regionalei olandeze a Mişcării de la Praga, condusă de încercaţii luptători olandezi pentru pace prof. Al. Rasker, De Graaf şi H. Kohlbrugge. Toţi membrii comitetului, din Răsărit şi Apus, s-au prezentat la Driebergen, lîngă Utrecht, în şedinţă de lucru şi apoi în zilele de 8 şi 9 decembrie s-au înfăţişat în faţa delegaţilor olandezi la şedinţa regionalei, pentru a le vesti cuvîntul păcii, atît de concludent exprimat de Mîntuitorul în Sf. Sa Evanghelie şi care se cere aplicat cu neîntîrziere de creştini în împrejurările politice de azi. Cu avînt şi destoinicie membrii au ţinut conferinţe şi colocvii asupra temei păcii şi a coexistenţei în lume în numeroase centre importante olandeze, ca Eindhoven, Utrecht, Leiden, Rotterdam, Haga, Amsterdam, Groningen şi altele, susţinînd o lucrare rodnică pentru lămurirea inimelor şi a gîndurilor creştinilor olandezi. Contactele au fost prieteneşti şi s-au încheiat cu succesul cauzei păcii.

Toate aceste momente le-a cuprins comunicatul final în textul său, din care desprindem următoarele:

— „Numai o continuă autocritică teologică poate să ţină Mişcarea departe de filozofări false şi de stăpînirea motivelor lumeşti..., pentru că azi se găsesc toate forţele dinamice ale bisericilor în faţa aceloraşi întrebări. Dar acestui proces de apropiere între confesiuni i se opune însă fenomenul lumii divizate. Deci chiar în problemele politice, care nu sînt supuse direct deciziilor Mişcării de la Praga, este de datoria noastră să ne ascultăm reciproc şi să ne lămurim în ceea ce ne depărtează. Astfel vom putea crea o atmosferă de întîlnire, căci conferinţele diplomatice nu sînt singure în stare în totdeauna să rezolve toate problemele omului modern.

In privinţa politică, momentul de criză pare să fie limitat la Orientul îndepărtat. Cît timp va dura izolarea R. P. Chineze de O.N.U., nu se poate nădăjdui într-o îmbunătăţire evidentă a situaţiei mondiale, chiar dacă toate problemele europene s-ar putea rezolva. Problema dezarmării şi a încetării experienţelor cu arme nucleare se mai află încă nerezolvată şi ne cere alte străduinţe.

Comitetul executiv salută cu bucurie înlăturarea „crizei cubane" şi în discuţii îndelungate s-a ocupat şi cu analizarea situaţiei politice, precum şi a problemei germane, constatînd că cei ce ascultă cuvîntul Domnului cu privire la pace pot ajunge la unitate de vedere chiar în ciuda unor deosebiri dintre est şi vest în probleme mondiale periculoase. Este limpede cît de mult învenineză războiul rece atmosfera europeană şi mondială şi cît de necesar este serviciul de înfrăţire concretă al bisericilor, pentru ca chemarea la discuţii serioase internaţionale să poată fi stimulată just, cum o face Mişcarea de la Praga. Dar întreaga Creştinătate trebuie să fie mai activă în această privinţă.

De la începutul existenţei ei, Mişcarea creştină pentru pace de la Praga se străduieşte sincer contra omorului atomic; de aceea sprijinirea propunerii pentru încetarea tuturor experienţelor cu arme nucleare, inclusiv şi a celor de sub pămînt, începînd cu 1 ianuarie 1963, este o confirmare a străduinţelor ei.

Comitetul executiv şi-a exprimat şi nădejdea că Comisia O.N.U. care discută la Geneva despre dezarmare, fiind sprijinită de opinia mondială pentru realizarea dezarmării generale şi totale sub un strict control internaţional, va ajunge la unele rezultate concrete, căci se observă că numărul acelora care sînt convinşi că înarmarea nu ajută nimănui creşte mereu şi că nu mai este altă cale de urmat decît cea a unui tratat despre această dezarmare generală şi totală, ca să fie evitat pericolul unui război şi în locul lui să se impună o convieţuire paşnică între popoare.

Se constată că interesul pentru lucrările Mişcării de la Praga sporeşte mereu în variate ţări şi că numărul comitetelor regionale şi al conferinţelor regionale este în continuă creştere. S-a discutat amă-

(Continuare în pag. 2)

Contra rasismului

Cine dintre noi n-a auzit vorbindu-se sau n-a citit despre rasism? La Radio se ţin des cuvîntări despre rasism. Revistele scriu des despre el. Cît despre gazete, aproape că nu e zi în care ele să nu ne aducă veşti despre crunte prigoane rasiste în Uniunea Sud-Africană sau în S.U.A. Rasismul împarte rasele din lume în două grupe: o grupă a raselor nobile, alese, o altă grupă a raselor slabe, de rînd. In grupa întîi ar intra rasa albă reprezentată mai ales prin anglo-americani; iar în cealaltă grupă ar intra rasa galbenă şi cea neagră, reprezentată prin popoarele Asiei, Australiei, Africei.

Popoarele de rasă nobilă — zic rasiştii — sînt singurele capabile să dezvolte o cultură şi civilizaţie înaltă. Cele de rasă inferioară — spun aceiaşi rasişti — nu-s în stare să creieze nici pe departe ceva asemănător cu ce pot face albii. Ce urmează de aici? Urmează — zic rasiştii — ca popoarele de rasă albă — în primul rînd anglo-americanii —, să ia sub ocrotirea lor, adică sub stăpînirea lor, popoarele de rasă galbenă şi neagră şi să le ajute, chipurile, să trăiască şi ele omeneşte. De fapt, rasiştii n-au stat mult pe gînduri. De sute şi sute de ani, conducători ai ţărilor apusene au cucerit cu forţa atîtea şi atîtea popoare de culoare. Dar le-au cucerit nu ca să le ajute, ci ca să le înrobească şi să le jefuie. Şi de atîtea sute de ani milioane şi milioane de oameni au fost supuşi la tot felul de silnicii, de apăsări şi de suferinţe.

Dar nedreptatea nu poate dura la nesfîrşit. Popoarele înrobite au început să se ridice şi să lupte cu dîrzenie contra cotropitorilor. Ca nişte vulcani au izbucnit cînd într-o parte, cînd în alta a pămîntului, revolte contra cotropitorilor rasişti.

Popoarele din colonii nu sînt singure în lupta lor dreaptă. Alături de ele se află popoarele socialiste. Socialismul nu poate îngădui împărţirea popoarelor în popoare de rasă nobilă şi popoare de rasă inferioară. După învăţătura cea adevărată popoarele de rasă neagră, galbenă sau albă, mici sau mari, au toate în mod egal, dreptul la viaţă, la libertate şi independenţă.

Se pune acum întrebarea: Noi, credincioşii, putem sta, oare, cu mîinile încrucişate, cînd ştim că-n lume atîţia fraţi de-ai noştri sînt supuşi discriminărilor rasiale? Ne putem învoi noi oare cu împărţirea pe care o fac rasiştii, între popoare de rasă nobilă şi popoare de rasă inferioară?

(Continuare în pag. 2)

Iubire, bucurie, pace

In părinteasca sa grijă faţă de păstoriţii din Arhiepiscopie, credincioşi şi preoţi deopotrivă, I. P. Sf. nostru Mitropolit *Nicolae* a trimis îndătinat cuvînt de învăţătură, prilejuit de marele praznic al Naşterii Domnului nostru Iisus Hristos.

Este cuvînt cald şi înţelept, izvorît dintr-o inimă bogată şi plină de grija tot mai multei propăşiri spre tot binele turmei dreptcredincioase şi din care, în cele ce urmează, spicuim cîteva idei.

„Măritul Praznic al Naşterii Domnului şi Mîntuitorului nostru Iisus Hristos — îşi începe I. P. Sf. Sa scrisoarea pastorală de la Crăciunul anului 1962 — umple de *bucurie creştinească* inimile noastre. Bucuria aceasta — lină şi întremătoare — se vădeşte înăuntrul caselor noastre, în firea cea dinafară şi în sufletele credincioşilor deopotrivă".

Bucuria aceasta curată şi întremătoare, pe care tot creştinul adevărat o simte la Naşterea Domnului, are cauze adînci şi Arhipăstorul nostru nu zăboveşte să ni le arate cu toată limpezimea.

Prin căderea în păcat a protopărinţilor noştri „mintea li s-a întunecat, simţirea li s-a învîrtoşat, iar vrerea le-a slăbit atît de tare încît nu mai puteau împlini voia Tatălui Ceresc". Dumnezeu însă, în marea dragoste faţă de zidirea Sa, n-a lăsat pe oameni să-şi ducă viaţa „în întuneric şi amărăciune, ca a fiului rătăcit despre care ne vorbeşte Sf. Evanghelie", ci i-a hrănit mereu cu nădejdea izbăvirii din această nefirească stare, făgăduindu-le, îndată după cădere, că le va trimite un Izbăvitor, care nu va fi altcineva decît Mesia — Iisus Hristos.

Cu 800 de ani înainte de împlinirea acestei prime Veşti bune, proorocul Isaia (7, 14) a prezis că Mesia se va naşte dintr-o fecioară, proorocie despre a cărei împlinire ne vorbeşte Sf. Evanghelist Matei în cap. I, 20, 23.

Moise şi Daniil au prevestit timpul în care se va naşte Hristos-Mîntuitorul, iar profetul Miheia, de pildă, a vorbit chiar despre locul unde se va naşte El, cu cuvinte ca acestea: „Şi tu Vifleeme, pămîntul lui Iuda, cu nimic nu eşti mai mic între domniile lui Iuda, căci din tine va ieşi povăţuitor, care va paşte pe poporul tău".

In sinagoga din Nazaret fiind la începutul propovăduirii Sale, după ce a citit o astfel de proorocie sau de prezicere, Mîntuitorul Iisus Hristos a arătat că ea s-a împlinit în persoana Sa cu cuvintele: „Astăzi s-a împlinit scriptura aceasta" (Luca 4, 21).

Vorbind apoi, în continuare, despre întruparea sau despre Naşterea Mîntuitorului, I. P. Sf. nostru Părinte ne arată că El „a venit pe pămînt", „chip de rob luînd" (Fil. 2, 7), „nu numai ca să ne înveţe *ce să credem,* ci mai vîrtos ca să ne arate *cum să trăim*".

Explicînd aceste spuse, I. P. Sf. Mitropolit continuă: „Toate învăţăturile pe care ni le-a dat Mîntuitorul spre înţeleaptă vieţuire într-o singură poruncă se adună: „Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta şi din tot sufletul tău şi din toată vîrtutea ta şi din tot cugetul tău, iar pe aproapele tău să-l iubeşti ca pe tine însuţi" (Luca 10, 20).

Din iubire să te închini lui Dumnezeu şi te va mîngîia, din iubire să-i ceri cele de trebuinţă şi ţi le va da; din iubire să baţi la uşa împărăţiei Sale şi-ţi va deschide ţie, din iubire să plineşti voia Lui preasfîntă şi atunci, în toate zilele vieţii tale, cugetul nu te va mustra.

Iar pe aproapele tău să-l iubeşti căci îţi este frate. Bătrîn sau tînăr, cărturar sau mai puţin dedat cu învăţătura de carte, străin sau de „legea" ta, toţi sînt făpturi ale lui Dumnezeu şi-ţi sînt fraţi întru Hristos".

Arătînd apoi că dragostea noastră faţă de aproapele trebuie să se vădească în fapte de ajutorare, Arhipăstorul nostru ne pune la inimă faptul de a ne da seama de vremurile noi în care trăim, vremuri în

Pentru pace pe pămînt

(Continuare din pag. 1)

nunţit despre datoria Mişcării de acţiune şi în Africa şi Secretariatul Mişcării a fost însărcinat să pregătească consultările cu reprezentanţii creştinătăţii africane. Cu mulţumire s-a constatat că dorinţa de colaborare cu Mişcarea creştină a bisericilor din Est şi Vest a crescut.

Membrii Comitetului executiv au salutat cu mulţumire apariţia numărului prim al Buletinului Mişcării. Această revistă va fi organul Mişcării spre a informa opinia mondială despre scopurile şi lucrările Mişcării. Revista este deschisă pentru o largă şi internaţională discuţie, care să sprijine consensul creştin în răspunderea pentru lumea actuală şi în slujba înfrăţirii.

După încheierea şedinţei Comitetului executiv au urmat două şedinţe ale Comitetelor regionale ale Mişcării, din Olanda şi Belgia, cu tema: „Pace şi libertate". Participanţii la aceste conferinţe regionale au fost recunoscători pentru condiţiile pe care le-au aflat în cursul desfăşurării lor şi care au fost pregătite cu deosebit zel de către organizatorii localnici. In timpul şedinţelor a sosit vestea despre înfiinţarea unei filiale regionale a Mişcării şi în Elveţia.

Apoi membrii Comitetului executiv au vizitat numeroase comunităţi creştine din Olanda, Belgia şi Franţa, unde au predicat, au ţinut conferinţe şi seminarii şi au dat informaţii despre viaţa propriilor lor biserici din ţările lor; au susţinut discuţii cu variaţi reprezentanţi ai bisericilor locale şi s-au bucurat de o deosebită înţelegere din partea localnicilor pentru străduinţele şi datorinţele lor, pe care Mişcarea de la Praga doreşte să le realizeze în biserică şi în lume"—.

Comunicatul cuprinde în esenţă informaţii despre acea străduinţă pentru pace, pe care peste 25 de membri ai Comitetului executiv de la Praga, împreună cu zeci de colaboratori din Olanda, Belgia şi Franţa le-au susţinut în decurs de aproape două săptămîni, ca să vorbească către sufletele creştinilor apuseni despre rodul real al coexistenţei paşnice în lume, despre folosul comun care va rezulta din dezarmarea generală şi totală şi despre bucuria comună care va putea domni în toate sufletele, că prin efort comun se asigură bunul cel mai de preţ din lume: p a c e a !

Şi trebuie să fie năzuinţa tuturor bunilor creştini să contribuie şi ei la chemarea îngerească de la ieslea Domnului de la Betleem: „...şi pace pe pămînt şi între oameni bună voire".

Prof. M. Şesan

Contra rasismului

(Urmare din pag. 1)

Răspunsul nostru nu poate fi decît acesta: Nu există rase nobile şi rase inferioare. După învăţătura Bisericii noastre întreg neamul omenesc se trage dintr-o singură pereche de oameni. Aceasta înseamnă că toate rasele sînt egale prin originea lor şi că, deci, nici una dintre ele nu poate pretinde să se ridice deasupra alteia. Toţi oamenii, din orice rasă ar fi, sînt egali şi fraţi întreolaltă.

Cînd Sf. Pavel spune că în Hristos „nu mai este iudeu, nici elin" (Gal. 3, 28), el ne atrage băgarea de seamă că toate rasele şi popoarele sînt egale în faţa Domnului. Cînd Mîntuitorul trimite pe Sf. Săi Apostoli la propovăduire, nu le spune să meargă numai la unele popoare iar la altele — nu. Ci le porunceşte să meargă la toate deopotrivă. „Mergînd, învăţaţi **toate** neamurile..." (Mt. 28, 19).

Chemînd pe toţi, la mîntuire, Domnul şi Sf. Apostoli ne-au arătat limpede că rasele şi popoarele sînt egale între ele.

Cînd la Rusalii, Sf. Petru îndreaptă învăţătura predicii lui către ascultătorii de rase diferite, el ne arată că oricît ar fi împărţiţi în rase, oamenii sînt egali şi chemaţi la aceeaşi viaţă luminoasă.

Şi atunci, ne-ntrebăm din nou: Dacă înaintea lui Dumnezeu toate rasele şi popoarele sînt egale, şi dacă ele sînt înzestrate cu tot ce e necesar pentru a se dezvolta şi participa la cultură şi civilizaţie, putem noi, credincioşii, să stăm cu braţele încrucişate cînd vedem ce fac rasiştii? Putem să ne vedem liniştiţi de treburi cînd ştim că milioane şi milioane de fraţi de-ai noştri sînt apăsaţi, loviţi şi exploataţi la sînge de către rasişti? Putem sta liniştiţi cînd auzim că în ţările coloniale pentru aceeaşi muncă, muncitorul alb primeşte o plată de zece ori mai mare decît cel negru? Putem sta liniştiţi cînd aflăm că un bolnav negru, mai bine e lăsat să piară decît să fie primit într-un spital al albilor? Putem sta nepăsători cînd aflăm că, în propria lor ţară, negrii n-au voie să meargă la restaurant, în tramvai, în tren, la teatru, împreună cu albii?

Nu, nu putem sta nepăsători. In faţa unor asemenea nedreptăţi şi suferinţe să ne ridicăm cu hotărîre şi să ne exprimăm dezaprobarea noastră. Atîta vreme cît în lume va exista chiar şi numai un grup de oameni cotropiţi de rasişti nu va fi pace în lume. Cine doreşte cu adevărat pace, acela trebuie să sprijine cu tărie lupta pe care popoarele din colonii o duc pentru libertate. Noi, credincioşii, dorim ca, în lume, să se statornicească, pentru totdeauna, pacea. Tocmai de aceea trebuie să luptăm neînduplecaţi, alături de toţi ceilalţi oameni cinstiţi, pentru eliberarea popoarelor coloniale. Cine doreşte cu adevărat ca între popoare şi rase să se statornicească frăţia şi dragostea, acela trebuie să fie alături de toţi cei ce duc lupta împotriva rasismului, care răspîndeşte ura, neînţelegerea şi vrajba. Noi dorim ca între toţi oamenii de orice rasă şi din orice popor ar fi ei, să biruie frăţia şi iubirea. Tocmai de aceea e de datoria noastră să fim alături de toţi cei ce luptă contra rasismului, fiind noi deplin încredinţaţi că participînd la lupta aceasta, împlinim cea mai de seamă poruncă dată nouă de Mîntuitorul: porunca iubirii de oameni.

D. B.

care cea mai mare parte a omenirii luptă ca în viața oamenilor să nu mai fie războaie. In rîndurile celor care luptă pentru pace sîntem și noi și vom continua să fim și pe mai departe cu toată osîrdia noastră.

„Rugați-vă astăzi mai fierbinte decît oricînd *pentru pacea a toată lumea* și pentru bunăvoire între oameni, pe care le-au vestit îngerii pogorîți în noaptea sfîntă deasupra ieslei din Vifleem. Rugați-vă împreună cu mine pentru ele și toți laolaltă să ne dovedim, în toată bună vremea, cu adevărat „făcători de pace", căci unii ca aceștia „fiii lui Dumnezeu se vor chema" (Matei I, 9).

*

Acestea și încă alte ziditoare învățături și folositoare îndemnuri se cuprind în scrisoarea pastorală a I. P. Sf. nostru Mitropolit *Nicolae,* trimisă fiilor săi sufletești cu prilejul luminatului praznic al Nașterii Domnului din anul 1962, învățături și îndemnuri pe care, ca niște fii ascultători, să le urmăm întocmai.

Gh. P.

Pentru pace

Marți, 10 decembrie 1962, a avut loc în Aula Institutului Teologic Universitar-Sibiu, o conferință interconfesională pentru pace. Au participat: reprezentanți ai Bisericii ortodoxe (P. C. Tr. Belașcu, vicar arhiepiscopesc, P. C. consilieri arhiepiscopești, P. C. rector S. Vlad, profesorii Institutului Teologic, P. C. prot. I. Munteanu, preoți și studenți teologi), ai Bisericii luterane (d. vicar H. Binder, profesori de la Institutul protestant, prot. Gross, prim-pastor Weingärtner, pastori) și ai Bisericilor catolică, reformată, ai cultelor neoprotestante. Comitetul orășenesc de luptă pentru pace din Sibiu a fost reprezentat prin d. I. Florescu.

După Imnul bucuriei și înfrățirii (Beethoven), executat de corul studenților teologi sub conducerea pr. prof. Gh. Șoima, *P. C. vicar Tr. Belașcu a prezentat conferința despre politica de pace a R. P. Romîne. La temelia acestei politici de pace stau principiile coexistenței pașnice și prietenia cu Uniunea Sovietică și cu celelalte țări socialiste. Țara noastră a sprijinit și sprijină toate inițiativele pentru pace și dezarmare generală și totală, pentru rezolvarea problemelor litigioase prin tratative, pentru prietenie, colaborare și relații economice și culturale între popoare. Guvernul romîn a prezentat la O.N.U. propuneri proprii, ca: transformarea Balcanilor într-o zonă a păcii; acțiuni de bunăvecinătate între țările din Europa, care au orînduiri sociale deosebite; educarea tineretului în spiritul păcii, respectului reciproc și înțelegerii dintre popoare.*

Contribuția activă a R. P. Romîne la lupta pentru pace a ridicat prestigiul internațional al țării noastre. Urmînd exemplul Uniunii Sovetice, poporul romîn — în solidaritate cu toate țările socialiste și cu forțele păcii din lumea întreagă — luptă pentru pace cu convingerea că forțele păcii sînt mai puternice decît cercurile agresive războinice din Apus, că pacea va birui.

După cîntecul: „Să facem plug din săbii" (compoziția pr. prof. Gh. Șoima), d. vicar H. Binder exprimă din partea Bisericii luterane bucuria că lucrarea păcii merge înainte, că cultele se unesc în lupta pentru pace. E nevoie ca în problema păcii să nu repetăm concepții vechi, ci să ne înnoim pe plan teologic, pe baza Sf. Scripturi. Azi creștinii activează pentru pace în Mișcarea Creștină pentru pace de la Praga, în Consiliul Mondial al Bisericilor (Congresul de la New-Delhi) și în alte organizații. Trebuie să lucrăm împreună și să făurim programe legate de realitate. Să sprijinim inițiativele guvernului romîn — expuse în conferință —, să muncim și să pășim braț la braț spre un viitor fericit.

Pr. prof. *C. Sîrbu* vorbește despre necesitatea unei teologii a păcii, preocupare ce a fost formulată de delegația Bisericii Ortodoxe Ruse (I. P. Sf. Arhiepiscop Nicodim) la Congresul Mondial pentru pace de la Praga (iunie 1961) și care e discutată și de profesorii Institutului nostru. O problemă, care constituie obiect de studiu și îndrumare, este rolul preotului în parohie pentru intensificarea luptei pentru pace.

D. prim-pastor *Weingärtner* (Sibiu) spune că, pe lîngă limpezirea concepției creștine despre pace, e nevoie să facem mereu ceva pentru pace. In sensul acesta prezintă: înfrățirea dintre culte, promovarea spiritului de înfrățire între naționalități, etc.

Dl *Milcu,* din partea cultului baptist, spune că războiul nu e o fatalitate, cum susțin imperialiștii, că Dumnezeu ne cheamă să fim făcători de pace, să prefacem săbiile în pluguri. Amintește lupta pastorului negru King, împotriva discriminării rasiale din S.U.A.

Pr. prof. *N. Mladin* arată că mișcarea creștinilor pentru pace și-a intensificat acțiunea pentru pace. Dă ca ex. contribuția la lupta pentru pace și apropiere între popoare a vizitelor delegațiilor Bisericilor Ortodoxă Rusă și Ortodoxă Sîrbă în țara noastră. Să răspîndim între credincioși vestea despre acțiunile în slujba păcii.

Pr. prof. *Gr. Marcu* vorbește despre felul cum se face în Institutul Teologic educația studenților teologi în spiritul păcii și înfrățirii popoarelor, ca ei să devină slujitori buni ai Bisericii, cetățeni devotați ai patriei noastre scumpe și înflăcărați luptători pentru pace.

Dl *Olariu Alex.,* din partea cultului penticostal, spune că orice minte sănătoasă nu vrea război, ci vrea pace. Noi — creștinii — sîntem chemați la pace. Aceasta o cere Dumnezeu, o cere poporul, o cere lumea întreagă. Să ducem cuvîntul păcii acolo unde ne găsim, unde lucrăm. Pacea va birui, pentru că sînt mai mulți cei ce luptă pentru pace decît ațîțătorii la război.

Dl *Florescu I.* — vicepreședinte al Comitetului de luptă pentru pace din Sibiu — arată că pacea e bunul cel mai de preț al omenirii, că popoarele vor duce la biruință cauza păcii. Rezolvarea crizei cubane, datorită înțelepciunii guvernului sovietic, e un exemplu de rezolvare prin tratative a problemelor litigioase și o dovadă că ațîțătorii la război nu-și pot face de cap, pentru că forțele păcii sînt mai puternice. Glasul țării noastre pentru pace și dezarmare este ascultat și prețuit, s. ex. propunerea guvernului romîn pentru educarea tineretului în ideile păcii, respectului reciproc și înțelegerii între popoare, a fost aprobată de U.N.E.S.C.O. și discutată de O.N.U. în sens pozitiv.

Comitetul de luptă pentru pace din Sibiu cunoaște și apreciază activitatea intensă a cultelor pe linia păcii. Urează noi succese în această activitate.

Incheind discuțiile, P. C. vicar Tr. Belașcu *conchide că slujitorilor cultelor — care propovăduiesc pacea și iubirea — le stă bine să conlucreze în bună înțelegere îndeosebi în arena luptei pentru pace, căci pacea e dorința fierbinte a tuturor fiilor duhovnicești pe care-i păstorim. E bine să ne întîlnim, să ne înțelegem, să facem schimb de experiență. Așa am devenit mai hotărîți în lupta pentru pace și am lucrat cu mai mult spor. Acum e veacul faptelor, nu al vorbelor. Biserica Ortodoxă are inima deschisă față de frații în Hristos, cu care împreună luptă pe frontul păcii, alături de popor și de partizanii păcii din toată lumea. Să intensificăm acțiunea noastră pentru pace, dezarmare, prietenie, pentru viața cea nouă.*

N. M.

Viața Sfintei Familii după fuga din Egipt

Și a mers cu ei pînă la Nazaret și trăia aci supunîndu-se lor.

La întoarcerea din Egipt, Familia Sfîntă se stabili în Nazaretul Galileii. Astfel, după o lungă absență de aci, ei au revenit din nou la umila lor locuință din Nazaret. Aci, Sf. Fecioară împreună cu Fiul Său și cu dreptul Iosif au dus o viață simplă, de oameni muncitori pînă ce Domnul Iisus împlini vîrsta de 30 ani. Ei duceau o viață liniștită în muncă și rugăciune.

Pruncul Iisus creștea și se întărea cu duhul, umplîndu-se de înțelepciune și darul lui Dumnezeu era asupra Lui. Dreptul Iosif și-a continuat mai departe meseria sa de dulgher, iar Domnul Iisus împreună cu Preacurata Sa Mamă se hrăneau din munca mîinilor dulgherului. El însuși muncea cu bătrînul Iosif cu atîta sîrguință și smerenie încît nazarinenii îl numeau „fiul dulgherului" sau simplu „dulgherul".

La fel, ca și mai înainte, după reîntoarcerea din Egipt, Preasfînta Fecioară își petrecea viața în ocupațiile Ei obișnuite: lucrul de mînă, rugăciuni și citirea cărților sfinte. Ea a țesut un hiton de o artă deosebită, care, în urmă a fost haina permanentă a lui Iisus. Acest hiton a fost lucrat întreg fără cusături, de culoare roșie.

Pentru Maica Domnului nu exista o bucurie mai mare, decît aceea de a vedea Măreția dumnezeiască ce se descoperea necontenit în Fiul Său. El primea cu iubire toate îngrijirile ce le faceau pentru El tutorii Săi pămîntești, deși nu avea lipsă nici de îndrumări, nici de ocrotire. Prea Sfînta Lui Mamă purta o atenție deosebită față de tot ceea ce vedea, și auzia de la El și despre El, păstrînd toate cuvintele acestea în inima Ei.

In Mesia cel făgăduit se ascundeau toate comorile înțelepciunii și ale harului: de la oameni El n-avea ce să învețe, dar în natura Sa umană toate acestea se revelau treptat: Iisus creștea cu înțelepciunea, cu vîrsta și cu harul la Dumnezeu și oameni. El trecea treptat de la vîrsta copilăriei și adolescenței la anii maturității.

Din Evanghelia Sf. Ioan se poate vedea clar că, cei mai învățați cărturari ai Ierusalimului din vremea lui Iisus, se minunau de cunoștințele Lui profunde în Sf. Scriptură, știind bine că El n-a învățat în școlile lor, în același timp convingîndu-se din experiență proprie că nici unul dintre ei, chiar și dintre cei mai învățați cărturari sau legiuitori nu posedau asemenea cunoștințe ca El. In tot timpul servirii Sale publice, El îi mustra pe farisei pentru concepția lor îngustă, prin care ei luau litera drept lege, în setea lor de onoare și bogății lumești, cum și pentru alte dorințe nedemne.

El a învățat nu ca fariseii și cărturarii care învățau unii de la alții, ucenicul de la dascăl, ci ca unul care are putere: fiecare cuvînt al Său purcede din Adevărul lui Dumnezeu. Șuvoiul cuvîntărilor Sale se revarsă dintr-o minte așa de înaltă și prealuminată, încît fariseii și cărturarii adunați la un loc, n-au putut răspunde cuvintelor Lui. Iar cuvîntul și învățătura Sa aparțineau numai Lui însuși. El nu avea de la cine să se împrumute cu acest izvor de apă vie, ce duce spre Mîntuire, astfel de Cuvînt putea să fie numai de la Dumnezeu și la Dumnezeu.

Simplicitatea și smerenia vieții Sfintei Familii din Nazaret era atît de necunoscută, încît Sf. Ap. Natanail, originar din Cana Galileii, ce se afla la o distanță ca de două ore de drum de Nazaret, încă nu auzise nimic despre Iisus și a aflat numai de la Sf. Ap. Filip, că Iisus din Nazaret este Acela despre care scriau Moisi și Proorocii.

Bătrînul Iosif și Sf. Fecioară Maria cu un sentiment profund de evlavie îndeplineau cu punc-

(Continuare în pag. 4)

Viața Sfintei Familii...

(Urmare din pag. 3)

tualitate Legea dumnezeiască și urmînd poruncile acestei legi, anual mergeau la Ierusalim la sărbătoarea Paștelui.

Iisus împlinise doisprezece ani, cînd după obiceiul iudeilor această vîrstă era socotită trecerea de la copilărie la adolescență și totodată adolescentul devenea persoană matură, cu obligația să îndeplinească poruncile, să cunoască o meserie și să participe la datoriile sociale. Preasfînta Fecioară, plecînd cu bătrînul Iosif la Ierusalim pentru sărbătorirea Paștelui, l-a luat cu sine și pe Iisus care împlinise 12 ani. După sărbători toți pelerinii se îndreptau spre case. Sf. Fecioară Maria și logodnicul Iosif se întorceau și ei spre Nazaret. Ei erau încredințați că Iisus merge cu cineva dintre rudenii sau cunoscuți și de aceea își continuau drumul liniștiți. La sărbătorirea Paștelui, la Ierusalim se adunau pînă la două milioane de credincioși. E de la sine înțeles, că într-o astfel de învălmășeală era greu să se adune fiecare familie. Toți ieșeau din oraș în grupuri și către seară se întîlneau la primul popas în satul Mahmas. Sf. Fecioară și Iosif au cercetat toate grupurile de pelerini, ce se odihneau, dar pe Iisus nu L-au găsit. O mîhnire profundă și un repros s-a trezit în sufletele lor, cum de au putut să piardă din vedere un amanet atît de prețios, dat de Dumnezeu? Uitînd de oboseală, s-au întors grăbiți spre Ierusalim și timp de trei zile chinuitoare L-au căutat în zadar. Obosiți și sleiți de tristețe ei au intrat în templu să-și reverse tristețea înaintea lui Dumnezeu și să-I ceară ajutor. Dar ce priveliște minunată li se înfățișă ochilor! Intr-un pridvor al templului, adolescentul de 12 ani stătea între renumiții tîlcuitori ai cuvîntului lui Dumnezeu, înconjurat de o mulțime de ascultători! Cu o smerenie de adolescent îi asculta și pătrundea cuvintele lor și cu autoritate dumnezeiască le punea întrebări. Chiar pe cei mai învățați, bătrîni și cărturari, îi cuprindea uimirea, cercetînd cu deamănuntul înțelepciunea și știința de nepătruns a adolescentului.

Cu o expresie de mîhnire și neliniște plină de o dragoste fierbinte, Maica Domnului i s-a adresat: „Fiul Meu ce ai făcut cu noi? Iată Tatăl Tău și cu mine, cu adîncă mîhnire Te-am căutat!". Domnul Iisus, ascultînd cuvintele Maicii Sale îi aduse aminte că în afară de obligațiile Lui pămîntești, mai are și alte obligații spirituale — către Tatăl Ceresc: „Pentru ce trebuia să Mă căutați? Oare, voi, n-ați știut că Eu trebuia să fiu în cele ce-i aparțin Tatălui Meu?". Acestea au fost primele cuvinte rostite de Mîntuitorul, pe care le avem scrise în Sf. Evanghelie. Ca fiu, El răspunde cu dragoste Mamei Sale, iar ca Dumnezeu și Mîntuitor, o povățuiește ca ea să se pregătească a-L vedea ca împlinitor al operei pentru care este trimis de Tatăl Ceresc. Totodată nu se scuti pe sine de obligativitatea supunerii față de Maica Sa și de dreptul Iosif. El se sculă și plecă împreună cu ei la Nazaret.

Mai departe, Tradiția trece sub tăcere amănuntele despre viața lor în Nazaret, dar istorisirea evanghelică ne explică clar că întorcîndu-se la Nazaret, Iisus era sub ascultarea Preacuratei Lui Mame și a dreptului Iosif: „Și Iisus creștea cu înțelepciunea, cu vîrsta și cu harul la Dumnezeu și oameni". Cu aceste cuvinte încheie Sf. Evanghelist Luca istorisirea despre copilăria lui Iisus Hristos.

Cîțiva ani mai tîrziu și nu cu mult înainte de a-și începe opera Sa de slujire publică, bătrînul Iosif încetă din viață, recunoscînd în Iisus pe Mesia cel așteptat. Tradiția spune că a murit în vîrstă de 110 ani și a fost înmormîntat în peștera de la Ghetsimani.

Preacurata Maria pierzînd pe ocrotitorul său pămîntesc se dădu cu totul sub ocrotirea Tatălui Ceresc. Ea aștepta descoperirea împărăției Fiului Său, nu a unei împărății pămîntești, ci a uneia spirituale, împărăția „harului și a adevărului".

Astfel au trecut pentru Mîntuitorul lumii 30 ani, petrecuți în muncă și rugăciune, fără ca să se arate oamenilor că El este Fiul lui Dumnezeu întrupat.

Pr. C. Pistrui

Din viața Bisericilor

— Știri —

La ședința din 11 august 1962 (de la Paris) a Comitetului Central al Consiliului Mondial al Bisericilor au fost primite ca membre ale Consiliului Mondial al Bisericilor cinci Biserici din Uniunea Sovietică, una din Liban și una din Africa de Sud. În felul acesta numărul Bisericilor membre ale C.M.B. este de 201 Biserici.

I. P. Sf. Arhiepiscop *Serghie,* exarh al Patriarhiei de Moscova pentru Berlin și Europa de mijloc, a făcut în 22 și 23 noiembrie 1962 o vizită Bisericii luterane din Turingia (R. D. Germană). S-a spus, cu această ocazie, că legăturile ecumenice slujesc la apropierea dintre Biserici și la promovarea prieteniei și păcii între popoare.

In ultimele luni ale anului 1962 au avut loc discuții între reprezentanții Patriarhiei Ecumenice de la Constantinopol și reprezentanții Bisericii vechi-catolice. Concluzia acestor discuții e că nu există deosebiri dogmatice (de credință) care să stea în calea unirii Bisericii vechi-catolice cu Biserica Ortodoxă. Biserica veche-catolică din Apus e Biserica episcopilor, preoților și credincioșilor catolici, care n-au primit dogma sinodului Vatican (1870) despre primatul papal și infailibilitatea papei. Biserica aceasta păstrează credința veche a Bisericii. De aceea ea e foarte apropiată de Biserica Ortodoxă, ceea ce face posibilă unirea dintre Biserica veche-catolică și Biserica ortodoxă.

Principala piedică pentru apropierea între Biserica Ortodoxă și Biserica catolică — a declarat Sanctitatea Sa Patriarhul ecumenic Atenagora de Constantinopol — este învățătura catolică despre infailibilitatea papei. Biserica ortodoxă poate recunoaște episcopatului Romei numai un primat de onoare, nu pe baza textelor Sf. Scripturi, ci pentru că Roma a fost capitala imperiului roman.

Delegația Consiliului Mondial al Bisericilor, care ne-a vizitat țara în noiembrie 1962, a dat la Geneva un comunicat, în care mulțumește pentru dragostea frățească cu care a fost primită de Biserica noastră și de celelalte Biserici, membre ale C.M.B., remarcă viața liturgică, lucrarea mănăstirilor și activitatea seminariilor și Institutelor Teologice ale Bisericii Ortodoxe și afirmă că vizita aceasta e o contribuție la întărirea legăturilor dintre Biserici și la cauza păcii și înțelegerii internaționale.

Prezidiul Consiliului Mondial al Bisericilor întrunit în octombrie 1962 la Stockholm (Suedia) a dat o rezoluție, în care cere încheierea unui tratat de pace cu ambele Germanii și transformarea Berlinului de Vest într-un oraș liber, demilitarizat și neutru. De asemenea într-un Apel către toate forțele păcii din lume, amintind că criza cubană s-a rezolvat prin tratative datorită inițiativei Uniunii Sovietice — cheamă pe toți cei ce sînt pentru pace „să silească guvernele ca fără întîrziere să înceapă rezolvarea tuturor litigiilor importante pe calea tratativelor".

Canonicul catolic Jan Mara din R. S. Cehoslovacă, la întrunirea catolicilor din R. D. Germană (octombrie 1962) a spus că toți catolicii trebuie să lupte pentru pace și să muncească pentru viața cea nouă. Intrunirea și-a exprimat simpatia față de Cuba și a condamnat acțiunile agresive ale S.U.A.

La începutul lui octombrie 1962 a avut loc în Danemarca sesiunea Conventului bisericesc (luteran) nord-german, la care au participat delegați ai Bisericilor Evanghelic-luterane din Norvegia, Suedia, Finlanda, Danemarca, R. D. Germană și R. F. Germană. S-a arătat de vorbitori că Biserica trebuie să se înnoiască, să meargă înainte cu poporul, să sprijinească viața cea nouă.

In timpul crizei cubane (oct. 1962) au trimis mesaje de condamnare a măsurilor militare ale S.U.A. și pentru rezolvarea crizei prin tratative: Prezidiul Conferinței Creștine pentru pace de la Praga, Consiliul Mondial al Bisericilor, Sanctitatea Sa Patriarhul Alexei al Moscovei și întregii Rusii, Papa Ioan XXIII, ș. a. Toți au prețuit inițiativa Uniunii Sovietice, a premierului N. S. Hrușciov, care a deschis calea tratativelor și a rezolvării problemei cubane.

Arheologii au găsit în sudul orașului Amman, capitala Iordaniei, o piramidă înaltă de 45 metri. Ei presupun că în piramida aceasta s-ar găsi mormîntul proorocului Moise.

M.

† Preotul Ioan Neagoe

La 31 octombrie 1962, răpus de o boală care nu iartă, a adormit în Domnul vrednicul preot Ioan Neagoe din parohia Vistea de jos, protopopiatul Făgăraș. Născut la Vistea de jos, în 7 iulie 1912, cursurile primare le-a făcut în satul natal, cele medii la seminariile teologice din Rîmnicul Vîlcea și București, iar cele superioare la Facultatea de Teologie. In 1940 se căsătorește și se preoțește. In ogorul Domnului a lucrat 26 de ani, în calitate de catehet (1934—38) și ca preot-paroh (1940—1962). A păstorit în parohiile Dridif (1940—45) și Vistea de jos (1945—1962).

Slujba înmormîntării a fost săvîrșită vineri, 2 noiembrie 1962, în biserica mare din Vistea de jos, de un sobor de preoți, în frunte cu P. C. Păr. Moise Ionașcu, protopopul Făgărașului. Despre sublimitatea preoției și misiunea preotului, despre viața, calitățile, activitatea și meritele celui răposat a vorbit P. C. Prot. Moise Ionașcu, arătînd că cel adormit s-a ridicat în viață la înălțimea chemării sale de preot, fiind un om muncitor, un soț devotat, un tată bun și grijuliu, un administrator priceput și scrupulos al bunurilor parohiale, un duhovnic zelos și înțelept și un coleg prețuit.

A vorbit apoi păr. Octavian Cocan, paroh în Făgăraș, care în numele prietenilor și colegilor răposatului a evocat calități, momente și fapte din viața acestuia și a adus un cuvînt de mîngîiere familiei îndurerate.

Păr. Cl. Postolache, paroh în Dridif, a exprimat părerea de rău a foștilor enoriași din Dridif ai răposatului, iar păr. Ioan Bursu, paroh în Ucea de sus, a rostit un cuvînt de despărțire și regret din partea preoților din cercul pastoral de care aparținea și răposatul. In numele enoriașilor din Vistea de jos a vorbit păr. I Malanca, paroh în Olteț și administrator interim al parohiei Vistea de jos și epitropul Nic. Nichifor.

Regretat de toți cei care l-au cunoscut, l-au prețuit și au fost de față, păr. I. Neagoe a pornit pe drumul cel fără de întoarcere al veșniciei, lăsînd în urma lui un nume bun. Rămășițele lui pămîntești au fost așezate spre odihnă pînă la obștească înviere în cimitirul parohial din Vistea de jos, aproape de altarul bisericii la care a slujit cu vrednicie și cu dragoste vreme de 17 ani. Il plîng — în veci nemîngîiați — soția, o fiică și doi fii.

Dumnezeu să-l odihnească cu drepții în veșnica Sa împărăție!

Pr. I. Glăjar

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu

Anul 111 Sibiu, 1 martie 1963 Nr. 9—10

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Bilanţ bogat

La începutul anului 1963, poporul nostru şi-a făcut bilanţul realizărilor din 1962. Bilanţul dat în Comunicatul Direcţiei Centrale de Statistică cu privire la îndeplinirea planului de Stat pe anul 1962 e un bilanţ bogat.

Din el rezultă că planul pe anul 1962 — an care a încheiat prima jumătate a şesenalului — a fost realizat cu succes: producţia globală industrială a fost îndeplinită în proporţie de 101,9 la sută, iar producţia-marfă — în proporţie de 101,5 la sută. Faţă de anul 1961, producţia globală industrială a crescut cu 14,7 la sută, cea a mijloacelor de producţie sporind cu 17,5 la sută, iar a bunurilor de consum cu 10,2 la sută. Pe ansamblul industriei producducţia globală a crescut, în perioada 1960-1962, cu 55 la sută, cu un ritm mediu anual de 15,8 la sută, faţă de circa 13 la sută prevăzut în planul şesenal.

Eforturile poporului au fost îndreptate spre dezvoltarea bazei tehnice materiale a socialismului — anul 1962 marcînd noi succese pe această linie. S-au obţinut în continuare creşteri importante în ramurile hotărîtoare ale producţiei, care determină progresul întregii economii — în industria construcţiilor de maşini şi a prelucrării metalelor, în industria chimică, a energiei electrice şi termice, a metalurgiei feroase, în prelucrarea ţiţeiului şi a lemnului.

Folosind cu pricepere tehnica nouă cu care este dotată economia naţională, oamenii muncii au obţinut noi succese pe linia îmbunătăţirii calităţii producţiei, în introducerea în fabricaţie a unor produse cu caracteristice tehnice superioare, în lărgirea sortimentelor bunurilor de consum.

In agricultură, anul 1962 a marcat un eveniment deosebit de important: încheierea colectivizării, care a consfinţit victoria definitivă a socialismului în patria noastră. Procesul de transformare socialistă a agriculturii a fost însoţit de-a lungul anilor de creşterea producţiei agricole. Cantitatea totală de cereale obţinută în 1962 depăşeşte cu 1,7 milioane tone producţia medie a anilor 1934—1938 şi asigură consumul în continuă creştere a populaţiei şi celelalte nevoi ale economiei naţionale. S-au obţinut, de asemenea, succese în dezvoltarea celorlalte ramuri ale agriculturii.

Ca într-o oglindă oamenii muncii văd, din cifrele şi datele pe care le înfăţişează Comunicatul, cum pe baza trainică a succeselor obţinute în dezvoltarea industriei şi agriculturii, pe baza sporirii venitului naţional, se înfăptuiesc cu consecvenţă noi măsuri în vederea creşterii bunăstării oamenilor muncii. Sporirea continuă a cantităţilor şi sortimentelor de mărfuri destinate consumului larg, avîntul pe care-l cunoaşte construcţia de locuinţe, sumele mari alocate de la buget pentru dezvoltarea învăţămîntului şi culturii, pentru ocrotirea sănătăţii poporului şi finanţarea diferitelor alte acţiuni social-culturale — reflectă încă odată grija cu care guvernul asigură necontenita ridicare a nivelului de trai al poporului.

Mîndri de realizările obţinute, oamenii muncii muncesc cu hotărîre pentru a le spori continuu, pentru a obţine noi victorii în desăvîrşirea construcţiei socialiste în patria noastră.

Credincioşii Bisericii noastre aduc contribuţia muncii lor, alături de poporul muncitor, la zidirea vieţii celei noi, tot mai înfloritoare şi mai luminoase.

T. R.

Iubire şi pace

Domnul nostru Iisus Hristos a dat îndrumările trebuincioase care arată cum trebuie să trăiască creştinii pentru a păşi pe calea mîntuirii şi a sfinţeniei. Toate aceste îndrumări se cuprind în porunca dragostei: dragostea faţă de Dumnezeu şi dragostea faţă de aproapele. „Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta şi din tot sufletul şi din toată puterea ta; şi pe aproapele tău să-l iubeşti ca pe tine însuţi" (Luca 10, 27). „Aceste porunci cuprind toată legea şi proorocii" (Mat. 20, 40). „Implineşte-le acestea şi vei trăi" (Luca 10, 28).

Multe şi mari sînt binefacerile pe care le aduce trăirea în dragoste, dar cele mai însemnate şi mai folositoare sînt armonia, bunăînţelegerea şi pacea între oameni. Pacea înseamnă viaţă, belşug, progres. Pacea şi dragostea fac viaţa frumoasă, plăcută şi rodnică. Această pace, atît de scumpă oamenilor, au cîntat-o şi au vestit-o la naşterea Domnului îngerii către păstori şi către lumea întreagă: „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, pe pămînt pace şi între oameni bună voire" (Luca 2, 14). Cîntarea îngerilor este un imn de biruinţă, care arată în puţine cuvinte rostul şi binefacerile Naşterii Domnului nostru Iisus Hristos. Lui Dumnezeu Tatăl taina Naşterii Mîntuitorului îi aduce o slavă nesfîrşită, demnă de El; iar oamenilor care locuiesc pe pămînt ea le aduce pacea, adică totalitatea bunurilor care fac pe om fericit. De aceea Sf. Leon cel Mare spune că „Ziua de naştere a Domnului Hristos este ziua de naştere a păcii". Căci atunci s-a născut „Domnul păcii", cum, cu veacuri înainte, L-a numit pe Domnul Hristos proorocul Isaia (9, 5—6). De aceea, pe drept cuvînt, ziua de naştere a Domnului poate fi numită Praznicul Păcii. Dar praznic al păcii este şi ziua Invierii, cînd Iisus Hristos cel înviat a întîmpinat pe ucenici cu salutul „Pace vouă" (In. 21, 26).

Domnul nostru Iisus Hristos, spune Sf. Apostol Pavel, a venit ca să aducă „pace celor de departe şi celor de aproape" (Efes. 2, 17) adică tuturor oamenilor. Intr-adevăr prin trăirea în dragoste, creştinul ajunge la pacea cu Dumnezeu, la pacea cu sine însuşi care-i dă liniştea şi bucuria sufletească, şi la pacea între oameni şi popoare. „Prin credinţă Hristos se sălăşluieşte în sufletele noastre" (Efes. 3, 17) şi prin aceasta El ne uneşte pe toţi cu Sine, ne uneşte întreolaltă făcîndu-ne unii altora mădulare, în trupul tainic al Bisericii Sale, şi face ca în sufletele tuturor să se sălăşluiască „pacea lui Dumnezeu care covîrşeşte orice minte" (Filipeni 4, 7). Voinţa şi dorinţa mare a Mîntuitorului este ca pacea să se sălăşluiască în sufletele tuturor oamenilor. „Pace vouă!" spune El adeseori (Ioan 21, 26): „Pace să aveţi între voi" (Marcu 9, 50); „Pacea mea o dau vouă" (Ioan 14, 27).

Dîndu-ne pacea Sa, Iisus Hristos — Domnul Păcii cere ca fiecare creştin să devină la rîndul său un apostol al păcii, un făcător de pace. „Dumnezeu, spune Sf. Apostol Pavel, care ne-a împăcat cu Sine prin Iisus Hristos, ne-a încredinţat slujirea împăcării" adică a păcii (II Cor. 5, 8). Pe cei ce-şi împlinesc cum se cuvine această sfîntă misiune, Domnul Hristos îi fericeşte cu cuvintele: „Fericiţi sînt făcătorii de pace căci aceia fiii lui Dumnezeu

(Continuare în pag. 2)

Adunarea eparhială

— SESIUNEA 1962 —

In anul care s-a scurs, 1962, mandatele deputaților aleși în Adunarea eparhială a Arhiepiscopiei Sibiului au încetat. Prin respectarea prevederilor statutare ale Bisericii noastre Ortodoxe Române, în 22 noiembrie 1962, prin votul credincioșilor și preoților, au fost aleși noi deputați în Adunarea eparhială, pe perioada 1962—1966.

Convocată la Centrul Arhiepiscopesc din Sibiu, Duminică, 9 decembrie 1962, ora 9, noua Adunare eparhială și-a ținut ședința de constituire.

După ședința de constituire, deputații, clerici și mireni, au participat la Sf. Liturghie, care s-a oficiat în Catedrala mitropolitană de către un sobor de preoți și diaconi, în frunte cu P. C. Tr. Belașcu, vicar arhiepiscopesc. La Sf. Liturghie a participat și I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae.

In cadrul Sf. Liturghii, la Pirceasnă, a predicat P. C. Prot. I. Munteanu (Sibiu), despre Evanghelia zilei, insistînd cu deosebire asupra optimismului creștin, iar la sfîrșitul Sf. Liturghii, P. C. vicar Tr. Belașcu a citit rugăciunea de invocare a Duhului Sfînt.

Din încredințarea I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae*, lucrările Adunării eparhiale a Arhiepiscopiei Sibiului, sesiunea 1962, s-au desfășurat sub președinția P. C. vicar *Traian Belașcu*, în sala de lectură a Institutului Teologic de grad Universitar din Sibiu. De față au fost reprezentanți ai Departamentului Cultelor.

După intonarea rugăciunii „Impărate Ceresc", P. C. Președinte rostește un cald cuvînt de deschidere a lucrărilor, în care, printre altele, a spus:

„Din încredințarea I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae, îmi îngădui să vă salut cu toată dragostea sufletului meu — zicîndu-Vă bine ați venit la Adunarea noastră eparhială, aducîndu-Vă, totodată, o caldă și părintească binecuvîntare arhierească din partea I. P. Sf. Sale.

In Sf. Scriptură stă scris că „unde sînt adunați doi sau trei în numele meu, acolo sînt și eu în mijlocul lor". Iar noi, în numele Domnului ne-am întrunit în legiuita noastră Adunare eparhială, ca să ne sfătuim frățește asupra ostenelilor noastre bisericești din anul 1962".

Arătînd că veacul nostru se caracterizează printr-o puternică tendință spre progres, dreptate și frățietate între toate popoarele și țările de pe Pămînt, că în acest avînt spre tot mai bine lumea are nevoie de pace, de liniște, de colaborare, lucruri pe care le promovează toți oamenii de bine, Mișcarea mondială pentru apărarea păcii, ca și Mișcarea creștină pentru pace de la Praga și Mișcarea ecumenistă, P. C. vicar Tr. Belașcu continuă: „Noi, slujitorii Sf. noastre Biserici, am vestit cuvîntul Evangheliei curat și nefalsificat, așa cum l-au vestit și înaintașii noștri, iar credincioșii noștri ne-au dat ascultare, silindu-se zi de zi să propășească în învățătură și fapta cea bună spre fericirea fiecărui fiu al Sfintei noastre Biserici și spre înălțarea Patriei noastre scumpe, Republica Populară Română".

In continuare, P. C. Sa aduce calde mulțumiri Conducerii noastre de Stat pentru sprijinul pe care ni l-a acordat prin Departamentul Cultelor.

Mulțumește, de asemenea, vechilor deputați cărora le-a încetat mandatul, pentru munca rodnică depusă în cei patru ani, iar noilor deputați le dorește spor la muncă.

Incheind cuvîntul său de deschidere, P. C. vicar Traian Belașcu a spus: „Ingăduiți-mi să rog pe bunul Dumnezeu să încununeze cu îmbelșugate roade sfătuirile noastre de astăzi spre mărirea Sfintei noastre Biserici și spre înălțarea Patriei noastre dragi".

Din cadrul adunării eparhiale se trimit apoi telegrame omagiale Domnului *Gheorghe Gheorghiu-Dej*, Președintele Consiliului de Stat al R.P.R., Domnului *Ion Gheorghe Maurer*, Președintele Consiliului de Miniștri al R.P.R., Domnului Prof. *Dumitru Dogaru*, Secretarul General al Departamentului Cultelor; P. F. *Justinian*, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, precum și I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae* al Ardealului.

In continuare, rapoartele anuale prezentate de Consiliul Arhiepiscopesc sînt împărțite Comisiilor de lucru, după care s-a trecut la citirea referatelor și la dezbaterea lor în următoarea ordine:

Raportul general al *Secțiilor unite* (raportor P. C. Prot. Ioan Munteanu), în care s-au subliniat etapele mai de seamă ale desfășurării vieții noastre bisericești din anul 1962, urmărindu-se tot timpul binele, fericirea și prosperitatea credincioșilor din Arhiepiscopie. Desprindem, astfel, capitole ca:

Biserica pe făgașul firesc al misiunii sale, în care s-a arătat că viața bisericească s-a desfășurat în deplină libertate în Republica Populară Română, Patria noastră dragă în care trăim și muncim.

Activitatea pe plan social, în care se menționează munca desfășurată de preoții și credincioșii noștri pe plan obștesc, mai ales lupta pentru pace, în care preoții și credincioșii noștri își dau contribuția cu bucurie, doi dintre profesorii noștri de teologie — Dr. Sofron Vlad și Dr. M. Șesan — participînd chiar la unele întruniri internaționale.

Relații interbisericești și interconfesionale, unde este relatată vizita la Sibiu a delegației Consiliului ecumenic al Bisericilor, însoțită de I. P. Sf. Dr. Iustin Moisescu, Mitropolitul Moldovei și Sucevei, vizita la Brașov a delegației Bisericii Ortodoxe Sîrbe, în frunte cu P. Fer. Patriarh Gherman.

A 15-a aniversare a Republicii Populare Române, care ne chiamă să intensificăm munca pentru întărirea Patriei și lupta pentru pace.

Ședințele Consiliului Arhiepiscopesc în 1962 au fost în număr de 61,55 ale Permanenței, 6 Plenare, etc.

Raportul *Secției bisericești* (raportor P. C. Prot. Dr. Vasile Coman), în care sînt relatate diverse aspecte din viața preoților și credincioșilor din Arhiepiscopie, care sprijinesc viața cea nouă din Patria noastră și care se străduiesc spre o cît mai adevărată viață creștină.

Din încredințarea I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, credincioșii și preoții au fost cercetați și în acest an cu diverse prilejuri, de P. C. Vicar, P. C. Consilieri de la Centrul eparhial, de unii Părinți Profesori de la Institutul Teologic Universitar din Sibiu și de P. C. Protopopi. Activitatea administrativă a Centrului eparhial și la oficiile protopopești s-a desfășurat în bune condițiuni.

Raportul a mai adus unele fapte și date statistice, ca de pildă colecta pentru Fondul Central Misionar, ajutorarea unor parohii cu mai puține posibilități materiale din acest Fond, mișcări de personal în 1962, hirotoniri, transferări, pensionări, contopirea unor parohii care nu au număr statutar de familii, etc.

Raportul *Secției culturale* (raportor P. C. Prot. Petru Boieru) subliniază activitatea predicatorială a preoților noștri în cursul anului 1962, amvoanele bisericilor noastre constituind locuri ale vestirii dragostei de Dumnezeu și de oameni și a păcii în lume.

Cuvînt de învățătură pe căile cele bune au dus și Pastoralele I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, prilejuite de marile praznice creștine: Nașterea și Invierea Domnului, iar revistele Centrului eparhial: Mitropolia Ardealului, care a intrat în al 7-lea an de apariție, și Telegraful Român, în al 110- lea an de apariție, au dus și duc preoților și credincioșilor prețioase îndrumări în orientarea lor creștinească și cetățenească.

Raportul a mai cuprins date privind Institutul Teologic de grad Universitar din Sibiu care funcționează pentru Mitropoliile Ardealului și Banatului, Școala de cîntăreți bisericești și Seminarul Teologic din Cluj, Conferințele preoțești de orientare și ad-tive din anul 1962, activitatea tipografiei și librăriei eparhiale, bibliotecii mitropolitane, etc.

Raportul *Secției economice* (raportor dl. Dr. Iuliu Georgescu), care s-a ocupat cu problemele economice și financiare ale Arhiepiscopiei și anume gestiunea pe anul 1961 și planul financiar pe anul 1963.

Gospodărindu-se cu grijă bunurile Arhiepiscopiei și respectîndu-se cu strictețe disciplina financiară, anul 1961 a fost încheiat în condițiuni bune, realizîndu-se economii la toate articolele bugetare.

Raportul se ocupă, în continuare, de contribuția F.C.M. și a Centrului eparhial pentru construcții și repararea de biserici și case parohiale, precum și pentru zugrăvirea și pictarea de biserici, sumele acordate studenților teologi, magistranzilor în teologie și elevilor de la Școala de cîntăreți și Seminarul Teologic, de C.A.R., care funcționează pe noi baze începînd din acest an, gospodărindu-se independent, de Fondul de Asigurare, Casele de odihnă de la Păltiniș și Bazna, de lucrările de reparații și pictură de la catedrala mitropolitană, trimiterile la tratament și odihnă, etc.

Adunarea eparhială aprobă toate rapoartele prezentate de raportori și propunerile făcute în aceste rapoarte.

Pe marginea acestor rapoarte au luat cuvîntul P. C. vicar Traian Belașcu, dl. prof. Iorgu Ivan, P. C. Prot. Victor Negrea, David Lazăr și Nicodim Belea.

La sfîrșitul lucrărilor Adunării eparhiale a vorbit dl. deputat Iuliu Georgescu, care aduce mulțumiri în numele deputaților eparhiali pentru că au fost aleși, iar unii realeși, în Adunarea eparhială și mulțumirile credincioșilor pentru realizările Arhiepiscopiei pe anul 1962.

Mulțumește Departamentului Cultelor pentru tot sprijinul acordat în anul 1962 și urează mulți ani în deplină sănătate I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae.

Lucrările Adunării eparhiale s-au desfășurat într-o atmosferă caldă, plăcută, fapt care a fost subliniat și de P. C. Președinte, Traian Belașcu, în cuvîntul pe care l-a rostit la încheierea acestor lucrări, arătînd că va informa și pe I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae de felul frumos în care

---

Iubire și pace

(Continuare din pag. 1)

se vor chema" (Mat. 5, 9). Pacea nu este deci numai un îndemn sau un sfat, ci este o poruncă categorică a Mîntuitorului Hristos, care trebuie împlinită cu sfințenie. Prin trăirea în dragoste și pace, omul devine un izvor de bucurie și fericire în familia sa, în satul sau orașul său, în țara lui și chiar în lumea întreagă.

Mîntuitorul nostru Iisus Hristos adresează tuturor creștinilor o chemare stăruitoare la viețuirea în dragoste, pace și prietenie, la promovarea păcii și prieteniei între oameni și popoare.

De aceea fiecare creștin să fie un făcător de pace, un luptător pentru pace. Căci nu acela e ucenic al lui Hristos, care zice: „Doamne, Doamne" și nu face nici un bine, ci acela care face voia lui Dumnezeu. Iar voia lui Dumnezeu este să ne străduim și să ajutăm ca să se împlinească cuvîntul: „pe pămînt pace", pace netulburată și veșnică.

Protos. Irineu Crăciunaș

Sfînta Taină a Pocăinței

După cum omul pentru a se vindeca de diferite feluri de boli, care îi slăbesc puterile trupului, înafară de hrana trupească mai are nevoie și de medicamentele necesare, tot așa creștinul în viața duhovnicească pentru a se vindeca de boala sufletului are nevoie de o medicină minunată, care să-l ridice din starea păcătoasă în care se află și să-i redea harul pierdut: această medicină este Sf. Taină a Pocăinței sau a Mărturisirii.

Domnul nostru Iisus Hristos n-a îngăduit ca după păcat credinciosul să fie definitiv condamnat ci a aflat mijlocul pentru a vindeca rănile sufletului, instituind această Sf. Taină, care pe drept cuvînt poate fi numită adîncul bunătății și a milei lui Dumnezeu.

Cuvîntul Pocăință poate fi întrebuințat în două feluri: ca virtute a pocăinței și ca Taină a Pocăinței. Prin virtutea pocăinței înțelegem acel dar al lui Dumnezeu prin care noi urîm păcatele săvîrșite, cu hotărîrea tare de a nu le mai săvîrși în viitor, ci de a săvîrși fapte bune. Această virtute sau stare sufletească a fost întotdeauna necesară păcătoșilor, care voiau să se împace cu Dumnezeu și să cîștige iertarea păcatelor. Chiar și înainte de venirea Mîntuitorului, în Legea Veche, nu se putea obține iertarea păcatelor fără hotărîrea de a le urî, de a le plînge și de a nu le mai săvîrși în viitor. Numai așa au cîștigat iertare păcătoșii Legii Vechi, între care amintim pe proorocul David care se ruga lui Dumnezeu cu cuvintele: „Miluiește-mă Dumnezeule după mare mila Ta și după mulțimea îndurărilor Tale, șterge fărădelegea mea, mai vîrtos mă spală de fărădelegea mea și de păcatul meu mă curățește" (Ps. 50, v. 3—4).

Dar Mîntuitorul pentru a face mai ușoară și mai sigură iertarea păcatelor, înalță pocăința la demnitatea de Taină. Vom înțelege dară prin Sf. Taină a Pocăinței o Taină a Legii Noi instituită de Domnul nostru Iisus Hristos prin care se iartă — prin dezlegarea preotului — păcatele pe care creștinul le-a săvîrșit după Botez, se varsă în sufletul curățit de păcate din nou harul sfințitor și dă sufletului liniștea și pacea de care are lipsă. Prin Sf. Taină a Pocăinței Dumnezeu iartă datoria pe care cel ce a păcătuit o are față de El, așa după cum stăpînul din Evanghelie a iertat slujitorului său datoria de zece mii de talanți

Cînd a instituit Mîntuitorul Hristos această sfîntă și dumnezeiască Taină? Sf. Evanghelist Matei în Evanghelia sa, cap. 18, v. 18, ne spune că Mîntuitorul înainte de Patima și Moartea Sa a făgăduit Apostolilor că le va da deplina putere de a lega și dezlega păcatele prin cuvintele: „Adevăr grăiesc vouă: oricîte veți lega pe pămînt vor fi legate și în cer și oricîte veți dezlega pe pămînt vor fi dezlegate și în cer".

Sf. Evanghelist Ioan în cap. 20 din Evanghelia sa ne descrie timpul și modul în care Mîntuitorul și-a împlinit această făgăduință. După înviere, cînd s-a înserat în ziua aceea, întîia din săptămînă, a venit Iisus și a stat în mijlocul lor și le-a zis: „Pace vouă!". Apoi le-a arătat mîinile și picioarele și a zis: „Luați Duh Sfînt; cărora veți ierta păcatele vor fi iertate; cărora le veți ține vor fi ținute". Dacă citim bine aceste cuvinte vom înțelege că prin ele Mîntuitorul a instituit cu adevărat Sf. Taină a Pocăinței pentru iertarea păcatelor. Apostolii prin aceste cuvinte primesc o îndoită putere: de a lega și dezlega păcatele. De la Apostoli această putere a trecut la episcopi ca urmași ai Apostolilor, iar aceștia o transmit preoților prin hirotonie.

Dacă Mîntuitorul a dat această putere Apostolilor și urmașilor acestora a trebuit să impună tot prin aceste cuvinte și credincioșilor obligația de a se spovedi sau de a-și mărturisi păcatele, căci altfel Apostolii și urmașii acestora n-ar fi avut față de cine să-și exercite această putere. Este deci evident că prin aceste cuvinte Mîntuitorul a înțeles să instituie Sf. Taină a Pocăinței sau a Mărturisirii spre iertarea păcatelor. Așa au crezut Apostolii, Sf. Părinți ai Bisericii și creștinii din toate timpurile.

In Faptele Apostolilor, scrise de Sf. Luca, citim că mulți creștini se duceau la picioarele Apostolilor și își mărturiseau păcatele: „Mulți dintre cei care crezuseră veneau și se mărturiseau și spuneau faptele lor" (19, 18).

Sf. Apostol Ioan îndemna pe primii creștini să îmbrățișeze această practică, zicîndu-le: „Dacă mărturisim păcatele noastre, El este credincios și drept ca să ne ierte păcatele și să ne curățească pe noi de toată strîmbătatea" (I Ioan 1, 9).

Sf. Clement, discipol al Sf. Petru, îndemna pe credincioșii din Corint cu cuvintele: „Cît timp sîntem în această lume să ne pocăim cu toată inima, pentru că atunci cînd vom ieși din viața aceasta nu vom putea să ne mai mărturisim și nici nu vom mai putea face pocăință".

Toți Sf. Părinți ai Bisericii și scriitorii bisericești vorbesc despre Pocăință ca despre o rînduială practicată de toți creștinii din toate timpurile.

Cunoscînd noi acest mare dar al pocăinței să ne hotărîm să ne apropiem de această Sf. Taină, recunoscîndu-ne și mărturisindu-ne păcatele cu părere de rău pentru ele și hotărîrea sinceră de îndreptare. Harul sfințitor care se revarsă în sufletul nostru prin Sf. Taină a Pocăinței, prin lucrarea Sf. Duh, ne dă tăria să ne împotrivim ispitelor, să practicăm virtutea și să stăruim în bine. Ne dă pacea inimii și liniștea sufletului în viața aceasta și fericirea în viața viitoare.

A. Moisiu

Sf. Nicolae la Sibiu

In preseara praznicului Sf. Nicolae, a fost de față la rugăciunea din Capelă și I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae, însoțit de P. S. Emilian Antal. După rugăciune, studenții teologi au executat, sub conducerea pr. prof. Gh. Șoima, troparul Sf. Nicolae. P. C. rector S. Vlad, în numele profesorilor și studenților Institutului, a rostit un cuvînt de caldă urare Inalt Prea Sfințitului nostru Mitropolit Nicolae. Inalt Prea Sfinția Sa a binecuvîntat pe cei prezenți. Corul a cîntat: „Pe stăpînul și arhiereul nostru...".

La liturghia din ziua Sf. Nicolae, slujită de un sobor de preoți și diaconi în frunte cu P. Sf. Emilian, s-au înălțat rugăciuni pentru I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae. Predica a fost ținută de P. C. pr. prof. N. Mladin, care vorbind despre vredniciile Sf. Nicolae, a arătat totodată personalitatea I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae, ca un adevărat ucenic al Sfîntului.

In felul acesta prăznuirea Sf. Nicolae la Sibiu a împletit evlavia față de Sf. Nicolae, cu mărturisirea prețuirii și dragostei față de Ierarhul, îndrumător al clerului și credincioșilor pe calea dreptcredinței, a patriotismului și păcii.

M.

Centenarul bibliotecii centrale din Sibiu

Una din cele mai vechi biblioteci din țara noastră, Biblioteca centrală din Sibiu, a împlinit recent (1962) 100 de ani. Ea posedă peste 250.000 volume și 1.600 diferite manuscrise și documente. Aici se păstrează documente istorice privind pecețile lui Vasile Lupu, Leopold, Sigismund Bathory. In rafturile bibliotecii se găsesc manuscrise originale ale lui Mihail Eminescu, G. Coșbuc, V. Alecsandri, Șt. O. Iosif, Al. Vlahuță, Ion Slavici, precum și corespondența lui I. L. Caragiale cu Horia Petra-Petrescu, fost bibliotecar la Sibiu.

La biblioteca din Sibiu, cercetătorul întîlnește primele traduceri în limba romînă apărute în țara noastră din operele lui Shakespeare, precum și traduceri din Lev Tolstoi, Gogol, Moliere, Racine, Goethe, Andersen, Goldoni, Schiller, Twain și mulți alții. Alături de acestea, fondul bibliotecii este permanent îmbogățit cu lucrări noi ale scriitorilor din țara noastră apărute în limbile romînă, maghiară și germană.

Rînduri pentru preot

Pecetluit cu harul sfințitor,
De la Apostoli ai luat putere,
Indrumător să fii dreptcredincioșilor
După a Domnului dumnezeiască vrere.

In numele iubirii să te dărui
Ca ramul plin de roade pîrguite
Și-n inimi cu migală tu să pui
A frumuseților dalbe mărgărite.

Să fii izvor de bucurii curate
Ce-n clipocitul undei de cleștar
Inrourează-n stropi de bunătate
Al sufletelor infinit hotar.

Cînd e s-aduci uleiul mîngîierii
Să nu cunoști tu nici un stăvilar,
Să torni balsam pe rănile durerii
Și pentru toți tu jertfă să fi chiar.

In tine doar Hristos sălășluiește
Tu Sol al păcii Lui fi pe pămînt
Și-n credincioși tu pururea sădește
Al dragostei și-al binelui avînt.

Preot *Ștefan Tascianu*

s-au desfășurat lucrările Adunării eparhiale, ceea ce, desigur, îl va bucura.

Mulțumind Departamentului Cultelor pentru tot sprijinul acordat și asigurîndu-l de devotamentul noii Adunări eparhiale, ai cărei membrii sînt buni credincioși și buni cetățeni ai Patriei, P. C. vicar urează deputaților sănătate și mult spor în muncă, pentru binele Bisericii și Patriei noastre dragi.

Participant

Lucrări de restaurare la mănăstirea Cozia

Incepînd din anul 1958, la mănăstirea Cozia se execută importante lucrări de restaurare. Din complexul acestui monument fac parte biserica mare, ridicată de Mircea cel Bătrîn în ultimii ani ai veacului al XIV-lea, modificată în timpul lui Constantin Brîncoveanu, paraclisul din colțul de Nord-Est al incintei, ridicat la 1710 de Brîncoveanu și bolnița, strălucit exemplar al arhitecturii romînești din veacul al XVI-lea, clădită în 1542 de Radu Paisie.

In cadrul lucrărilor de restaurare s-a reîntregit paraclisul lui Brîncoveanu, s-a consolidat și restaurat paraclisul lui Mihnea, s-a consolidat foișorul lui Mircea organizîndu-se în el un muzeu, s-au restaurat fațadele dinspre curte ale clădirilor de pe laturile de Sud și Est prin degajarea arcadelor de la etaje, etc.

In etapa finală, din 1961, a lucrărilor, Direcția Monumentelor Istorice a restaurat bolnița, fîntîna și foișorul de pe latura de nord a incintei și a efectuat însemnate reparații și amenajări la biserica mare.

Lucrările de restaurare întreprinse aci vin să pună în valoare unul dintre cele mai vechi și frumoase monumente arhitecturale din țara noastră, mult cercetat de turiștii din țară și de peste hotare.

POSTUL

După cuvîntul Sfintelor Scripturi, postul ocupă un loc însemnat în viața creștină, fiind alături de rugăciune, o cale ce duce la virtute și prin aceasta, la mîntuire.

Domnul și Dumnezeul nostru Iisus Hristos, înainte de a-și începe divina Sa activitate de propovăduire a Evangheliei, a postit. Și a făcut aceasta, nu pentru că ar fi avut nevoie să-și întărească virtutea, ci pentru ca viața Sa să fie pururea pildă pentru credincioși, pentru ucenicii Lui.

Mîntuitorul ne-a poruncit să postim (Mt. VI, 16, 18) și totodată a condamnat practica de formă și pentru laudă a postului, cum o întîlnim la fariseii vremii de atunci. El a instaurat adevăratul post care potrivit cu întreaga Sa învățătură, se întemeiază pe cele dinăuntru, pe voia lui Dumnezeu.

Nenumărate locuri din Sf. Scriptură ce vorbesc despre viața primelor biserici creștine (F. Ap. XIII, 2, 3; I. Cor. VII, 5; etc.), ca și mărturisirile Sf. Apostoli despre modul în care s-au înălțat și întărit sufletește pe ei înșiși (II Cor. VI, 4—5; XI, 27; etc.), apropie atît de mult postul de rugăciune, încît ele sînt de nedespărțit.

Din aceste cauze, Biserica, de la început, a presărat cursul anului cu soroace în care creștinii, postind, să poată să-și înalțe mai cu ușurință cugetele spre Părintele ceresc pentru ca rugăciunea lor să fie cu adevărat o convorbire cu Dumnezeu.

Postul reprezintă o înfrînare de la cele trupești. Această înfrînare face ca cel ce postește să aibă simțămîntul că sufletul este mai presus de trup, că el poate fi stăpîn peste propriile lui dorințe și pofte, adică e un om virtuos. Și cel ce e stăpîn pe sine, va fi capabil să înfrîngă orice ispite, care l-ar atrage spre rău.

Prin urmare, scopul postului este religios și el este un mijloc de înălțare a creștinului spre Dumnezeu, întărind și tămăduind sufletul și trupul și disciplinîndu-le.

Postul nu are nici un sens dacă nu este întărit de o trăire religioasă-morală, căci numai această trăire poate să-i sublinieze caracterul de virtute.

Postul, așa cum îl cere Mîntuitorul, trebuie să conțină neapărat această trăsătură a iubirii noastre față de Dumnezeu. Numai iubirea poate să ne facă să renunțăm la anumite pofte cu bucurie.

Dumnezeu s-a întrupat din dragoste nemărginită față de noi și venirea Sa în lume nu a putut avea alt scop decît acela de a reda fericirea, mîntuirea, pierdută prin neascultarea lui Adam. Este firesc atunci ca împlinirea ori cărei porunci date de Iisus Hristos să aibă ca urmare redobîndirea fericirii, iar împlinirea tuturor poruncilor să ne deschidă Paradisul.

Așadar, cel ce iubește pe Dumnezeu din toată inima sa și din tot cugetul său, postind, renunță fără părere de rău la cele cerute de poftele sale, știind că împlinește astfel o poruncă a lui Dumnezeu, care ca ori ce poruncă, îi este dată spre mîntuire.

Dacă, postind, în suflet se revarsă căldura binefăcătoare a bucuriei, iar trupul stăpînit de simțiri înalte trăiește aceeași stare ca și sufletul, rugăciunea noastră va străbate porțile cerului, transformîndu-ne întreaga ființă și dăruindu-ne satisfacția pe care o dă virtutea.

Postul, această înfrînare a poftelor, îl închinăm lui Dumnezeu și pe El va trebui să-l luăm drept martor al renunțării noastre (cf. Mt. VI, 18).

Postul își va atinge scopul abia atunci cînd aproapele nostru va cunoaște și va culege roadele lui: bunătatea, iubirea, pacea. Această bunătate, această iubire va inunda întreaga noastră ființă și o vom dărui și celor din jur.

Prin această cale de întărire în virtute, Mîntuitorul a voit transformarea noastră după asemănarea Sa, a voit să devenim din ce în ce mai buni, mai iubitori, îmbrăcînd întreaga noastră ființă în haina iubirii de Dumnezeu și de semeni.

Postul este un mijloc prin care rugăciunea noastră poate să se facă auzită de Dumnezeu, iar iubirea care ne-a îndemnat să-l împlinim se va dărui tuturor celor din jur, apropiindu-ne unii de alții și unind sufletele și inimile, ca tot mai puternic să răsune un singur glas: „Pe pămînt pace și între oameni bună voire".

Preot *Constantinescu Radu*

Populația Pămîntului

Potrivit „Anuarului demografic pe 1961" publicat de O.N.U., populația globului în cel de-al doilea semestru al anului 1961 a fost de 3.060.000.000 locuitori, adică cu 500.000.000 mai mulți decît în 1950. Densitatea populației mondiale este de 22 de locuitori pe km p. față de 18 locuitori în 1950.

Statisticile permit între altele următoarele constatări: Olanda are populația cea mai densă din lume — 342 locuitori pe km p., fiind urmată de Marea Britanie — 303 locuitori pe km p. Belgia — 300 locuitori pe km p. și Japonia — 252 locuitori pe km p.

Pe scară mondială, procentul natalității a atins 36 la 1.000 de locuitori, iar al mortalității 18 la 1.000. Cea mai mare natalitate și mortalitate se întîlnesc în Africa tropicală și în Africa de Sud.

Excedentul mortalității masculine în raport cu mortalitatea feminină — un fenomen general în lume — este deosebit de accentuat în Canada (38 la sută), Statele Unite (36 la sută) și Argentina (33 la sută).

Căsătoria constituie o garanție de viață lungă: în anuar se menționează că procentul mortalității este inferior la persoanele căsătorite.

Mortalitatea infantilă variază între 13,3 la 1.000 (Islanda) și 250 la 1.000 în țările din Africa occidentală.

Lumina Golgotei

Lumina Golgotei petale desface
In ele-i iubirea, în lume e pace
Cetățile morții încep să se sfarme
Lumină e-n lume, rugină pe arme.

Ostașii cu arme căzură-n țărînă
Dorind necuprinsul să-l țină în mînă;
Cu aripi de raze, arhanghelul vine
In ochi poartă sfinte reflexe senine.

Inlătură piatra și cad păzitorii
Lumină avea-vor de-acum muritorii
Vin coruri de îngeri și cîntă învierea
A Lui este slava, a Lui e puterea.

Ichim Dumitru

† Preotul Iosif Șerban-Cornilă

In 6 noiembrie 1962, după o lungă și grea suferință, s-a săvîrșit din viață preotul Iosif Șerban-Cornilă din parohia Or. Victoria, protopopiatul Făgăraș. Descendent dintr-o familie preoțească din com. Lisa, raionul Făgăraș, păr. I. Șerban-Cornilă s-a născut în 12 februarie 1906. După cursurile primare și medii a urmat Academia Teologică. Ca absolvent de Teologie, în 1934 se căsătorește și se preoțește. A slujit la Sf. Altar în parohiile: Joseni-Homorod (1934—38), Vaidei (1938—1955) și Or. Victoria (1955—62).

Prohodirea în Domnul s-a făcut la Or. Victoria în ziua de 8 noiembrie 1962, de un sobor de preoți în frunte cu P. C. Păr. Consilier P. Deheleanu de la Episcopia Aradului și P. C. Păr. Moise Ionașcu, protopopul Făgărașului. In numele Oficiului Protopopesc ortodox raional Făgăraș și al colegilor a vorbit P. C. Prot. M. Ionașcu, arătînd calitățile și meritele răposatului ca soț, părinte, paroh, coleg și cetățean. Din partea foștilor săi enoriași a rostit un cuvînt de despărțire păr. Ilarie Budac, administratorul interimar al parohiei Or. Victoria. P. C. consilier P. Deheleanu a vorbit despre problema morții și viața viitoare și a reliefat activitatea parohială a pr. I. Șerban-Cornilă, activitate pentru care adormitul în Domnul a fost distins cu binecuvîntarea de a purta brîu roșu. Din partea credincioșilor din parohia Lisa, satul de obîrșie al răposatului, a vorbit păr. Ilie Moldovan, paroh în Lisa.

Sicriul cu rămășițele pămîntești a fost așezat în cimitirul Or. Victoria.

Dumnezeu să-l ierte și să-l odihnească!

Pr. I. Glăjar

NECROLOG

In ziua de 29 noiembrie 1962, a adormit în Domnul, în vîrstă de 62 ani, preotul Traian Mercheș din parohia Păltinoasa. Fiu de preot, educat în atmosfera de evlavie a casei părintești și simțind chemarea pentru slujirea sfîntă a preoției, tînărul Traian Mercheș s-a înscris la Facultatea de Teologie, după absolvirea căreia a fost preot în mai multe localități, păstorind și activînd cu multă dragoste de popor.

Vreme de 32 ani a lucrat în satul Păltinoasa unde a construit o biserică, pe care a zugrăvit-o, a înzestrat-o cu podoabe și veșminte trebuitoare. Credincioșii l-au prețuit și iubit.

O boală necruțătoare l-a răpus pe părintele Mercheș la o vîrstă cînd putea fi încă multă vreme folositor sfintei noastre Biserici. In urma lui rămîne o soție nemîngîiată și un venerabil părinte îndurerat, în vîrstă de 87 de ani.

Bunul Dumnezeu să-i facă veșnică odihnă!

Sl. Șt.

† Preotul Teodor Maier

In ziua de 20 decembrie 1962, după o grea suferință de cîteva luni, a încetat din viață preotul-paroh Teodor Maier din parohia ort. rom. Petelca, protop. Alba Iulia, în vîrstă de 62 ani.

Născut în anul 1900 din familie de țărani din comuna Rădești, raionul Aiud urmează cursurile școlii primare în Rădești, liceul și teologia la Blaj.

S-a hirotonit în anul 1923. A păstorit ca preot în parohiile Poiana Aiudului (1923—1926) și Petelca (1926—1962), fiind blînd, apropiat de credincioși și iubitor de sfintele slujbe ale Bisericii.

Inmormîntarea a avut loc la 23 decembrie 1962 în comuna Petelca. In jurul sicriului se afla familia îndurerată: soție, șapte copii, rudeniile, și credincioșii din parohia Petelca.

P. C. prot. Alexandru Munteanu (Teiuș I), delegat din partea protop. Alba Iulia, care a fost în fruntea soborului de preoți, a vorbit despre viața și activitatea pastorală în cei 39 ani de preoție a celui adormit în Domnul.

Au mai vorbit pr. R. Crăciun (Beldiu) și pr. T. Munteanu (Rădești), care au scos în evidență meritele preotului Teodor Maier.

In glas duios de clopot, sicriul cu trupul său neînsuflețit a fost purtat pe umerii fraților săi preoți, în jurul bisericii, în care pr. T. Maier — timp de 36 ani, a slujit cu credință și evlavie Sf. Liturghie și celelalte slujbe religioase și a fost așezat pentru odihna de veci în cimitirul din fața sf. biserici din Petelca.

Dumnezeu să-l ierte și să-l odihnească cu drepții!

Pr. Liviu Silvești

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu

Anul 111 Sibiu, 15 martie 1963 Nr. 11—12

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMINĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Alegerile de deputaţi

Ziua de 3 martie a. c. a fost zi de sărbătoare în întreaga ţară. E ziua, în care milioanele de oameni ai muncii au ales pe deputaţii Sfaturilor Populare comunale şi ale oraşelor raionale, noii gospodari ai comunelor şi oraşelor raionale. Candidaţii, propuşi de oamenii muncii dintre cei mai buni fii ai poporului, au primit votul de încredere al tuturor, fiind aleşi deputaţi în Sfaturile Populare. Faptul că la vot au luat parte toţi cetăţenii şi că votarea a decurs într-o dispoziţie sărbătorească, arată hotărîrea neclintită a poporului de a lupta şi de acum înainte pentru pace şi pentru desăvîrşirea construirii socialismului şi de a încredinţa celor mai buni fii ai lui sarcina de călăuzitori în înfăptuirea acestei hotărîri.

Noilor deputaţi ai Sfaturilor Populare le revine sarcina de a mobiliza masele muncitoare în munca de ridicare a nivelului de trai material şi cultural al oamenilor muncii. Ei vor munci ca să dezvolte economia locală, să se sporească producţia bunurilor de larg consum, producţia agricolă şi industrială, să se dezvolte învăţămîntul, activitatea culturală, să se înmulţească diferitele construcţii, să se întărească agricultura socialistă, cale de belşug şi viaţă mai bună pentru ţărănimea muncitoare, ş. a. Poporul nostru, care a păşit la vot cu bucurie, va sprijini munca deputaţilor aleşi şi va munci cu mai mult spor pentru înflorirea comunelor şi oraşelor raionale, pentru propăşirea patriei. El e convins că munca aceasta îi aduce o viaţă din ce în cel mai îmbelşugată şi mai luminată, că munca aceasta e o contribuţie la cauza păcii.

Clerul şi credincioşii Bisericii noastre au participat cu însufleţire la alegerile din 3 martie a. c. şi au votat pe candidaţii F.D.P. convinşi fiind că votează pe cei mai vrednici fii ai patriei noastre. Această participare e şi un angajament de a colabora cu noile Sfaturi Populare în toate acţiunile de folos obştesc şi de apărare a păcii. Muncind şi luptînd împreună cu poporul pentru zidirea vieţii celei noi, pentru pace, clerul şi credincioşii mărturisesc dragostea lor faţă de patrie, de popor şi de pace.

Sîntem siguri că prin munca şi lupta tuturor oamenilor muncii, prin realizarea planului şesenal, patria noastră scumpă, Republica Populară Romînă, se va înălţa pe noi culmi de progres şi poporul nostru va ajunge la o viaţă din ce în ce mai îmbelşugată şi mai fericită. *T. R.*

Pentru dezarmare generală şi totală

In lupta pentru pace sînt angajaţi sute de milioane de oameni de pe întreg globul pămîntesc.

A lupta pentru pace şi a propovădui pacea este o datorie de prim ordin şi pentru creştini, pentru fiecare creştin în parte, căci orice creştin adevărat nu poate să spună decît cu Psalmistul cuvintele sfinte: „Iubitor de pace sînt" (Ps. 119, 7)

Ca să fie pace între oameni e nevoie de două lucruri: 1. — Să fie înlăturată aţîţarea războinică, adică „războiul rece" şi să se întărească relaţiile de prietenie şi colaborare între popoare pe baza principiului coexistenţei paşnice; 2. — Să fie nimicite toate armele de război, adică să se realizeze dezarmarea generală şi totală, şi popoarele să muncească pentru făurirea de unelte ale păcii.

Inlăturarea războiului şi statornicirea păcii trainice şi adevărate cere cu necesitate dezarmarea generală şi totală. Acest lucru l-a afirmat de la început Uniunea Sovietică, primul stat al oamenilor muncii, primul stat cu adevărat iubitor de pace din lume.

Cu 41 de ani în urmă, în 1922, la Geneva, delegaţia U.R.S.S. a prezentat, din iniţiativa lui V. I. Lenin, planul pentru o dezarmare generală şi totală a statelor. Propunerea a fost reluată în 1926 de Uniunea Sovietică, în faţa Ligii Naţiunilor, dar fără rezultat.

După cel de al doilea război mondial, în 1946 la prima sesiune a Adunării O.N.U., din nou U.R.S.S. a făcut propuneri concrete pentru dezarmare. De atunci şi pînă azi, dezarmarea a rămas problema centrală a omenirii. In istorica sesiune a Adunării Generale O.N.U. din sept. 1960 premierul sovietic N. S. Hruşciov a prezentat planul pentru dezarmarea generală şi totală, care a dat un nou avînt luptei popoarelor pentru dezarmare, pentru pace. Cu toate acestea discuţiile din Comitetul celor 18 state, întrunit la Geneva în anul 1962 şi 1963, ca să trateze problema dezarmării generale şi totale şi să se ajungă la un acord internaţional, n-au dat rezultatul aşteptat de popoare, din pricină că puterile imperialiste nu doresc dezarmarea şi nici încetarea experienţelor cu arme atomice. In vreme ce la Geneva, reprezentanţii S.U.A. şi Angliei făceau declaraţii de pace, în oceanul Pacific şi în S.U.A. se continuau experienţele cu arme atomice. Propunerea Uniunii Sovietice de a se înceta aceste experienţe pînă la realizarea unui acord internaţional, a fost respinsă.

Impotriva reluării experienţelor atomice în atmosferă, a cursei înarmărilor, a războiului şi pentru pace au manifestat milioane de oameni din toate ţările, din S.U.A., Anglia, Italia, R. F. Germană, Franţa, Japonia, care a avut cel mai mult de suferit de pe urma acestor experienţe, etc.

Opinia publică şi diferitele Biserici au luat atitudine împotriva acestor experienţe ale S.U.A. Bisericile ortodoxe s-au pronunţat întotdeauna împotriva armelor atomice, pentru folosirea energiei atomice în scopuri paşnice, Bisericile protestante şi catolice au avut atitudini variate: unii reprezentanţi occidentali au susţinut înarmarea atomică, alţii au fost împotrivă. Mişcarea creştină pentru pace de la Praga s-a pronunţat pentru dezarmare generală şi totală, pentru încetarea experienţelor cu arme nucleare. Consiliul Mondial al Bisericilor de asemenea a susţinut lupta popoarelor pentru dezarmare, pentru pace.

Marile progrese ale ştiinţei şi tehnicii sovietice, zborul în grup al navelor cosmice „Vostok" 3 şi 4, precum şi lansarea cu succes a rachetei cosmice „Marte-1" la 2 nov. 1962, sînt succese, menite să promoveze pacea. Dacă s-ar înfăptui dezarmarea generală şi totală, iar atomul ar fi pus numai în slujba păcii şi fericirii oamenilor s-ar realiza pe pămînt progrese uimitoare şi omenirea ar pătrunde şi mai adînc în cosmos. Cursa înarmărilor ameninţă cu izbucnirea unui război catastrofal. Dezarmarea generală şi totală ar deschide o eră de pace netulburată, de viaţă îmbelşugată şi fericită pentru toate popoarele. De aceea lupta popoarelor pentru dezarmare generală şi totală, pentru pace, se intensifică. Forţele păcii sînt mai puternice decît forţele războiului. Războiul poate fi înlăturat din viaţa omenirii şi pacea poate fi dusă la biruinţă prin lupta tuturor celor ce doresc pacea. In această luptă măreaţă trebuie fiecare creştin să-şi aducă partea lui de contribuţie. Nimeni să nu stea de-o parte, ci fiecare să se considere un luptător pentru pace. Numai aşa ne vom împlini datoria faţă de poporul nostru, care prin muncă îşi construieşte o viaţă nouă, şi faţă de omenire. Numai aşa vom fi cu adevărat ucenici ai lui Iisus Hristos, care a zis: „Fericiţi făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema" (Mt. 5, 9). *Pr. Vasile Hereş*

Antim Ivireanul - Predici

Editura Academiei Republicii Populare Romine a publicat, într-o ediție critică, vestitele predici ale marelui mitropolit Antim Ivireanul. Noua ediție, a opta din cîte s-au publicat pînă acum, e cea mai bună și mai completă. Predicile sînt precedate de un bogat studiu introductiv, semnat de G. Strempel, iar la sfîrșit se află un glosar.

Vestim apariția acestei valoroase opere, atît pentru iubitorii vechei noastre limbi, cît și pentru slujitorii sfintelor noastre biserici. Înainte însă de a ne ocupa de operă, e nevoie să aruncăm o scurtă privire asupra vieții așa de zbuciumate a autorului.

Din nefericire nici pînă azi nu se știe în mod precis, unde și cînd a văzut lumina zilei cel ce înainte de a se călugări, se numea Andrei. Sigur e că era din Iviria, denumire veche a Georgiei, de unde apoi s-a și numit Ivireanu. Cînd Turcii au năvălit în Georgia, între robii luați și duși la Constantinopol, a fost și Andrei, care a fost apoi răscumpărat de patriarhul ort. al Constantinopolului. La această patriarhie, a trăit o vreme, învățînd limba greacă și uimind pe cei din jur prin înclinațiile sale deosebite pentru sculptura în lemn, pictură și broderie. Domnul romîn C. Brîncoveanu, care ajuta bănește Patriarhia din Constantinopol, a obținut încuviințarea să aducă în Țara Romînească, pe mult priceputul Andrei. Aici învață el arta tipografică și limba romînească, ajungînd în scurtă vreme egumenul mănăstirii Snagov. In călugărie luă numele de Antim. La Snagov înființă o tipografie în care tipări cărți în romînește, grecește și arăbește. In 1705 smeritul Antim fu ales episcop al Rîmnicului, unde luă cu el și „rodul muncii sale", tipografia, tipărind și aici cărți, între care cea dintîi a fost „Tomul bucuriei", în care se combăteau învățăturile greșite ale catolicilor despre primatul papal. In urma trupelor imperiale biruitoare, venea și propaganda iezuită. Vlădica Antim era chemat să apere biserica romînească împotriva propagandei catolice. In acest scop el trimite la Bălgărad pe cel mai priceput tipograf al său, pe M. Iștvanovici, iar pe brașoveni îi ajută să reziste în fața ispitelor catolice. După trei ani de păstorire la Rîmnic, Antim ajunge mitropolit, în locul lui Teodosie, care și-a exprimat dorința prin testament, ca urmașul său să fie episcopul de Rîmnic, adică Antim. Ne-a rămas cuvîntarea frumoasă pe care el a rostit-o în romînește, deși erau de față doi patriarhi greci, cu ocazia așezării lui în scaunul de mitropolit, semn neîndoielnic cît de mult s-a identificat el cu poporul pe care îl păstorea. In adevăr vlădica Antim s-a dovedit nu numai un bun păstor și ales predicator, ci și un mare patriot. Patriotismul lui s-a văzut din lupta pe care a dus-o împotriva pretențiilor abuzive ale Patriarhiei Ierusalimului, și din lupta pe care a dus-o viața întreagă și pentru care a murit, lupta împotriva jugului turcesc. Luminatul ierarh și-a dat seama că împotriva turcilor nu se poate lupta cu succes, decît în alianță cu Rusia lui Petru cel Mare. Atitudinea lui de simpatie față de ruși, l-a adus în conflict cu C. Brîncoveanu. I s-au adus o mulțime de acuze, că a încărcat biserica cu datorii... Antim s-a apărat de acuzele nedrepte ce i s-au adus. „...Și alta, pre aceste vremi aș pohti să știu, cine nu iaste datoriu, din cîți ne fierbem întraceastă ticăloasă de țară? Că întîi și pre mărita ta te auz totdeauna zicînd cum că iaste datoare țara cudoao sute și mai mult de pungi: oare acaea datorie mărita ta o faci au întîmplările vremii? Adevărat, întîmplările vremii; și acestea au adus și pre alții și pre mine la datorie". De data aceasta Antim prin apărările ce și le-a făcut a reușit să rămînă în scaun. Dar cînd a venit la domnie N. Mavrocordat, omul turcilor, soartea arhiepiscopului era ca și pecetluită. Fiindcă n-a voit să se refugieze cu domnul la turci, vlădica Antim a fost acuzat de „revoluție și răscoală". I s-a scos potcapul de pe cap și i s-a pus o tichie roșie. L-a condamnat la închisoare pe viață, la mănăstirea Sf. Ecaterina de pe muntele Sinai. Din porunca lui N. Mavrocordat, garda de turci care-l ducea în exil l-a măcelărit pe drum, aruncîndu-i trupul în rîul Tungia, aproape de Adrianopol, la începutul lunii septembrie 1716. Astfel ierarhul ivirean și voievodul romîn Brîncoveanu, care au fost uniți în munca pentru binele comun al poporului și al legii ortodoxe, s-au urmat și întîlnit și în moarte mucenicească.

Multe și mari sînt meritele mitropolitului A. Ivireanu. In primul rînd el a contribuit în mare măsură la introducerea limbii romîne în biserică, tipărind pentru prima dată în romînește cărțile de căpetenie ale slujbelor bisericești: molitfelnicul, octoihul, liturghierul... Mai mult încă, după fericita expresie a maestrului M. Sadoveanu, A. Ivireanu „a ajuns să vorbească și să scrie o limbă, poate cea mai frumoasă dintre a tuturor cărturarilor epocii".

In rîndul al doilea, Antim a fost „singurul vlădică de mai multe ori artist", fiind iscusit caligraf și desenator, pictor, xilograf, gravor și mai presus de toate neobosit și pasionat tipograf, care a tipărit cărți nu numai pentru Țara Romînească, ci și pentru întreg orientul ortodox.

Sufletul lui mare, de adevărat ierarh ortodox, ni se descoperă mai ales în testamentul lui din 1715, prin care înzestrează mănăstirea Tuturor Sfinților, ctitoria sa și care îi perpetuează numele.

Dar opera de căpetenie a lui Ivireanu, sînt Predicile sau Didahiile. El a fost primul mare orator bisericesc în limba romînă, care a înlocuit cazania cu predica vie, legată de viață. Unii cercetători l-au comparat cu Massillon al francezilor, fiindcă, ca și acela, Ivireanu a fost predicatorul inimii.

Cel mai mare merit al lui e că a predicat în romînește. Din nefericire Antim nu și-a tipărit predicile, desigur și din cauza sfîrșitului neașteptat. Ele s-au păstrat și au circulat numai într-un număr redus de manuscrise. Ele au fost tipărite pentru prima dată la 1886, adică după 170 de ani de la moartea lui.

In noua ediție sînt cuprinse 28 predici la sărbători mari și duminici, 6 predici ocazionale, cele două scrisori de apărare, precum și „Incepătură și învățătură pentru ispovedanie", care însă nu-i predică. Deși marele ierarh repetă adesea din smerenie, că nu vorbește cu „vorbe ritoricești... alcătuite", totuși predicile lui sînt întocmite după toate regulile oratoriei bisericești. Ivireanu ne apare ca un adevărat predicator creștin „care nu caută la fața omului" (Iac. 2, 1), dacă e obraz de domn, boier sau simplu credincios, ci spune adevărul fără menajamente. Cu cîtă demnitate și curaj se adresează el lui Brîncoveanu cînd zice: „Și cum că poți Măria Ta să faci ce vei vrea după pohta Măriei Tale, este lucru adevărat, iar eu încă zic să fac după pohta lui Hristos". El denunță cu curaj falsa evlavie a boierilor care aveau cîte doi duhovnici: „unul la țară și altul la oraș: la cel de la țară ca la un om prost, spune păcatele ce le socotește el că sînt mai mari, iar la cel de la oraș spune păcatele ce socotește că sînt mai mici, neguțătorind și meșteșugind taina ispovedaniei...". Minunat zugrăvește Antim pe boierul căruia nu-i convine postul: „...Mă rușinez a spune de posomorîrea celor mîncăcioși, în ce chip se tînguesc în zilele cele de post, cască adesea, se culcă puțin și iar să scoală, dorm însilă și silesc să treacă zilele și să nu le priceapă ... numesc zilele postului mai mari decît celelalte; să fac cum că au durere de stomah și ameteli de cap ... cu nepohtă se duc la masă, răpștesc asupra verzelor, înjură legumele zicînd (că) în zadar s-au adus în lume...".

Nu mai puțin îndrăzneață este predica pe care Antim o ține în duminica lăsatului de brînză, în fața boierilor divăniți, în care arată ce este bun și ce este de condamnat într-o datină de atunci.

„Am înțeles — spune el — cum că este obiceiu de vă adunați deseară în divan și faceți puțină orație, înaintea Domnului și după aceea cereți iertăciune; și măcar nu mi s-au întîmplat pînă acum să vă văz cu ochii iar foarte mi-a plăcut și am fericit obiceiul acesta, că este lucru cuvios a cere iertăciune de la stăpînii și mai marii noștri, nu numai într-această zi ce vom să intrăm în zilele sfîntului post ci pot zice căci se cuvine să cerem iertăciune în toate zilele, că precum greșim înaintea lui Dumnezeu în tot ceasul așa greșim deapururea și înaintea mai marilor noștri, cu cuvîntul și cu fapta, cu voie și fără voie, prin știință și prin neștiință, de față și pe-n ascuns; iar apoi luînd seama cu tot dinadinsul sfîrșitul acestui lucru, foarte mă întristez că obiceiul este frumos la vedere și rău la pricepere, că nici iertăciunea ce cereți de la stăpîni nu este curată, nici aceea ce luați unul de la altul, că este plină de pismă și de zavistie și de răutate, că nu este cu gînd curat".

Ivireanu a fost un spirit progresist pentru vremea sa. De aceea el și înfierează conservatorismul rău înțeles și pledează pentru progres cînd face comparația cu hreanul: „Că de aceasta voi zice și eu că este așa precum ziceți voi, că viermele ce zace la rădăcina hreanului, de-i va zice cineva să iasă de acolo să meargă la alte rădăcini mai bune, și el zice: că mai dulce decît hreanul nu este, că acolo s-a născut și întru aceea s-a pomenit; așa și voi pomenindu-vă întru aceste fapte și lucruri și nefiind cineva să învețe cu adevărat vă par amară acum vorbele mele, nefiind obișnuiți cu dînsele...".

A. Radu

Din pildele Înțeleptului Solomon - Înțelepciunea

Să-ți dea Domnul sănătate fiule, ani buni și mulți,
Ca să poți și de acuma înainte să asculți,
Sfatul părintesc pe care îl rostește gura mea,
Și să ai pe lume bine cîte zile vei avea.
Tinerețe cumpănită, minte dreaptă, duh curat,
Ca să poți adînc pricepe adevăru-adevărat,
Și să mergi pe drumul bun.
Ia aminte la ce-ți spun:
De cu zori de zi și pînă soarele departe-apune,
Înțeleptul se trudește să culeagă-nțelepciune,
Cercetează azi și mîine, poimîine și așa de-a rîndul
Ba trudindu-se cu lucru ori muncindu-și aprig gîndul
S-o găsească. Și-găsește, dar din dînsa-și face parte
Dacă are pace-n sine, pace-n casă și-n cetate,
Azi și mîine și poimîine și în fiecare zi,
De la Domnul-nțelepciunii, înțelept îți voi grăi:
Fericit de trei ori omul ce din sară, pînă-n zori,
Caută înțelepciunea, o comoară-ntre comori,
Care covîrșește argintul, aurul și care poate
Să trăiască cît e lumea, cîte-s veacurile toate.
Necuprinsă-i ca și cerul, limpede și fără nor,
Fiind născută pentru oameni din dreptate și adevăr.
Dat-a pace între oameni cînd se hărțuiau în cete,
Binecuvîntată ploaie pe pămîntul ars de sete.
Și a pus la plug porneala uneltirilor cu spada
Ridicînd cetăți acolo unde dărîmase sfada,
Viclenia și trădarea — al minciunii grabnic fruct,
Le-angenunchiat degrabă ca pe hoțul prins la furt.
Pizma-n față-i se topește cum de apă-stinși cărbunii
Dragostea e muma păcii și bunica-nțelepciunii.
Fericirea e nepoată, binele copîl iubit.
Ia aminte dar la cele despre care ți-am vorbit.
Osebind ce-i rău de bine semenilor le vei place
Să-ți dea Domnu-nțelepciune, Dumnezeul păcii, pace!

Lucian Idomir

La Buna Vestire

„Astăzi este începătura mîntuirii noastre".

(Troparul serbării).

Cu imne de bucurie întîmpină Biserica sărbătoarea Bunei-Vestiri, grăind: Se bucură astăzi cerul și pămîntul se veselește că Domnul cerului și al pămîntului se coboară cu dragoste la făptura Sa, zămislindu-se din Prea Curata Fecioară Maria și dăruindu-ne frumusețea cea dintîi, pierdută în raiul pămîntesc de Adam.

Astăzi a fost trimisă sluga cea fără de trup la cetatea cea însuflețită și ușa cea cerească, la Fecioara Maria, să vestească pogorîrea pe pămînt a Domnului și Mîntuitorului nostru.

Astăzi Adam, strămoșul nostru, se înnoește, Eva scapă de întristare, și legătura blestemului străbun se desleagă.

Astăzi se descopere marea taină din veac ascunsă și de îngeri neștiută. Tatăl de sus binevoiește, Duhul Sfînt se trimite, iar Sfînta Fecioară primește zămislirea Fiului lui Dumnezeu.

Astăzi este Buna Vestire sau Blagovestenia, sărbătoarea împărătească a Marelui post, care reamintește de sosirea îngerului la Sfînta Fecioară Maria spre a-i spune că, fecioară fiind, va naște pe Domnul nostru Iisus Hristos. Uimită de această veste, Sfînta Fecioară întreabă pe înger cum poate să se întîmple aceasta deoarece ea nu știe de bărbat.

Se știe că după legea V. Testament, fecioarele care păcătuiau se ucideau cu pietre. Aici însă era o zămislire și o naștere curată, așa cum spune îngerul: „Duhul sfînt se va pogorî peste tine și puterea Celui de sus te va umbri" *(Lc. 1, 35).*

Minunate lucruri învățăm din această scenă biblică și alese virtuți putem lua ca pildă în viața noastră de creștini!

Curăția desăvîrșită a Sfintei Fecioare Maria strălucește cu o frumusețe deosebită; zămislirea Domnului Hristos spală de păcatul strămoșesc pe vasul cel ales al Domnului! Acest vas însuflețit ne recomandă tuturor credincioșilor, prin pildă vie, virtutea ascultării față de voia lui Dumnezeu: „Iată roaba Domnului sînt, facă-se cu mine după graiul tău" (Lc. 1, 38).

Sfînta Fecioară consimte la voia cerului și în aceeași clipă Dumnezeu se înomenește pentru mîntuirea noastră.

Iată deci, că Buna Vestire este ziua pogorîrii lui Dumnezeu — ca om — la noi, pentru ca, de bună voie, să fim ridicați la starea cea dintîi.

Și ce minune mai mare este decît ca Dumnezeu să se facă om? „Carele pentru noi oamenii și pentru a noastră mîntuire s-a pogorît din ceruri și s-a întrupat de la Duhul Sfînt și din Maria Fecioara și s-a făcut om", mărturisim noi în Simbolul credinței.

Astăzi Cel pe care nu-L pot cuprinde nici cerul nici pămîntul se lasă cuprins, fără schimbare, în sînul Fecioarei Maria, pentru mîntuirea noastră. De aceea și îngerul, vestind Fecioarei, îi spune: „bucură-te cea plină de har, pregătește-te să primești pe Dumnezeu Cuvîntul în pîntecele tău". *(Mineiul).*

Cu har dumnezeiesc a scris Sfîntul Maxim Mărturisitorul cuvintele: „Duhul Sfînt s-a pogorît peste Sfînta Fecioară, dîndu-i puterea de a primi dumnezeirea Fiului și puterea de a naște. Dar cu adevărat zămislirea și nașterea au fost cu totul curate și neatinse pe sămînță și de stricăciune și de aceea Maica Celui născut, din ea, (fiind fecioară, înainte de naștere) este fecioară și după naștere, rămînînd prin naștere și mai nepătimitoare". De aceea cîntăm noi, credincioșii: „Bucură-te Maică, pururea Fecioară".

Cîndva șarpele a amăgit pe Eva aducîndu-i întristare și dureri, acum îngerul vestește bucuria mîntuirii. Eva a luat de la șarpe un rod al neascultării, căci a călcat porunca: „din acest pom să nu mîncați" *(Fac. II. 17), iar din Sf. Fecioară are să se nască rodul nemuririi, care este Hristos Domnul, rodul ascultării.*

Astăzi Sfînta Fecioară se face biserică însuflețită și rai cuvîntător, întru care s-a sălășluit Dumnezeu.

Ca un sfeșnic, fără de asemănare, primește fără să ardă focul dumnezeirii, care va să risipească întunericul răutăților și va să fie lumina inimilor creștine, și înflorește floarea dumnezeirii ca toiagul cel de taină al lui Aaron.

Nu poate limba cea frumos vorbitoare să laude întru totul serbarea de astăzi, căci Sf. Fecioară s-a înălțat mai presus de Serafimi și este mai cinstită decît Heruvimii.

Vom fi de-a pururi recunoscători către Sf. Fecioară că ea, în numele tuturor, a răspuns chemării dumnezeiești și ne-a dat pildă de ascultare și supunere față de voia lui Dumnezeu.

Vom pleca genunchii inimilor noastre și ne vom ruga: „pleacă urechea ta, curată, și ne miluiește pe noi".

Vom cinsti fecioria și curăția Sfintei Fecioare și ne vom strădui să trăim în curăție și dreptate.

Ne vom supune, ca și Fecioara Maria, voii lui Dumnezeu în viață: „De veți face cîte vă poruncesc, prietenii mei sînteți" *(Ioan XV—14).*

Vom alerga la icoana Sf. Fecioare și ne vom ruga așa: „Zid ești fecioarelor și tuturor celor ce aleargă la tine, stîlp al Bisericii neclătit, izvor al milostivirii, mijlocitoare către Dumnezeu ești Născătoare de Dumnezeu Fecioară; Nu te întoarce de către rugăciunea mea, căci nimeni din cei ce au nădăjduit spre tine nu s-au rușinat; pentru aceea rog bunătatea ta nespusă, mijlocește Stăpînă, la bunul Dumnezeu să rînduiască în toate părțile lumii pacea".

Buna Vestire aceasta să fie: pace pe pămînt, pace la toate limbile, dezarmare generală și totală la toate popoarele și unirea tuturor oamenilor într-o familie armonioasă, încît fiecare om să se poată bucura de roadele muncii sale pe pămînt.

Așa fiind, vom da dovadă că cinstim serbarea Bunei Vestiri și pe Dumnezeu în Sfînta Treime, Căruia se cuvine slava în vecii vecilor, Amin.

Pr. Gh. Vartolaș

Duminica Floriilor

Mulțime mare... auzind că vine Iisus în Ierusalim... a ieșit în întîmpinarea lui. (In. 12, 12—13).

E marele praznic al intrării Domnului în Ierusalim. Mulțimi de oameni Îl întîmpină cu stîlpări și osanale, arătîndu-și bucuria și entuziasmul. Dar privind peste mulțimile acestea, care-l conduc în alai sărbătoresc ne întrebăm: ce motiv le-a îndemnat să-L întîmpine pe Iisus cu atîta însuflețire? Răspunsul e clar: nu toți cei din mulțime aveau același gînd, același motiv. Majoritatea, ne spune Sf. Apostol și Evanghelist Ioan, au venit pentru că auziseră că Iisus a săvîrșit o minune deosebită: a înviat pe Lazăr din morți. Alții au fost atrași de faima că Iisus este un prooroc, cum n-a mai fost altul întru Israil, puternic în cuvînt și faptă și nădăjduiau că este Mesia cel prezis, care ar elibera poporul din robie și nedreptate și va aduce pacea și fericirea. Vor fi fost și dintre aceia, care s-au adunat numai din curiozitate, sau din interes personal așa cum se întîmplă cînd sînt oameni mai mulți laolaltă.

Toți aceștia se bucurau că Iisus intră ca un împărat în Ierusalimul proorocilor, în cetatea păcii și nădejdilor de mîntuire.

*

Dacă privim peste paginile istoriei și dacă ne cercetăm pe noi înșine, ne dăm seama că motivele pentru care am urmat lui Hristos sînt foarte variate.

Unii i-au urmat lui Iisus Hristos ca să urce pe tronuri de mărire și stăpînire. Așa au socotit la început și fiii lui Zevedei, apostolul Iacob și Ioan, cerînd lui Iisus: „Dă-ne să ședem unul de-a dreapta și altul de-a stînga ta întru slava ta", pentru care pricină ceilalți zece Apostoli s-au mîniat. Iisus însă le-a spus că în împărăția lui Dumnezeu nu este stăpînire, ci slujire, că Fiul Omului însuși n-a venit ca să i se slujească ci ca să slujească și să-și dea sufletul răscumpărare pentru mulți (Mc. 10, 37—45). Cu toate acestea au fost și dintre aceia, pentru care credința în Hristos era numai un mijloc de „a domni" peste alții, de a-și întinde stăpînirea peste țări și popoare, peste Biserica întreagă. Ei au stăpînit în numele lui Hristos, dar nu în duhul lui Hristos, ci în duh de mîndrie asuprind pe cel obidit. Aceștia au fost ucenicii lui Hristos numai de formă, iar de fapt erau robi ai patimii de dominație și de asuprire.

Alții i-au urmat lui Hristos din diferite nevoi ale vieții. Pînă au trăit în belșug și fericire, nu L-au căutat pe Iisus, dar cînd suferințele au intervenit în viața lor, au alergat la El, cerînd asemenea celor ce se îmbulzeau altă dată în jurul Lui, vindecarea, înlăturarea nenorocirilor, alinarea durerilor. Dintre aceștia — cei cărora ruga nu li s-a împlinit — adesea au căzut în îndoieli: De ce Iisus nu ne ascultă rugăciunea? Să mai cred sau să nu mai cred în El? Credința în Iisus Hristos — la ei — era legată de condiția împlinirii imediate a cererilor, îndreptate în rugăciune către El. Aceștia așteaptă și caută minuni.

Alții i-au urmat Lui Iisus Hristos din obicei. Așa s-au născut. Așa s-au pomenit. Și merg înainte în virtutea tradiției, în virtutea obiceiului. Pentru ei a fi ucenic al lui Hristos nu e rezultatul unei frămîntări sufletești sau al unei nevoi, ci al deprinderii, ca să fie în rînd cu ceilalți, să meargă la biserică pentru că au mers strămoșii și părinții, pentru că merg și alții.

In toate aceste cazuri întîmpinarea lui Hristos este săvîrșită din motive personale și secundare: dorința de stăpînire satisfacerea unor cereri, minunea, tradiția. Ele nu pot constitui temeiul unei adevărate urmări a lui Hristos. Primul nu caută pe Iisus Hristos, ci stăpînirea, mărirea, al doilea îl căuta pe Iisus silit de nevoile sale, însetat de miracole; al treilea era mînat de rolul tradiției strămoșești, fără ca apropierea de Iisus să-i schimbe sufletul.

*

Adevărații credincioși ai Domnului sînt însă cei ce i-au urmat Lui, lepădîndu-se de sine, de interesele egoiste, și L-au iubit ca pe Acela care are „cuvintele vieții veșnice", care s-a jertfit pe sine pentru mîntuirea noastră, care este Dumnezeu-Om, Sfințenia însăși, Iubirea cea mai presus de orice iubire, izvorul veșniciei noastre. Se spune în Evanghelia de la Ioan, că după ce Iisus a vorbit despre Sfînta Euharistie „mulți din ucenicii Lui s-au depărtat și nu mai umblau după El". Deci a zis Iisus celor doisprezece: „Oare și voi vreți să vă duceți? Răspuns-a Simon Petru: Doamne... tu ai cuvintele vieții veșnice. Și noi am crezut și am cunoscut că Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu celui viu" (VI, 66—69).

Cu adevărat aceștia sînt ucenicii Lui, care-I urmează pentru că în Iisus Hristos au cunoscut pe Fiul lui Dumnezeu celui viu, pe Cel ce are cuvintele vieții celei veșnice. El nu a venit ca să pună pe nimeni în stăpînire, în „domnie", nici ca să satisfacă nevoile zilnice ale oamenilor, ci a venit ca să aducă viața cea veșnică, să reverse

(Continuare în pag. 4)

Sfînta Tradiție

Cînd se întorcea din a treia sa călătorie misionară, Sf. Apostol Pavel se oprește cîtva timp în portul Milet, unde cheamă la sine pe episcopii și preoții comunităților creștine din părțile Efesului, cărora le mai dă unele învățături și calde îndemnuri mai ales, de a fi cu toată grija în slujba lor de păstori ai „Bisericii lui Dumnezeu", îndemnuri din care reținem și următoarele cuvinte: „Intru toate v-am dat vouă pildă, că ostenindu-vă așa se cade să ajutați pe cei slabi și *să vă aduceți aminte de cuvîntul Domnului Iisus, căci el a zis: Mai fericit este a da decît a lua*" (F. Ap. 20, 35).

A da din dragostea ta, din bunurile tale, din experiența ta, din învățătura ta, a-ți valorifica în folosul semenilor talanții cu care Ziditorul nostru ne-a înzestrat pe fiecare, a te dărui pentru binele altora este, desigur, mult mai firesc, mult mai mulțumitor. Dar nu asupra acestui înțeles al cuvintelor Mîntuitorului nostru Iisus Hristos, ci asupra altui aspect al lor vom zăbovi puțin în cele ce urmează.

Dacă vom citi cu grijă cele patru Evanghelii cuprinse în Noul Testament și în care se descriu viața, faptele și învățăturile Domnului nostru Iisus Hristos în timpul petrecerii Sale pe pămînt, vom constata că cuvintele menționate mai sus: *„Mai fericit este a da decît a lua"*, despre care Sf. Apostol Pavel ne spune că au fost rostite de Mîntuitorul, nu le găsim în nici una din aceste Evanghelii.

In acest caz se va întreba de bună seamă cineva: Bine, dar de unde a luat Sf. Apostol Pavel aceste minunate cuvinte ale Mîntuitorului? Vom răspunde că ele au fost luate din Sf. Tradiție sau spus altfel, din comoara de învățături și fapte ale Mîntuitorului care, prin mijlocirea Sf. Apostoli, s-au transmis din gură în gură, din preot în preot, din episcop în episcop, din creștin în creștin, din generație în generație, și care a rămas nescrisă în Sf. Evanghelii. Din acest motiv Sf. Tradiție se mai numește și Sf. Predanie. Această comoară de învățături o avea în vedere Sf. Apostol Pavel cînd scria Corintenilor cuvinte ca acestea: „Vă laud pe voi fraților, că de toate ale mele vă aduceți aminte și țineți predaniile precum vi le-am dat vouă" (I Cor. 11, 2).

Se știe că Mîntuitorul Iisus Hristos, în timpul propovăduirii Sale, nu a scris nimic din învățătura Sa. Toate învățăturile le-a transmis Apostolilor și tuturor celor ce l-au ascultat prin viu grai. Învățăturile și faptele Mîntuitorului au fost desigur bogate, dar numai o parte din ele au fost cuprinse în Sfintele Evanghelii. Acest lucru ni-l întărește cu deosebire Sf. Apostol și Evanghelistul Ioan, care, după ce a terminat de scris Evanghelia sa, în încheiere ține să adauge: „Sînt și altele multe pe care le-a făcut Iisus, care de s-ar fi scris cu de-amănuntul mi se pare că nici în lumea aceasta n-ar încăpea cărțile ce s-ar fi scris" (Ioan 21, 25) — cuvinte care vor să spună că Mîntuitorul a învățat și a lucrat mult mai mult decît s-a putut cuprinde în paginile Sfintelor Evanghelii.

Sfinții Apostoli, la rîndul lor, au propovăduit tot prin viu grai, învățînd zile și ani de-a rîndul fără să scrie nimic. Puținele scrieri, cum sînt epistolele, care ne-au rămas, nu de la toți ci numai de la unii dintre ei, au fost scrise în mod cu totul întîmplător, avînd drept cauză anumite situații speciale create în sînul anumitor comunități creștine, situații a căror rezolvare Apostolul, plecat în altă parte, nu mai putea să o facă direct prin viu grai, fiind obligat, în acest caz, să recurgă la scris. Așa se face că pe vremea Sf. Irineu, la începutul sec. II, erau comunități creștine care nu posedau nici o scriere sfîntă neavînd decît Sf. Tradiție. O mulțime de comunități — spune Sf. Irineu — „care, crezînd în Iisus Hristos, au mîntuirea scrisă în faptele lor prin Duhul Sfînt, fără hîrtie și negreală, și observă cu îngrijire Tradiția veche. Și aceste comunități care cred fără cărți scrise, prin apucăturile lor, prin obiceiurile și purtarea lor potrivit credinței sînt plăcute lui Dumnezeu, petrecînd viața lor în dreptate, nevinovăție și înțelepciune. Întemeindu-se pe tradiția veche apostolică, n-au nici o idee de vreo sofismă eretică". Și tot Sf. Irineu spune: „Toți aceia care vor să cunoască adevărul (creștin) să se adreseze pentru aceasta în fiecare Biserică, la tradiția apostalică, cunoscută în toată lumea".

Că Sfinții Apostoli au propovăduit și ei prin viu grai vedem, de pildă, din viața Sf. Apostol Pavel, așa cum este descrisă în Faptele Apostolilor. Știm că în lunga-i activitate misionară a parcurs mii de kilometri, trecînd prin sute de cetăți unde a zăbovit zile, luni ba și ani în șir, învățînd cu graiul său neostenit în sinagogi sau în alte locuri potrivite. „Și trecînd prin Amfipoli și Apolonia — citim în Faptele Apostolilor — au venit la Tesalonic, unde era o sinagogă a iudeilor. Și după obiceiul său Pavel a intrat la ei și în trei sîmbete le-a vorbit lor din Scripturi, dovedindu-le și arătîndu-le că Hristos trebuia să pătimească și să învieze din morți" (F. Ap. 17, 1—3). In Atena „zilnic stătea la sfat în sinagogă cu iudeii și cu oamenii credincioși iar în tîrg cu cei ce se întîmpla să fie aici" (F. Ap. 17, 17). In Corint a rămas șase luni „propovăduind printre ei (printre Corinteni, adică) cuvîntul lui Dumnezeu" (F. Ap. 18, 11), iar în Efes trei ani. „Priveghiați, aducîndu-vă aminte că trei ani ziua și noaptea n-am încetat să vă învăț cu lacrimi pe ficeare din voi" (F. Ap. 20, 21), se adresează Sf. Pavel preoților din Efes. Din această bogată propovăduire, doar ici și colo Sf. Luca consemnează cîte o mică cuvîntare de-a Sf. Apostol Pavel, grosul ei constituind „predania" despre care am amintit mai sus. Numai cînd n-a putut fi de față, ca să rezolve problemele pe loc, Sf. Apostol Pavel a scris epistolele către Corinteni din Efes, către Romani din Corint, etc. — îndrumîndu-i să păstreze neschimbată învățătura primită de la el prin viu grai, adică din Predanie.

Sf. Tradiție sau această Sf. Predanie nu s-a pierdut, după cum ar fi înclinat să creadă cineva, ci a trecut din generație în generație, de la episcop la episocp și în decursul vremii, cu deosebire în primele secole ale creștinismului, sub diverse forme, a fost fixată și ea în scris. Astfel, Sf. Tradiție o găsim cuprinsă în:

Așezămintele Apostolice și în scrierile Părinților Apostolici, despre care știm că sînt acei bărbați care au prins în viață pe Sfinții Apostoli, unii dintre ei fiindu-le chiar ucenici. Scrierile Părinților apostolici au o mare asemănare cu scrierile Noului Testament, îndeosebi cu epistolele, atît în privința cuprinsului cît și al formei. Din acest motiv în vechime unele dintre ele erau citite chiar în timpul Sf. Slujbe. „Nu trăiți singuratici — citim în epistola lui Barnaba — închizîndu-vă în voi înșivă, ca și cum ați fi devenit drepți, ci adunați-vă la un loc și cercetați ceea ce este de folos obștesc", cuvinte care au o vădită asemănare cu învățăturile Noului Testament.

In *definițiile sinoadelor ecumenice,* în frunte cu Simbolul Credinței închegat la Sinoadele de la Niceea și Constantinopol.

In *scrierile Sf. Părinți și scriitori bisericești din vechime.* Așa de pildă, Clement Alexandrinul, care a trăit în a doua jumătate a sec. II, spunea că de la Domnul au rămas cuvintele: „Cînd vezi pe aproapele tău vezi pe Dumnezeu", cuvinte care nu se găsesc scrise în Sf. Evanghelii. Să ne gîndim apoi la Sf. Ioan Gură de Aur, care, pe lîngă înțelepciunea sa izvorîtă mai ales dintr-o trăire cu adevărat creștinească, a avut încă multe elemente din Sf. Tradiție, care i-au ajutat să explice ca nimeni altul Sf. Scriptură.

In cărțile de slujbă ale Bisericii, ș. a.

*

Știind deci că Mîntuitorul Iisus Hristos a învățat prin viu grai și că n-a scris nimic din ceea ce a învățat, că Sf. Apostoli au propovăduit tot prin viu grai și că foarte puțin au scris, înțelegem că Sf. Tradiție este mai veche decît Sf. Scriptură, și că Sf. Scriptură cuprinde numai o parte din Sf. Tradiție. De aceea, Biserica noastră a dat importanța cuvenită Sf. Tradiții, așezînd-o alături de Sf. Scriptură, Sf. Tradiție constituind al doilea izvor de credință al Bisericii noastre la fel de important ca și Sf. Scriptură.

Este bine să luăm seama la acest lucru, întrucît multe din învățăturile și practicile Bisericii, necesare propășirii vieții noastre creștinești, își au temeiul în Sf. Tradiție, ceea ce ne învață și Sf. Vasile cel Mare în cuvintele: „Unele dintre dogmele și propovăduirile păstrate de Biserică le avem din învățătura scrisă, pe altele însă le-am primit din Tradiția Apostolilor, transmise în taină. Amîndouă aceste categorii au aceeași autoritate pentru evlavie".

Diac. Gh. Papuc

Duminica Floriilor

(Urmare din pag. 3)

iubirea Tatălui în inimile fiilor și n-a cerut nimic altceva decît ca la iubirea Lui să răspundem cu iubire. Aceasta nu înseamnă să nu aducem înaintea lui Iisus toată viața noastră, toate frămîntările și nevoile noastre, ca înaintea unui prieten prea iubit, care ne înțelege, ne iubește, ne ajută, ci înseamnează numai ca să urmăm lui Hristos nu din pricina aceasta, nu din motive pămîntești, ci pentru că El este desăvîrșirea divină întrupată în chip de om, El este fratele nostru, care ne-a iubit pînă la moarte și încă moarte pe cruce.

*

Iată ne-am adunat și noi ca să întîmpinăm pe Iisus cu stîlpări și osonale, să-i cîntăm: „Bine este cuvîntat cel ce vine întru numele Domnului"! Să ne cercetăm pe noi înșine: Oare printre care ucenici ai Domnului ne numărăm? Printre cei ce îl urmează din interes, din sete de minuni, din obicei sau printre cei ce-L urmează din dragoste nețărmurită, care doresc fierbinte să viețuiască în așa fel încît în viața cea veșnică să fie împreună cu El?

Fie ca toți ucenicii Lui să fie ucenici ai dragostei, să iubească pe Iisus cu toată inima și prin Iisus Hristos să iubească pe semenii lor. Pentru aceasta să ne rugăm Domnului ca El, prin dragostea Sa cea dumnezeiască, să ne vindece de slăbiciunile și patimile noastre și să ne facă vrednici de a-L întîmpina ca niște adevărați ucenici ai Lui. Să ne rugăm Lui, Celui ce intră azi în Ierusalim, ca bunăînțelegerea, dragostea și pacea să stăpînească sufletele noastre, să se întindă între popoare și să cuprindă toată suprafața pămîntului, ca pămîntul întreg să devină o cetate a păcii. Atunci și veșnicia își va deschide zările, ca să ne învăluie întru slava lui Hristos cea nepieritoare, Amin.

Pr. N. Mladin

700 milioane de analfabeți

René Maheu, directorul general al U.N.E.S.C.O. a declarat că numărul analfabeților din lume crește anual cu 21—25 milioane. In legătură cu aceasta el a cerut guvernelor să reducă cheltuielile de înarmare și să aloce fonduri mai mari învățămîntului, pentru ca această cifră „scandaloasă" să poată fi redusă. Potrivit ultimelor date, în 1957 numărul analfabeților, din întreaga lume s-a ridicat la 700 milioane de oameni.

Intre țările Europei locul întîi în privința analfabetismului îl deține Italia (mai are 3.274.000 analfabeți), urmată de Spania și Portugalia.

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu

Anul 111 Sibiu, 1 aprilie 1963 Nr. 13—14

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Sfînta Scriptură despre pace

Pacea este o cauză comună a scriitorilor biblici. Statornicirea ei între oameni i-a preocupat neîntrerupt. Principalul lor mijloc de a crea un mijloc favorabil păcii a fost vorba şi fapta. Prin această forţă de propovăduire puneau ei în centrul preocupărilor lor, pacea ca ideal al oamenilor de pretutindenea. Această viziune însorită a lumii se poate întrezări din cele mai vechi scrieri biblice, începînd cu cartea Facerii şi continuînd cu cele imediat următoare. Astfel convins că pacea uşurează paşii vieţii şi întăreşte unitatea sufletească între oameni, patriarhul Avraam o introduce în toate relaţiile sale cu oamenii din vremea aceea. Că pacea şi buna înţelegere duce la cele mai frumoase biruinţi, aceasta era convingerea neclintită a patriarhului Avraam. Ştia el că pacea îl înfrumuseţează pe om, îl ridică, nu-l coboară. După ce a ajuns în Canaan, trebuind să se despartă de Lot, ai căror oameni s-au certat pentru păşunat, îi lasă aceluia libertatea de a-şi alege singur pămîntul pe care l-ar fi voit: „Să nu fie ceartă între mine şi tine, între păstorii mei şi păstorii tăi ... desparte-te dar de mine! Şi dacă vei apuca-o tu la stînga, eu voi apuca-o la dreapta, iar de vei apuca-o tu la dreapta, eu voi apuca-o la stînga" (Fac. 13, 8—9).

Din atitudinea lui faţă de Lot se vădeşte cît de stăpînit era de cuget de pace patriarhul Avraam.

Alt exemplu ni-l dă cartea Facerii în persoana lui Iacob. Acesta era certat de moarte cu Esau. Între cei doi bărbaţi, între oamenii unuia şi oamenii celuilalt, clocotea o veche vrăjmăşie. Se pregătea o întîlnire armată între oamenii unuia şi oamenii celuilalt. De mult a zis Esau: „Se apropie zilele ca să ucid pe Iacob" (Fac. 27, 41).

Văzînd Iacob pe Esau cu cei 400 de oşteni ai lui, a aruncat, departe de sine, orice armă, şi ridicînd mîinile ca pentru îmbrăţişare a alergat spre Esau şi înclinîndu-se l-a îmbrăţişat şi cuprinzîndu-i grumazul, l-a sărutat (Fac. 33, 3—4). Iniţiativa lui Iacob în vederea lichidării încordării creată între cei doi bărbaţi de duşmănia lui Esau este expresia unui înalt spirit de răspundere faţă de cauza păcii. Îndată Esau şi Iacob s-au împăcat. Nici unul nu mai avea trebuinţă de a fi protejat de puterea sa armată. În loc de arme ei îşi oferă daruri. Amîndoi erau aşa de bucuroşi de bunăvoinţa stabilită între dînşii, de pare că mare lucru au văzut. Bucuria împăcării i-a umbrit pe amîndoi. Iubirea şi pacea au fost mai puternice decît braţul înarmat al celor 400 de bărbaţi şi astfel Iacob a ocazionat să se desprindă adevărul că există o armă mult mai puternică decît sabia: dragostea şi bunăvoinţa, prin care se poate întemeia o pace statornică şi dreaptă între oameni.

O contribuţie la realizarea păcii între oameni a adus psalmistul David. Acesta a fost un om cu multe vrednicii, între altele era de-o generozitate rară. Într-una din zile regele Saul, umblînd prin ţară, în urmărirea lui David, pe care-l declarase duşman, l-a apucat noaptea. El s-a adăpostit într-o peşteră, tocmai în peştera în care trăia ca fugar David, după evadarea din faţa domnitorului. David, cu oamenii lui, şedea mai înăuntrul peşterii, la întuneric. Între timp nimereşte în acea peşteră şi regele Saul. Acesta, obosit de drum, s-a culcat. Spre miezul nopţii David s-a furişat lîngă regele adormit, dar nu s-a atins de viaţa lui, ci s-a mulţumit să taie o bucată de stofă din haina regelui. A doua zi, după ce a plecat Saul, David a strigat în urma lui şi arătîndu-i bucata din haină i-a zis: „Priveşte, iată poala hainei tale în mîna mea şi gîndeşte ce puteam să fac şi nu ţi-am făcut. Ai fost în mîinile mele, mi-ar fi fost foarte uşor să te omor şi totuşi te-am cruţat, cu toate că tu cauţi să-mi iai viaţa" (I Imp. 24, 12). Însuşi Saul a fost nevoit să recunoască generozitatea lui David care-i cruţase pentru a doua oară viaţa, şi-i spuse lui David că se căieşte pentru felul neomenos cu care s-a purtat cu el.

De altcum scrierile lui David şi mai ales Psaltirea dă un avînt deosebit ideii de pace. În această privinţă Psaltirea deţine un fel de primat. Se vorbeşte atît de mult despre făcătorii de pace, despre acei care nu au în cuget vicleşug sau gînduri sucite. Întreaga Psaltire este pătrunsă de duhul păcii, de idealul care este al tuturor oamenilor cinstiţi. Unele din aceste texte au un caracter pedagogic, b. o. Ps. 34, 15: „Caută pacea şi o urmează", altele au un caracter sentenţios: „Dreptatea şi pacea se sărută" (Ps. 85, 11). Semnificative sînt textele descriptive: „Atunci vor rodi munţii pace pentru popor şi colinele dreptate" (Ps. 72, 3). Aici cele două virtuţi, pacea şi dreptatea, apar inseparabile, ca şi cînd s-ar zice că acolo unde e pace e şi dreptate.

Se anticipează aici triumful cauzei păcii în lume.

Crainicii păcii pe pămînt sînt profeţii. Puţini au fost atît de clarvăzători, în privinţa aceasta, ca acele organe ale Revelaţiei. Pentru clara lor vedere a viitorului îndepărtat şi pentru preţioasa lor contribuţie la zidirea unei lumi noi, ei pot fi numiţi cu tot dreptul: „oameni ai păcii".

Unul dintre textele care în privinţa aceasta conţin o comoară a cărţilor biblice, este cel din Isaia 2, 4: „Atunci ... vor face săbiile lor fiare de plug şi lăncile lor seceri şi nu va mai ridica neam împotriva altui neam sabia şi nu vor mai învăţa a se bate".

Aici Isaia învaţă că pacea va deveni o strălucită înfăptuire a omenirii viitoare, dacă popoarele vor înceta simultan, să mai deprindă meşteşugul războaielor, şi în baza unui acord general valabil, oamenii nu vor mai fabrica arme de distrugere. Stocurile de arme rămase fără întrebuinţare se vor topi pentru a se fabrica unelte agricole şi tehnice.

În faţa păcii patima şi răutatea încetează. Unde este pace, este iubire şi propăşire: „va sta împreună lupul cu mielul, copilul se joacă la vizuina viperei, în faţa ochilor sticloşi ai şarpelui ... şi nu vor mai face nici un rău" (Is. 11, 6—9).

Răutatea oamenilor, imaginată prin ferocitatea animalelor sălbatice, va trece în domeniul basmelor, despre care se va vorbi la perfectul istoric „a fost odată...". „Atunci fiecare va şedea liniştit la umbra smochinului fără să se teamă de nimic" (Mih. 4, 4).

Scrierile profeţilor îndrumă spre viaţa cea nouă a omenirii cînd „va fi pace peste pace, celor de departe şi celor de aproape" (Is. 57, 19).

În lupta pentru pace cărţile Noului Testament sînt o capodoperă. Găsim aici frumoase culmi de gîndire şi de acţiune în slujba idealului mondial: PACEA. Mîntuitorul a arătat calea care duce spre realizarea păcii în lume. „Bagă sabia în teacă!", spune El ucenicului Său, tocmai pentru ca virtutea păcii să pună stăpînire pe inima şovăielnică a Apostolului. El învaţă că pacea îl înfrumuseţează pe om, îl ridică, nu-l coboară. Pacea este la loc de frunte în cea mai importantă predică pe care a rostit-o Mîntuitorul, în Predica de pe munte. Aici arată clar condiţiile în în care omul poate fi fericit: „Fericiţi sînt făcătorii de pace...".

O condiţie a fericirii este deci starea de pace, iar oamenii care propovăduiesc, instaurează şi menţin pacea sînt făcătorii de pace. Că pacea este expresia supremă a binelui rezultă încă din mesajul corului ceresc: „Mărire întru cei de sus, lui Dumnezeu, şi pe pămînt pace, între oameni bună învoire" (Lc. 2, 10).

Sf. Apostoli duc cu sine evanghelia păcii în aşa măsură încît încîntaţi de frumuseţea ei se lasă cuprinşi de dorul după împărăţia unde trăiesc toate popoarele: împărăţia păcii.

Vedem cum în psalmi, în Profeţi şi în Noul Testament, pacea apare ca un ideal suprem, care trebuie să fie dobîndit de oameni. Pacea aceasta pe care o cîntă psalmii şi o vizionează profeţii şi Apostolii se bazează pe dreptate şi prietenie. Ea are ca rezultat un belşug general de bunuri şi o convieţuire paşnică între popoare. Pentru a deschide calea către această pace universală, Biblia pleacă de la starea internă sufletească. Cel ce se împacă cu sine propovăduieşte şi altora pacea. Cei cu o viaţă neprihănită, cei cu „inima curată" vor avea parte de pace. Prefacerea felului de a gîndi, de a simţi şi de a lucra, va schimba faţa pămîntului. Ceea ce în epoca biblică părea un vis, va deveni acum, în vremea noastră, o realitate,

(Continuare în pag. 2)

Despre proprietatea obștească

Cartea I a Sf. Scripturi, Facerea în c. I, v. 28, arată că Dumnezeu a dat pămîntul în stăpînirea tuturor oamenilor, zicîndu-le primilor oameni: „Creșteți și vă înmulțiți și umpleți pămîntul și-l stăpîniți pe el și toate viețăile lui!". La c.. IX, v. 3, iar le zice, după potop: „Tot ce se mișcă și ce trăiește, să vă fie de mîncare, ca și iarba verde!".

Tot pămîntul și tot ce produce el sînt ale tuturor oamenilor după aceste cuvinte, căci ele s-au spus tuturor oamenilor cîți erau atunci pe pămînt, și cîți vor fi. In multe alte locuri ale Vechiului Testament, mai ales în Psalmi, se mai spune că pămîntul și produsele lui sînt numai concesionate oamenilor ca uzufructuarilor, proprietar rămînînd Dumnezeu.

Vechiul Testament are o dispoziție împotriva lăcomiei: Legea, ca tot al 7-lea an să fie suspendată un an de zile proprietatea particulară și roadele din acel an ale pămîntului să le ia cei lipsiți (Exod 23). Aceasta dovedea că în concepția Vechiului Testament pămîntul era de drept al poporului întreg, proprietarii particulari îl uzurpau numai. Aproape de venirea Mîntuitorului exista la mozaici secta esenilor, care practica viața de obște prin comunitatea bunurilor și prin munca în comun pentru obște. Nici un membru al esenilor n-avea proprietate particulară. Ceea ce poseda fiecare aparținea tuturor și ceea ce posedau toți aparținea fiecăruia.

Pe lîngă proprietatea în comun Vechiul Testament recomandă și munca în comun, prin cuvinte ca cele de la Eclesiast IV, 9—12: „Mai fericiți sînt doi la olaltă, decît unul, căci au răsplată bună pentru munca lor și se ajută reciproc. Iar sfoara pusă în trei nu se rupe degrabă".

Proprietatea și munca în comun o mai recomandă Testamentul Vechi prin învățătura despre originea comună a tuturor oamenilor dintr-o singură pereche. Această învățătură a trebuit numai s-o dezvolte Noul Testament în sensul că toți oamenii sînt frați, fiii Tatălui care singur e stăpîn a toate și vrea ca toți oamenii să aibă cele de trebuință vieții pe pămînt.

Evanghelia după Luca în c. XII, v. 13—14 ne-a păstrat scena în care un om îl chema pe Iisus să împartă averea între el și fratele său. Domnul a refuzat cu motivarea că nimeni nu L-a pus împărțitor de averi și judecător în gîlcevi de proprietate.

Această învățătură are la bază porunca: „Să iubești pe aproapele tău ca însuți pe tine!". Să-l consideri frate al tău, egal îndreptățit la bunurile naturale ca fiu al Tatălui ceresc, care plouă și dă soare peste toți, dă bunurile naturale tuturora.

In același capitol XII de la Luca după ce refuză a împărți averea între cei doi frați, fixează principiul împărțirii drepte, combătînd izvorul celei nedrepte, lăcomia: „Feriți-vă de lăcomie, căci nu întru a-i prisosi cuiva din avuțiile sale este viața lui!".

Cîteva principii — de morală religioasă — presărate de Domnul printre învățăturile sale religioase arată aplicarea ce i-au făcut primii creștini. F. Ap. II, 44—45 spun că „toți credincioșii erau laolaltă și aveau toate de obște. Și-și vindeau moșiile și averile și le împărțeau tuturor, după cum aveau nevoie fiecare".

Și după înmulțirea creștinilor cu cei 3.000 botezați la Rusalii și cu 2.000 botezați după vindecarea ologului de la Poarta Frumoasă, „nimeni nu era între ei lipsit, fiindcă toți cîți stăpîneau țarini sau case le vindeau și aduceau prețul celor vîndute și-l puneau la picioarele apostolilor și se împărțea fiecăruia după cum avea fiecare trebuință" (F. Ap. IV, 34).

Renunțarea la proprietatea particulară era benevolă. De aceea unii creștini și-au mai păstrat ceva din ale lor. Mama evanghelistului Marcu, Maria și Mnason și-au păstrat casele în Ierusalim (F. Ap. XII, 12; XXI, 16).

Cum stăpînirea de atunci era împotriva proprietății obștești și comunitatea din Ierusalim se întreținea din danii benevole, creștinii dintîi au părăsit mai tîrziu viața de obște, lăsîndu-o numai ca ideal pe care-l invocau mereu generațiile următoare. Făceau însă viguros propagandă împotriva proprietății particulare și a nedreptății sociale pe care o aduce cu sine îmbogățirea lacomilor.

Episcopul lor Iacob pe la anul 60 mustra pe bogați: „Iată, plata lucrătorilor care v-au secerat țarinile, plata oprită de voi, strigă la cer". Iar săracilor li se adresa: „Oare nu bogații vă asupresc?!".

Sf. Ap. Pavel ne cere ca numai din muncă să trăim (II Tes. III, 10) și să nu strîngem avere: „Pentru că nimic n-am adus cu noi în lume, tot așa cum nici nu putem scoate ceva din ea afară. Ci avînd de mîncare și îmbrăcăminte, cu aceasta fi-vom îndestulați". Recomandă munca și întrajutorarea: „Datori sîntem cei tari să purtăm slăbiciunile celor neputincioși" (Rom. XV, 1). Ca și Sf. Ap. Petru: „Unul spre altul dragoste cu osîrdie să aveți ... fiecare precum a luat dar, celorlalți slujind cu el". După puterile sale să producă fiecare, dar în folosul obștesc.

Pr. Șt. Lupșa

SFINTA SCRIPTURA DESPRE PACE

(Urmare din pag. 1)

prin luptă solidară a tuturor oamenilor cinstiți din toată lumea.

Ceea ce vrea și Dumnezeu și oamenii de bună seamă se va realiza, dar pînă atunci nu trebuiesc uitate faptele, lupta pentru pace care sînt cheile ce deschid intrarea în lumea cea nouă, lumea păcii, la care au dreptul toți oamenii, toate popoarele.

N. Neaga

Păcatul zgîrceniei

Intre păcatele grele și anume între cele șapte păcate capitale (care se numesc astfel pentru că sînt cele mai de seamă chipuri de lucrare a voii păcătoase a omului și rădăcina celor mai multe păcate), la locul al doilea învățătura creștină așează păcatul zgîrceniei (avariției) sau al iubirii de argint.

Ca și trufia, păcatul zgîrceniei sau al iubirii de argint izvorăște din inima omului (vezi Marcu VII 21) slăbită în urma păcatului strămoșesc și ispitită de către diavolul.

Ce este zgîrcenia sau iubirea de argint? Este setea nepotolită sau pofta nestăpînită după avere, din care cel stăpînit de ea nu dă nimănui nimic. Zgîrcitul socotește că dobîndirea bunurilor pămîntești trebuie să fie singurul scop (țintă) al vieții sale. De aceea, iubitorul peste măsură de arginți se străduiește din răsputeri a aduna averi prin orice mijloace și pe orice căi. Totodată caută ca averile adunate să le păstreze cu îndărătnicie numai pentru folosul lui, prin zgîrcenie.

Scopul pentru care zgîrcitul îngrămădește avere peste avere este, uneori, acela de a-și putea satisface întrutotul plăcerile trupești. Acesta este cazul bogatului „nebun" din Sf. Evanghelie, căruia îi rodise țarina din belșug și care nu s-a gîndit să dea celor lipsiți din belșugul său. De cele mai multe ori, însă, motivul acestei îngrămădiri de bunuri este numai plăcerea de a vedea comorile strînse, de a se ști bogat. In aceste cazuri, zgîrciții nu trag nici un folos personal din averea lor, ci trăiesc în cea mai mare lipsă și mizerie, răbdînd foame, frig, umblînd prost îmbrăcați ș. a. m. d. Chipul acestui fel de zgîrcit este bine zugrăvit de scriitorul francez Molière în Harpagon, personajul principal din piesa sa „Avarul", și de scriitorul nostru Delavrancea în Hagi Tudose.

Păcatul zgîrceniei calcă în picioare dreptatea, în baza căreia Dumnezeu a rînduit ca toți oamenii să se folosească în mod egal de bunurile pămîntești. Căci după ce Dumnezeu a făcut pe cei dintîi oameni, Adam și Eva, i-a așezat în grădina raiului și le-a poruncit: „Creșteți și vă înmulțiți și stăpîniți pămîntul!" (Fac. I 17). In privința aceasta, spune foarte mult faptul că în cuvîntarea ținută la Atena, Sf. Apostol Pavel a arătat, între altele, că „Dumnezeu a făcut dintr-un sînge tot neamul omenesc, *ca să locuiască peste toată fața pămîntului*" (Fapte XVII, 26). Din împrejurarea că popularea globului pămîntesc este pusă în strînsă legătură cu coborîrea neamului omenesc întreg dintr-o singură pereche de oameni, desprindem că Apostolul Neamurilor vrea să spună următoarele: întrucît Dumnezeu a făcut pe toți oamenii din aceeași plămadă, le-a rînduit tuturor — fără nici un fel de deosebire — să locuiască pe toată fața pămîntului și să se folosească în mod egal de toate bunurile pămîntului. Căci fiind cu toții fiii aceluiași Tată ceresc, au și drepturi egale în întrebuințarea a ceea ce le oferă pămîntul mulțumită muncii lor susținute, ca unii ce sînt între ei frați și formează cu toții laolaltă o mare familie de popoare.

La lumina acestei învățături este lesne de priceput că cel stăpînit de patima iubirii de argint se ridică împotriva rînduielii puse în lume. De aceea, el procedează asemenea bogatului „nebun" din Sf. Evanghelie.

Păcatul zgîrceniei se împotrivește și îndurării. Dumnezeu îl vrea pe om să fie numai administratorul sau uzufructuarul bunurilor pămîntești tocmai pentru că *avuția are un rol obștesc:* ceea ce prisosește insului, adică ceea ce trece peste trebuințele sale juste, nu trebuie să fie ținut pentru sine, pentru împlinirea poftelor ieșite din egoism (iubire de sine nemăsurată), ci trebuie să fie dăruit semenilor săi, ca toți să trăiască în bunăstare. Or, iubitorul de argint face tocmai contrarul: îngrămădește averi peste averi și nu vrea să dea nimic din ele semenilor săi.

Păcatul iubirii de argint aduce mari pagube atît celui stăpînit de el, cît și semenilor acestuia.

Ca să ne dăm seama și mai bine de urmările păgubitoare, pe care ea le aduce asupra vieții omenești, este deajuns să ne aducem aminte că iubirea de argint dezlănțuie tot ce este mai rău în noi: afară de păcatul lipsei de îndurare sau milostivire față de aproapele care se găsește în lipsă, sgîrcenia mai poate da naștere la pofte și atîța patimi, ducînd la nedreptate, înșelăciune, minciună, furt, omor, jurămînt strîmb, asuprirea și exploatarea semenilor, ș. a.

Aceasta pentru că iubitorul de argint este cu totul robit de pofta nestăpînită după bunurile pămîntești, nu vede în față decît bogății și dorește cu toată ardoarea să strîngă cît mai multe. Inima lui este legată cu mii de lanțuri de averi și e chinuit de pofta de a le stăpîni din plin, adeverindu-se spusele Mîntuitorului: „Unde este comoara voastră, acolo este și inima voastră" (Matei VI, 21).

Cea mai hidoasă și neomenoasă întruchipare a păcatului iubirii de argint o reprezintă azi cei cîțiva inși ce formează cercurile monopoliste și militariste din țările imperialiste: din setea nepotolită de îmbogățire, ei practică nu numai păcatul strigător la cer al exploatării omului de către om, ci întrețin și cursa înarmărilor, care le

† Episcopul Veniamin Nistor

După o boală grea și îndelungată, marți 5 februarie a. c., seara la orele 22, a adormit întru Domnul, la Alba Iulia, Prea Sfinția Sa Episcopul Veniamin Nistor. Știrea încetării sale din viață a fost adusă imediat la cunoștința Prea Fericitului nostru Părinte Patriarh Justinian, care a încredințat pe Prea Sfințitul Episcop Teofil al Clujului să conducă funerariile și să reprezinte pe Prea Fericirea Sa și Sfintul Sinod al Bisericii noastre. Pe de altă parte, Prea Veneratul Consiliu Arhiepiscopesc ort. rom. de Alba Iulia și Sibiu a întocmit și dat publicității îndătinatul necrolog oficial.

Născut în Araci, lîngă Brașov (fost: Arpătac, în Treiscaune), ca fiu de preot, la 10 februarie 1886, Virgil Nistor a făcut școala primară în satul natal, iar liceul la Brașov, luîndu-și diploma de maturitate. S-a înscris apoi la Institutul Teologic din Sibiu, pe care l-a absolvit în vara anului 1909. Aci, a avut o seamă de profesori străluciți, în frunte cu Dr. Nicolae Bălan.

A trecut la București, unde a urmat doi ani de zile cursurile Facultății de Litere și Filozofie.

In 1913 a intrat în cler, fiind hirotonit de mitropolitul de atunci al Ardealului, Ioan Mețianu.

După primul război mondial a activat o vreme la Cluj, în administrația bisericească a episcopiei de acolo.

Rămînînd postul vacant de secretar arhiepiscopesc prin trimiterea la studii de specializare în străinătate a profesorului Nicolae Colan, arhipăstorul nostru de azi, părintele Virgil Nistor a fost chemat să-i ia locul. Ca secretar arhiepiscopesc și consilier eparhial cu atribuții administrative și economice, a devenit colaborator apropiat al Mitropolitului Dr. Nicolae Bălan, de a cărui încredere și prețuire s-a bucurat tot timpul.

In postul Paștilor din anul 1940 a intrat în cinul monahal, primind numele Veniamin. *In vara aceluiași an a fost ridicat la treapta de arhimandrit.*

La 3 iunie 1941, Colegiul Electoral Bisericesc l-a ales episcop al Caransebeșului.

A fost sfințit întru arhiereu la Sibiu, în prima zi de Rusalii a anului 1941, de către Mitropolitul Dr. Nicolae Bălan, împreună cu mai mulți episcopi.

Inscăunat episcop al Caransebeșului, a cîrmuit eparhia respectivă cu înțelepciune pînă la începutul anului 1949, cînd — după contopirea ei cu Arhiepiscopia Timișoarei — s-a retras în starea de episcop pensionat la Alba Iulia. Acolo a îndeplinit pînă la moarte îndatoririle de stareț al Mănăstirii „Sfînta Treime" de la Catedrala Reîntregirii Bisericești.

A gospodărit cu dragoste și pricepere acest așezămînt și a folosit anii petrecuți în rugăciune și reculegere la Alba Iulia studiind cu osîrdie istoria mănăstirilor noastre, comorile de artă bisericească și națională pe care le păstrează ele.

Prohodirea rămășițelor sale pămîntești s-a săvîrșit Duminică 10 februarie a. c., în Catedrala Reîntregirii Bisericești din Alba Iulia, după Sfînta Liturghie arhierească, de către un sobor alcătuit din P. Sf. Episcop Teofil al Vadului, Feleacului și Clujului, P. Sf. Arhiereu Emilian Antal, starețul Mănăstirii „Sf. Ilie" din Toplița, P. C. Vicar arhiepiscopesc Tr. Belașcu, P. Cuv. Arhim. Em. Birdaș, P. C. Consilier Ioan Vlad, P. C. Prot. V. Faur, ș. a. Au fost de față: membrii familiei, protopopi, preoți, prieteni ai defunctului ierarh, credincioși din parohiile locului.

La sfîrșit, s-au rostit cuvîntări.

Primul a luat cuvîntul P. Sf. Episcop Teofil al Clujului, reprezentantul Sfîntului Sinod.

P. Sf. Arhiereu Emilian Antal a vorbit ca prieten personal al defunctului ierarh.

Au mai luat cuvîntul: P. C. Prot. V. Faur — reprezentantul I. P. Sf. Mitropolit Nicolae al Banatului și P. Cuv. Arhim. Em. Birdaș — reprezentantul P. Sf. Episcop Partenie al Romanului și Hușilor.

Șiragul cuvîntărilor funebre a fost încheiat de P. C. Vicar arhiepiscopesc Tr. Belașcu. P. C. Sa a arătat că I. P. Sf. Mitropolit Nicolae al Ardealului — consătean, prieten și coleg al defunctului ierarh — l-a încredințat să-l reprezinte la funeralii.

Din partea I. P. Sf. Mitropolit Nicolae al Ardealului și a centrului nostru mitropolitan, în cuvinte simțite, P. C. Sa a prezentat condoleanțe familiei și tuturor celor pe care săvîrșirea din viață a Episcopului Veniamin Nistor i-a îndurerat profund.

S-a format apoi un cortegiu care s-a îndreptat spre biserica „Sf. Ioan Botezătorul" unde s-a făcut înhumarea Episcopului Veniamin.

Veșnică să-i fie pomenirea!

Telegraful Romîn

---

aduce cîștiguri ca-n povești și pe care — din sete după avere — n-ar pregeta să le împingă pînă la dezlănțuirea unui război mondial. Căci monopolurile cele mai nesățioase sînt stăpînite și de închipuirea că vor stăpîni lumea prin silnicie și nedreptate.

De multe ori, iubirea de argint duce la sinuciderea sau moartea celui ce și-a legat inima cu totul de avuție. Despre aceasta ne încredințează cazul lui Iuda, care a vîndut pe Mîntuitorul pentru suma de 30 de arginți. Cu inima legată de cele de jos, el era mereu lipit cu mîna și cu ochii de pungă. Ce orbire! In ceasul cînd Domnul își jertfia din iubire viața pentru iertarea păcatelor altora, el număra în tremur arginții vînzării Lui!.. De asemenea, cazurile atîtor stăpînitori de averi mari, care și-au încheiat curgerea vieții într-un chip cu totul trist...

Din aceste pricini, Sf. Apostol Pavel îndrumează pe iubitul său ucenic Timotei: „Celor bogați în veacul de acum, poruncește să nu se înalțe cu gîndul, nici să nădăjduiască spre avuția cea nestătătoare" (I Tim. VI, 17). Insuși Mîntuitorul condamnă păcatul zgîrceniei prin cuvintele: „Mai lesne va trece cămila prin urechile acului decît să intre bogatul în împărăția cerurilor" (Luca XVIII, 25), înțelegînd prin bogat pe cel zgîrcit.

Drept aceea, să nu ne fălim cu averile noastre, nici să punem nădejdi nemăsurate în bogățiile pămîntești. Din contră, folosind bunurile pămîntești după voia lui Dumnezeu — ne facem părtași de fericirea de aici și de dincolo.

Credincioșul creștin trebuie să lupte împotriva zgîrceniei, înarmîndu-se cu cumpătarea și dreptatea, să se roage ca psalmistul: „inimă curată zidește întru mine, Dumnezeule, și duh drept înoiește întru cele dinlăuntru ale mele".

C. Sîrbu

Din învățăturile Sfîntului Ioan Gură de Aur

— Hristos nu numai atît a folosit pe cît a vătămat Adam, ci mai mult.

— Ce va să zică a muri cu păcatul? Adică a nu mai asculta cu nimic de păcat.

— Cînd tu auzi de viața nouă (despre care ne vorbește cu deosebire Sf. Apostol Pavel), gîndește-te că trebuie a căuta ca să-ți schimbi cu totul purtarea și o mare prefacere să introduci în viața ta.

— Sufletele celor drepți sînt totdeauna tinere, pline de viață și în floarea vîrstei.

(Omilia XI la Romani)

— Și fapta rea ca și cea bună sînt izvorîte din sufletul (voința) celui care le face, iar nicidecum din natura trupului.

— Creștinul nu va avea nici un folos de la credința lui și de la darul cîștigat prin Botez, dacă nu are fapte bune.

— Cu cît fratele tău va deveni mai bun, bucurîndu-se de binefacerile tale, cu atît și ție ți se împletește, prin o astfel de îngrijire, o coroană mai strălucită.

— Să devenim stăpîni pe noi înșine, iar podoabele dinafară să le strămutăm înăuntru, adică în sufletul nostru.

(Omilia XII la Romani)

— Să fugim de relele cele mici, pentru că din cele mici se nasc cele mari. Tot așa cresc și boalele trupești, cînd cele mici sau începutul boalei este nebăgat în seamă.

(Omilia XIII la Romani)

— Aceasta înseamnă a fi duhovnicesc, a îndepărta toate păcatele.

— Unde este un ipostaz al Treimii, acolo este Treimea întreagă, pentru că Treimea este nedespărțită în Sine și unită în mod desăvîrșit.

(Omilia XIV la Romani)

— Multe datorăm noi trupului, de pildă a-l hrăni, a-l îngriji, a-l repauza, a-l căuta de boale, a-l îmbrăca și a-l sluji în multe trebuințe.

(Omilia XV la Romani)

Să prefacem săbiile-n jucării

Să prefacem săbiile-seceri
tunurile-n combine, tractoare,
rachetele să poarte spre luceferi
mesaje pămîntești de salutare.

Seninul cer al zilei și-al nopții
să-l brăzdeze-doar nave-utilitare,
din nori să nu cadă stropii morții
ci numai ploaia binefăcătoare.

Să stăpînească globul pămîntesc
legea dragostei și-a prețuirii
așa cum e bine și firesc,
nu a vrajbei și a nimicirii.

Omul să aibă zile incomensurabile
ca să se ridice prin muncă mai sus
nu groaznice boli incurabile
sau moartea fulger, cu termen redus.

Toți oamenii din lume să învețe
cum să-și ajute frații ieșiți din robie,
cum să se iubească și să-și dea binețe,
cum să-și fericească scumpa lor patrie.

Să prefacem săbiile-n jucării,
din grele tancuri poduri, macarale,
rachetele să ne poarte spre zorii purpurii
ai spațiilor interplanetare.

Pr. Ilie I. Mircea

Rugăciune în fața Crucii

O!... nu-ndrăznesc Iisuse spre Cruce-Ți să privesc,
Căci zi de zi cum trece, mereu păcătuiesc;
Și tremur de osînda, care-n cer m-așteaptă,
Cînd voi sta cu Tine la Dreapta-Ți Judecată.
Amin! I-ai zis Doamne, tîlharului pe Cruce —
Intra-vei azi cu mine, și-n rai te voi duce
Că-alăturea de mine — suferi resemnat,
Știind că cu dreptate ai fost condamnat!
Și eu îmi plec genunchii sufletului meu,
La crucea Ta Hristoase, plîng și-mi pare rău
Și-ți cer îndurare să mă-nvrednicești
De tot ce Ți-am greșit, să nu mă pedepsești.
Tu I-ai iertat pe toți cînd pătimiai pe Cruce
Și-a mele păcate spre osîndă mă vor duce
Dacă Tu Iisuse nu mă vei ierta
Precum pe tîlharul cel din dreapta Ta.

D. N. Nistor

Despre Sfintele Icoane

Creştinii au avut icoane şi s-au închinat lor chiar de la începutul creştinismului. Biserica însă a făcut cunoscută lumii învăţătura sa despre sfintele icoane în mod treptat, mai tirziu. S-au ivit mai întîi învăţături greşite — ereziile — atît despre persoana Mîntuitorului Hristos, cît şi despre icoane şi închinarea la ele. Cele dintîi hotărîri în legătură cu adevărul despre sfintele icoane au fost luate de sindoul cinci-şase, în canonul al 82-lea. Acest canon vorbeşte despre ceea ce trebuie zugrăvit într-o icoană a Mîntuitorului şi despre rostul zugrăvirii ei. Iată cum sună acest canon: „In unele zugrăveli se află mielul, Cel arătat cu degetul de Inainte-Mergătorul, care se ia (e socotit) ca un semn (chip) al Harului, în loc de Mielul cel adevărat, vestit nouă dinainte prin Lege, Hristos Dumnezeul nostru. Socotind (interpretînd) vechile chipuri şi umbre ca pe nişte simboale şi preînchipuiri ale Adevărului, predanisite Bisericii, noi preţuim mai mult Darul şi Adevărul, punîndu-le înainte ca pe o împlinire a Legii. Deci pentru ca ceea ce s-a săvîrşit să fie înfăţişat tuturor privirilor şi prin icoane (picturi), poruncim ca de aci înainte pe icoane, în locul mielului cel vechi să fie înfăţişat, după figura omenească, Mielul cel ce a ridicat păcatul lumii, Hristos Dumnezeul nostru, pentru ca prin aceasta să privim mărimea smereniei lui Dumnezeu-Cuvîntul şi să fim călăuziţi spre aducecerea aminte de vieţuirea Lui în timp, de Patimile şi de moartea Lui mîntuitoare".

In canon se spune că pe vremea sinodului 5-6 erau icoane în care Sfîntul Ioan Botezătorul era zugrăvit ca om şi arăta cu un deget către Domnul Hristos pictat în mod simbolic în chip de miel. După cum ştim, mielul este un simbol (preînchipuire) luat din Vechiul Testament. In primele veacuri creştine s-a recurs din necesitate — vremelnic — la un simbol din Vechiul Testament — al mielului — renunţîndu-se, din cauza condiţiilor existente, la zugrăvirea Domnului ca om.

Prin urmare cînd nu se putea zugrăvi Mîntuitorul sub chip de om, simbolul mielului a avut o mare răspîndire. Incă din secolul I mielul era zugrăvit în catacombe.

Canonul al 82-lea, pe lîngă interzicerea zugrăvirii Domnului în mod simbolic, dă indicaţii asupra modului cum trebuie făcută icoana. Icoana reprezintă pentru ochii noştri înfăţişarea omenească a lui Dumnezeu cel întrupat, chipul lui Iisus Hristos cel istoric, care a trăit într-un anumit interval de timp. Dacă ne-am mărgini să înfăţişăm pe Mîntuitorul ca pe un om obişnuit, aşa cum o face de exemplu o fotografie, vom obţine o zugrăvire obişnuită, la fel cu oricare alta, care ne va aminti de viaţa, suferinţele şi moartea sa, dar conţinutul chipului său nu se poate reda în totul în felul acesta, deoarece el nu este un simplu om, ci om-Dumnezeu. O asemenea zugrăvire, încă odată, ne poate reaminti viaţa sa, dar nu ne înalţă mintea spre slava sa, spre „mărirea Cuvîntului lui Dumnezeu". Nu este deajuns ca Iisus să fie pictat ca simplu om, pentru ca o pictură să devină icoană. Adevărata icoană trebuie să ne arate că cel zugrăvit pe ea este Cel ce a ridicat păcatele lumii; Hristos, Dumnezeul nostru. Trăsăturile de om dintr-o icoană a Mîntuitorului, este adevărat, sînt o mărturie a venirii lui Dumnezeu în trup pe pămînt, a umilirii lui, dar ca să se vadă că şi Dumnezeu cel întrupat este zugrăvit într-o icoană, chipul zugrăvit trebuie să oglindească ceva din mărirea Lui dumnezeiască. Cu alte cuvinte starea smerită a Cuvîntului lui Dumnezeu trebuie zugrăvită aşa fel ca privindu-l într-o icoană să putem vedea şi contempla slava Lui dumnezeiască în „chipul de rob" din icoană, să vedem în chipul omenesc al Cuvîntului lui Dumnezeu, zugrăvit, nu un chip de om obişnuit, ci anume chipul Mîntuitorului şi astfel să putem cunoaşte puterea mîntuitoare a morţii Lui şi răscumpărarea lumii. Toate posibilităţile artei sînt folosite deci în scopul zugrăvirii (reprezentării) unui chip istoric concret, care a existat, şi de asemeni pentru a pune în lumină faptul că în acest chip este şi o altă realitate, o realitate duhovnicească — o putere dumnezeiască.

Prin mijlocirea icoanei Biserica ne pune în comunicare directă şi personală cu Sfînta Descoperire. Astfel, Sfînta Descoperire ne învaţă că Mîntuitorul este om adevărat şi Dumnezeu adevărat. Acest adevăr a fost spus de Biserică desluşit şi public. Dar aceasta n-a fost deajuns: a trebuit ca timp îndelungat adevărul despre cele două firi ale lui Hristos să fie apărat împotriva celor care n-au voit să-l primească. De aceea, după ce s-a spus adevărul, el trebuia înfăţişat ochilor zugrăvit. Icoanele au mărturisit limpede adevărul despre cele două firi ale Domnului, iar cele ce s-au săvîrşit pe pămînt de El au fost puse prin zugrăvire înaintea tuturor ochilor. Nu este greu de înţeles că ereziile împotriva Mîntuitorului nu se puteau combate cu ajutorul nici unui simbol. Simbolul peştelui sau al mielului nu putea dovedi că Domnul s-a întrupat. Sfîntul Gherman, patriarhul Constantinopolului, într-o scrisoare către episcopul iconoclast Toma, scrie: zugrăvirea chipului Domnului în icoane după înfăţişarea sa omenească serveşte pentru ruşinarea ereticilor care zic să El s-a făcut om numai în aparenţă, nu în realitate. De aceea sinodul 5—6 cere o reprezentare directă a Domnului, sub chipul său adevărat de om şi nu o înfăţişare simbolică, ca miel.

In încheiere subliniem că în canonul al 82-lea al sinodului 5—6 găsim cea dintîi expresie a învăţăturii Bisericii despre icoane. Prin mijlocirea artei se poate reda o oglindire a dumnezeieştii slave, zugrăvind pe Domnul cu chip de om, cum a trăit în istorie, zugrăvindu-l realist. Din canonul al 82-lea se desprinde că simbolurile, „chipuri şi umbre", nu exprimă deplinătatea harului, deşi sînt vrednice de veneraţie şi corespund nevoilor unei anumite epoci. Simbolismul iconografic nu este cu totul înlăturat, ci este trecut pe al doilea plan. Noi folosim şi astăzi astfel de simboale, ca de exemplu reprezentarea a trei stele pe vestmîntul Maicii Domnului, pentru a exprima fecioria ei dinainte de naşterea Domnului, în timpul şi după această naştere, sau reprezentăm o mînă binecuvîntînd din cer ca să exprimăm prezenţa lui Dumnezeu. Dar simbolismul acesta ocupă un loc secundar şi nu înlocuieşte chipul personal al Domnului.

Tot canonul al 82-lea pune baza aşa numitelor canoane pentru pictarea icoanelor; acestea ne ajută să apreciem dacă o anumită zugrăvire este sau nu icoană. Ele stabilesc care este potrivirea dintre icoană şi Sfînta Scriptură şi arată în ce constă această potrivire.

Traducere şi prelucrare după L. Uspenski, Invăţătura despre caracterul şi conţinutul icoanei, Revista Patriarhiei din Moscova, 1958, nr. 11, p. 38-42

de A. Zarea

Ecoul purtării

Un copil n-avea încă ideie de ceea ce înseamnă un ecou. Şi-ntr-o bună zi, s-a dus pe cîmpie şi-a ajuns lîngă o pădurice; de mare bucurie, el a-nceput să strige în gura mare, cu putere: „Ei, hei! ho! ho!". Dar numai decît a auzit, venind din spre pădurea Verbicioarei, aceleaşi vorbe, pe care le spusese el: „Ei, hei, ho! ho!". Copilul era înspăimîntat şi revoltat în acelaşi timp, şi tare supărat a zis aşa: „Cine eşti tu de mă îngîni?". Glasul cel tainic din pădure i-a răspuns iarăşi, astfel: „Cine eşti tu, de mă îngîni?". „Desigur, a zis el, trebuie negreşit să fie un copil tare prost!". Ii zise din nou micul copil — ...„copil prost!". Aşa a repetat şi vocea — cea din pădure. Tare supărat, bietul copil a-nceput să se răstească şi chiar să spună cuvinte aspre celui care îi răspundea din pădure. Dar glasul răspundea cu aceleaşi vorbe aspre şi batjocoritoare. Apoi, el a căutat să vadă cine este copilul acela, care i-a răspuns şi l-a-ngînat aşa de rău şi urît; dar toată oboseala sa a fost zadarnică, prin faptul că n-a găsit nicăiri pe acel copil răutăcios şi batjocoritor.

S-a-ntors repede acasă, cu mare mîhnire în suflet şi a-n-ceput să se plîngă mamei sale, spunîndu-i cu lacrimi în ochi, că un copil rău şi prost crescut, s-a ascuns în pădurea Verbicioarei şi l-a batjocorit, fără să aibe un pic de ruşine şi fără să se teamă de cineva.

Auzindu-l, mamă-sa i-a răspuns astfel: „Dragul meu copil! Te-nşeli amarnic şi te-nvinovăţeşti, în zadar, pe tine însuţi!".

— „Să ştii fiule, că n-ai auzit altceva, decît chiar vorbele tale. Precum, de multe ori, ţi-ai văzut bine chipul oglindit în apa cea limpede a lacului Verbiţa, tot la fel ţi-ai auzit glasul tău în pădure, că răsună tare. Dacă tu, dragul meu ai fi strigat tare cuvinte bune şi frumoase, desigur răspunsul ar fi fost tot aşa de bun şi de frumos. Vorbe rele ai zis, vorbe rele ţi-a răspuns ecoul din pădure. Cu măsura cu care ai măsurat, cu aceea ţi s-a măsurat".

Invăţătură. Dragii mei, precum i s-a întîmplat copilului nemintos din istorioară, tot la fel ni se întîmplă şi nouă în viaţa noastră cea de toate zilele. Cu adevărat şi cu siguranţă, că purtarea altora faţă de noi, este deobicei ecoul purtării noastre din viaţa zilnică. Dacă vreţi ca alţii să se poarte bine şi frumos cu voi, tot aşa purtaţi-vă şi voi faţă de semenii voştri. Dacă noi dorim atît de mult, şi vrem să primim din partea semenilor noştri, vorbe alese şi frumoase şi să ni se dea cinstea şi respectul ce ni se cuvin sîntem datori să lucrăm în decursul vieţii noastre în aşa fel de bine, încît ei să ne vadă într-adevăr vrednici de ceea ce cerem şi de ceea ce le facem, cu drag şi cu mare bucurie. Bine le facem lor, bine ne vor face ei nouă! Frumos şi cinstit ne vom purta cu ei, la fel şi ei, la rîndul lor, se vor purta cît mai bine, cuviincios şi frumos faţă de noi.

Prel. de Pr. V. A. Bassarabin

„Joimariţa"

Splendidele fote şi ii naţionale, cămăşuţele de borangic, frumos împodobite cu fluturi şi altiţe, sînt straiele cu care se făiesc ţărăncile noastre muncitoare.

Imbrăcămintea aceasta cere muncă. Muncă în arşiţa soarelui şi-n bătaia ploilor. Muncă în şezători şi-n pragul casei. Muncă, pe care harnica ţărancă o săvîrşeşte chiar mergînd pe cale. Ea ştie că munca alungă din preajma casei trei duşmani: sărăcia, lenea şi păcatul.

Imbrăcămintea ţărănească s-a alcătuit întotdeauna cu vorbă sfătoasă, în povestiri cu adînci rosturi şi adeseori şi moralizatoare şi de folos obştesc. Astfel în părţile Branului, poate şi în altă parte, în scop de îmbărbătare pentru torsul cînepii, se spunea povestea „joimăriţii".

„Joimăriţa" aceasta ar fi fost o femeie care avea puteri deosebite, care cerceta casele gospodinelor şi constata dacă ţărancele şi-au tors sau nu cînepa la vreme. Pe cele bărbate le lăuda, iar celor lenoşe le punea nume urîte şi le batjocorea. Cînepa trebuia toarsă pînă la Joi-Mari (Joia din săptămîna patimilor Domnului), căci atunci venea Joimăriţa şi dacă nu găsea toarsă cînepa, zicea:

„Simt a craţi ne-ndrugaţi,
Simt a feştilă
Şi a mînă de copchilă".

Pr. Ioan Lascu

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poştală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

Anul 111 Sibiu, 15 aprilie 1963 Nr. 15—16

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Pentru pace şi dreptate

Problema păcii în lume rămîne mereu de urgentă actualitate, pentru că mai există focare în lumea apuseană, care împing la război atomic cu arme nucleare.

De aceea Mişcarea creştină pentru pace de la Praga, cuprinzînd numeroşi membri în lumea întreagă, a iniţiat o acţiune, care se duce în 11 comisii de studii. Acestea sînt: Pacea şi dreptatea, Pacea şi libertatea, Pacea şi problema germană, Pacea şi războiul rece, Pacea şi dezarmarea, Pacea şi mişcarea ecumenistă a bisericilor, Pacea şi abuzul cu Creştinismul, Pacea şi tineretul, Pacea şi noile state independente din Africa, apoi Comisia pentru informaţii şi Comisia pentru pregătirea celei de a doua adunări mondiale creştine pentru pace din 1964. In aceste comisii şi bisericile din Republica Populară Romînă îşi au delegaţii lor spre o colaborare cît mai strînsă şi activă. Ca preşedinte al comisiei pentru „Pace şi dreptate" a fost ales I. P. Sf. Mitropolit Iustin al Moldovei şi Sucevei, şi ca secretar şeful Bisericii cehoslovace M. Novak din Praga.

Potrivit hotărîrii Comitetului consultativ al Mişcării creştine pentru pace din mai 1962, precum şi a Comitetului de lucru al Mişcării, de la Moscova şi Driebergen-Olanda, din 1962, lucrarea comisiilor pe anul 1963 trebuie activizată, ca pregătire pentru marea adunare mondială creştină pentru pace din 1964.

In consecinţă I. P. Sf. Mitropolit Iustin al Moldovei şi Sucevei a convocat la Iaşi, în ianuarie 1963, şedinţa comitetului comisiei pentru „pace şi dreptate", venind de la Praga secretarul ei, M. Novak. Iar din ţară comisia a fost completată cu profesori de la Institutele teologice ortodoxe, reformat şi luteran.

In discuţii vii s-a afirmat de către cei prezenţi, că problema păcii în lume este una din cele mai arzătoare chestiuni actuale, care recere efort susţinut de la fiecare în parte şi de la toţi împreună. O cere şi învăţătura creştină a Mîntuitorului Hristos.

Ce priveşte dreptatea, aceasta stă în legătură cu ceea ce este adevărat pentru omenire. Pentru creştini dreptatea este voia lui Dumnezeu spre tot binele pentru toţi. Prin urmare, dreptatea stă în strînsă legătură de ceea ce este bun pentru toţi. Dreptatea să fie izvorul păcii şi al conţinutului ei, adică spre pace duce totul ce este drept pentru omenire.

Firește că atunci ceea ce ameninţă existenţa omenirii este nedrept. Aici se cuprinde sărăcirea populaţiei, lipsa de grijă pentru oameni, exploatarea, robia, discriminarea de orice fel şi altele. Iar dreptatea se cuprinde în dezarmare, incetarea experienţelor cu arme nucleare, înlăturarea sistemului colonial, ajutorarea celor în nevoi, coexistenţa paşnică în lume. Astfel, pacea spre binele comun aduce totodată şi dreptate tuturor, precum dreptatea faţă de toţi aduce pacea în lume.

Pe lîngă argumente de ordin social şi uman, noi avem argumente abundente creştine care trebuiesc puse în valoare şi vestite creştinilor de pretutindeni spre urmare, căci zice Domnul: „păziţi pravila şi faceţi fapte bune, fiindcă în curînd va veni mîntuirea mea şi dreptatea mea se va descoperi" (Isaia 56, 1).

Prin urmare pacea şi dreptatea nu sînt atitudini paralele, ci ele se înlănţuiesc şi se determină reciproc. Şi una şi alta urmăresc binele comun, căci pacea pe care o vestim de la Mîntuitorul Hristos nu este o pace între două războaie ci una care de acum înainte va fi durabilă, în viitor. Pentru ea purtăm răspundere în faţa oamenilor şi a lui Dumnezeu, pentru ea trebuie să stăruim, prin căinţă să înlăturăm greşelile de altă dată şi prin dragoste să realizăm plinătatea dreptăţii lui Dumnezeu.

Aceste idei au fost depuse apoi într-un proiect special, care a fost înaintat Secretariatului Mişcării creştine pentru pace de la Praga, spre a constitui baza de discuţii la şedinţa plenară a comisiei pentru „Pace şi dreptate".

Această comisie s-a întrunit apoi la Tabarz, lîngă Erfurt, în Germania democrată, în zilele de 14—17 februarie 1963, în frunte cu I. P. Sf. Mitropolit Iustin al Moldovei şi Sucevei. Au participat 20 delegaţi din numeroase ţări europene, venind şi reprezentanţi din Africa, unul din Ghana şi altul din Senegal.

In discuţie s-a pus proiectul romîn, împreună cu alte proiecte, fiind recunoscut bine justificat din toate punctele de vedere, biblice şi umane. Din el s-au desprins apoi trei puncte de reper pentru lucrările comisiei şi anume: dreptatea ca bază a unei păci durabile, dreptatea ca bază a relaţiilor dintre state şi dreptatea ca bază a vieţii în societate.

Membrii erau de acord că justificarea teologică a problemei „pace şi dreptate" trebuie să ducă neapărat la aplicarea în problemele şi condiţiile vieţii actuale. Cu toate păcatele ce le săvîrşesc creştinii împotriva lui Dumnezeu, acesta totuşi nu încetează să trimită spre ei harurile Sale, ca expresie a voinţei Sale necontenite spre binele omenirii. Acest adevăr obligă Biserica şi pe membrii ei la atitudine de slujire reciprocă spre binele tuturor. De la aceasta nu se poate eschiva nici un creştin cinstit.

Prin urmare tematica comisiei s-a completat astfel: la tema primă despre „Dreptate şi pace" s-a precizat că trebuie să se aibă în vedere Dreptatea lui Dumnezeu şi dreptul omului, dreptatea şi solidaritatea şi rolul de avertizare al Bisericii către creştini în problemele vieţii; la tema a doua despre „Dreptatea şi relaţiile internaţionale" se are în vedere coexistenţa şi cooperarea, contactele şi negocierile, tratatele şi mijloacele reciproce de soluţionare a crizelor; în fine la tema a treia: „Dreptatea ca bază a vieţii sociale", se vor cerceta principiile de aplicare a dreptăţii pentru toţi oamenii, în condiţiile actuale de transformare culturală, politică, economică, tehnică şi socială.

Membrii comisiei erau conştienţi, că fiind ca creştini şi păstori sufleteşti martori ai Mîntuitorului Hristos (Fapte 1, 8), ei trebuie să umble în lumină, căci roada luminii e în orice bunătate, dreptate şi adevăr (Efes. 5, 8—9), ca să trăiască în pace (2 Cor. 13, 11) şi să vestească pretutindeni datoria păcii şi a dreptăţii în faptele oamenilor.

Constatînd că „pacea derivă din dreptatea valabilă pentru toţi", şi că stăruinţa pentru ea nu este un joc vremelnic de idei, ci desfăşurarea conştiinţei cinstite, creştinul nu poate decît să salute cu bucurie lucrările acestei comisii şi să-şi însuşească pentru viaţa sa din principiile anunţate de ea.

Dreptatea şi pacea nu sînt noţiuni sau cuvinte simple, menite să fie discutate, ci ele implică asistenţa noastră a tuturora la ele, adică aplicarea principiilor dreptăţii în viaţă, şi pacea va dăinui printre noi. Pornind de la exemplu personal, prin solidaritate creştină vom contribui la exemplu colectiv şi astfel ne vom asigura dreptatea şi pacea, pe care le vom impune celor ce încă astăzi mai arată atitudini nepotrivite vînturînd gînduri potrivnice existenţei paşnice în lume.

Prof. M. Şesan

Înviere și pace

An de an, de pe filele Sfintelor Scripturi ale Noului Testament, din graiul vechi de multe și multe veacuri ale Sfintei Tradiții, de pe filele atîtor cărți de îmbunătățită viață duhovnicească, de care e plină comoara sacră a Ortodoxiei, am citit cuvintele tipărite din rază de slavă: Hristos a înviat!

In fiecare an, cînd odată cu zorile dimineții se ridică în străveziul văzduh al primăverii glasul clopotelor vestind: „Hristos a înviat cu moartea pe moarte călcînd și celor din morminte viață dăruindu-le", simt că împreună cu mine multe suflete credincioase tresar de bucuria duhovnicească a biruinții vieții asupra morții și toți creștinii ne amintim cu evlavie că Jertfa Domnului pe Cruce a fost împlinirea profetiilor și împlinirea mîntuirii noastre, că prin moartea Lui boldul păcatului și al morții a fost rupt și zdrobit.

Lumina luminărilor ne amintesc de lumina Evangheliei Domnului și de învățătura Lui despre înviere. Zi de zi, Învățătorul și-a pregătit ucenicii pentru clipa grea și dureroasă a răstignirii și-n acelaș timp le-a insuflat nădejdea mîngîioare și întăritoare a învierii celei de a treia zi (cf. Mt. 16, 21 și 20, 19).

Il vedem pe Iisus Hristos împrăștiind îndoiala saducheilor (cf. Mt. 22, 23—32 și Lc. 20, 35—38) și mai ales dăruind Bisericii Sale garanția învierii și a vieții veșnice prin sfînta și dumnezeiasca Euharistie (cf. Ioan 5, 21—29 și 6, 30—58).

Cina cea de taină și mormîntul gol sînt nedespărțite!

Fără a gusta „cu frică de Dumnezeu, cu credință și cu dragoste din pîinea cea cerească și din potirul vieții" nu vom putea înțelege și primi lumina învierii.

Uimirea, bucuria și fericirea duhovnicească a ucenicilor din grădina învierii a trecut mai întîi prin foișorul din Sion al Cinei celei de taină.

In zorile abia mijinde pîlpîie steluțele atîtor luminări, amintindu-ne că zorile învierii au adus vestea biruinții vieții asupra morții și lumina soarelui păcii.

Domnul, la a cărui naștere îngerii au vestit „pe pămînt pace și între oameni bună voire", și-a început activitatea pămîntească fericind pe făcătorii de pace (cf. Mt. 5, 9) și și-a pecetluit biruința Sa asupra morții vestind și dăruind pace ucenicilor Săi (cf. Lc. 24, 36; Ioan 20, 19—21 și 26) încredințați acum pe deplin de învierea Învățătorului lor.

Veacuri și veacuri, odată cu Invierea Domnului, s-a vestit lumii de către Biserica Sa dreptmăritoare și pacea Lui.

Totuși de multe ori, în zbuciumatele veacuri trecute, pacea a fost alungată ca o biată cenușăreasă, la marginile vieții și de multe ori scoasă cu totul afară de stăpînitorii hrăpăreți ai lumii.

Astăzi, cînd popoarele luptă pentru pace, simțim și sîntem convinși că pacea nu trebuie să fie un bun trecător, ci un bun veșnic, că pacea va birui pentru totdeauna.

Astăzi, odată cu învierea Domnului Hristos, se înalță convingerea noastră creștină în viața și pacea omenirii în care credem, pentru care ne rugăm și luptăm. In zorile aurii ale dimineții învierii, odată cu bucuria duhovnicească și însuflețită cîntare ce vestește înfrîngerea păcatului și a morții, intonăm și imnul de pace dăruit de Mîntuitorul ucenicilor Săi după slăvita Sa Înviere! Și în ziua prea luminatului praznic al Învierii Domnului, an de an, se va întări în cugetele noastre statornica și sfînta încredințare că din mormînt, prin înviere, ne-a răsărit nouă viața și pacea cea veșnică și ne vom strădui tot mai mult să fim fii ai păcii, să sprijinim lupta popoarelor ca imnul păcii netulburate să se întindă peste toată fața pămîntului.

Pr. Ilie V. Iacobescu

Invierea Domnului

„Ce căutați pe cel viu între cei morți? Nu este aici, ci s-a sculat. Aduceți-vă aminte cum v-a vorbit fiind încă în Galileia, zicînd că trebuie să fie dat Fiul Omului în mîinile oamenilor și să fie răstignit și a treia zi să învieze". Acestea sînt cuvintele grăite de îngeri către femeile mironosițe, care au venit duminică foarte de dimineață ca să ungă trupul lui Iisus cu miresme și miruri, și au găsit mormîntul gol. Ingerii le spun că Iisus a înviat, așa cum El însuși a vestit ucenicilor Săi înainte de patima Sa. Și femeile mironosițe „și-au adus aminte de cuvintele Lui" și au mers și au spus ucenicilor Lui toate cele întîmplate cu ele la mormînt și cele grăite de îngeri. Apostolilor însă nu le venea să creadă: li se părea totul „o poveste". Atunci Petru și Ioan au alergat la mormînt și s-au mirat cînd au găsit mormîntul gol. Iisus nu era acolo. In mormînt erau numai giulgiurile. După aceea Mariei Magdalena, care plîngea la mormînt, i s-a arătat Domnul cel înviat, dar ea a crezut că e grădinarul acelui loc și L-a recunoscut pe Iisus abia după ce El a vorbit cu ea. Apostolii însă n-au crezut cele spuse de ea. Luca și Cleopa călătoreau spre Emaus cu un călător necunoscut, care le spune că așa se cădea după prooroci ca Iisus să pătimească și apoi să învieze. Așa de mult s-au legat Luca și Cleopa de acest călător, încît — spre seară fiind — l-au invitat să rămînă cu ei în satul acela. Dar cînd s-au așezat la cină și călătorul a luat pîinea, a binecuvîntat-o, a frînt-o și le-a întins bucățile, ei au recunoscut că acest călător este Iisus însuși. In aceea clipă călătorul s-a făcut nevăzut. Uimiți, au părăsit cina și casa și au alergat la Ierusalim, spunînd ucenicilor cele întîmplate. Iar apostolii nici pe ei nu i-au crezut.

Și cînd ucenicii vorbeau despre aceste vești neobișnuite, Iisus a apărut în mijlocul lor, deși casa în care erau adunați ucenicii era cu ușile încuiate. Iisus le-a zis: Pace vouă! Iar ucenicii s-au înfricoșat, crezînd că „văd duh". Iisus însă le-a arătat mîinile și picioarele și i-a convins că El este. Le-a adus aminte de cuvintele Lui dinainte de patimă și a încheiat zicînd: „Așa este scris (în Vechiul Testament, n.n.) și așa trebuia să pătimească Hristos și a treia zi să învieze din morți și să se propovăduiască în numele Lui pocăința și iertarea păcatelor la toate neamurile, începînd de la Ierusalim. Iar voi sînteți martorii acestora". Toma însă nu era de față. Cînd a venit între ucenici, aceștia i-au spus: „Am văzut pe Domnul".

Toma n-a crezut. El a răspuns că nici nu va crede decît dacă va vedea cu ochii lui și va pipăi cu mîna semnul cuielor și rana coastei Lui. După 8 zile, adică duminica următoare, Iisus cel înviat s-a arătat din nou ucenicilor — ușile fiind încuiate — și le-a zis: Pace vouă. Apoi a chemat pe Toma să pună mîna în coasta Lui. Iar Toma a recunoscut pe Iisus și a zis: Domnul meu și Dumnezeul meu! Iisus i-a răspuns: „Pentru că m-ai văzut ai crezut. Fericiți cei ce n-au văzut și au crezut" (Lc. 24, 1—48; In. 20, 1—29; Mc. 16, 1—14).

Acestea sînt cîteva din întîmplările, împreunate cu Invierea Domnului. De aici se vede că Apostolii și mironosițele nu se așteptau să învieze Domnul. Ei L-au văzut răstignit, l-au știut mort, așezat într-un mormînt, cu piatră mare deasupra și pecetluit. Ei erau deznădăjduiți și credeau că prin răstignirea și moartea lui Iisus totul s-a sfîrșit. Toate nădejdile lor în izbăvire prin Iisus Hristos s-au spulberat. De aceea, deși văd mormîntul gol, nu le vine să creadă că Iisus a înviat. Cînd femeile mironosițe le spun cele zise de îngeri, cînd Maria Magdalena le spune că a vorbit cu Domnul, cînd Luca și Cleopa le spun cele întîmplate pe drumul spre Emaus, Apostolii rămîn mirați și nu cred că Iisus este viu. Chiar cînd apare Iisus Hristos în mijlocul lor, ei cred că e un duh și nu se gîndesc că e Iisus. Abia după ce le vorbește, le explică prorociile, ei se limpezesc, încep să înțeleagă. Toma însă, nefiind prezent, nu crede pînă nu se arată iar Iisus în mijlocul lor și îl agrăiește. De altfel, ca și Toma, nici ceilalți Apostoli n-au crezut pînă ce nu l-au văzut pe Iisus în mijlocul lor.

Cu mare greutate s-au lăsat convinși Apostolii de învierea Domnului. Aceasta era un lucru, pe care nu-l puteau pricepe. Ei au văzut cum Iisus a înviat pe fiul văduvei din Nain, pe fiica lui Iair, pe Lazăr din Betania, dar toți aceștia s-au trezit la viața de dinainte, cu trupul lor obișnuit. Invierea lui Iisus era cu totul deosebită. Primul lucru neobișnuit era că Iisus a dispărut din mormînt. Cum poate un mort să iasă din mormînt? Doar la învierea lui Lazăr, oamenii au ridicat piatra de pe mormînt și așa Lazăr reîntors la viață prin cuvîntul lui Iisus a putut să iasă din mormînt. La Iisus n-a fost nimeni care să ridice piatra de pe mormînt. El a ieșit din mormînt, în vreme ce piatra era pe mormînt. Cînd au venit mironosițele și îngerul a ridicat piatra, mormîntul era gol. Așa l-au găsit mormîntul și Petru și Ioan, văzînd în el numai giulgiurile. Lazăr, după ce a înviat, trăia între oameni ca și mai înainte. Iisus cel înviat se arată Mariei Magdalena și dispare, se arată lui Luca și Cleopa și dispare, se arată ucenicilor — ușile fiind încuiate — și dispare. Vreme de 40 de zile — se arată ucenicilor, le vorbește, îi învață, și dispare. Ca după 40 de zile să urce pe munte, să-și ia rămas bun de la ei, să se înalțe la cer, la Tatăl, făgăduindu-le că le va trimite pe Duhul Sfînt și că ei vor fi mărturii ale vieții și învierii Lui. De fapt, după pogorîrea Duhului Sfînt peste Apostoli, ei au vestit Evanghelia Domnului în multe părți ale lumii.

Iisus cel înviat are trup, dar trupul acesta nu e ca trupul obișnuit. E un trup care iese din mormînt piatra fiind pe mormînt, care intră și iese din casă ușile fiind încuiate, se face văzut și apoi devine nevăzut. E un trup înduhovnicit, care ține de veșnicie, nu de vremelnicie.

Cu acest trup s-a înălțat „la cer", adică s-a întors la Tatăl, întru mărirea Sa dumnezeiască (In. 16, 28). Și se va arăta iarăși la venirea a doua „cu putere și cu mărire multă", cînd Domnul nostru Iisus Hristos va judeca vii și morții (Mt. 24, 30; 25, 31—46). Pînă atunci Iisus este cu noi în Biserica Sa, dar nevăzut, pe masa Sf. Altar, în Sf. Impărtășanie și în celelalte Sf. Taine, este cu noi în rugăciunea noastră, în faptele noastre cele bune, precum a făgăduit: „Iată eu cu voi sînt în toate zilele, pînă la sfîrșitul veacului" (Mt. 28, 20). Căci tot binele pe care-l facem, îl facem prin harul, prin lucrarea lui Iisus Hristos în sufletele noastre, cu ajutorul Lui. Prin El sîntem plini de dragoste față de frații noștri, prin El sîntem smeriți și îndelung răbdători, prin El sîntem buni și blînzi, prin El sîntem făcători de pace. Căci El ne cheamă și ne ajută să fim fii ai iubirii, smeriți și blînzi, făcători a toi binele, rugători și luptători pentru „pacea a toată lumea".

In felul acesta vom dovedi că și noi am murit și am înviat cu Hristos, adică am murit păcatului și am înviat la o viață nouă, viață de fapte bune, că puterea Domnului celui înviat lucrează înnoirea noastră, zi de zi, ca să fim și noi părtași la învierea cea de obște, la mărirea gătită tuturor celor ce împlinesc poruncile Lui și fac voia Lui.

Pr. N. Mladin

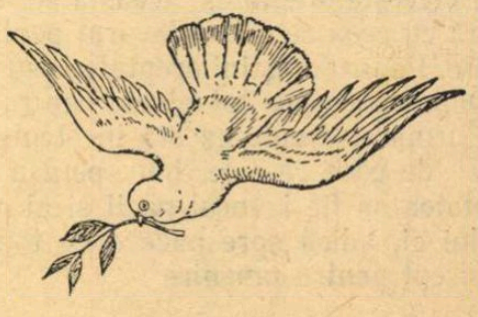

Să lucrăm binele

Istoria poporului evreu, a legăturilor lui cu Dumnezeu, așa cum este cuprinsă ea în cărțile Vechiului Testament, constituie o pildă vie pentru noi creștinii în multe privințe, o pildă din care putem culege multe învățături pentru mai buna noastră viețuire în lume.

Știm de pildă că poporul iudeu aducea lui Iahve diverse jertfe, care se practicau cu o seamă de prilejuri. Și ele se aduceau cu adevărat cu regularitate și nu cu zgîrcenie de către fiii poporului iudeu. Se întîmpla însă ca aceste practici să devină simple forme goale, care nu le ajuta cu nimic ca ei să devină mai buni, mai drepți, așa cum îi voia Dumnezeu.

Ba mai mult, uneori Dumnezeu îi mustra direct, spunîndu-le cuvinte ca cele rostite prin gura profetului Osea: „Milă voiesc, nu jertfă" (Osea 6, 6), dragoste de oameni adică, înțelegere față de nevoile lor, ajutorarea lor. Căci „ce-mi folosește mulțimea jertfelor voastre?", întreabă Domnul prin gura profetului Isaia (I, 11), arătînd totodată ceea ce El dorește de la ei în astfel de cuvinte: „Nu mai faceți rău înaintea ochilor mei. Învățați să faceți binele, căutați dreptatea, ajutați pe cel apăsat, faceți dreptate orfanilor, apărați pe văduvă" (Isaia I, 16—17), căci fuga de rău, ajutorarea semenului, a celui lipsit și neajutorat, lucrarea binelui în toate chipurile sînt jertfele pe care le iubesc Eu, parcă vrea să le spună Cel Atotputernic.

Dar nu numai jertfele ci și postul se practica de multe ori cum nu trebuie, reducîndu-se numai la respectarea cu strictețe a anumitor mîncări și neglijîndu-se cu totul postul faptelor, căci postul tău este zadarnic atîta timp cît tu continui să faci rău, să asuprești pe cei mai slabi decît tine, sau să ții în robie pe semenul său.

Iată însă că acest păcat, acest mod sau acest fel de a crede că sîntem plăcuți Domnului prin practicarea anumitor forme cultice, fără a ne strădui să devenim mai buni și a face cît mai mult bine, acest păcat sau această credință greșită nu s-a stins, ci ea este destul de răspîndită și printre noi creștinii.

Căci ne este dat să vedem și azi credincioși și credincioase de ale noastre care cunosc Psaltirea din doască-n doască, citesc cu multă regularitate cărți sfinte, postesc și fac crucile mari și multe și altele de acest fel, dar numai atît, căci nu participă și cu inima la aceste acte, fiind plini de răutate și invidie, iar dragostea creștină fiindu-le adesea cu totul răcită. Un exemplu tare grăitor ne vine în minte în această privință. O femeie trăia în satul nostru, care făcea mult caz de credința sau religiozitatea ei. Postea, așa cum am arătat, era văzută adesea citind cărți religioase, nu lucra în zile de sărbătoare, dar avea o inimă de iască, o gură care nu știa ce-s vorbele bune, era în ceartă cu toți copiii ei. Ea a căzut și a murit, alergînd după niște copii, care îndrăzniseră să ia niște pere dintr-un pom ce se lăsa darnic peste poarta ei.

Dumnezeu nici într-un caz nu ne vrea așa. Mîntuitorul Iisus Hristos nici într-un caz nu ne învață așa. El ne învață să împlinim formele cultice, să ne rugăm, să căutăm slujbe bisericești, dar să fim și plini de dragoste față de semeni.

Atît Mîntuitorul cît și Sf. Apostoli ne amintesc mereu să fim cu multă luare aminte să nu cădem într-o falsă pietate sau falsă credință, practicînd anumite forme goale, fără a le umplea cu dragostea noastră de Dumnezeu și de oameni.

In Evanghelia după Matei, Iisus-Domnul de două ori amintește cuvintele profetului Osea: „Milă voiesc, nu jertfă" (Matei 9, 13; 12, 7). Pe cărturari și pe farisei îi mustră fără cruțare, pentru că se lăudau că dau zeciuială din izmă, din mărar și din chimăn, respectau adică sau împlineau cele mai ușoare prevederi ale Legii vechi, sfidînd însă cu totul poruncile de căpătîi ale Legii, cari dragostea, mila și credința. „Povățuitori orbi, care strecurați țînțarul și înghițiți cămila.. Voi curățiți partea cea din afară a paharului și a farfuriei, iar pe dinăuntru sînteți plini de răpire și de nedreptate" (Matei 23, 23—25). „Faceți milostenie cu cele ce vă prisosesc și atunci toate ale voastre vor fi curate" (Luca 11, 41). Grăitoare sînt apoi și cuvintele rostite de Domnul în Predica de pe Munte: „Nu tot cel ce zice Doamne, Doamne, va intra în împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui meu" (Matei 7, 21), sau cînd zice cu un alt prilej: „Ce mă chemați: Doamne, Doamne, și nu faceți cele ce vă zic vouă?" (Luca 6, 46).

„Impărăția lui Dumnezeu nu stă în vorbe, ci în fapte" ne învață și Sf. Apostol Pavel (I Cor. 4, 20). Și tot el spune în altă parte: „Nu auzitorii legii sînt drepți înaintea lui Dumnezeu, ci plinitorii legii se vor îndrepta" (Rom. 2, 13), cuvinte care vor să spună că nu cei care cunosc poruncile legii sînt bine plăcuți Domnului, ci cei care le cunosc și le împlinesc efectiv, adevăr pe care îl întărește și Sf. Iacob cînd zice: „Să fiți făcătorii cuvîntului iar nu numai ascultătorii lui, amăgindu-vă pe voi înșivă" (Iacob 1, 22). Deci: să ascultați legea dar să nu rămîneți numai cu ascultarea, ci să și faceți ceea ce spune legea.

Sfinții Părinți zăbovesc și ei de multe ori asupra acestei învățături, că adică atît postul, cît și rugăciunea, cît și mersul la biserică precum și celelalte manifestări văzute ale credineți noastre, trebuie să le împletim strîns cu străduința noastră continuă de a fi tot mai buni și tot mai de folos semenilor noștri, căci numai în acest fel atît postul cît și rugăciunea și toate celelalte își primesc adevărata valoare. Iată de pildă ce ne spune Sf. Ioan Gură de Aur: „Eu cunosc pe mulți care spun că trebuie să ne plîngem păcatele, dar nimic mare nu fac; postesc poate regulat și poartă haine aspre, dar iubesc banii mai mult decît cîrciumarii, se aprind de mînie mai mult decît fiarele sălbatice și se bucură de hulele aruncate asupra aproapelui mai mult decît se bucură alții pentru laudele ce li se aduc".

Tîlcuind cuvintele profetului Iona: „Și a văzut Dumnezeu că fiecare s-a întors din calea cea rea" (Iona 3, 10), fapt pentru care cetatea ninivitenilor a fost cruțată, Sf. Ioan Gură de Aur spune: „Nu zice că a văzut postul lor cel îndelungat, nici sacul sau cenușa pe care și-o puseseră pe cap, și acestea nu le spun cu gîndul de a desființa postul, să nu fie una ca aceasta, ci îndemnînd ca odată cu postul să se facă și ceea ce este mai bun decît postul: aceea adică de a se depărta cineva de orice răutate". Tot în această ordine de idei, acest Sf. Părinte ne spune: „Nimic nu poate face pe cineva a fi următor sau imitator al lui Hristos, ca a se îngriji de fratele și aproapele său. Chiar de ai posti, sau te-ai culca pe jos pe pămînt sau altceva de acest fel ai face, iar de aproapele tău nu te îngrijești, nici un lucru mare n-ai făcut". Sau cum zice în altă parte: „Chiar de-ai sta nemîncat, chiar de-ai dormi pe pămînt, chiar de-ai mînca cenușă și ai plînge mereu, dar cu nimic nu vei folosi pe altul, nimic mare n-ai făcut".

*

Să ne ferim deci de o viață creștină seacă, constătătoare numai din forme goale, lipsite de dragostea de Dumnezeu și de oameni, singurele care dau preț vieții noastre creștine. Să nu fim mereu cu numele Domnului pe buze, cum au obiceiul unii creștini, nimic făcînd însă, sau puțin ostenind ca numele Lui să se slăvească prin faptele lor bune.

Să împletim rugăciunea noastră, și postul și toate ale noastre cu dragostea de Dumnezeu și de oameni, căci chiar „de aș grăi în limbi omenești și îngerești — ca să încheiem cu înțeleptele cuvinte ale Sf. Apostol Pavel — iar dragoste nu am, făcutu-m-am aramă sunătoare și chimval sunător. Și de aș avea (darul) proorociei, și de aș cunoaște toate tainele și toată știința, și de aș avea atîta credință încît să mut și munții, iar dragoste nu am, nimic nu sînt. Și de aș împărți toată avuția mea, și de aș da trupul meu să ardă, iar dragoste nu am, nimic nu-mi folosește" (I Cor. 13. 1—3). *Diacon Gh. Papuc*

Sf. Ioan Gură de Aur:

Invățătură la Sfintele Paști

Iată a venit la noi praznicul cel dorit și mîntuitor, ziua învierii Domnului nostru Iisus Hristos, temeiul păcii, pricina împăcării, îndepărtarea războaielor, nimicirea morții. Astăzi credincioșii s-au amestecat cu îngerii, iar cei îmbrăcați cu trup înalță împreună cu cei fără de trupuri cîntări de laudă. Astăzi surpată este tirania diavolului; astăzi s-au dezlegat legăturile morții și biruința iadului a dispărut; astăzi este iarăși vreme potrivită să rostim acel cuvînt profetic: „Unde-ți este, moarte, boldul? Unde-ți este, iadule, biruința?". Astăzi porțile cele de aramă le-a sfărîmat Stăpînul nostru Hristos și a pierdut iarăși fața morții. Dar ce spun fața? A schimbat numirea ei, căci nu se mai numește moarte, ci adormire și somn. Mai înainte de venirea lui Hristos și de iconomia crucii, chiar numele morții era înfricoșător. Și aceea care mai înainte de înviere avea chip înfricoșător, acum, după înviere, a ajuns ușor de disprețuit.

Ai văzut cît de strălucită este biruința învierii? Din pricina învierii ni s-au dat mii de bunătăți; din pricina învierii a fost surpată înșelăciunea demonilor; din pricina învierii ne silim către dorința celor viitoare; din pricina învierii, deși îmbrăcați în trupuri, dacă vom muri, nu sîntem cu nimic mai prejos decît cei fără de trupuri. Astăzi s-au făcut biruințele cele strălucite ale noastre; astăzi Stăpînul nostru, după ce a biruit moartea, după ce a surpat tirania diavolului, ne-a dăruit, prin înviere, drumul spre mîntuire. Așadar toți să ne bucurăm, să săltăm, să ne veselim. Că deși numai Stăpînul nostru a biruit și a înălțat trofeul de biruință, totuși veselia și bucuria este și nouă comună.

Culegere: D. Călugăr

Hristos a înviat!

E plin de mireasmă văzduhul, din iarbă și flori,
Din cădelnițî se-nalță fum de tămîie în zori;
Și clopotele-anunță cu glas maiestos,
Că-a-nviat din groapă Mîntuitorul Hristos.

Tresari de bucurie creștine — că viața răsare
Călcînd peste moarte cu putere mare
Unește-ți azi glasul cu-al celor ce cîntă:
Hristos a înviat și cu pace ne binecuvîntă!

D. N. Nistor — Năsăud

Hristos înviat-a din morți

Erau agățate prin ramuri
Stele
In ramuri de umbră și noapte
Pe stînca de piatră luceau flori de rouă
Și flori care țin dimineața
Ascunsă-n petalele albe,
Dormeau.

Dar zgomot, cutremur și scrîșnet de piatră
Răsună în zorii de ziuă
Se clatină stele, căzute pe lacuri
Lumini ca de fulger ard aripa nopții
Se clatină stele, sorbite de lacuri.

Domnul aduce iubirea și pacea ne-o lasă:
„Iubiți adevărul și pacea".
Vin îngeri și cînt învierea mărită:
„Hristos înviat-a din morți...".
Cîntați, ucenici, învierea
Cîntați, credincioși, învierea!
„Hristos înviat-a din morți...".

D. Ichim

Despre iubire

In creștinism iubirea e cea mai mare virtute, cuprinzînd în ea pe toate celelalte. In această privință Sf. Ap. Pavel spune că iubirea e plinătatea legii (Rom. 13, 10), adică desăvîrșirea ei: N-am venit să stric legea, ci să o desăvîrșesc, spune Domnul nostru Iisus Hristos și această desăvîrșire constă în iubire.

Nu ne mirăm deci, că atunci cînd Mîntuitorul e întrebat de un ascultător ce să facă pentru a moșteni viața de veci, Acesta îi spune pilda samarineanului milostiv, în care se explică această desăvîrșire a legii prin iubire. Legea reprezentată prin levitul și preotul legii vechi, deci cei mai asidui împlinitori ai acestei legi, nu e în stare a scăpa din nenorocire, a mîntui un om „aproape mort", pînă cînd nu vine un samarinean, care prin fapta iubirii numai, împlinește ceea ce legea nu putuse să facă. Din această cauză unde sînt toate celelalte virtuți, dar lipsește iubirea, acolo poate fi orice, dar nu este creștinism: „Intru aceasta vor cunoaște toți că sînteți ucenicii mei, de veți avea dragoste între voi" (Ioan 8, 35). Deci unde nu e iubire nu se pot găsi nici creștini, nici ucenici ai lui Hristos. Iată de ce și Sf. Ap. Pavel, vorbind despre cele trei mari virtuți, spune că dintre toate acestea cea mai mare e iubirea (I Cor. 13, 13). Nu numai atît, dar și celelalte virtuți numai prin iubire devin rodnice, numai prin iubire capătă un caracter creștinesc, numai prin iubire se orientează, fără iubire luînd o îndrumare rea.

De ce preotul legii vechi nu a ajutat pe omul căzut în nenorocire? Desigur că atunci cînd a trecut pe lîngă el, a cumpănit în gîndul lui toate preceptele legii, le-a întors și pe o față și pe alta, n-a luat în seamă însă iubirea și atunci toată legea a rămas stearpă, n-a dat rod. Iubirea samarineanului însă, fără a-și face tot felul de socoteli, a dat rod, a scăpat, l-a însănătoșit pe omul căzut între tîlhari.

De ce, fariseilor și cărturarilor, care făceau caz de atîta zel în rugăciune, în împlinirea cu scrupulozitate a legii, încît dau zeciuială și „din izmă și din untariță și din orice legume" (Luca 11, 42), cu toate acestea Mîntuitorul le spune „vai vouă"? Pentru că lăsau la o parte iubirea care trebuia să desăvîrșească ceea ce făceau ei: „...Mila, credința, pe acestea trebuia să le faceți și pe acelea să nu le lăsați".

De ce inchiziția catolică schingiuia și chiar omora în numele credinței oameni? Pentru că, răspund inchizitorii, voiau să întindă credința, credința în Iisus Hristos. Iată cum în numele credinței, în numele lui Iisus Hristos, dacă lipsește iubirea poruncită de El, s-au făcut și se fac fapte rele.

De ce dorința Mîntuitorului, ca toți cei ce vor crede în Dînsul să fie una, nu a fost respectată? Pentru că lipsind iubirea a apărut mîndria ereticului și schismaticului și ura între credincioși și fanatismul în credință, care au dus la dușmănie, dezbinare.

Dar și din punct de vedere social, lipsa iubirii îndrumă orice activitate spre rău.

Sînt oameni care își pun toată munca lor în slujba științei — și bine fac. Știința duce omenirea la progres. Ea a perfecționat și perfecționează uneltele de muncă, a inventat și inventează altele, ușurează munca, dînd randament mare și prin aceasta duce la fericirea omului. Dar aceasta se întîmplă atunci cînd omul de știință e plin de iubire față de semenul său și astfel știința o pune în slujba vieții, fericirii omului. Se întîmplă însă în Apus că unii oameni de știință lipsiți de iubire pentru om pun rezultatele științei nu în slujba binelui, a vieții, a fericirii omului, ci în slujba morții, în slujba războiului, distrugerii omului. Așa se face că știința pusă în slujba iubirii a dat omului curentul electric cu toate urmările bune, mașinile, azi puterea atomică. Știință însă din care a fost sustrasă iubirea a dat naștere armelor de distrugere — a făcut să moară milioane de oameni în camerele de gazare de la Auschwitz, Buchenwald sau alte lagăre de exterminare „științifică".

De ce astăzi sînt oameni care în numele Domnului nostru Iisus Hristos, fac atîta caz de credință, dar susțin războiul, susțin bomba atomică. aducătoare de moarte, cînd ei știu bine că Mîntuitorul a venit ca omul „viață să aibă"? Pentru că le lipsește iubirea. Cîte rele s-ar putea înșira aci din cauza lipsei de iubire!

Sîntem urmași ai Mîntuitorului, ai aceluia care din iubire s-a dat pentru noi (In. 3, 16) și care din iubire vrea să ne mîntuiască (I Tim. 2, 4). Să ne cercetăm sufletele noastre și dacă descoperim în ele lipsă de iubire, să nu mai întîrziem o clipă. Văzînd cît rău aduce lipsa iubirii, să o întărim în sufletul nostru și de acolo să acționăm cu ea în toate actele vieții noastre, iubirea fiind virtutea care dă pacea sufletului și unirea oamenilor în prietenie, bunăînțelegere și pace.

Pr. Ioan Graure

Din învățăturile

Sf. Ioan Gură de Aur

In cuvîntul său despre iubire, Sf. Ioan Gură de Aur vorbește despre această virtute dumnezeiască, ca depre o sfîntă datorie față de care toți sîntem obligați. Amintind de datoriile bănești care se pot ivi între oameni, pomenește de sfînta datorie ce o avem de a ne iubi unii pe alții, datorie care este nespus de mare, avînd în vedere iubirea lui Dumnezeu față de credincioși. Astfel zice el: „Ii lăudăm pe cei ce nu datorează nici un ban, dar sînt mai vrednici de laudă cei ce se socotesc datori în dragoste". De împlinirea acestei datorii se leagă toată străduința de mîntuire a credinciosului. La săvîrșirea acestei porunci poți găsi răsplată din partea semenilor, dar și lipsa lor de recunoștință. In această stare, încurajînd pe dăruitor, el spune: de ai primit răsplata pentru fapta ta, ți s-a răsplătit omenește, iar de ai făcut bine fără să ți se răsplătească din partea semenului „pe Dumnezeu Il faci datornic ție". De aici îndemnul: în faptele tale „să nu aștepți răsplată mare", căci în acest caz vei avea răsplătire și de la Dumnezeu.

Căutînd să-i aducă pe credincioși să-i facă drepți în judecarea aproapelui, le spune: „Dacă n-ai știut să te faci folositor ție, cum vei putea să folosești semenului? Dacă nu știi să împaci pe ale tale, cum vei știi să aduci la rînduială pe cele afară de tine?".

Dorind să aducă pe fiecare la o cercetare de sine, sfîntul Ioan Gură de Aur dă prilej fiecăruia să-și cunoască și să-și cerceteze viața sa în legătură cu viața semenilor. „Nu vrei să fi nedreptățit? Insuți fi cinstit față de altul".

Din îndemnurile de mai sus Sfîntul Ioan Gură de Aur scoate o lege de viață pentru credincioșii săi, și pentru noi toți. „Acele fapte să le săvîrșim față de aproapele nostru, pe care dorim să le săvîrșească acesta față de noi. După cum sufletul fără trup, sau trupul fără suflet nu se pot numi omul întreg, tot astfel nici iubirea față de Dumnezeu, dacă ea nu e în strînsă legătură cu iubirea față de aproapele".

Socotind legăturile între oameni și felul cum să se ajute între ei, Sfîntul Ioan Gură de Aur folosește astfel de cuvinte: „Voiești să-l vindeci pe cineva? Spre aceasta ești dator, nu numai să-l ajuți, ci și bine să-i faci cînd alții caută să-i aducă supărări. Astfel cere iubirea. Ea ne vrea în slujba ajutorării aproapelui. Cel ce iubește cu adevărat pe aproapele, vrea nu numai să-i poruncească, dar și să i se supună. Unul ca acesta se bucură mai mult cînd se supune altuia, decît cînd îi poruncește".

Cuvintele de mai sus, sînt cărări de lumină pentru credincioșii din toate vremile.

Astăzi, cînd se caută cu osîrdie înțelegere pașnică, cuvintele Sfinților Părinți au darul de a deschide căi de înțelegere pentru sufletele noastre.

Innoirea sufletului prin învățături mîntuitoare aduce vieții noastre o statornicie în bine și o întărire pe calea sporirii în virtute și în pacea mult dorită de toți oamenii de bine.

Arhim. Serafim Popescu

Profetul Natan mustră pe David

Domnul a trimis pe Natan la David.
Natan s-a dus și a grăit către el:
— David, rege în Israel!
Doi vecini sînt în cetatea ce-i sub stăpînirea ta,
Unul are turme multe, celălalt o mielușea
Ce la sînul lui o culcă și-i dă apă din ulcică
Și cu pîine o hrănește, dragă fiindu-i ca o fiică.
I-a făcut sălaș în casă, nu în deal și nici în vale
Și-o grijește cum o mamă poartă grijă fiicei sale.
Iată însă că într-o noapte vine un oaspe la bogat
Din cirezile de vite și de oi nu s-a-ndurat,
Ca să pregătească masă oaspelui, ci-ntr-o clipită
A furat de la vecinul mielușeaua lui iubită.
Sfîșiatu-i-a grumazul și apoi a pregătit
Cină-n belșugată foarte pentru noul său venit.
Fă dar rege judecată și pe strîmb îl împresoară!
— Viu e Domnul, omul ăsta vrednic este ca să moară
Chiar acum, fără zăbavă, grabnic vreau să-i secer firea
Cum de n-a pierit atuncea cînd mocnea nelegiuirea?
Cu o zi mai înainte, ba... cu trei... ba nu... din fașă,
Lepădat de tot din clipa cînd a fost moșit de moașă.
Unde-i? Adămi-l de grabă, să-l strunesc cumplit, să-l cert
Nu am milă și nu-l iert.
Ci de moarte să-l gătești.
— Drept grăit-ai, că tu ești
Omul ce voiai să-l seceri și să-l zmulgi din rădăcină!
...Săgetat de cele zise de profet, David suspină
Din adînc și la tot pasul și a neputință-și frînge
Mîinile și începe a plînge.
Și-năuntru-i se muncește —
Clătinîndu-se nu aude, nici nu vede, nici grăiește,
Ci mereu se înourează, se frămîntă pas cu pas
Pînă cînd durerea-i mută, frămîntată, prinde glas.
Ca și cînd sub ochii tulburi i s-ar fi deschis mormîntul
Zguduit cu mîna-și rupe dintr-un colț în alt veșmîntul
Și în hohote de lacrimi se prosterne la pămînt.
— Dumnezeule cel sfînt, Dumnezeule cel sfînt!
Ce-am făcut? Aveam de toate, diamante și rubine,
Pivnițe bogate în vinuri și hambarele prea pline,
Chilimbar grămezi și aur sclipitor bătut în drugi
Și tot am poftit femeia prea plecatei mele slugi,
A lui Urie hetitul, vărsînd sînge în zadar
Am păcătuit amar, am păcătuit amar.
Doamne nu mă lepăda
Pentru făr-delegea mea, pentru făr-delegea mea,
Că-s cumplit împovărat,
Doamne, pot să fiu iertat?
Căci nimica nu mai sînt
Dumnezeule cel sfînt, Dumnezeule cel sfînt.
Și în lacrimi de căință l-a ajuns răcoarea serii
Dimineața și amiaza tot sub săbiile durerii,
Și cu glas sfîrșit plîngea
Doamne, șterge fapta mea, Doamne, șterge fapta mea.

Iehova l-a ascultat
Și în viață l-a lăsat
Dar de-atunci din pragul serii
I-a trimis Iehova-n casă, sabia cruntă a durerii.

L. Idomir

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu

6941 (p. 3,4)
6350 (p. 1,2)

Anul 111 Sibiu, 1 mai 1963 Nr. 17—18

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

6350

Pace şi dezarmare

Odinioară se zicea: „Cine doreşte pace să se pregătească de război". Noi spunem: „Cine doreşte pace să pregătească dezarmarea".

Trăim într-o epocă, în care toţi oamenii iubitori de progres vorbesc despre dezarmare şi lucrează pentru înfăptuirea ei, pentru că avem atîtea bunuri de salvat, care cu mijloacele de luptă de azi sînt ameninţate să fie distruse.

Cercetînd Sf. Scriptură vom găsi destule locuri care vorbesc despre dezarmare. Două sînt concepţiile despre dezarmare în Sf. Scriptură. Una este cea cu o semnificaţie omenească mai generală şi alta este atitudinea diametral opusă acesteia, cea a căpeteniilor politice şi militare din vremea aceea. Aceştia din urmă considerau că pămîntul este numai al lor, că toate celelalte popoare sînt date în seama lor, căci pot face orice cu dînsele. Inarmarea şi războiul acestora era continuu şi „blestemat ar fi fost acela care oprea sabia sa de la sînge".

A doua concepţie despre dezarmare şi război este cea care derivă din convingerile comune tuturor oamenilor reprezentativi în purtarea ideilor, cea apropiată de a maselor şi care are aspectul unui fenomen colectiv, în sensul de „vox populi" (vocea poporului). Această concepţie se poate vedea mai ales la profeţi, în revelaţia (descoperirea) pozitivă. Intr-o splendidă pornire de înfruntare a războaielor Isaia spunea cu vocea aprinsă de mînie: „Vai de tine ţară în care sună zăngănit de arme" (18, 1) şi inaugurează o serie de filipice împotriva acelora care credeau că rosturile în lume se hotărăsc cu ascuţişul sabiei. Profetul punea înaintea fiecăruia dezarmarea şi pacea ca model către care trebuie să tindă: „Nu vă port mînie dacă veţi căuta pacea" (27, 5). Şi astfel îndruma cu multă perseverenţă spre viaţa cea nouă, cînd va fi pace peste pace, între cei apropiaţi şi între cei îndepărtaţi (57, 19). Găsim la Isaia idei care au izvorît din convingerea că totuşi va triumfa raţiunea şi va fi înlăturat războiul, groaza de totdeauna şi de pretutindeni. Atunci „popoarele vor face săbiile lor fiare de plug şi nu va mai ridica neam împotriva altui neam sabia" (Is. 2, 4).

Profetul e convins că războiul va trece în domeniul trecutului, despre care se va zice: „A fost odată". O omenire care să nu mai cunoască grozăviile războiului este idealul pe care-l vesteşte Isaia.

Forma cea mai avansată de viaţă o constituie, după Ieremia, viaţa departe de orice zarvă de război: „Poporul celor care au scăpat de sabie are parte de odihnă", scria el (31, 2).

„Gîndurile mele cu privire la oameni sînt gînduri de pace, nu de nenorocire" (29, 11).

In problema dezarmării Ezechil are merite proprii. El întrezăreşte cum apune o lume veche, de care sînt legaţi cîţiva privilegiaţi ai sorţii şi vede ivirea unor timpuri noi care vor aduce cu sine împlinirea atîtor idealuri. Dezarmarea rămîne şi după obiectivele lui Ezechil pe planul întîi. Sînt semnificative vorbele: „Vor arde armele, scuturile şi pavăzele, arcurile, săgeţile, lăncile şi suliţele" (39, 9).

Proorocul Sofonie scoate în evidenţă învăţătura că temelia omenirii viitoare va fi pacea şi dreptatea. Zaharia anunţă gloria finală a omului, cînd Cel trimis de sus va distruge răul din lume.

O preţioasă contribuţie la acţiunea pentru dezarmare o găsim în psalmul 46, 9 „Dumnezeu pune capăt războaielor pînă la marginile pămîntului, El sfarmă arcul şi rupe suliţa şi arde cu foc carele de război".

E clar, psalmistul spune că războaiele sînt înlăturate de pe pămînt atunci cînd armele toate vor fi nimicite, deci dezarmarea totală şi generală e condiţia unei vieţi fără războaie.

Războiul e un rău atît de mare încît pare că e necesar să intervină puterile supraumane pentru a-l curma (Ps. 120, 7).

Ceea ce nu s-a împlinit înainte de Hristos vine şi desăvîrşeşte creştinismul. In istoria dezarmării Noul Testament aduce o atitudine de dragoste şi pace, care face armele inutile.

In general învăţătura Mîntuitorului cere iubire frăţească din care izvorăşte pacea şi nu războiul, iubire care pune totul în slujba păcii, în slujba binelui. Deci creştinul e dator să evite războiul şi să pregătească pacea prin iubire şi prin dezarmare, prin folosirea descoperirilor minţii şi realizărilor muncii pentru o viaţă paşnică, fericită.

La dezarmare şi pace şi împotriva războiului ne cheamă şi Sfinţii Părinţi: „Mai bine să nimicim războaiele prin cuvinte decît oamenii prin sabie şi să cîştigăm şi să obţinem pacea prin pace nu prin război", zice fer. Augustin.

Biserica Ortodoxă s-a încadrat în mod organic pe linia de totdeauna a creştinismului. Acţiunea pentru dezarmare este un obiectiv general al Bisericii Ortodoxe. Este îndeobşte cunoscută activitatea desfăşurată de mitropolitul Nicolae al Crutiţelor pe linia dezarmării. Trebuie să înţelegem, spunea el la Praga în 1961, că plugurile nu pot fi făurite decît topind oţelul săbiilor prin puterea dragostei.

Contribuţia Bisericii Ortodoxe Bulgare pentru dezarmare a fost recent înfăţişată de Prea Fericitul Patriarh Chiril, în interviul acordat unui redactor al ziarului „Neue Zeit", din R. D. Germană la începutul lui 1962.

Cu prilejul vizitei în U.R.S.S., Prea Fericitul Patriarh Gherman, al Bisericii Ortodoxe Sîrbe a declarat că „e necesar să se depună toate sforţările pentru a contribui la instaurarea pe pămînt a unei păci drepte şi trainice".

Adunarea Generală a Consiliului Ecumenic al Bisericilor, care a avut loc la New-Delhi în India, între 18 noiembrie şi 6 decembrie 1961, cheamă toată lumea la înţelegere pentru dezarmare.

Bisericile Ortodoxe şi-au dat contribuţia pentru dezarmare nu numai la New-Delhi ci şi la conferinţele de la Praga, Rhodos, Moscova, etc.

In ce priveşte Biserica Ortodoxă Română ierarhii şi preoţii ei au fost adesea iniţiatorii păcii. Mitropolitul Maxim Brancovici (veacul al XVI-lea) mijloceşte împăcarea dintre Radu Vodă şi Bogdan cel orb: „E păcat să se bată", zice el. In fruntea delegaţiei lui Mihai Viteazul ca să determine pe Sigismund Bathori pentru grăbirea împăcării era Eftimie, mitropolitul din Tîrgovişte, Luca, episcopul Buzăului şi episcopul Teofil al Rîmnicului.

Cu o profundă înţelegere a situaţiei internaţionale vlădicii Bisericii noastre se fac astăzi vestitori ai dezarmării. Astfel, în Pastorala de Paşti a anului 1962 Prea Sfinţitul Antim al Buzăului scrie: „Se cere stăruitor dezarmarea generală şi totală...".

La Conferinţa pancreştină de la Praga Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Iustin al Moldovei şi Sucevei afirma că: „omenirea a intrat într-o nouă fază, cu totul nouă a istoriei sale, în care a devenit deplin posibilă înlăturarea definitivă a războiului". Inalt Prea Sfinţitul Nicolae al Ardealului nădăjduieşte (în Pastorala de Paşti 1962)

(Continuare în pag. 2)

6350

Sfinții Ierarhi și Mărturisitori Iorest și Sava

mitropoliții Ardealului

Intre sfinții cei bineplăcți lui Dumnezeu, care au strălucit prin viața lor curată și prin păstrarea dreptei credințe, se numără și Sfinții Ierarhi și Mărturisitori Ilie Iorest și Sava Brancovici, mitropoliții Ardealului, din veacul al XVI-lea.

Sf. Ierarh Iorest se numea din botez Ilie, fiind de loc din Ardeal. S-a călugărit la mănăstirea Putna, ctitoria lui Ștefan cel Mare al Moldovei, unde s-a învrednicit apoi să primească și darul preoției. Aici a trăit el în viață curată și bineplăcută lui Dumnezeu pînă în anul 1640, cînd, cu ajutorul domnului moldovean Vasile Lupu, a fost ales mitropolit al românilor ortodocși din Ardeal. A fost hirotonit arhiereu de către mitropolitul Teofil al Țării Românești, fiind înscăunat apoi la Bălgrad (Alba Iulia).

In această vreme, în Ardeal stăpîneau principi de lege calvină, care încercaseră în mai multe rînduri să atragă și pe românii ortodocși la legea lor. In acest scop, ei încercau să silească chiar și pe mitropoliții Ardealului să-i ajute la răspîndirea învățăturii lor. Dar nici unul dintre aceștia nu au voit să se abată de la credința ortodoxă.

Mitropolitul Iorest s-a dovedit a fi un bun păstor al turmei sale, pe care o cercetă în mai multe rînduri, ajungînd pînă în părțile Maramureșului. Văzînd principii calvini că mitropolitul ortodox al Ardealului nu avea de gînd să-i ajute în răspîndirea învățăturii lor, au început o luptă înverșunată pentru înlăturarea sa. De aceea, l-au aruncat în temniță, unde a stat vreme de nouă luni. Un cronicar din aceea vreme ne spune că în vremea aceasta principele Gh. Rakoczy I-a pus să-i zugrăvească, cu mîinile în lanțuri, castelul său din Iernut. In noiembrie 1643 a fost eliberat, pe baza garanției a 24 de chizeși, că va plăti principelui o răscumpărare de 1.000 de galbeni. S-a întors apoi în Moldova, așezîndu-se iar la mănăstirea Putna. De aici plecă în 1645 să strîngă milostenie în Rusia. In scrisoarea pe care i-au dat-o vlădicii moldoveni către țarul Rusiei se arătau și suferințele îndurate de el în Ardeal, spunînd că ... „au adus mărturii mincinoase și i-au făcut mare nedreptate și tot ce-a avut au luat de la el și l-au legat și l-au închis în temniță; nouă luni a pătimit fiind izgonit și cu el a mulțime de preoți creștini, nu pentru altă vină decît pentru credință creștină...",

La 26 august 1645 fostul vlădică al Ardealului a fost primit de țarul Rusiei, căruia i-a dăruit părticele din moaștele Sf. Dumitru. In schimb, țarul i-a făcut daruri bogate în bani și obiecte, cu care apoi, și-a răscumpărat chizeșii din Ardeal. Restul vieții și l-a petrecut în Moldova, unde prin 1656 i s-a încredințat cîrmuirea Episcopiei Hușilor. A murit în 1657.

Sf. Ierarh și Mărturisitor Sava Brancovici s-a născut prin 1615—25 în Ineu, în părțile Aradului, primind în botez numele de Simeon, trăgîndu-se dintr-o familie sîrbească așezată aici încă din veacul al XVI-lea. In tinerețe fusese ostaș fiind căsătorit și avînd copii, dar care i-au murit de mici. Intîmplîndu-se să moară un unchi al său, protopopul Grigorie Brancovici al Inăului, credincioșii de acolo l-au sfătuit să se hirotonească preot-protopop. Implinindu-le dorința, pleacă în Țara Românească unde era așezat la mănăstirea Comana alt unchi al său, fostul episcop Longhin al Inăului. Acesta îl rugă pe mitropolitul Ștefan al Țării Românești să-l hirotonească. Fiind hirotonit în catedrala din Tîrgoviște, s-a întors acasă în Ineu, unde a aflat cu durere că soția îi murise între timp.

A îndeplinit slujba de protopop vreme de mai mulți ani, pînă în 1656, cînd a fost ales și întărit ca mitropolit al Ardealului. A trecut din nou în Țara Românească, unde după ce a fost călugărit sub numele de Sava, a fost hirotonit în catedrala din Tîrgoviște, în ziua Inălțării Sfintei Cruci din anul 1656, de către mitropolitul Ștefan, episcopul Longhin și alți vlădici. Incărcat cu daruri s-a întors apoi la turma sa din Ardeal, fiind primit cu mare bucurie la reședința sa vlădicească din Bălgrad.

Păstoria sa, deși lungă, a fost mult tulburată de numeroase războaie și schimbări de principi petrecute atunci, precum și de încercările acestora de a atrage pe românii ortodocși la legea calvină. Abia după trei ani de păstorire, pricipele Acațiu Barciai îl înlocui în scaun cu mitropolitul Ghenadie. Sava și-a recîștigat însă scaunul în 1662, păstrîndu-l apoi fără întrerupere pînă în 1680. Pentru că Biserica Ortodoxă din Ardeal se zbătea în multe greutăți bănești, mitropolitul Sava ceru îngăduința principelui Mihail Apaffi să meargă în Rusia ca să strîngă milostenie. El plecă însoțit de fratele său Gheorghe, un om învățat, care a scris și o cronică, precum și de alte persoane. Ajuns la Moscova, a fost primit chiar de țarul Rusiei, în două rînduri, la 31 mai și la 2 august 1668. Țarul i-a oferit numeroase daruri în bani și obiecte, dîndu-i și un hrisov prin care-i îngăduia să meargă în Rusia după milostenie tot la 7 ani.

După întoarcerea sa de la Moscova el va avea și mai multe de îndurat din partea principelui Apaffi și a conducătorului calvinilor din Ardeal, care și-au dat seama că prin călătoria sa în pravoslavnica Rusie i-a crescut încrederea în ortodoxie și hotărîrea de a rămîne întru credința și rînduielile ei. De aceea, în 1669 principele îi impune mai multe îndatoriri, între care cea mai grea era aceea a supunerii sale față de conducătorul calvin al Ardealului, precum și unele prin care se urmărea introducerea de obiceiuri calvine. Cu toate acestea, mitropolitul Sava rămîne mereu un păstor legat de turma sa dreptcredincioasă. In 1670 merge în Țara Românească, unde obținu o danie din partea Domnului Antonie Vodă. Face vizitațiuni canonice, în cursul cărora sfințește numeroase biserici, ajungînd pînă la Moiseiul Maramureșului. In 1673 și 1675 ținu două soboare, în care a luat o seamă de hotăriri pentru îmbunătățirea vieții religioase a clerului și a credincioșilor: săvîrșirea de slujbe, înlăturarea superstițiilor, purtarea preoților și altele. La rugămintea sa, principele Apaffi scuti în mai multe rînduri pe preoții ortodocși de dări.

Cu toate că s-ar părea că legăturile dintre vlădică și principe erau bune, ele erau din ce în ce mai încordate. Fiind învinuit atît el, cît și fratele său Gheorghe, că ar unelti împotriva principelui Apaffi, acesta convocă un scaun de judecată la 2 iulie 1680. Aducîndu-i-se mai multe învinuiri nedrepte, mitropolitul Sava a fost înlăturat din scaunul vlădicesc, iar bunurile sale au fost luate de principe. Bătrînul mitropolit a fost aruncat în temniță împreună cu fratele său. Acesta a fost, la scurtă vreme, eliberat, dar Sava rămase și pe mai departe în temnițele din Iernut și Vinț, unde a îndurat bătăi și tot felul de suferințe. In cele din urmă a fost eliberat, dar la scurtă vreme a și murit, în cursul anului 1683.

Din cele arătate pînă aici am putut vedea că amîndoi ierarhii au căzut jertfă pentru statornicia lor în dreapta credință, fiind supuși de către stăpînitorii calvini ai Ardealului la temniță, cinuri, lanțuri și bătăi. Ei au stat în toată vremea alături de credincioși.

Ținînd seama de viața lor curată și de pătimirile lor pentru credință, Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărît în ședința sa din 28 februarie 1950, ca ei să fie numărați și cinstiți ca sfinți mărturisitori în întreaga Biserică ortodoxă din Ardeal. Trecerea lor în rîndul sfinților s-a făcut în chip sărbătoresc la Alba Iulia, unde ei au păstorit acum 300 de ani, în ziua de 21 octombrie 1955. Pomenirea cu laudă a lor se face de atunci încoace în fiecare an în ziua de 24 a lunii aprilie.

Se cuvine ca și noi, căutînd la viața lor, să-i cinstim după cuviință și să-i rugăm să ceară de la Dumnezeu să-și reverse peste noi darurile Sale cele bogate și să aducă lumii pace și bună învoire între oameni și popoare.

Mircea Păcurariu

Pace și dezarmare

(Continuare din pag. 1)

că în scurtă vreme nu vor mai exista unelte care să aducă prăpăd și moarte, că acestea vor fi prefăcute în pluguri..., omul însuși ne mai dovedindu-se făurar de nenorociri, ci de bucurii".

Inalt Prea Sfințitul Firmilian al Olteniei pleacă de la constatarea că dezarmarea este un imperativ al păcii. „Să nu uităm, — zice Inalt Prea Sfințitul în Pastorala de Paști 1962 — că pace pe pămînt nu va fi pînă cînd nu se vor nimici armele uciderii".

Pe aceeași linie se axează gîndurile Inalt Prea Sfințitului Nicolae al Banatului, Prea Sfinților Chesarie al Galațului, Teofil al Clujului, Valerian al Oradiei, Teoctist al Aradului și Partenie al Romanului.

Exprimînd sentimentele lor și ale tuturor fiilor Bisericii Ortodoxe Române, Prea Fericitul Patriarh Justinian — a cărui lucrare e pusă întru totul în slujba păcii — a trimis la O.N.U. un mesaj în care cere să se obțină grabnic înlăturarea acelor stări de fapte care primejduiesc pacea și întunecă atmosfera vieții internaționale, să se ajungă la un acord internațional de dezarmare generală și totală.

Din cele expuse rezultă că Biserica Ortodoxă luptă pentru dezarmare. Dezarmarea e necesară pentru instaurarea idealurilor de pace, de libertate și de înfrățire între oameni, pentru zidirea unei vieți mai bune și mai fericite.

Ea e cerută și de Sf. Scriptură, care îndeamnă pe credincioși să lupte pentru pace, să lupte pentru ca prin nimicirea armelor războiul să fie înlăturat din viața omenirii și pacea veșnică să se sălășluiască pe toată suprafața pămîntului.

Pr. prof. *N. Neaga*

6350

Mîndria

Nu-i bine să alergi prostește după slava ta. Un asemenea om e stăpînit de ambiție și de prețuire prea mare de sine. El se aseamănă cu o cetate surpată și fără ziduri și nu-i stăpîn pe sine. Omul cel ambițios și îngîmfat e un om nesuferit tuturor. El e totdeauna gata să facă rău altora și cu greu se poate înțelege cu semenii săi. Acest păcat este osîndit de legea cea sfîntă, căci iată, în privința aceasta, ce zice Sf. Ap. Pavel: „Aveți aceleași simțăminte unii față de alții, nu umblați după lucrurile cele înalte, ci rămîneți la cele smerite; și să nu vă socotiți singuri înțelepți" (Rom. 12, 16). Și apoi Domnul Hristos o condamnă, zicînd: „Intre voi să nu fie mîndrie ci oricare va vrea să fie mare între voi, să fie slujitorul tuturor" (Mc. 9, 35; Mt. 20, 26—27), căci „oricine se înalță va fi smerit și oricine se smerește, va fi înălțat" (Lc. 18, 14).

Păcatul mîndriei aduce dezbinare și ceartă între oameni. In privința asta, Sf. Iacov zice: „De unde vin luptele și certurile dintre voi? Nu vin oare din poftele voastre, care se luptă în mădularele voastre; căci voi poftiți și n-aveți; ucideți, pizmuiți și nu izbutiți să căpătați; vă certați și vă luptați; și nu aveți, pentru că nu cereți" (Iac. 4, 1—2).

Ambiția face pe om mîndru, nesățios și lacom din cale afară. Cel mîndru nu stă liniștit, ci își lărgește gura, este nesățios „ca locuința morților", căci pe toate vrea să le strîngă la el. „Vai de cel ce strînge cîștiguri nelegiuite pentru casa lui, ca să-și așeze apoi cuibul într-un loc înalt și să scape din mîna nenorocirii" (Avacum 2, 5, 9). Biruința lui însă e scurtă și bucuria lui numai de o clipă; chiar de s-ar înălța pînă la ceruri și capul i-ar ajunge pînă la nori, va pieri pentru totdeauna (Iov 20, 5—7). Căci Dumnezeu stă împotriva celor mîndri și le dă daruri celor smeriți, coboară din înălțime pe cei mîndri și ridică pe cei smeriți.

Pr. V. A. Bassarabin

Despre recunoștință

Sfîntul Evanghelist Luca, în Evanghelia ce ne-a rămas de la dînsul, istorisește că, odată, pe cînd Iisus trecea prin Samaria, a fost întîmpinat de zece bărbați leproși, care cereau de la Dînsul vindecare. Acestora, Mîntuitorul le-a spus să meargă și să se arate preoților, ceea ce au și pornit a face îndată, dar fiind ei încă pe drum, au dobîndit curățirea de lepră (Luca 17, 11—14). Sfîntul Evanghelist ar fi putut să se oprească aici cu istorisirea, dacă ar fi avut de gînd numai să înfățișeze o minune a Mîntuitorului. El, însă, a socotit de trebuință să spună și cele ce s-au petrecut îndată după săvîrșirea minunii vindecării celor zece leproși. Astfel, sfîntul Luca adaugă a spune că, văzînd că s-a vindecat, unul dintre ei s-a întors și cu glas mare preamărea pe Dumnezeu, apoi, căzînd cu fața la pămînt înaintea Lui Iisus, îi mulțumea (Luca 17, 15—16). Că bun lucru a făcut cel ce s-a întors la Domnul Hristos, mărind pe Dumnezeu și mulțumind pentru vindecare, vedem din cele ce le spune Sfîntul Evanghelist în continuare, căci el adaugă a arăta că Mîntuitorul a primit fapta de recunoștință a celui ce preamărea pe Dumnezeu și aștepta ca și ceilalți să facă la fel (Luca 17, 17—18).

Din cele istorisite de Sfîntul Evanghelist Luca înțelegem că bun lucru este recunoștința și că bine primită este ea de Dumnezeu. Acesta însă nu este singurul loc din Sfînta Scriptură a Noului Testament în care se vorbește despre recunoștință, ci locuri asemănătoare vom mai găsi multe, de vom cerceta cu luare aminte.

Să ne amintim, de pildă, de cuvintele Sfîntului Apostol Pavel, scrise Filipenilor, cărora le recomandă pe Epafrodit, spre a-l avea întru bună cinstire. El zice: „Primiți-l în Domnul, cu toată bucuria și pe unii ca aceștia în cinste să-i aveți, fiind că pentru lucrul lui Hristos a trecut pe lîngă moarte, punîndu-și viața în primejdie, ca să mă slujească, în locul vostru" (Fil. 2, 29—30).

Cu aceeași căldură sufletească, recomandă Sfîntul Apostol credincioșilor din Roma pe diaconița Febe, iar întru aceasta tot recunoștință arată, precum vedem din cuvintele sale: „Vă dau în grijă pe Febe, sora noastră, care este slujitoare la biserica din Chencreia, ca să o primiți în Domnul, cu vrednicia cuvenită sfinților și să-i fiți de ajutor la orice ar avea nevoie de ajutorul vostru. Căci și ea a ajutat pe mulți și chiar pe mine" (Rom. 16, 1—2).

In sfîrșit, foarte mișcătoare sînt cuvintele pline de recunoștință, pe care Sfîntul Pavel i le spune Sfîntului Timotei, cu privire la minunatul Onisifor, care multă slujbă i-a făcut. El zice: „Domnul să aibă milă de casa lui Onisifor, căci de multe ori mi-a înviorat sufletul și de lanțurile mele nu s-a rușinat, ci, sosind în Roma, a cercetat despre mine cu sîrguință și m-a găsit. Dăruiască-i Domnul, ca în ziua cea mare, milă să găsească de la Domnul. Iar cîtă slujbă mi-a făcut el în Efes, tu știi mai bine ca ori cine" (II Tim. 1, 16, 18).

Cu astfel de gînduri și simțăminte însoțeau și înconjurau Sfinții Apostoli pe binefăcătorii lor și nu se puteau reține de a nu împărtăși gîndurile bune și simțămintele de recunoștință, care le umpleau sufletul.

La aceeași recunoștință îi îndemnau Sfinții Apostoli pe toți credincioșii. Cuvinte ca: „Vă mai rugăm, fraților, să aveți luare aminte pentru cei ce se ostenesc între voi, pentru cei ce vă cîrmuiesc în Domnul și bine vă sfătuiesc; și pentru munca lor să-i socotiți pe ei vrednici de prisoselnică dragoste" (I Tes. 5, 12—13) și „dacă vreo văduvă are feciori sau nepoți, aceștia să se învețe să cinstească în frica lui Dumnezeu mai întîi casa lor și să dea răsplătire părinților, pentru că aceasta este bine și primit înaintea lui Dumnezeu" (I Tim. 5, 4), arată îndemnul statornic al sfinților Apostoli spre recunoștință.

Nerecunoscătorul nu se poate număra între următorii lui Hristos, nici între împlinitorii poruncilor lui Dumnezeu, căci el nu merge pe calea bătătorită de Sfinții Apostoli și învățăturile lor nu le urmează. De va zice cineva că este credincios Mîntuitorului, iar recunoștință nu are, să cunoască unul ca acesta că este înșelat întru a sa cunoștință, de vreme ce nu se poate număra între cei credincioși unul care faptele celor credincioși nu le împlinește, căci faptă a credinței în Fiul lui Dumnezeu este recunoștința. Așa au înțeles-o și Sfinții Apostoli, care și-au împodobit sufletul cu ea, iar pe credincioși i-au îndemnat să facă la fel.

De altfel toți următorii Mîntuitorului, în frunte cu Sfinții Apostoli, au agonisit în sufletul lor recunoștință, și la recunoștință i-au îndemnat și pe alții. Unul dintre aceștia, Sfîntul Vasile cel Mare, chiar spune ce fel de simțăminte trebuie să aibă cel ajutat față de cel ce îl ajută. El zice că, de cîte ori primim vreo binecuvîntare din partea cuiva, se cuvine a căuta să avem în sufletul nostru acel simțămînt pe care l-a avut Sfîntul Apostol Petru în fața Domnului, cînd Domnul s-a apropiat de el, ca să-i spele picioarele. El a zis atunci: „Doamne, Tu să-mi speli mie picioarele?". In aceste cuvinte Sfîntul Petru a arătat smerenia, iar smerenia mult este ajutătoare recunoștinței, căci ea întărește și înmulțește recunoștința.

Să ne cercetăm pe noi înșine, de sîntem recunoscători celor ce ne fac nouă bine, iar dacă vom înțelege că nu sîntem destul de recunoscători, să ne silim a dobîndi recunoștința, întru toată smerenia, care o întărește pe aceasta, căci numai așa vom putea fi alături de cei bine plăcuți Domnului.

Să căutăm a ne împodobi sufletul cu recunoștință, pentru că ea e plăcută lui Dumnezeu, iar oamenilor mult folositoare, căci duce spre dragostea cea frățească și sufletele ne mîngîie cu mîngîierea cea după Dumnezeu.

Cînd nu vedem destulă recunoștință din partea semenilor noștri, aceasta mai mult să ne întărească în dorința de a fi noi înșine recunoscători celor ce ne fac bine, ca să promovăm noi ceea ce știm că e bine, să fim pildă bună pentru alții.

Binele să-l facem mereu, pentru a împlini porunca lui Dumnezeu, și nu pentru răsplată de la oameni sau pentru recunoștința lor, care uneori poate că lipsește, dar pentru binele ce ni se face nouă să fim totdeauna recunoscători și cu cuvîntul și cu fapta, ca întru aceasta să se mărească numele lui Dumnezeu, primitorul recunoștinței noastre.

Ierodiaconul Teofil Părăianu

† P. S. Andrei al Americii

In ziua de 14 martie a. c. a adormit în Domnul P. S. Andrei al Americii. Inmormîntarea a avut loc la Detroit (S.U.A.) în 19 martie a. c. Din partea Sf. Sinod al Bisericii noastre a fost de față, a slujit și rostit panegiricul, I. P. Sf. Mitropolit Iustin al Moldovei și Sucevei. Impreună cu I. P. Sf. Sa a fost prezent și a slujit P. C. diacon N. I. Nicolaescu, rectorul Institutului Teologic de grad universitar din București.

P. S. Andrei s-a născut în 1885, în com. Trapold (azi: Apold), r. Sighișoara. A absolvit Academia Teologică din Sibiu în anul 1911. Indată a fost hirotonit diacon, apoi preot și trimis în parohia Hendorf (r. Agnita). In timpul primului război mondial a fost chemat în clerul militar. In 1920, mitropolitul Nicolae Bălan, punînd problema lipsei de preoți la românii ortodocși din S.U.A. — care în majoritate aparțineau de Mitropolia Ardealului — s-a hotărît trimiterea a 11 preoți din Arhiepiscopia Sibiului la parohiile din America. Intre acești 11 preoți a fost și Pr. Andrei Moldovanu. P. C. Sa a desfășurat o activitate bogată în mai multe parohii de acolo, așezîndu-se în ultimii ani la Detroit. Rămînînd văduv, prin decesul soției, și apreciind vrednicile lui, credincioșii din America l-au ales în 1950 să le fie episcop. Astfel a venit în țară, ca să fie hirotonit după rînduială. Sfîntul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, făcînd cercetarea canonică cuvenită, a decis ridicarea Pr. Andrei la treapta de Arhiereu. Hirotonirea ca arhiereu s-a săvîrșit în Catedrala mitropolitană din Sibiu de Mitropolitul Nicolae Bălan, împreună slujitori fiind episcopul Andrei Mageru al Aradului și P. S. Nicolae Colan al Clujului (actualul I.P.Sf. mitropolit al Ardealului). După aceea, P. S. Andrei al Americii a vizitat așezămintele Sf. Patriarhii, centre eparhiale, mănăstiri, ș. a. din țara noastră.

Intors la Detroit (S.U.A.) a desfășurat o activitate bogată, îndrumînd episcopia ortodoxă română din America pe calea cea bună, făcînd cunoscute preoților și credincioșilor români ortodocși din America realizările Bisericii Ortodoxe Române și realizările poporului român. P. Sf. Sa a fost legat de credincioșii, ale căror interese, nevoi și năzuințe le-a cunoscut și le-a satisfăcut. P. Sf. Sa a fost legat de Biserica Ortodoxă și de poporul, din care a răsărit. P. Sf. Sa a participat la consfătuirea pan-ortodoxă de la Rhodos și a fost un convins luptător pentru pace și înfrățire între popoare.

Biserica Ortodoxă Română și-a exprimat regretul profund pentru adormirea în Domnul a episcopului Andrei al Americii și Sfîntul Sinod a trimis la funeralii o delegație, formată din I.P.Sf. Mitropolit Iustin al Moldovei și Sucevei și P.C. diacon prof. N. I. Nicolaescu, rector al Institutului Teologic Universitar-București. Mitropolia Ardealului și-a exprimat regretul prin pomenirea episcopului Andrei al Americii la ectenia de la Sf. Liturghie din 17 martie a. c. și prin panegiricul rostit atunci de P. C. Tr. Belașcu, vicar arhiepiscopesc. Ca fiu al Arhiepiscopiei Sibiului, unde a slujit ca preot și unde a fost hirotonit ca arhiereu, clerul și credincioșii, în frunte cu I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae și cu Consiliul Arhiepiscopesc, aduc gînd de pioasă pomenire episcopului Andrei al Americii.

Domnul să-l odihnească în pace!
Să-i fie memoria în veci binecuvîntată!

Prot. stavr. Traian Belașcu
vicar arhiepiscopesc

Din învățăturile 6350

Sf. Ioan Gură de Aur

— Cei ce am dobîndit un suflet curat, să-l păstrăm tot curat, sau, mai bine zis, să facem să crească mai mult splendoarea lui.

(Omilia 19 la Romani)

— Cum este cu putință a fi cineva fiu al lui Dumnezeu?. — Dezbrăcîndu-te de toate patimile și arătînd blîndețe către toți oamenii. Căci nimic nu ne apropie așa de mult de Dumnezeu și nu ne face deopotrivă cu El ca această virtute.

— Sînt împrejurări cînd un singur cuvînt poate să ridice pe un om zdrobit de dureri, mai mult decît toți banii din lume. (Omilia 20 la Romani)

— Aceste două: interesele noastre și voința lui Dumnezeu, sînt unul și același lucru. In adevăr, Dumnezeu voiește sau dorește ca cele ale noastre să fie bune, deci ceea ce El voiește acela este și interesul nostru. (Omilia 21 la Romani)

— Nimic nu poate sfîșia trupul Bisericii atît de mult ca mîndria.

— Nimic nu înfumurează și nimic nu desparte pe cineva de alții, ca ideea proștească de a se crede că el este desăvîrșit și nu are nevoie de nimeni. Dumnezeu însă a rînduit ca noi să avem nevoie unii de alții.

— Cît depinde de tine, fă așa încît nimănui să nu dai pricină de război și luptă.

(Omilia 23 la Romani)

— In dragoste se recapitulează în scurt toate faptele prevăzute de lege. Căci începutul și sfîrșitul virtuții este dragostea, și orice virtute pe ea o are ca rădăcină, pe ea ca scop, pe ea ca vîrf al tuturor bunurilor.

— Dragostea ne pune în situația de a împlini fapta bună în totalitatea ei, iar nu numai în parte. (Omilia 24 la Romani)

— Noi nu vom da seama (înaintea lui Dumnezeu) numai de propriile noastre fapte, ci și de acelea prin care am scandalizat pe alții.

6941 (Omilia 26 la Romani)

*

— Pe Dumnezeu mai cu seamă aceasta îl slăvește, ca noi să ne îngrădim unii pe alții cu dragostea. (Omilia 28 la Romani)

— Cînd Dumnezeu pune atîta osîrdie ca noi să nu păcătuim și cînd face atîtea ca să putem viețui după voia Sa, apoi este adeverit că pe cei ce păcătuiesc îi va pedepsi, iar pe cei cu fapte bune îi va încununa.

— Nu moleși mîinile celor care se ostenesc pentru fapta bună, nici nu întinde mai departe lenea celor care dormitează.

(Omilia 32 la Romani)

— El (Iisus) nu numește fericiți pe toți cei ce plîng, ci pe cei care plîng pentru păcatele lor.

— Nu faima este aceea care, purtîndu-le numele pretutindeni, i-a făcut pe Apostoli vestiți, ci strălucirea faptelor săvîrșite.

— Viața noastră (a creștinilor) să fie mai curată și mai strălucitoare ca lumina soarelui.

— Mînia și furia sînt o beție mai mare ca a vinului. (Omilia 15 la Matei)

— Iubirea între frați este darul cel mai plăcut care i se poate aduce lui Dumnezeu.

(Omilia 16 la Matei)

— Dumnezeu nu ți-a dat ochi, ca prin ei să aduci desfrînarea în sufletul tău, ci contemplînd făpturile Lui să admiri pe Creatorul lor.

— Aici, — în biserică — este o școală sfîntă și tot ce aveți de făcut este să practicați ce auziți și să vă arătați ascultarea prin faptele voastre bune. (Omilia 17 la Matei)

— Cînd ne rugăm să aducem căldura minții și strigătul inimii, nu etalarea trupului și rostirea cu voce tare (vorbărie multă).

Pilda trupului și a sufletului și împreuna lor răspundere la a doua judecată

S-au întrebat cîndva credincioșii dintr-un loc, pentru ce trupul și sufletul împreună vor răspunde la a doua judecată și cum va fi aceasta, la care ispitire ridicîndu-se părintele de acolo le-a spus pilda aceasta:

— Iubiții mei, trăia odinioară un administrator de vie. El voia să-și tocmească un paznic. Nu se putea hotărî însă, pe cine anume să aleagă de teamă ca nu cumva însăși omul său de încredere să-i pricinuiască niscaiva neplăceri.

După multă și îndelungată chibzuială, găsi, în sfîrșit, cheia, și-și zise fericit: a, da, știu ce am de făcut: pune-voi la poartă un orb și un olog și aceste zicînd, rîndui de-ndată paznici un orb și un olog, apoi mulțumit de ispravă, plecă fără grijă într-o țară depărtată.

Toamna, cînd mireazma poamei împînzi întinderea, orbul adulmecîndu-o, întrebă cuprins de nedumerire:

— De unde o fi venind adierea aceasta atît de plăcută?

— Chiar din via noastră — răspunse ologul.

— Atunci, hai să ne-nfruptăm și noi din rodurile sale.

— N-o să putem.

— De ce?

— Pentru că sîntem betegi.

— Și totuși, eu cred că se poate.

— Cum?

— Foarte lesne. Și orbul — fără altă lămurire — aplecîndu-se luă pe olog în cîrcă și-i zise poruncitor: ți-a dat Dumnezeu ochi, călăuzește-mă încotro ne-a fost vorba.

Ologul s-a-nvoit cu bucurie dar cînd veni administratorul și văzu mișelia săvîrșită în lipsa sa, se aprinse de mînie și chemînd de-ndată pe paznici îi luă la cercetare pe fiecare deosebi.

— Nu-i la știrea mea domnule — se dezvinovăți orbul — poate ologul să se fi ispitit că el vede.

— Bine. Aduceți-l pe olog aici. L-au adus și pe el dar și acesta se lepădă cu aceeași tărie, dînd, bineînțeles, vina pe prietenul său de slujbă.

Cînd îi puse, în sfîrșit, pe amîndoi față în față, vinovații se încăierară zvîrlindu-și care mai de care cuvinte urîte de ocară.

— Bine orbule — îl înfruntă ologul — tu arunci ponosul pe mine ca și cum numai eu singur aș fi vinovatul. Sînt, nu tăgăduiesc, dar, ia spune rogu-te, fără mijlocirea ta, puteam eu să mă urnesc măcar o centimă din loc?...

— Să zicem că nu — răspunse orbul — dar de nu-mi slujeau ochii tăi de călăuză, aș fi nimerit eu vreo dată strugurii?

Auzind acestea, administratorul se lumină la față, și făcîndu-le semn să tacă, zise plin de mînie:

— Ajunge ticăloșilor! Nu vă mai ciondăniți degeaba. Amîndoi sînteți deopotrivă de vinovați pentru că amîndoi cu bunăștiință și deplină înțelegere ați săvîrșit fapta — și poruncind orbului să-l ia în cîrcă pe olog întocmai cum făcuseră odinioară, îi aruncă în temniță pe amîndoi. Iată fraților, aceasta este pilda trupului și a sufletului și chipul cum împreună vor răspunde la a doua judecată.

Al. Bardieru

— Acela care numește pe Dumnezeu Tată al tuturor, să trăiască așa încît să nu se arate nevrednic de o cinste atît de înaltă și să răspundă frumuseții acestei danii prin sfințenia vieții sale.

— Dumnezeu are slava Sa, care este plină totdeauna, care totdeauna este nesfîrșită și care rămîne mereu aceeași. El cere celui ce se roagă ca să-l onoreze și cu sfințenia vieții sale.

— Nu este de ajuns să fim copiii lui Dumnezeu prin harul Lui, ci trebuie să fim și prin faptele noastre. (Omilia 19 la Matei)

Ectenia mare

Toți creștinii azi cu pace, către Domnul ne-ndreptăm
Zicînd Doamne miluiește, dă-ne har să ne rugăm.

Pentru pacea din-nălțime să ne rugăm Domnului,
Sufletelor mîntuire să ne dea din mila lui.
Pentru pacea-a toată lumea și slava creștinilor,
Și-a lui Dumnezeu biserici, spre unirea tuturor.

Pentru sfîntă casa asta, pentru cei ce intră în ea,
Cu credință și cu frică și se roagă pururea.

Pentru episcopul nostru și frații cei în Hristos,
Pentru cler și popor și pentru cei dreptcredincioși.

Pentru bună cîrmuirea țării și-a poporului,
Pentru cei puși să conducă destinele Statului.

Pentru sfînt locașul acesta, pentru cei ce te măresc
In orașe și în sate și-n credință viețuiesc.

Pentru liniștea din aer și roada pămîntului,
Pentru vremile cu pace, să ne rugă Domnului.

Pentru cei ce navighează, pentru cei ce umblă-n zbor.
Pentru cei robiți și bolnavi, pentru mîntuirea lor.

Miluiește-ne Stăpîne, ca să ne mîntuim noi:
De necazuri și mînie, de primejdii și război.

Apără-ne, mîntuiește, Doamne-al nostru Dumnezeu
Și de cel rău ne păzește, cu prea mărit harul Tău.

Pe prea sfînta Născătoare de Dumnezeu, o cinstim,
Cu toți sfinții pomenind-o, în toți vecii o mărim.

Iară noi unii pe alții, Domnului să ne-nchinăm,
Și viața noastră-ntreagă, lui Dumnezeu să o dăm.

Toată slava și-nchinarea, Ție Doamne se cuvin:
La Tatăl, Fiul și Duhul, totdeauna-n veci. Amin!

Pr. Al. Gherghel

Maica Domnului

O!... Tu Preacurată și Fecioară-Mamă
Născut-ai pe Iisus, fără de prihană,
Ai ținut în brațe pe Fiul lui Dumnezeu
Ca să ne mîntuiască de cel viclean și rău.

Preacurată Fecioară, Tu Maică îndurării
Cu inima străpunsă de sabia durerii
Cînd Ți-ai văzut Fiul bătut și schingiuit
Intins pe lemn de-ocară, pe Cruce pironit,

Și cînd, murind pe Cruce Fiul Tău Cel Sfînt
Simțind cutremurarea întregului pămînt
Și auzind că El, prin răstignire, i-a iertat
Pe toți păcătoșii, atunci, Te-ai resemnat.

Iar cînd, în mormînt, ca pe-un om îl puse
N-ai voit să pleci cînd ceilalți se duse
Căci n-ai voit să crezi, că Ți-e mort Fiul Sfînt

Deși i-au sigilat Lui piatra pe mormînt.
Dar a treia zi, cînd peste tot se-aflase
Că s-a sculat Iisus din groapă, că-nviase
Și cînd Ierusalimu-ntreg s-a tulburat
Tu de-nvierea Lui te-ai bucurat.

D. N. Nistor

Necrolog

La 6 martie 1963, s-a stins din viață la Sibiu, *Solomon Solomon*, măestru tîmplar, în etate de 82 ani. A fost mulți ani membru în Consiliul parohial, epitrop la bisericile de peste Cibin.

A executat diferite lucrări, în special strane ale multor biserici din cuprinsul Arhiepiscopiei noastre. Cu rîvnă și multă tragere de inimă a lucrat și pentru Centrul nostru eparhial, unde s-a bucurat de binemeritate aprecieri.

Il deplîng soția sa Eugenia și cei 2 fii.

Pentru vrednicile sale îl pomenim cu cinstea cuvenită și-L rugăm pe bunul Dumnezeu să-l așeze în latura drepților! *T. C.*

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu

6941
6350 [p. 1]
6466
18.663
D 145

Anul 111 Sibiu, 15 mai 1963 Nr. 19—20

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

6350

Dezarmarea

După o statistică elveţiană la terminarea primului război mondial — 1914—1918 — pierderile în oameni au fost de 35.380.000. Fiind cu 15.000.000 mai multe femei decît bărbaţi, consecinţa a fost reducerea naşterilor într-un mod deosebit.

După o altă statistică făcută de „Biroul Statistic de pe lîngă internaţionala lucrătorilor din Anvers", numărul invalizilor celor 12 state beligerante a fost de 6.000.000 şi anume: în Franţa 1.500.000, în Germania 1.400.000, în Anglia 1.170.000, în Italia 570.000, în Polonia 320.000, în Statele Unite 245.000, în Cehoslovacia 178.000, în Austria 164.000, în Iugoslavia 162.000, în Canada 88.000, în Rominia 84.000 şi în Belgia 40.000. Rominia veche a avut pagube materiale de 792.371.493 lei. (Cf. Rev. Transilvania, p. 26. din 1924).

Al doilea război mondial a făcut şi mai multe jertfe, în materiale şi oameni; morţi, invalizi, văduve, orfani şi lacrimi multe, multe.

In epoca de pace — din care însă n-a lipsit războiul rece, care a urmat ultimului război mondial, prin muncă asiduă, ţările care au suferit grozăviile războiului, s-au refăcut.

Ca exemplu de refacere poate servi scumpa noastră ţară, cu nenumăratele ei construcţii, ca: uzine, fabrici, blocuri, şcoli, spitale, drumuri, şosele, litoral ca în poveşti, oraşe noi etc., etc.; apoi construcţiile morale între care primul loc îl ocupă omul nou, format în şcoala nouă pentru o viaţă nouă, progres rapid în toate domeniile într-un timp scurt.

Pentru progresele realizate vin străinii să ne admire, să ducă şi introducă — singuri sau cu specialişti de la noi — şi în ţările lor ce au văzut la noi.

Cu cît epoca de pace va fi mai îndelungată şi ameninţările unui nou război mai puţine, cu atît realizările vor fi mai multe şi omul mai fericit. Pentru asigurarea unei păci trainice şi îndelungate se duce o luptă intensă.

Popoarele luptă pentru pace, dar aţiţătorii la război împing înainte cursa înarmărilor.

Organizaţiile internaţionale pentru asigurarea păcii, în care şi cultele sînt reprezentate prin cele mai de seamă feţe bisericeşti, de ani de zile se întrunesc, discută şi lansează mesaje, chemări, mobilizează sute de milioane de oameni în acţiuni pentru pace, împotriva aţiţătorilor la război.

U.R.S.S., în anul 1960, a propus la O.N.U. dezarmarea generală şi totală.

Tot U.R.S.S., în 1963, a acceptat facerea a 2—3 inspecţii pe an pentru controlul asupra experienţelor cu arme atomice, deschizînd astfel calea spre încheierea unui tratat de încetare a experienţelor cu arme atomice şi de dezarmare nucleară.

Tot pentru asigurarea păcii U.R.S.S. a propus la Conferinţa pentru dezarmare de la Geneva un „Pact de neagresiune între puterile semnatare a Tratatului de la Varşovia şi Blocul Atlanticului de Nord".

De altă parte guvernele puterilor occidentale prevăd în bugetele lor sume tot mai mari pentru înarmare. Vedem cum S.U.A. vor să-şi impună rachetele Polaris cu focoase atomice; Franţa îşi formează proprile ei bombe nucleare, Germania Federală se pregăteşte de un nou război revanşard, etc. In faţa uneltirilor aţiţătorilor la război, forţele păcii îşi intensifică acţiunea, angajînd mase tot mai mari în lupta pentru dezarmare generală şi totală, pentru pace.

Napoleon a cucerit Europa şi Alexandru cel Mare Asia cu mari jertfe de sînge, dar pînă la urmă au căzut şi ei victime ale acelor cuceriri

Pasteur, Edison, Pavlov şi alţii au cucerit toată lumea cu invenţiile lor, fără a se vărsa o picătură de sînge, ci doar lacrimi de bucurie provenite din sentimentele de recunoştinţă.

Popoarele de curînd eliberate şi acele care sînt în curs de eliberare din primul moment al eliberării declară că voiesc să fie neutre şi că voiesc dezvoltare şi progres, deci pace şi sînt împotriva războiului, care aduce distrugeri incalculabile.

Ele sînt împotriva imperialismului, care încearcă să-şi impună voinţa faţă de popoarele mici şi să le exploateze conform meschinelor lui interese.

In 1892 cînd reprezentanţii mai multor ţări s-au adunat la Paris pentru a sărbători pe marele savant Pasteur, acesta în cuvîntarea de mulţumire între altele le-a spus: „Ştiinţa şi pacea vor triumfa asupra ignoranţei şi a războiului". (Cf. Rev. Transilvania, p. 73 din 1924).

Şi acum se pune întrebarea: vreau popoarele, fie cele dezvoltate, fie cele recent eliberate, război? Nu! Şi atunci cine-l vrea? Il vreau capitaliştii pentru fructificarea şi înmulţirea capitalurilor plasate în fabricarea materialului de război şi-l mai vreau ambiţioşii şi nesăţioşii imperialişti pentru cuceriri, care n-au învăţat nimic din grozăviile celor două războaie mondiale şi care nu se gîndesc la şi mai grozavele distrugeri şi suferinţe ce le-ar produce un război nuclear.

Pînă la urmă însă popoarele vor impune pacea, rezolvarea tuturor problemelor internaţionale prin tratative.

Creştinii se roagă pentru „pacea a toată lumea". Ei sprijinesc lupta popoarelor pentru dezarmare generală şi totală, garanţie sigură a păcii. Ei sînt convinşi că pe pămînt va fi pace, aşa cum au vestit proorocii, că va veni vremea cînd săbiile se vor schimba în fiare de plug şi popoarele nu se vor mai război unele cu altele. Aceasta este voia lui Dumnezeu şi voia popoarelor. De aceea pacea va birui.

N. Lateş

Pentru viaţă, pentru pace

La măritul praznic al Invierii Domnului din anul acesta, I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae a trimis clerului şi credincioşilor Pastorala îndătinată, în care dă luminate învăţături şi îndemnuri.

Invierea Domnului arată — în chip deosebit — că Iisus Hristos este „Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat", stăpîn al morţii şi al vieţii, dătător de viaţă, „susţinătorul şi ocrotitorul vieţii".

Dar Iisus Hristos nu e numai izvor al vieţii, El nu e numai viaţa noastră, ci şi Lumina, Calea şi Adevărul. „E lumina, care risipeşte întunerecul păcatelor. E calea care duce la Dumnezeu. E adevărul care ni-l arată pe Dumnezeu. E viaţa care curge în alvia voii lui Dumnezeu".

Biruinţa Domnului asupra morţii şi învierea Lui ne cheamă şi pe noi să biruim moartea păcatului şi „să umblăm întru înnoirea vieţii". A umbla întru înnoirea vieţii înseamnă a ne desbrăca de „omul vechi" al păcatului şi a ne îmbrăca în „omul nou" după chipul lui Hristos; a nu mai asculta de păcat şi a petrece în virtute; a iubi pe Dumnezeu şi pe semenii noştri. „Iubirea de fraţi ne îndeamnă să săvîrşim fapte de într-ajutorare creştinească pentru ca *toţi oamenii, din toate părţile lumii,* fără deschilinire să ajungă să se bucure *de pace,* de dreptate şi libertate", să fie înlăturată primejdia războiului şi să se realizeze dezarmarea generală şi totală.

Viaţa aceasta, paşnică, dreaptă şi slobodă „s-o păzim de toată întinăciunea păcatelor ... şi împelşugat s-o împodobim cu osîrdie şi hărnicie în plinirea a tot lucrul lui Dumnezeu bine-plăcut şi oamenilor,

Avem o ţară frumoasă şi înţelepţeşte ocîrmuită. Cu vredniciile noastre — pe care i le închinăm fără precupeţire — o vom face tot mai înavuţită. Gîndul cel bun cu care aţi împreunat pămînturile voastre în ogor obştesc, să înflorească în rîvna de-a săvîrşi cu osîrdnică pricepere şi tra-

(Continuare în pag. 2)

Pentru viață, pentru pace

(Continuare din pag. 1)

gere de inimă toate lucrările care chezășuiesc culegerea roadelor bogate. Cel ce dă ploaie la bună vreme va binecuvînta silințele voastre bucuroase și le va răsplăti cu îndestulare de pîine".

Mai presus de toate, „bucurați-vă pururea întru Domnul și iarăși zic bucurați-vă". Bucurați-vă cu bucuria mare care a făcut din mironosițele zdrobite de întristarea răstignirii, vestitoare ale Învierii. Bucurați-vă cu bucuria ucenicilor care s-au întîlnit și au petrecut cu Domnul înviat pînă s-a suit la cer, să șadă de-a dreapta Tatălui. „Nu este bucurie mai mare decît bucuria inimii... Veselia inimii este viața omului și bucuria omului este îndelungarea zilelor lui" celor bune.

„Praznicul Învierii Domnului și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos să vă hărăzească această bucurie, cu îndestulare și pentru toată viața", încheie I. P. Sf. nostru Mitropolit frumoasa „Pastorală la Învierea Domnului". Fie ca, urmînd acestor îndrumări sfinte, toți credincioșii să rîvnească și să se străduiască mereu pentru a deveni mai buni, mai harnici, mai activi luptători pentru pace, pentru viață.

N. M.

Tratament împotriva cancerului

Lupta împotriva cancerului a dus la o serie de concluzii și la aflarea unor metode noi de tratament cu efecte pozitive. Așa spre ex.:

1. *Cîmpul magnetic distruge celulele tumorale.* De curînd s-a început studiul acțiunii unui cîmp magnetic puternic asupra unor culturi de celule tumorale obținute de la șoareci. Lamele cu celule au fost plasate între polii unui magnet cu o anumită putere (4.000 de g.).

In scurt timp celulele au prezentat un proces interesant: au degenerat cu desăvîrșire, spre deosebire de lamele de control, preparate din aceleași celule dar netratate, care au continuat să crească timp de 18 ore. Explicația acestui fenomen nu este încă clarificată.

2. *Cancere experimentale* — au fost obținute de prof. N. Petrov de la laboratorul din Suhumi — cu ajutorul unor substanțe cancerigene și al anumitor materii radioactive injectate în osul maimuțelor, tumori maligne (de cancer) ale osului care au avut o dezvoltare asemănătoare cu cele ale omului.

3. *Tumori oxigenate.* In Australia se încearcă această metodă de tratament: pacientul se menține într-o atmosferă de oxigen sub presiune, înainte de bombardarea tumorilor cu un curent de raze X cu mare viteză — avînd un ascelerator liniar. Noua metodă se bazează pe faptul că tumorile canceroase sînt lipsite de oxigen și deci rezistente la radiații. (Odată cu creșterea tumorii vasele de sînge sînt comprimate și oxigenul ajunge cu greu la ele).

Celulele oxigenate sînt sensibile la radiații.

4. *Vaccin contra cancerului* este preparat de oncologii din Stockholm — din celulele canceroase moarte care nu-s decît celule ale corpului omenesc devenite anormale. Aceste celule introduse într-un organism sănătos vor determina producerea de anticorpi. Efectele vaccinului sînt în cercetare.

5. *Ser de cal cu efect anticanceros.*

In Canada se experimentează acest nou preparat anticanceros. Injectînd cailor țesuturi canceroase, aceștia nu se îmbolnăvesc, ci în sîngele lor apar substanțe care luptă contra celulelor canceroase. Extrăgînd din sîngele lor anumite substanțe, s-a reușit prepararea unui medicament care s-ar părea să aibă efecte favorabile în u[n]e forme de cancer.

6. *Itriul radioactiv și glanda pituitară.* La centrul medical din Los Angelos, s-au obținut rezultate interesante în tratarea cancerului mamar (la sîni) cu itriu radioactiv. Introducînd cantități f. mici prin nas, pînă aproape de glanda pituitară, radiațiile emise au distrus în parte această glandă și au oprit astfel producerea hormonilor care favorizează dezvoltarea cancerului.

Diferite informații

— Peste 1.200 peșteri din țara noastră au fost explorate de întemeietorul primului institut de speologie din lume, Emil Racoviță. Cercetările sale asupra animalelor cavernicole au fost publicate în 7 volume, care sînt cunoscute departe peste hotare. Ultimele noutăți în acest domeniu constau în explorarea a 28 de peșteri necunoscute din Banat, precum și în continuarea lucrărilor la marea peșteră labirint de la Limanu (Dobrogea).

— Confecționarea covoarelor a început în secolul V în. erei noastre în regiunile muntoase ale Persiei, unde trăiau turme mari de oi, care dădeau lîna necesară. Ovidiu în „Metamorfoze" arată că în epoca romană, țesăturile de covoare a atins un înalt grad de perfecționare, ele împodobind teatrele, palatele și templele.

— In vestita cetate de la Alba Iulia se află o mare bibliotecă care cuprinde peste 50.000 de cărți tipărite, circa 1.000 de manuscrise și 560 de tipărituri din primii ani ai introducerii tiparului. Aici se păstrează manuscrisele: Codex aurex, Psaltirea cu calendar pe 150 de ani, tipărituri ca Palia de la Orăștie, Mărgăritare, etc.

— Crocodilul poate trăi fără hrană 700 de zile, broasca țestoasă — 500, broasca obișnuită — 400, carasul poate „posti" 150 de zile. Aceste date se referă la acele animale care se află în stare de hibernare și consumă în acest timp foarte puțină energie.

— Cea mai prețioasă fosilă, în exemplar unic în lume, se află la muzeul de istorie naturală „Grigore Antipa" din București și aparține unui „Dinotherium gigantissimum", sfrămoș al elefantului.

Culese de A. Zarea

Siluete Sfinte

Din cerc umbrit de brazi se desprinde
Spre puhoiul razelor de soare,
Silueta bisericuții sfinte
Cu crucea pe turlă sclipitoare.

Stă peste cei adormiți în adînc,
Prin liniștite locuri virane
Strajă osemintelor ce nu plîng,
Veghe cetăților subterane.

Candele s-aprind în licăriri ce par
Palide lumini misterioase,
Liturghiile revarsă ploi de har,
Ca o rouă peste flori sfioase.

Bisericuța veche și cerescu-i semn
Le-mbrățișăm cu suflete fierbinți,
Dealul Golgotei prin ele vedem
Simbolul iubirii celei mai mari și sfinți.

Bisericuța în lumini scăldată
E scara suitoare către cer
Și de Domnul binecuvîntată,
Să ne amintească glorii ce nu pier.

O-nfășoară văduvele-n flori,
In crengi de busuioc și rozmarin,
Cu suflete pătrunse de fiori,
Șiraguri de metanii îi închin.

Că inundă-n juru-i luminiș,
Fiecare clipă ne arată,
In mersuri pe al muntelui suiș,
Țara ni-i grădină parfumată.

Prot. I. Gh. Ivanciuc

Îngrijirea trupului

Din Evanghelia samarineanului milostiv pe lîngă învățătura de a ne iubi aproapele, fără deosebire de neam, de culoare, de credință sau alte deosebiri, mai iese la iveală și o altă învățătură: aceea de a ne îngriji trupurile spre a lor sfințenie. „Și a uns ranele lui cu untdelemn și vin și punîndu-l pe dobitocul lui l-a dus la un han și a purtat grijă de el" (Lc. 10, 34).

Greșit au înțeles acei creștini învățătura creștină care s-au dedat la schingiuirea trupului în fel și chip cu gînd de mîntuire. Dacă ar fi fost să fie după cum ei credeau, atunci ce rost au avut atîtea tămăduiri ale trupurilor, făcute de Domnul Hristos? Știm din Sf. Evanghelii că, ori de cîte ori Iisus Hristos ierta păcatele vreunui năpăstuit bolnav, urma îndată și vindecarea de boala trupului; îl îngrijea și la trup (Mc. 7, 31—37; Mt. 9, 1—8; Lc. 6, 6—11; Mt. 17, 11—19; Mt. 8, 14—15, ș. a.).

Care sînt, însă, motivele care-l îndeamnă pe creștin să-și îngrijească trupul?

„Sau nu știți că trupul vostru este templul Duhului Sfînt care locuiește întru voi și pe care-l aveți de la Dumnezeu și cum că voi nu sînteți ai voștri?" (I Cor. 6, 19).

Unul din motivele care determină pe credincîosul creștin să-și îngrijească trupul este acela că fiecare creștin este o piatră din Biserica lui Hristos, și ca stare, avem obligația de a ne păstra în bună stare aceste pietre: să nu le lăsăm a fi uzate înainte de vreme. Trupurile noastre, apoi, nu sînt ale noastre, ci ale lui Hristos, Domnul și Stăpînul nostru și tocmai de aceea nu avem dreptul să dispunem de ele altfel decum dorește Hristos să fie: spre zidirea sfințeniei!

Pentru a ne păstra trupurile spre sfințenie e necesar să avem grijă ca sufletul să fie stăpîn pe simțurile sale: „Luminătorul trupului este ochiul; de va fi ochiul tău curat, tot trupul tău va fi curat; iar de va fi ochiul tău rău, tot trupul tău va fi întunecat..." (Mt. 6, 22, 23) și tot așa cu celelalte simțuri. Toate să le folosim spre zidire.

„Drept aceea să nu stăpînească păcatul (pofta cea rea, păcătoasă, păcătoșenia) în trupul vostru cel muritor, ca să vă supuneți la poftele lui. Nu dați păcatului mădularele voastre (făcîndu-le) unelte ale nedreptății, ci înfățișați-vă pe voi lui Dumnezeu, ca vii (viață cu totul nouă, născută din nou), sculați din morți, și mădularele voastre ca unelte de dreptate pentru (în slujba lui) Dumnezeu" (Rom. 6, 12, 13).

Sf. Iacob ne îndeamnă să dăm cele trebuincioase trupului. „Și cineva dintre voi le-ar zice: Mergeți cu pace! Incălziți-vă și vă săturați dar fără să le dați cele trebuincioase trupului, care ar fi folosul!?" (Iacob 2, 16). De asemenea Sf. Apostol Pavel asigură că nimeni nu și-a urît trupul, ci-l hrănește și îl îngrijește (Ef. 5, 29).

„Inger de pace, credincios îndreptător, păzitor sufletelor și trupurilor noastre, la Domnul să cerem" — ne rugăm în ectenie.

Dar și oamenii luminați de minte au cuvinte de îndemn pentru îngrijirea trupului.

„Este rezonabil ca trupul să nu-și urmărească poftele în dauna spiritului, dar nici spiritul pe ale sale în dauna trupului", ne învață francezul Montaigne.

Ingrijirea trupului este dictată și de obligația îndeplinirii practice a poruncii dragostei față de aproapele nostru. Cu cît sîntem mai sănătoși la trup și la suflet cu atît vom putea realiza mai mult bine spre folosul tuturor.

Și noi credincioșii prin îngrijirea trupurilor noastre, și prin sprijinirea tuturor acțiunilor de îmbunătățire a vieții și de apărare a păcii, să aducem contribuția noastră la zidirea vieții celei noi în patria noastră și la biruința păcii în lume.

Pr. Avram Petric

„Mai fericit este a da“ (F. Ap. 20, 35)

Incă din vechime, înțelepți de seamă au constatat că omul a fost zidit ca o ființă socială, ca o ființă care nu poate trăi izolată, ruptă de ceilalți, ci ca una care are nevoie, ba mai mult, este obligată să trăiască în strînsă colaborare cu semenii săi. Destinul nostru comun, precum și trebuințele noastre trupești și sufletești ne obligă să avem nevoie unii de alții, să apelăm unii la alții.

Prin trebuințele pe care le avem — ne spune Sf. Ioan Gură de Aur — și prin toată ființa noastră, „Dumnezeu ne-a rînduit să fim în legătură unul cu altul”. De aceea, nevoia de a apela la ajutorul semenilor noștri să nu o considerăm ca ceva rușinos și, deci, să nu ne rugăm zicînd: „Nu ne lăsa pe noi (Doamne) să ajungem a apela la alții”, ci, dimpotrivă, să ne rugăm, zicînd: „Nu ne lăsa pe noi (Doamne), găsindu-ne în nevoi, a refuza pe cei ce pot a ne folosi nouă”.

Totuși, firescul, normalul, temeiul mulțumirii și fericirii noastre nu este numai de a lua, de a primi de la alții, ci și de a da, de a ne dărui în folosul semenilor noștri sau al societății în mijlocul căreia trăim. Spus altfel, fiecare din noi trebuie să ne străduim ca produsul muncii noastre, al tuturor străduințelor noastre, să nu se reverse numai asupra noastră, ci, în primul rînd, asupra semenilor noștri. Să ne străduim, adică, să facem noi mai întîi altora, ceea ce alții am vrea să ne facă nouă. Acest lucru l-a avut în vedere Mîntuitorul nostru Iisus Hristos, cînd a rostit minunata învățătură, pe carē n-o găsim cuprinsă în Sfintele Evanghelii, dar pe care a consemnat-o Sf. Apostol Pavel, luînd-o din Tradiția Apostolică, și anume: „Mai fericit este a da decit a lua” (F. Ap. 20, 35).

Învățătura aceasta o întărește Mîntuitorul în primul rînd în Predica de pe Munte, unde arată că fericirea aparține acelora care, într-un fel sau altul, contribuie la mulțumirea, ajutorarea sau mai binele altora. „Fericiți cei săraci cu duhul', zice Domnul, cei smeriți și blajini, care, prin această conduită, înseninează și îmbunătățesc și pe alții; „Fericiți cei ce plîng”, nu numai pentru păcatele lor, ci și pentru ale altora, ajutîndu-i totodată să se îndrepte și să devină folositori societății; „Fericiți cei ce flămînzesc și însetoșează de dreptate”, cei ce dau semenilor ceea ce li se cuvine, cei care iau sub ocrotirea lor pe cei mai slabi, și nu într-un mod simplu, ci dintr-o sinceră și fierbinte dragoste de oameni. „El nu zice simplu: Fericiți cei care păzesc dreptatea — tîlcuiește Sf. Ioan Gură de Aur această fericire — ci fericiți cei care flămînzesc și însetoșează de dreptate, pentru ca noi să n-o practicăm cu răceală, ci cu toată dragostea”; „Fericiți cei milostivi”, cei care se apleacă asupra nevoilor semenilor lor și le împlinesc pe ele; „Fericiți făcătorii de pace”, cei care lucrează efectiv la împăcarea oamenilor, la eliminarea războaielor din viața lumii, poruncă de o deosebită actualitate în zilele noastre. „Prin aceste cuvinte — tîlcuiește același Sfînt Părinte — Iisus Hristos nu numai că ne oprește de la vrajbă, ci cere ceva mai mult: El vrea să lucrăm la împăcarea celor învrăjbiți”.

Că a da din al nostru sau a ne dărui spre binele semenilor noștri este un lucru fericitor, aducător de mulțumire, vedem și din Parabola cu talanții. Talanții sînt, desigur, darurile cu care fiecare om este înzestrat în chip natural, iar din parabolă vedem că s-au fericit numai cei care au înmulțit talanții, numai cei care și-au fructificat din plin darurile, sau însușirile lor native. „Bine, slugă bună și credincioasă, peste puține ai fost credincioasă peste multe te voi pune, intră întru bucuria Domnului tău” — spune Mîntuitorul celor care au trudit și n-au stat pe tînjală, ca sluga care și-a îngropat talantul (Matei 25, 21. 23).

Fiecare din noi are cel puțin un talant, o însușire fericitoare pentru alții și pentru sine; bunul nostru Părinte ceresc pe nimeni nu l-a lăsat neînzestrat. Este adevărat că nu toți sîntem înzestrați la fel. De aceea, cei care au mai mulți talanți trebuie să se dăruiască, să muncească mai mult pentru ca să ridice și pe cei care au mai puțini talanți. „Lenea este cauza multor rele — spune un Sfînt Părinte — pe cînd activitatea este izvorul multor bunătăți. Orice bine izvorăște din activitatea noastră și nu din lene și trîndăvie”, căci „nimic nu ne păgubește mai mult în viață, ca amînarea de a face binele”, așadar îngroparea talantului.

Această învățătură a Mîntuitorului o putem afla apoi din însuși contextul, sau din întreg textul în care Sf. Apostol Pavel a plasat aceste cuvinte ale Domnului. Sf. Apostol Pavel se întorcea din a treia călătorie misionară. In portul Milet din Asia Mică zăbovește cîtva timp și cheamă la sine pe episcopii și preoții comunităților creștine din părțile acelea, cărora le mai dă unele învățături și îndemnuri, spunîndu-le printre altele: „Luați aminte de voi și de toată turma întru care Duhul Sfînt v-a pus pe voi episcopi, aducîndu-vă aminte că trei ani ziua și noaptea n-am încetat să vă învăț cu lacrimi pe fiecare din voi. Argintul, sau aurul, sau haina nimănuia n-am poftit. Voi singuri știți că pentru trebuințele mele și ale celor care sînt împreună cu mine au muncit mîinile acestea. Intru toate v-am dat vouă pildă, că ostenindu-vă așa se cade să ajutați pe cei slabi, și să vă aduceți aminte de cuvîntul Domnului Iisus, căci el a zis: Mai fericit este a da decît a lua” *(F. Ap. 20, 28. 31, 33—35).*

Nu vom zăbovi asupra Sfinților Părinți, care au pagini întregi referitoare la această învățătură, că adică, viața noastră creștinească nu prețuiește nimic, este seacă și searbădă, nedemnă de Dumnezeu și de numele pe care îl purtăm, dacă ea se reduce la o credință rece, nelucrătoare, fără a ne strădui să ne înmulțim talantul sau talanții pe care îi avem. „Băgați de seamă bine, spune un Sfînt Părinte, că Hristos nicăiri nu ne-a poruncit ca să stăm în inactivitate. Pentru aceasta ți-a dat Dumnezeu mîini — *continuă el* — nu ca să iei, ci ca să dai”. *De aceea, „sufletele celor drepți — ale celor care lucrează bine, faptele bune — sînt totdeauna pline de viață și în floarea vîrstei pentru totdeauna”.*

Sf. Ioan Gură de Aur ne învață și el în această privință cu cunoscuta-i înțelepciune: „Pretutindeni a da și a împărtăși și pe alții din ale noastre este începutul multor bunuri. Nu vezi că mîinile slujesc, gura mestecă și înmoaie mîncărurile, iar stomacul le primește? Nu cumva oare zice stomacul: „Pentru că eu le-am primit (bucatele) trebuie să le stăpînesc pe toate?”. Ochiul de asemenea primește în sine lumina, dar pentru aceasta nu este îndreptățit s-o țină numai pentru sine și luminează întregul trup, căci nici nu este după natură de-a o stăpîni singur pentru sine. Nasul simte mirosul, dar nu-l stăpînește numai pentru sine, ci îl trimite creierului și prin el întregul trup se simte bine dispus. Picioarele încă călătoresc singure, dar nu se poartă numai pe ele, ci transportă în același timp întregul trup. La fel și tu — conchide Sf. Ioan Gură de Aur — ori ce ți s-a încredințat nu stăpîni tu singur, pentru că vei vătăma totul și chiar pe tine însuți mai înainte de alții” — și pe bună dreptate, căci viața ne va fi îngustă și rece, plină de iarnă adîncă, lipsită de viață, dacă vom duce o viață egoistă, fără dragoste de oameni, numai și numai pentru noi. Căci spune tot Sf. Ioan Gură de Aur, că „Dumnezeu vrea să fim folositori nu numai nouă, ci tuturor fraților noștri”.

*

Cu adevărat deci: „Mai fericit este a da”, căci cu cît iubim mai mult pe semenii noștri, cu cît ne dăruim mai mult pentru binele celor în mijlocul cărora trăim, pentru binele societății, pentru binele omenirii, cu atît simțim că trăim mai din plin și în chip pozitiv viața, cu atît simțim că sîntem mai oameni, mai mulțumiți, mai fericiți.

Trăim zile în care putem să verificăm la tot pasul adevărul acestor spuse. In societatea noastră este o adevărată întrecere; fiecare cetățean conștient se străduiește să contribuie cît mai mult, cu toată puterea și priceperea sa, cu toate darurile sau talanții săi, pentru înflorirea Patriei noastre și ridicarea întregului popor.

Să ne fructificăm deci talanții, să facem cît mai mult bine, să spargem egoismul și viața îngustă, care lui Dumnezeu nu-i place și nici oamenilor și nici nouă de nici un real folos. bineștiind că „mai fericit este a da decît a lua”.

Diacon Gh. Papuc

Intre egoism și iubire

Egoismul — este prima infirmitate a firii noastre, din care izvorăsc toate patimile, toate păcatele.

Dacă pentru rănile trupului nostru sînt multe leacuri, pentru rănile sufletului care sînt patimile, nu este alt leac decît, virtutea!

Virtutea este leacul sănătății noastre sufletești.

Domnul nostru Iisus Hristos, în „Pilda Talanților”, dă porunca: „Negustătoriți, pînă ce voi veni” (Lc. 19, 13).

Iisus a făcut de multe ori rezumatul Sf. Scripturi în porunca: „Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău, din toată inima ta, și pe aproapele tău, ca pe tine însuți”.

Iubirea aproapelui, arătată în faptă de ajutorare, este calea cea mai scurtă care duce la împlinirea acestei porunci. Pentru aceea, ea este arătată de Mîntuitorul în „Evanghelia Judecății”, ca singura faptă, care ne valorifică în veșnicie.

Prinsă în definiție, iubirea aceasta este roada dragostei de Dumnezeu sau dragostea de Dumnezeu, care lucrează prin ajutorarea aproapelui, ea este tămăduirea rănii egoismului.

In dragostea de aproapele se oglindește dragostea de Dumnezeu: ...„Intrucît ați făcut unuia dintre acești frați ai Mei, prea mici, Mie Mi-ați făcut”.

Cum dobîndim practic această virtute?

Fiecare virtute are meșteșugul ei, care trebuie bine învățat, ca nu cumva să ne trezim ostenind în zadar. Ea cere multă pricepere, precum zice Sf. Apostol Pavel: „Așa să alergați ca să luați cununa” (I Cor. 9, 24) sau: ...„Alerg și nu orbește, Așa mă lupt cu pumnul, fără să bat în văzduh” (I Cor. 9, 26).

Orice meșteșugar, înainte de a se apuca de lucrul său, caută mai întîi, să înlăture piedicile care-i stau vădit în cale, iar în al doilea rînd, trebuie să nu se lase înfrînt de piedicile care i s-ar ridica pe neașteptate — în cursul lucrului său.

Piedica vădită din calea iubirii ajutătoare este împietrirea inimii, iar pe calea dobîndirii ei, ea este pîndită de doi vrăjmași: slava deșartă și lipsa de recunoștință.

Pentru împietrirea inimii lui, bogatul din Sf. Evanghelie, căruia Domnul nostru Iisus Hristos, îi spune „nebun”, se gîndește că n-are jitnițe pentru tot avutul său. dar nu se gîndește să împartă prisosul la cei lipsiți.

Pentru împietrirea inimii lui, bogatul din Sf. Evanghelie nu are milă de săracul Lazăr, dovedindu-se mai milostivi decît el cîinii care vin să-i lingă rănile.

(Continuare în pag. 4)

Sfîntul Ciril al Ierusalimului

Sf. Ciril este episcopul Ierusalimului la mijlocul veacului al IV-lea și păstorește pînă la 386, cu trei întreruperi, fiind exilat de trei ori, ultima dată mai mult — șapte ani, din pricină că apăra credința cea dreaptă, *ortodoxia*, împotriva ereziei ariene.

A luat parte la sinodul al II-lea ecumenic, de la Constantinopol, la 380, cînd s-a formulat a doua parte a simbolului de credință și ne-a lăsat scrisă explicarea credinței noastre, așa cum a tîlcuit-o el, la Ierusalim, credincioșilor din acea vreme, în 24 de cuvîntări, care poartă numele de cateheze.

Pentru claritatea și frumusețea învățăturilor rămase de la Sf. Ciril, redau, mai jos, în traducere cîteva:

DESPRE INVIERE

Rădăcina oricărei fapte bune este nădejdea *învierii*. Căci așteptarea răsplății întărește sufletul pentru fapte bune. Orice lucrător își duce la capăt munca, dacă știe mai dinainte plata.

Cine crede că trupul rămîne pînă la înviere, își cruță haina și nu o murdărește cu desfrîul.

— Credința în învierea morților este cea mai mare învățătură și cea mai mare poruncă a sfintei și sobornicești Biserici; mare zic dar și foarte necesară.

— Trupul acesta va învia, nu va rămînea neputincios așa cum este, ci el însuși va învia. Și îmbrăcîndu-se întru nestricăciune, se va schimba așa cum fierul băgat în foc, devine foc, — sau mai de grabă se va face așa cum va ști Domnul cel ce conduce toate.

— Inviază deci acest trup, dar nu rămîne tot așa, ci rămîne veșnic. Și nici nu are nevoie de hrană asemănătoare pentru viață, nici de scară pentru urcat, căci este trup duhovnicesc, ceva minunat, nici n-avem cuvinte să-i spunem măreția. *„Atunci, zice* (Sf. Matei), *drepții vor străluci ca soarele și ca luna și ca strălucirea cerului". Dumnezeu* cel ce a făcut viermele (licuricii) să strălucească lumină, cu atît mai mult va lumina pe omul cel drept.

— Deci vom învia, — toți vom avea trupuri veșnice, dar nu toți la fel. Dacă este cineva drept, va primi trup ceresc, ca să poată petrece cu îngerii deopotrivă. Și păcătos de este cineva, va primi trup ceresc, ca să fie în stare să îndure pedeapsa pentru păcate, ca arzînd în foc, niciodată să nu se consume.

— Și Dumnezeu pe drept ne dă aceasta pentru amîndouă stările, căci n-am făcut nimic fără de trup.

— Blestemăm cu gura, ne rugăm cu gura; facem desfrînare cu trupul, cu trupul păstrăm curăția, cu mîna răpim, milostenie facem cu mîna și altele la fel.

— Deci pentru că trupul a slujit la toate, se va bucura și el împreună de cele ce vor să fie.

DESPRE BOTEZ

Dacă cineva nu primește botezul, mîntuire nu are, afară de martiri, care și fără (botez) primesc împărăția.

— Cobori dar în apă încărcat de păcate și chemarea harului care pecetluiește sufletul nu mai îngăduie să fii înghițit de înfricoșătorul balaur.

— Cobori mort în păcat, te ridici plin de viață întru dreptate. Dacă tu însuți ai evlavie adevărată se pogoară peste tine Sf. Duh și vocea Părintelui răsună de sus asupră-ți: nu *„acesta este Fiul Meu"* (Mt. 3, 12), *ci acesta a devenit fiul meu.* Căci numai de Acela zice *„este"* pentru că *„la început era Cuvîntul și Cuvîntul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvîntul"* (In. I, 1).

Pentru Acela *„este"*, pentru că totdeauna este Fiul lui Dumnezeu. Pentru tine însă acum ai devenit, pentru că nu după fire ai înfierea, ci prin adopțiune o primești.

CE ȘTIM DESPRE DUMNEZEU

Spunem despre Dumnezeu nu atît cît se cuvine căci numai El singur are știința aceasta, ci atît cît firea omenească înțelege și cîte slăbiciunea noastră poate să cuprindă. Nu spunem, ce este Dumnezeu, ci mărturisim cu smerenie că știința exactă despre El ne lipsește. Căci în cele despre Dumnezeu marea știință constă în mărturisirea ignoranței.

— Dar va zice cineva: nu s-a scris că *„îngerii pruncilor văd pururea fața Tatălui meu care este în ceruri"* Mt. 18, 20? Da, văd îngerii nu cum este Dumnezeu, ci cît pot ei să înțeleagă. Căci însuși Iisus este Cel care zice: *„Că nu L-a văzut nimeni pe Tatăl, fără numai cel ce este din Tatăl, Acesta l-a văzut pe Tatăl"* In. VI, 46.

Văd îngerii pe cît pot și arhanghelii pe cît le stă în putere; tronurile și stăpîniile (tot îngeri) mai mult decît primii, mai puțin decît se cuvine. Poate însă să vadă cum se cuvine, împreună cu Fiul, Sf. Duh...

Este o singură mîntuire, o singură putere, o singură credință. Unul este Dumnezeu, Tatăl, Unul este Domnul, Fiul său Cel Unul născut; Unul este Duhul Sfînt, Mîngîietorul. Nouă ne este deajuns să știm atît. Despre fire și ipostază să nu ne preocupăm. Dacă s-ar fi scris, am spune. Ce nu s-a scris, să nu îndrăznim. Este deajuns să știm pentru mîntuire că este Tatăl și Fiul și Sf. Duh.

LUCRAREA SF. DUH

Apa ne inundă din afară (la botez). Duhul însă inundă lăuntric sufletul în mod desăvîrșit. Și de ce te miri? Iată un exemplu material, mic și fără importanță: dacă focul pătrunde grosimea fierului, îl face foc pe deantregul și recele devine fierbinte și ceea ce era negru strălucește. Dacă focul, materie fiind, așa acționează în masa fierului fără nici o piedică, de ce să te miri dacă Duhul Sfînt lucrează în adîncurile sufletului...

Dacă vreodată stînd ți s-a dus gîndul la feciorie sau castitate, în clipa aceea a acționat asupră-ți Sf. Duh. (Orice gînd bun sau faptă bună vine de la Duhul Sfînt).

*

Acestea sînt numai cîteva spicuiri din cuvîntările ținute în cetatea sfîntă a Ierusalimului, de Sf. Ciril, episcopul.

El a explicat multe alte învățături ale Bisericii noastre îndrumînd pe credincioși să viețuiască după dreapta învățătură de credință și să fie oameni ai dragostei și păcii. Se cuvine ca, cinstind pe Sf. Ciril al Ierusalimului, și noi să viețuim după dreapta credință, să fim lucrători ai binelui și păcii în lume.

Pr. I. Sanda

Intre egoism și iubire

(Urmare din pag. 3)

De unde vine împietrirea inimii, la mulți din creștinii de astăzi și de totdeauna?

Inima împinsă în hățișul plăcerilor pentru trup se preface în piatră, chiar în sfîncă.

De aceea cuvîntul lui Dumnezeu pe care îl aud citindu-se la Sf. Liturghie rămîne nelucrător, că nici măcar, nu se poate apropia de piatra care se mai numește încă inimă.

Sfinții îndeamnă să cugetăm la „Legea Domnului", adică la învățătura Sfintei Scripturi.

Dar, nu uita să asociezi acestui îndemn și rugăciunea, pentru că Iisus Hristos a spus limpede: „Fără de mine, nu puteți face nimic" adică în privința mîntuirii.

Așa se creiază predispoziția spre virtute, așa începe să prindă puteri firea slăbănogită de egoismul nostru.

De-acum, începe propriu zis, învățarea meșteșugului iubirii și iată cum: mai întîi, să te silești să nu faci nici un rău vecinului tău, să nu-l grăiești de rău, să nu-l osîndești, să nu-l necinstești.

După ce te deprinzi la aceasta, să începi a-i face bine. Intîi, să-l mîngîi cu cuvîntul, apoi să-l ajuți cu fapta.

Nu poate zice nimeni că n-are cu ce ajuta pe fratele său. Sau cînd se va mînia împotriva ta, fie-ți milă de dînsul și așa miluiești sufletul lui.

Așadar, nimeni nu poate să spună că nu are cu ce să-și arate iubirea.

Dar, ca iubirea să aibă putere mîntuitoare, ea trebuie neapărat să devină deprindere, adică virtute, fiindcă cu fapte singuratice, adică făcute din an în an, sau numai cu o faptă bună, nu este izbăvire de egoism, nu este mîntuire.

Rostul faptei bune este să te slobozească de egoism, să te facă mai bun. Dar, numai cu o singură faptă bună, niciodată nu te vei face mai bun. Și-atunci, faptele bune trebuie să fie fără număr, ca să ducă la deprinderea în bine, la virtute.

De aceea, se recomandă stăruința în săvîrșirea faptelor bune. Un mare pedagog zice: „Obișnuiește-te ca în fiecare zi să faci o faptă bună, cît de mică. Prețul ei, îl va ridica continuitatea. Oare, o picătură de apă, care cade clipă de clipă pe o stîncă, fie ea chiar de granit, odată și odată, nu va produce urme adînci și nu va sfărîma stînca?". Iată aceasta e puterea virtuții iubirii: ea nimicește egoismul, împietrirea inimii, ne înfrățește cu semenii și ne face să lucrăm necontenit numai pentru binele lor, pentru binele tuturor.

P. Bazavan

Lupt pentru viață

Eu lupt și-acționez pentru viață,
Pentru surîs de prunc neprihănit
Ce-n ochii mamii-i dalbă dimineață
Și soare ce străluce la zenit.

Lupt pentru tinerețea ce mă-mbie
Să-mi uit de ani și să pornesc la drum
Lîngă acei ce-a păcii temelie
O pun prin muncă înfrățită-acum.

Lupt pentru pîinea care-n cîmp se coace
In curgere de spice aurii
Și pentru vinul care-n boloboace
Dă veselia toamnei brumării.

Lupt pentru toată frumusețea zilei
Și pentru tot ce-n om e-aprins și viu,
Samariteanul cu balsamul milei
In mușcătura anilor să fiu.

Și dacă munca-i șipotul vieții
Acționez și lupt neîncetat
Conturul vremii noi, a frumuseții
Să nu fie de-a urii nopți pătat.

Preot Ștefan Tascianu

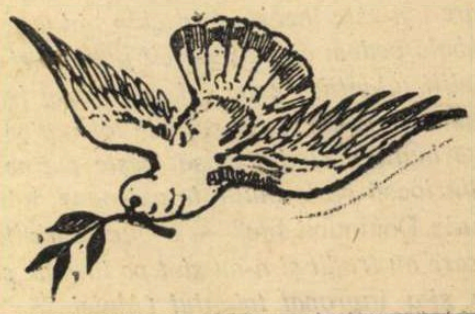

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu

Anul 111 Sibiu, 1 august 1963 Nr. 29—30

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMINĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Sf. Munte Athos la o mie de ani

In iunie 1963 a avut loc sărbătorirea a o mie de ani de la întemeierea monahismului atonit. De fapt în muntele Athos au existat călugări şi înainte de 963, cînd Sf. Atanasie Atonitul a zidit şi organizat Marea Lavră. Totuşi 963 poate fi luat ca anul, care a pus temeliile rînduielilor monahale atonite. De atunci s-a introdus şi s-a întărit viaţa obştească şi au apărut alte şi alte mănăstiri, Sf. Munte devenind o „republică a călugărilor". Astăzi el cuprinde 20 de mănăstiri, cele mai multe greceşti, una rusă, una sîrbă, una bulgară, şi multe schituri, dintre care cîteva romîne (Prodromul, Sf. Ipatie, Lacu), apoi case, colibi şi pustnicii risipite în diferite locuri.

La sărbătorirea mileniului Sf. Munte Athos au luat parte toate Bisericile Ortodoxe şi mulţi invitaţi catolici şi protestanţi din Apus. Au fost prezenţi cinci patriarhi: Sanctitatea Sa Patriarhul ecumenic Athenagora din Constantinopol, Prea Fericiţii Patriarhi: Benedict al Ierusalimului, Gherman al Serbiei, Justinian al Romîniei şi Chiril al Bulgariei. Delegaţii, conduse de Arhiepiscopi şi Mitropoliţi, au trimis Patriarhiile din Alexandria, Antiohia, Rusia, Bisericile Ortodoxe din Sinai, Grecia, Cipru, Finlanda, Polonia, Cehoslovacia şi Biserica din Abisinia. Intre invitaţii din Apus amintim pe: preşedintele Consiliului Ecumenic al Bisericilor, Clark Fry, secretarul C.E.B., Visser't Hooft, profesori de teologie din Germania Federală (catolicii: Biedermann, benedictinul Jung Klausen; protestanţii: Benz, Heiler, Meinhold, ş. a.), Dummond din Franţa, Irineu din Belgia, episcopul anglican de Gibraltar, pastori din S.U.A., etc.

In felul acesta la sărbătorirea Sf. Munte a fost o întrunire pan-ortodoxă şi pan-creştină, cuprinzînd în aceeaşi bucurie duhovnicească pe ortodocşi, catolici şi protestanţi. Sf. Munte este cinstit nu numai în Bisericile ortodoxe, ci şi între ceilalţi creştini.

Delegaţia Bisericii noastre a fost formată din: Prea Fericitul Patriarh Justinian, I. P. Sf. Mitropolit Firmilian al Olteniei, P. S. Episcop Partenie al Romanului, P. C. prof. I. G. Coman de la Institutul Teologic din Bucureşti, I. P. C. arhim. prof. N. Mladin de la Institutul Teologic din Sibiu, P. C. Pr. Olimp Căciulă, inspector general bisericesc la Administraţia Sf. Sinod, C. protodiacon M. Marinescu. Delegaţia a plecat din Bucureşti cu avionul, joi 20 iunie, sosind la Atena în trei ore, după o escală la Sofia. Vineri, 21 iunie, toate delegaţiile s-au îmbarcat pe vapor de la Pireu, călătorind pînă la portul Dafne din Sf. Munte. Sîmbătă dimineaţa, 22 iunie, se coboară în port şi cu maşinile se ajunge pe un drum în serpentine în capitala Sf. Munte, Careia. Aici se slujeşte Doxologia în biserica mănăstirii Protaton.

Stareţul salută pe oaspeţi, în numele cărora răspunde Prea Fericitul Patriarh Benedict al Ierusalimului. Se trece apoi în sala reşedinţei, unde Prea Fericitul Patriarh Benedict al Ierusalimului salută — în numele tuturor — pe Sanctitatea Sa Patriarhul ecumenic Athenagora, care mulţumeşte, arătînd bucuria acestei sărbătoriri, care ajută la întărirea unităţii ortodoxe şi la promovarea păcii în lume. Cei de faţă sînt prezentaţi Sanctităţii Sale.

După masă s-a slujit Vecernia mare.

Duminică, 23 iunie, s-a săvîrşit Sf. Liturghie de un sobor, care cuprindea cinci patriarhi, în frunte cu Sanctitatea Sa Athenagora, unsprezece mitropoliţi şi 6 diaconi, între care şi protodiaconul Marinescu. S-au rostit ecteniile în limbile greacă, slavă, arabă şi romînă. După Sf. Liturghie Sanctitatea Sa vorbeşte despre monahism. La sfîrşitul Sf. Liturghii se citeşte Gramata S. S. patriarhului ecumenic despre mileniul Sf. Munte. Urmează procesiunea în jurul bisericii cu icoana Maicii Domnului „Axion estin".

După masă delegaţiile ortodoxe prezintă — la Şcoala atonită (seminar) — daruri pentru Sanctitatea Sa Athenagora, care mulţumeşte tuturor. In biserica schitului rus Sf. Andrei, I. P. Sf. arhiepiscop Nicodim de Iaroslav şi Rostov, cu un sobor de preoţi şi diaconi săvîrşeşte Vecernia. Răspunsurile sînt date de seminariştii de la Şcoala atonită. Se slujeşte şi prohodul pentru cei adormiţi.

Luni, 24 iunie, praznicul Sf. Ioan Botezătorul, delegaţiile ajung cu vaporul la Marea Lavră a Sf. Atanasie Atonitul, de la întemeierea căreia se împlinesc o mie de ani. Se slujeşte Liturghia solemnă de soborul celor cinci patriarhi, mitropoliţilor şi diaconilor. Stareţul mănăstirii citeşte actul aniversar, imprimat pe o placă de aur, dat de S. S. Patriarhul ecumenic Athenagora în legătură cu mileniul Lavrei Sf. Atanasie. Sanctitatea Sa vorbeşte despre monahism şi despre Sf. Munte Athos. Se săvîrşeşte prohodul, cu rugăciune la mormîntul Sf. Atanasie.

După masă se slujeşte Vecernia, se vizitează Muzeul şi Trezoreria. Sanctitatea Sa patriarhul ecumenic Athenagora primeşte oaspeţii şi împarte daruri. Seara are loc o Consfătuire a In-

(Continuare în pag. 2)

In Cosmos

Zilele de 14 şi 16 iunie 1963, au fost înscrise în filele istoriei zborurilor cosmice prin noi victorii ale oamenilor sovietici.

La aceste date au fost lansate din Uniunea Sovietică două nave cosmice.

In 14 iunie 1963, orele 15 (ora Moscovei), a fost plasată pe orbită de satelit al Pămîntului nava cosmică „Vostok-5", pilotată de pilotul cosmonaut lt.-col. Valeri Feodorovici Bikovski, cetăţean al Uniunii Sovietice, iar la data de 16 iunie 1963, la numai două zile de la lansarea navei cosmice „Vostok-5", la orele 12,30 (ora Moscovei), a fost plasată pe orbită o nouă navă cosmică „Vostok-6", pilotată pentru prima oară în lume de o femeie — Valentina Vladimirovna Tereşcova — cetăţeană a Uniunii Sovietice.

Nava cosmică „Vostok-5" a efectuat un zbor de 5 zile însumînd peste 119 ore de zbor, peste 81 de revoluţii şi a parcurs o distanţă de peste 3.300.000 km. Indepărtarea minimă de suprafaţa Pămîntului a fost de 181 km iar cea maximă de 235 km.

Nava cosmică „Vostok-6", s-a aflat în zbor aproape trei zile însumînd 71 de ore de zbor cu peste 48 de revoluţii şi a parcurs o distanţă de aproximativ 2.000.000 km. Indepărtarea minimă de suprafaţa Pămîntului a fost de 183 km iar cea maximă de 233 km.

Navele cosmice pilotate de cosmonauţii sovietici au aterizat în ziua de 19 iunie 1963, în regiunea dinainte stabilită în Uniunea Sovietică.

După aterizare cei doi cosmonauţi au avut convorbiri telefonice cu N. S. Hruşciov, căruia i-au raportat îndeplinirea misiunii cu succes.

La Moscova - capitala Uniunii Sovietice, - celor doi cosmonauţi li s-a făcut o primire triumfală.

Locotenent-colonelul Valeri F. Bikovski s-a născut la 2 august 1934 în micul orăşel Pavlov-Posad din regiunea Moscova, în familia unui muncitor din transporturi. El a absolvit şcoala medie de 10 ani la Moscova în 1952. La 3 noiembrie 1952 Valeri Bikovski a terminat cursurile aeroclubului din Moscova, iar după două săptămîni a intrat voluntar în armata sovietică. El a absolvit Şcoala Militară de Aviaţie în anul 1955, devenind peste 4 ani pilot de vînătoare în apărarea antiaeriană. Valeri Bikovski este decorat cu ordinul „Steaua Roşie", distincţie militară acordată în timp de pace unui număr mic de persoane. Pasionat sportiv, el s-a evidenţiat în mod deosebit ca paraşutist. In prezent Valeri Bikovski este student la Academia tehnică militară de aviaţie „Jukovski", unde învaţă şi fraţii săi cosmici Gagarin, Titov, Nikolaev şi Popovici. Valeri este căsătorit cu Valentina Bikovskaia din Moscova, în vîrstă de 25 de ani. In urmă cu trei luni s-a născut fiul lor, Valeri-junior. Tatăl

(Continuare în pag. 4)

Sf. Munte Athos...

(Continuare din pag. 1)

tiistătătorilor Bisericilor Ortodoxe, care aprobă propunerea Prea Fericitului Patriarh Justinian — în numele Sf. Sinod al B.O.R. — ca să se înființeze un Comitet permanent, care să se ocupe cu pregătirea prosinodului. Se speră ca prosinodul să aibă loc anul viitor. Prea Fericitul Patriarh Justinian arată cum lucrează profesorii de teologie romîni, sub îndrumarea Sf. Sinod. Și teologii altor Biserici ortodoxe trebuie să-și concentreze munca asupra subiectelor de la Rhodos, spre a se fixa punctele de vedere și a se ușura lucrarea Comisiei permanente. Se spun cuvinte de prețuire față de Biserica Ortodoxă Romînă și de Prea Fericitul Patriarh Justinian.

Incheindu-se programul general al serbărilor, delegațiile se despart, fiecare avînd programul său. Marți, 25 iunie, Prea Fericitul Patriarh Justinian împarte daruri monahilor romîni din Sf. Munte. Se săvîrșește Sf. Liturghie. La Vecernie se citește Paraclisul și icoana Maicii Domnului „Cucuzelisa" este dusă în procesiune de la biserica mare în biserica în care se păstrează.

Seara e o consfătuire cu Sanctitatea Sa Patriarhul ecumenic Athenagora. Sanctitatea Sa transmite îmbrățișări frățești Prea Fericitului Patriarh Justinian, Sfîntului Sinod al B.O.R., poporului romîn.

Consfătuirea s-a desfășurat într-o atmosferă de caldă simpatie și deplină înțelegere.

Miercuri dimineața, 26 iunie, delegația noastră se desparte de Sanctitatea Sa, care spune cuvinte de prețuire pentru realizările Bisericii noastre, ale Prea Fericitului Patriarh Justinian, în deosebi despre reîntregirea bisericească.

După aceea, delegația vizitează mănăstirile Iviru, Pantocrator și Vatoped. Mănăstiri mari, cu neprețuite comori și tradiții vechi, cu urme ale daniilor romînești, cu călugări greci, călugării romîni fiind așezați în schituri și case pe moșiile acestora. Peste tot delegația, în frunte cu Prea Fericitul Patriarh Justinian e primită cu Doxologie și întîmpinată cu dragoste și calde cuvinte de salut. Peste tot răspunde Prea Fericitul Patriarh Justinian și împărtășește daruri.

Starețul mănăstirii Iviru spune — între altele — că de la început această mănăstire s-a legat strîns de Țările Romîne, ale căror danii stau mărturie pînă azi despre aceste legături, care trebuiesc continuate. Starețul de la Pantocrator afirmă că vizita Prea Fericitului Patriarh Justinian arată legăturile strînse ce au existat și există între Biserica Ortodoxă Romînă și Sf. Munte. Asigură că monahii greci și romîni trăiesc in armonie. Sîntem țări și Biserici prietene Starețul de la Vatoped își manifestă bucuria și recunoștința pentru această vizită și înalță gînd de rugă ca Maica Domnului să ocrotească Biserica Ortodoxă Romînă și Biserica din toată lumea și să îndrepte pașii ei spre progres social.

Prea Fericitul Patriarh aduce la aceste mănăstiri salutul Sf. Sinod, clerului, călugărilor și credincioșilor romîni, relevă tradițiile ce ne unesc și îndeamnă la rugăciune pentru mîntuirea sufletelor, pentru pace și bunăînțelegere în lume.

La mănăstirea Vatoped — care le întrece pe toate prin splendoarea ei — delegația noastră se întîlnește cu delegația Bisericii etiopiene (Abisinia).

Joi dimineața, 27 iunie, de la Vatoped mergem la schitul romînesc Sf. Ipatie, unde viețuiesc patru călugări, stareț fiind ieromonahul Diomid Valasie. Sînt de față și călugări romîni de la chilii.

După Doxologie, ieromonahul Dometie Trichene exprimă bucuria deosebită a călugărilor pentru că au în mijlocul lor pe Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian. Arată că schitul e opera muncii călugărilor și are 90 ani de existență. Monahismul — zice P. C. Sa — trebuie să fie în legături de supunere către Intiistătătorii Bisericii și să aibă ocrotirea lor. Roagă pe P. F. Patriarh Justinian să aibă sub ocrotire pe toți monahii romîni din Sf. Munte. Prea Fericitul Patriarh Justinian mulțumește pentru dragostea cu care ne-au primit, îndeamnă să păstreze legătura cu Biserica noastră, cu Patriarhia ecumenică, cu marea familie a Bisericii Ortodoxe, să fie cetățeni loiali ai statului grec și în bune raporturi cu conducerea mănăstirii Vatoped. Ii asigură de ajutorul Bisericii noastre și arată îndatorirea de a ne ruga ca să fie înlăturate războaiele și să se instaureze pacea pe pămînt și obligația călugărilor de a fi exemplu prin viața lor curată.

Intorși la Vatoped, slujim un Parastas.

Vizităm bogata Bibliotecă a mănăstirii. La despărțire, starețul invită pe Prea Fericitul Patriarh Justinian să mai vină spre a întinde punți de dragoste între Biserici.

La mănăstirea sîrbă Hilandar delegația noastră se întîlnește cu Sanctitatea Sa Patriarhul Athenagora, cu Prea Fericitul Patriarh Gherman al Serbiei, cu membrii delegației sîrbe și cu călugării de acolo, în duh de dragoste frățească.

Seara ne întoarcem cu barca cu motor la Marea Lavră. A doua zi, 27 iunie, plecăm pe catîri cale de o oră în urcuș pînă la schitul romînesc Prodromul, care împlinea o sută de ani de existență.

Aici Prea Fericitul Patriarh Justinian, înconjurat de soborul slujitorilor romîni și greci, săvîrșește Sf. Liturghie și prohodul de pomenire a ctitorilor și celor adormiți de la acest schit. Starețul Gherontie mărturisește bucuria că schitul, în cei 100 de ani, primește prima vizită a unui Patriarh romîn.

Prea Fericirea Sa face apel la unitate, viață de rugăciune în biserică și de muncă.

De la Prodromul ne întoarcem la Marea Lavră și de acolo plecăm cu barca cu motor la mănăstirea Dionisiu, unde sosim noaptea.

A doua zi, sîmbătă 29 iunie, soborul ne primește cu Doxologie și starețul spune că Sfîntul Munte și în deosebi mănăstirea Dionisiu — construită de Petru Voevod și soția lui Ruxandra, datorează mult Țărilor Romîne. De aceea dragostea noastră față de Romînia este mare. Dorește să primească vizitatori din Romînia. Prea Fericitul Patriarh Justinian amintește legăturile vechi ale Țărilor Romîne cu mănăstirea Dionisiu și îndeamnă la rugăciune. Ni se arată apoi Sfinte moaște, chipul lui Neagoe și Teodosie, chipul ctitorilor Petru și Ruxandra, mormîntul mitropolitului Nifon al Ungro-Vlahiei.

La mănăstirea Grigoriu aceeași primire caldă. Prea Fericitul Patriarh spune că înaintașii n-au cultivat numai legăturile bisericești cu poporul nostru, ci și dragostea frățească între poparele romîn și grec, au cimentat o prietenie de nezdruncinat între popoarele noastre. Intîlnirea noastră va lăsa urme de neuitat și va întări comuniunea dragostei.

La mănăstirea Sf. Pantelimon (Rusicon), ridicată de Domnul Scarlat Calimachi, sîntem primiți cu dragoste. Cu poporul romîn — zice starețul — nu sîntem numai vecini, ci și frați.

La plecare sosește I. P. Sf. Arhiepiscop Nicodim, care ne însoțește cu bucurie.

La mănăstirea Dochiariu — ctitorită de voievodul Alexandru (1568), după cum ne spune starețul —, unde e mormîntul mitropolitului Teofan al Moldovei, Prea Fericitul Patriarh vorbește despre ctitori și despre pilda lor, despre datoria de a ne ruga pentru mîntuire, pentru pace și bună înțelegere în lume. Starețul ne arată un paraclis, unde e icoana Maicii Domnului „cea grabnic ascultătoare", la care în fiecare zi se face rugăciune pentru pacea lumii.

Incărcați cu aceste sfinte bucurii și amintiri, adunate în mănăstirile Sf. Munte, plecăm de la Uranopolis cu mașina la Tesalonic. Aici vizităm, duminică și luni (30 iunie și 1 iulie), Facultatea de Teologie și biserici vechi (Sf. Dumitru din sec. IV—V; Sf. Gheorghe-Rotonda din sec. IV; Cuv. Paraschiva din sec. V; Sf. Sofia din sec. VIII; m-rea Vlatadon din sec. XIV, în a cărei biserică e camera mică, în care a locuit Sf. Ap. Pavel și o piatră pe care stătea cînd predica, după cum spune tradiția; catedrala mitropolitană cu moaștele Sf. Grigorie Palama, etc.). Sîntem primiți la Mitropolie și la Guvernămîntul Greciei de Nord.

In cuvîntul ministrului și al Prea Fericitului Patriarh Justinian se amintesc legăturile istorice dintre popoarele grec și romîn și frățietatea dintre aceste popoare, care doresc să-și întă rească relațiile în toate domeniile.

Sosiți cu avionul la Atena, marți 2 iulie, sîntem primiți la mănăstirea Penteli cu deosebită bucurie. Participăm la cina, în cadrul căreia Sanctitatea Sa Patriarhul ecumenic Athenagora oferă participanților la serbări, deci și membrilor delegației romîne, crucea mileniului Sf. Munte Athos. A doua zi, 3 iulie, Prea Fericitul Patriarh Justinian face o vizită — cu delegația — la Ministrul Cultelor, căruia îi prezintă situația de la schitul Prodromul. Apoi are loc primirea delegației la Mitropolie.

I. P. Sf. Arhiepiscop al Atenei, Hrisostom, arată în cuvinte elogioase ce a văzut în Biserica Romînă în 1955 cînd ne-a vizitat și transmite îmbrățișări frățești poporului, clerului și credincioșilor romîni. Prea Fericitul Patriarh Justinian — spunînd că în trecere de la Sf. Munte spre țară ne-am oprit la Atena — relevă vredniciile I. P. Sf. Arhiepiscop Hrisostom al Atenei, mulțumește pentru prilejul oferit de a ne ruga împreună în măreața catedrală mitropolitană pentru pacea și bunăînțelegerea între popoare, pentru prietenia și unitatea Bisericilor și popoarelor noastre. Făgăduiește că — potrivit hotărîrii Sf. Sinod al B.O.R., ca răspuns la invitația făcută de I. P. Sf. Hrisostom — va face o vizită Bisericii grecești, cînd va vizita Patriarhiile din Orient (la Paștile anului 1964). Prea Fericitul Patriarh Justinian oferă apoi mai multe daruri.

Vizităm muzeul Benachi, Muzeul bizantin și Acropole.

Vineri, 5 iulie, ne întoarcem cu avionul la București. In catedrala Patriarhiei se slujește Doxologia de P. S. Antim, episcop-vicar patriarhal.

I. P. Sf. Mitropolit Iustin al Moldovei, în numele Sf. Sinod și al celor de față, spune că e pentru prima dată cînd o delegație a B.O.R. vizitează pămîntul Sf. Munte Athos. Prea Fericitul Patriarh Justinian a avut prilejul să se întrețină cu aproape toate căpeteniile Bisericilor Ortodoxe, în frunte cu S. S. Patriarhul ecumenic, să cunoască în chip nemijlocit ritmul vieții monahale la Sf. Munte și viața monahilor romîni de acolo. Făcînd considerații asupra istoriei monahismului atonit, I. P. Sf. Sa arată că retragerea în mănăstiri a fost un protest spiritual împotriva decăderii din imperiul bizantin, că Sf. Munte a fost sprijinit de împărații bizantini, apoi de voievozii romîni și după aceea de țarii Rusiei. Spiritualitatea Atosului nu e strict bizantină, ci e zămislită din lumea greacă, romînă și slavă și înmănunchiază tradiția greacă, romînă și slavă. De aceea privirile noastre se îndreaptă neîncetat spre Muntele Athos ca spre o parte a trecutului nostru. Roagă pe Prea Fericirea Sa să împărtășească impresii din călătoria la Sf. Munte.

Prea Fericitul Patriarh Justinian mulţumeşte lui Dumnezeu pentru toate, şi îndreaptă gînd de mulţumire spre S. S. Patriarhul ecumenic Athenagora şi spre Comitetul de organizare a serbărilor mileniului, prezidat de I. P. Sf. Arhiepiscop Hrisostom al Atenei. Dintre impresii aminteşte de: sinceritatea cu care părinţii din mănăstiri arătau chipurile voievozilor ctitori, actele şi pomelnicele, ce pomenesc de ei, şi daniile ce le-au făcut; festivităţile bine organizate ale acestei serbări panortodoxe şi ecumenice; mănăstirile bine întreţinute; preţuirea de care se bucură Biserica noastră din partea S. S. Patriarhului ecumenic şi a altor Biserici

Prorocul Ilie Tesviteanul

După moartea lui Solomon s-a iscat ceartă în sînul israiliților, mai ales pentru domnie, și astfel împărăția lui s-a rupt în două: zece seminții alcătuiau acum regatul lui Israil, iar două seminții regatul lui Iuda.

Dar din cînd în cînd Dumnezeu a ridicat proroci din sînul poporului israilit.

Unul din proroci este Ilie Tesviteanul, care a trăit în vremea regelui Ahab, în Israil.

Ahab era un rege rău și crud, mai rău decît toți regii lui Israil. Căsătorit cu Izabela, fiica regelui Sidonului, el i-a împins pe fiii lui Israil să se închine lui Baal și să-i aducă jertfe.

Atunci Dumnezeu l-a chemat pe Ilie și l-a trimis să-l mustre pe Ahab. Și i-a zis prorocul:

„Viu este Domnul Dumnezeul lui Israil, înaintea căruia slujesc eu, în acești ani nu va fi nici rouă, nici ploaie, decît numai prin cuvîntul gurii mele" (III Regi 17, 1).

Ahab, în loc să se îndrepte, căuta să-l omoare pe Ilie. De aceea a fost cuvîntul Domnului către Ilie, zicînd:

„Du-te de aici, îndreaptă-te spre răsărit, și te ascunde în pîrîul Cherit, care este în fața Iordanului. Apă vei bea din acel pîrîu, iar merinde am poruncit corbilor să-ți aducă acolo" (III Regi 17, 3. 4).

Și a făcut Ilie după cuvîntul Domnului. Iar în pîrîu fiind, „corbii îi aduceau pîine și carne dimineața, pîine și carne seara; iar apă bea din pîrîu".

După o vreme însă pîrîul a secat, căci nu fusese ploaie pe pămînt. Atunci din nou a fost cuvîntul Domnului către Ilie, zicînd:

„Scoală-te și te du la Sarepta Sidonului și șezi acolo, căci iată am poruncit acolo unei femei văduve să te hrănească".

Și s-a sculat el și s-a dus la Sarepta. Și cînd a ajuns la porțile cetății, iată o femeie văduvă aduna vreascuri. Și a chemat-o Ilie și i-a zis:

„Adu-mi puțină apă ca să beau. Adu-mi și o bucată de pîine să mănînc".

Ea însă a zis:

„N-am nici o fărămitură de pîine, ci numai o mînă de făină într-un chiup și puțin untdelemn într-un ulcior. Și iată, am adunat cîteva vreascuri și mă duc să o gătesc pentru mine și pentru fiul meu, să mîncăm și să murim".

Atunci i-a zis Ilie:

„Nu te teme, ci du-te și fă cum ai zis: dar fă mai întîi de acolo o turtă pentru mine și mi-o adu, iar pentru tine și pentru fiul tău vei face mai pe urmă. Căci așa zice Domnul Dumnezeu: Făina din chiup nu va scădea și untdelemnul din ulcior nu se va împuțina pînă în ziua cînd va da Domnul ploaie pe pămînt" (III Regi 17, 6—14).

Văduva din Sarepta a ascultat îndemnul prorocului și l-a plinit; apoi lucrurile s-au întîmplat întocmai după cuvîntul lui.

Dar în vremea șederii porocului Ilie în casa văduvei din Sarepta Sidonului, fiul acesteia a căzut la boală grea și a murit. Ilie s-a milostivit însă către ea, s-a rugat cu tărie lui Dumnezeu și sufletul copilului s-a întors în el, și a înviat (III Regi 17, 17—22).

Atunci a zis femeia către Ilie:

„Acum cunosc și eu că tu ești omul lui Dumnezeu și cu adevărat cuvîntul lui Dumnezeu este în gura ta" (III Regi 17, 24).

Iar cînd se împlineau trei ani de secetă, fost-a iarăși cuvîntul Domnului către Ilie, zicînd:

„Du-te și te arată lui Ahab, și eu voi da ploaie pe pămînt" (III Regi 18, 1).

Ascultînd cuvîntul Domnului, Ilie s-a dus și l-a întîlnit pe Ahab, care l-a întîmpinat cu vrăjmășie și i-a zis:

„Tu ești oare cel ce tulburi pe Israil?".

„Nu eu tulbur pe Israil — i-a răspuns Ilie — ci tu și casa tatălui tău. Trimite dar acum și adună la mine în muntele Carmel tot Israilul, împreună cu cei patru sute cincizeci de proroci ai lui Baal ... și cu alți patru sute de proroci..., care se hrănesc din masa Izabelei" (III Regi 18, 17—19).

Și s-a făcut așa. Iar cînd se găseau toți pe muntele Carmel, Ilie le-a grăit astfel:

„Proroc al Domnului am rămas eu singur, iar proroci al lui Baal sînt patru sute cincizeci... Dați-ne doi junci; ei să-și aleagă unul, să-l taie bucăți și să-l pună pe lemne, dar foc să nu ațîțe; iar eu voi găti pe celălalt vițel, și-l voi pune pe lemne și foc nu voi aținea .Apoi să chemați numele dumnezeului vostru, iar eu voi chema numele Domnului Dumnezeului meu. Și Dumnezeul, care va răspunde cu foc, acela este Dumnezeu".

„Bine ai grăit!", au răspuns toți (III Regi 18, 21—24).

Deci au luat prorocii cei mincinoși „juncul care li s-a dat și l-au gătit și au chemat numele lui Baal de dimineață pînă la amiază, zicînd: „Baale, auzi-ne!". Dar n-a fost nici un glas, nici răspuns. Și săreau împrejurul jertfelnicului, care-l făcuseră.

Trecuse acum de amiază și ei tot s-au zbuciumat mereu pînă la timpul jertfei" (III Regi 18, 26—29). Dar zadarnic. Atunci a zis Ilie Tesviteanul către prorocii lui Baal:

„Dați-vă acum la o parte, ca să-mi săvîrșesc și eu jertfa mea!" (III Regi 18, 29).

Apoi a luat Ilie douăsprezece pietrii, după numărul semințiilor lui Israil, a zidit din ele jertfelnic în numele Domnului, a făcut împrejurul jertfelnicului șanț încăpător ca de două măsuri de sămînță, a așezat lemnele pe jertfelnic, a tăiat juncul în bucăți și l-a pus pe lemne. Apoi a zis:

„Umpleți patru cofe cu apă și le turnați peste jertfa arderii de tot și peste lemne" (III Regi 18, 31—34).

Și au făcut așa de trei ori. „Și umbla apa împrejurul jertfelnicului și șanțul se umpluse de apă. Iar la vremea jertfei de seară, s-a apropiat Ilie prorocul și a strigat către cer:

„Doamne Dumnezeule! ... Auzi-mă Doamne, auzi-mă".

La rugăciunea lui Ilie, „s-a pogorît foc de la Domnul și a mistuit arderea de tot, și lemnele, și pietrele, și țărîna, și a mistuit și toată apa, care era în șanț. Iar cei de față cînd au văzut aceasta, au zis:

„Domnul este Dumnezeu, Domnul este Dumnezeu!" (III Regi 18, 35—39). Apoi „ cerul s-a întunecat de nori și s-a pornit vijelie și ploaie mare" (III Regi 18, 45).

*

Prorocul Ilie Tesviteanul este așezat în rîndurile sfinților și ziua lui se prăznuiește în fiecare an la 20 iulie. *D. Călugăr*

---

ortodoxe; rezultatele consfătuirii între căpeteniile Bisericilor ortodoxe în legătură cu prosinodul; semnele de cinstire, ce s-au acordat delegației, etc. Pretutindeni delegația — în frunte cu Prea Fericirea Sa, a fost întîmpinată cu bucurie, cu dragoste, cu o căldură sufletească deosebită. Avem cele mai frumoase impresii despre viața religioasă a Bisericii grecești. Totodată ne-am dat seama care e poziția Bisericii noastre între celelalte Biserici. Fără a ne mîndri, trebuie să spunem că ne bucurăm de o deosebită cinstire și realizările noastre sînt cunoscute.

Cei de față cîntă: Pre stăpînul...

...Sărbătorirea unui mileniu de la întemeierea monahismului organizat la Sf. Munte Athos a fost plină de lumină și bucurie. Ea a fost o manifestare măreață a unității Bisericii Ortodoxe și o manifestare a înfrățirii ecumenice dintre creștinii variatelor Biserici. Delegația noastră a fost întîmpinată cu simpatie și prețuire și a slujit cauza Ortodoxiei, a reprezentat cu demnitate Biserica noastră și a promovat prietenia dintre Bisericile ortodoxe și dintre popoarele grec și romîn, pe linia păcii și buneiînțelegeri. Inimile tuturor se unesc în aceeași rugăciune — ce se înalță din mănăstirile și chiliile Sf. Munte Athos și din toate bisericile lumii — pentru pacea a toată lumea și pentru bună liniștea și înfrățirea dintre sfintele Biserici în Iisus Hristos, Domnul păcii și al vieții. *Participant*

Ca toți să fie una

Inaintea sfintelor Sale patimi, cînd era cu ucenicii Săi la Cina cea de Taină, Domnul Hristos a înălțat Tatălui ceresc o rugăciune.

Fiul lui Dumnezeu, ca un știutor a toate, avea înaintea ochilor Săi tot viitorul Bisericii. Prevedea cum la cuvîntul apostolilor, oamenii din toate semințiile și rasele pămîntului vor crede în numele Lui și se vor boteza.

In acea clipă zguduitoare și de neuitat, înainte de patimile Sale, Iisus a dorit ca toți cei ce vor crede în El, să formeze o unitate sfîntă, desăvîrșită.

„Iisus, ridicîndu-și ochii spre cer, a zis: „Părinte!... Mă rog nu numai pentru aceștia, ci și pentru cei ce vor crede în Mine prin cuvîntul lor, mă rog ca toți să fie una, după cum Tu, Părinte, ești întru Mine și Eu întru Tine" (Ioan 17, 20—21).

Ne punem întrebarea: Oare s-a împlinit această dorință a Mîntuitorului? Acea rugăciune a fost ascultată de Tatăl ceresc? Da, s-a împlinit, Părintele a auzit cuvintele Fiului și a ajutat să fie înfăptuite.

1. Membrii Bisericii lui Hristos au realizat *unitatea credinței.*

Primind învățătura mîntuitoare din gura apostolilor și a misionarilor, creștinii, veacuri de-a rîndul au păstrat *„unirea Duhului, prin legătura păcii"* (Efes. 4, 3), avînd o singură Biserică, stîlp și temelie adevărului, un singur Domn, o singură credință, un singur botez.

2. Altfel de unitate pe care au înfăptuit-o credincioșii Domnului Iisus a fost aceea a *dragostei.*

Deschidem o pagină din istoria primilor creștini și iată ce citim: *„Mulțimea celor ce crezuseră era o inimă și un suflet. Nici unul nu zicea că averile sînt ale lui, ci aveau toate de obște... Un mare har era peste toți. Nu era nici unul dintre ei care să ducă lipsă, toți cei ce aveau ogoare sau case, le vindeau, aduceau prețul lucrurilor vîndute și-l puneau la picioarele apostolilor; apoi se împărțea fiecăruia după cum avea nevoie"* (F. Ap. 4, 32—35).

Este zugrăvirea minunii care a lucrat-o iubirea de oameni, predicată de Fiul lui Dumnezeu. Era rodirea cuvintelor de la aceeaș Cină de pe urmă: „Fiilor!... *Să vă iubiți unul pe altul după cum v-am iubit și Eu pe voi! In aceasta vor cunoaște toți că sînteți ucenicii mei, de veți avea dragoste între voi"* (In. 13, 34).

Intr-o lume care nu cunoștea decît nedreptatea și asuprirea, cînd cel sărac era disprețuit, cînd cei bogați exploatau pînă la sînge munca robilor, cînd femeia n-avea drepturi, cînd copilul infirm era aruncat la rîpă, creștinii au oferit privelișteа uimitoare a inimilor care se devotează, care sufăr cu cei ce plîng, care se bucură cu cei cinstiți. Creștinii adevărați s-au recunoscut totdeauna frați. In persoana fiecărui sărac, a fiecărui obidit, a infirmului și a văduvei, ei au văzut chipul Celui Răstignit pe care l-au hrănit, l-au îmbrăcat, l-au adăpat. Zic „creștini adevărați", fiindcă în curgerea vremurilor s-au văzut și situații regretabile cînd „ucenicii" lui Hristos s-au înșelat, s-au asuprit, au trăit în nepăsare față de suferințele celor din jurul lor. Dar acestea cînd? *Cînd n-au ascultat de glasul Evangheliei,* cînd n-au fost sinceri cu starea lor de fii ai lui Dumnezeu. Pe cînd a veni în ajuto-

(Continuare în pag. 4)

In Cosmos

(Continuare din pag. 1)

cosmonautului, Feodor Bikovski, este pensionar, iar mama sa, Klavdia Bikovskaia, este casnică.

Valentina Tereşcova, prima femeie cosmonaut din lume, este cu trei ani mai tînără decît Valeri Bikovski, căruia i s-a alăturat la 16 iunie în Cosmos. Valentina Tereşcova s-a născut la 6 martie 1937 în satul Maslennikovo (regiunea Iaroslavl din R.S.F.S.R.), în familia tractoristului rus Vladimir Tereşkov şi a muncitoarei textiliste Elena Tereşkova. La vîrsta de 17 ani Valentina a început să lucreze la uzina de anvelope din Iaroslavl, vechi oraş rus din regiunea cursului superior al Volgăi, cu o istorie de peste 900 de ani. In 1955 Valentina a trecut la Combinatul textil „Krasnîi Perekop", unde lucra mama ei, Elena Tereşkova. Timp de şapte ani Tereşkova a îmbinat munca cu învăţătura — mai întîi la şcoala serală, apoi la şcoala tehnică medie de textile. In 1960, după absolvirea şcolii medii tehnice, Valentina a dobîndit specialitatea de tehnician tehnolog la filatura de bumbac. Ea a fost atrasă de paraşutism, ceea ce i-a ajutat să devină cosmonaut. A început să practice paraşutismul în 1959 la aeroclubul din Iaroslavl. La scurtă vreme după aceasta ea a devenit conducătoarea cercului de paraşutism la Combinatul „Krasnîi Perekop", avînd astăzi la activul ei 126 de sărituri. La sfîrşitul anului trecut, în timp ce Valentina Tereşkova urma şcoala de cosmonautică, i s-a conferit gradul militar de sublocotenent. Deocamdată Valentina nu are încă o familie proprie. Mama ei, fratele Vladimir (şofer), sora Liudmila, muncitoare la Combinatul „Krasnîi Perekop" şi Alexandr Peteţki, cumnat, trăiesc cu toţii la Iaroslavl. Vladimir Tereşkov, tatăl Valentinei, şi-a pierdut viaţa pe front în timpul războiului.

In cadrul noii expediţii spaţiale, centrul de greutate a sarcinilor zborului este problema studierii influenţei diferiţilor factori ai zborului cosmic asupra organismului omenesc, atît în ceea ce priveşte rămînerea un timp îndelungat pe orbită, cît şi pentru efectuarea unei analize comparative a efectului acestor factori asupra organismului bărbatului şi femeii. In afara acestor sarcini care includ un nou complex de cercetări medico-biologice se continuă verificarea şi perfecţionarea sistemelor de pe navele cosmice pilotate, în special în condiţiile zborului în grup. Noul zbor, prin caracteristicile, organizarea, durata şi obiectivele avute, poate fi considerat un punct de cea mai mare însemnătate în evoluţia pătrunderii omului în spaţiul cosmic.

Faptul că în timp ce nava cosmică „Vostok-5" se rotea în jurul Pămîntului a fost plasată pe orbită nava cosmică „Vostok-6" în imediata apropiere, este o nouă confirmare a siguranţei, preciziei şi perfecţiunii la care s-a ajuns în U.R.S.S. din punct de vedere al zborurilor orbitale de nave cosmice pilotate.

In timpul zborului cosmic, pe lîngă obiectivele amintite, cosmonauţii au îndeplinit probele fiziologice şi vestibulare, precum şi complexul de exerciţii fizice, de hrănire şi de somn.

Trecînd peste diferite regiuni ale globului, cosmonauţii au adresat mesagii de prietenie şi pace diferitelor popoare.

In timpul zborului au avut loc convorbiri telefonice între N. S. Hruşciov şi cosmonauţi, iar între cele două nave s-au stabilit legături prin radio.

Lansarea primei femei în cosmos subliniază totodată poziţia femeii în societatea socialistă. Acest eveniment a umplut de mîndrie inimile femeilor de pretutindeni, ca o dovadă a posibilităţilor de a contribui, alături de bărbat, la cucerirea universului.

Postul de televiziune Bucureşti, ca şi posturi din alte ţări, au retransmis prin interviziune, de la Moscova, imagini filmate din timpul zborului cosmonauţilor, în care s-a văzut cum luau masa, cum lucrau, cum vorbeau. Pentru a demonstra particularităţile comportării diferitelor obiecte în condiţiile imponderabilităţii, cosmonauţii au lăsat să plutească în cabină diferite obiecte.

Zborul în grup al navelor cosmice „Vostok-5 şi 6", deschide o nouă fereastră spre viitor. El dă posibilitatea ca oamenii de ştiinţă să întrevadă calea spre pătrunderea omului în spaţiile mai înalte, spre Lună.

Experienţa acumulată de fiecare cosmonaut se adună la fondul nepreţuit de cunoştinţe care va constitui alfabetul viitorilor cosmonauţi de nave interplanetare. Ei vor fi continuatorii operei măreţe de cucerire a cosmosului, la îndeplinirea căreia şi-au înscris numele cu litere de aur, prin eroismul lor, toţi cei şase cosmonauţi sovetici, printre care şi Valeri Bikovski şi Valentina Tereşkova. Aceste cuceriri sînt puse în slujba păcii, progresului şi prieteniei dintre popoare. Navele cosmice vestesc un viitor de uimitoare realizări, de pace.

C. Voicu

Binecuvîntarea bisericii din Vînători

Duminică 30 iunie a. c., P. C. Sa Păr. Prot. stavr. Traian Belaşcu, vicarul Arhiepiscopiei de Alba Iulia şi Sibiu — din încredinţarea I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae, a cercetat parohia Vînători (raionul Sighişoara, reg. Braşov), pentru a săvîrşi binecuvîntarea bisericii ortodoxe de acolo, căreia i s-a făcut, prin strădania preotului paroh Ioan Sofonea şi cu osteneala vrednicilor săi păstoriţi, pictură nouă şi frumoasă.

Totul era pregătit în bună rînduială ca la o casă de gospodari vrednici. Peste tot curăţenie şi ordine. Credincioşii veniţi la acest praznic duhovnicesc aşteptau cu flori sosirea oaspeţilor dragi.

Programul a început cu Sf. slujbă a Utreniei.

Afară, în faţa bisericii, pe o masă împodobită frumos cu ţesături de prin partea locului, sînt aşezate toate cele de trebuinţă pentru slujba sfinţirii apei.

Soborul de preoţi şi diaconi aşteaptă pregătiţi pentru Sfînta Liturghie.

La ora 9 şi 1/4 soseşte P. C. Sa păr. vicar al Arhiepiscopiei Sibiu, însoţit de pr. Sabin Dobre, protopopul raionului Sighişoara.

Se începe sfinţirea apei, se înconjoară biserica şi se stropeşte cu apă sfinţită pe dinafară şi în interior. Urmează momentul solemn al citirii rugăciunii îndătinate la binecuvîntarea bisericilor cărora li s-a făcut vreo reparaţie. Ingenunchiază toţi cei prezenţi, preoţi şi credincioşi deopotrivă. Se continuă cu Sf. Liturghie. Credincioşii ascultă cu evlavie sf .slujbă.

După liturghie se rostesc cuvîntări.

Vorbeşte protopopul raional, pr. S. Dobre, mulţumind I. P. Sf. nostru mitropolit Nicolae pentru purtarea de grijă ce o are faţă de fiii săi duhovniceşti, mulţumind de asemenea păr. vicar Traian Belaşcu pentru toată osteneala depusă cu acest prilej. Subliniază totodată contribuţia slujitorilor Bisericii noastre Ortodoxe la propăşirea şi înfrumuseţarea Patriei noastre dragi, Republica Populară Romînă.

Pr. paroh Ioan Sofonea face o dare de seamă asupra lucrărilor ce s-au săvîrşit la biserică, mulţumind I. P. Sf. Mitropolit Nicolae al Ardealului şi Prea Veneratului Consiliu Arhiepiscopesc pentru ajutorul moral şi material de care nu l-au lipsit în tot timpul lucrărilor. Mulţumeşte de asemenea credincioşilor care într-o formă sau alta şi-au adus prinosul lor de jertfelnicie, precum şi pictorului C. Călinescu care a pictat biserica.

In numele credincioşilor bisericii reformate vorbeşte pastorul I. Feyes, subliniind atmosfera de armonie şi bună convieţuire între maghiari şi romîni — toţi bucurîndu-se de aceleaşi drepturi în faţa legilor din Republica Populară Romînă.

Seria cuvîntărilor a încheiat-o P. C. Sa păr. vicar arhiepiscopesc, Traian Belaşcu.

Am venit în Centrul Arhiepiscopiei Sibiului, — a spus P. C. Sa — ca să săvîrşim binecuvîntarea bisericii ortodoxe din Vînători. Cu prilejul acesta transmit preotului şi credincioşilor din parohie, binecuvîntarea arhierească a I. P. Sf. nostru Arhiepiscop şi Mitropolit Nicolae, care din binecuvîntate pricini nu a putut fi aici de faţă.

Mai departe laudă strădania credincioşilor şi vrednicia preotului paroh, dînd îndemnuri să rămînă şi pe mai departe credincioşi principiilor măreţe de stegari ai bunei înţelegeri cu toţi cetăţenii naţionalităţilor conlocuitoare de pe pămîntul Patriei noastre.

Roagă pe Bunul Dumnezeu să le răsplătească tuturor celor care au contribuit la reuşita acestei lucrări bisericeşti.

Praznicul de la Vînători s-a încheiat cu o masă frăţească în cursul căreia s-a toastat pentru I. P. Sf. Mitropolit Nicolae al Ardealului, pentru pace şi pentru credincioşii din parohie.

Am plecat din Vînători cu bucuria că am participat la un ospăţ duhovnicesc de neuitat al acelei parohii.

Arhidiacon Iosif Bolog

Cu gînd curat

Cuprins de fiorul Bunei Vestiri,
Ca alte credincioase firi,
Din grădina inimii-am cules
Floarea cu izul cel mai ales —
crinul „preacinstirii" curate
ce-l voi păstra pîn-la moarte.
Şi mînat de-un curat gînd,
In casa Domnului îngenunchind,
cu glas umil, ce-odihneşte sufletul,
l-am dat Fecioarei, zicînd ca Profetul:
„Bucură-te Impărăteasa Cerului,
Mijlocitoarea creştinului
pe lîngă Domnul Iisus,
spre Tine gîndul mi-e dus!".

Pr. Ilie I. Mircea

Ca toţi să fie una

(continuare din pag. 3)

rul omului în suferinţă, a însemnat pentru simţirea bunilor credincioşi o jertfire pentru Hristos, o dovadă a iubirii pentru El.

In aceste două chipuri de unitate, în credinţă şi în dragoste, se manifestă între creştini viaţa cea în Dumnezeu. Ea îşi are izvorul în ceruri, dar se lucrează pe pămînt. Ea se dă prin harul Duhului Sfînt, însă creştinul este acela care conlucră cu harul şi împlineşte roade de mîntuire.

Biserica este trup, însufleţit, condus şi sfinţit de Iisus Hristos.

Adevărul acesta este admirabil arătat de sfîntul apostol Pavel care scria Corinfenilor: *„Voi sînteţi trupul lui Hristos şi fiecare în parte, membrele lui... Noi toţi am fost botezaţi de un singur Duh, ca să alcătuim un singur trup, fie Iudei, fie greci"*... (I Cor. 12, 13).

Şi aşa cum mădularele unui trup au grijă unul de altul, aşa şi cei ce sînt mădulare ale „trupului lui Hristos". Ochiul nu poate zice mîinii: „N-am trebuinţă de tine!". Nici capul nu se poate lipsi de serviciul picioarelor. Nici inima nu bate numai pentru viaţa sa, ci pentru viaţa întregului organism. Fiecare să nu trăiască numai pentru sine, ci să slujească semenilor, să slujească binelui tuturor, să slujească păcii.

Urmărind lucrurile care duc la pacea şi zidirea tuturor, vom fi iubiţi de Dumnezeu şi cinstiţi de oameni.

E adevărat că astăzi creştinii sînt împărţiţi în mai multe Biserici. (Biserica Ortodoxă păstrează credinţa creştină cea de la început, aşa cum ne-au dat-o Sf. Apostoli şi au tîlcuit-o Sf. Părinţi). E adevărat însă şi că azi creştinii caută să se unească într-o singură lucrare. Unirea aceasta se arată mai ales în faptul că creştinii din diferite Biserici luptă împreună pentru pace prin Mişcarea Creştină pentru Pace de la Praga, prin Consiliul Mondial al Bisericilor şi sprijinesc lupta partizanilor păcii din toată lumea. Unitatea aceasta a creştinilor în lucrarea păcii este după voia Domnului, care ne cheamă la unire şi pace. Că unde e unire şi pace acolo este şi binecuvîntarea lui Dumnezeu şi roada muncii tuturor e mai îmbelşugată.

Pr. Şt. Slevoacă

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poştală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu 42.418

Anul 111 Sibiu, 15 august 1963 Nr. 31—32

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

23 AUGUST

23 August, ziua eliberării patriei noastre de sub jugul fascist, este cea mai mare sărbătoare naţională a poporului romîn. Această zi e sărbătorită de poporul nostru prin noi succese în muncă, prin facerea bilanţului succeselor de pînă acum şi prin angajamente de noi realizări în viitor.

Cei 19 ani, care au trecut de la istoricul 23 august 1944, sînt ani de roadă bogată în toate domeniile vieţii. Chivernisind bogăţiile ţării cu pricepere şi hărnicie şi muncind cu entuziasm, poporul romîn a transformat patria noastră dintr-o ţară agrară înapoiată, într-o ţară înaintată, cu o industrie şi agricultură în continuă dezvoltare, cu o viaţă social-culturală intensă. Uzinele şi fabricile moderne, noile sonde, mine şi centrale electrice, gospodăriile colective tot mai puternice, noile cartiere de locuinţe, care înfrumuseţează oraşele, noile oraşe, noile aşezăminte de cultură şi învăţămînt, artă şi sănătate — sînt mărturii ale marilor progrese realizate în anii puterii populare.

Dăm numai cîteva date, care exemplifică acest avînt multilateral. In primii 4 ani ai şesenalului producţia industrială înregistrează o creştere medie anuală de 15 la sută. In anul 1963 producţia globală industrială va fi de aproximativ 7,4 ori mai mare decît în 1938. Osebit de mult s-au dezvoltat ramurile de bază ale industriei grele: producţia industriei electrice şi termice va fi de 18 ori mai mare, a construcţiei de maşini de 17 ori, a metalurgiei feroase de 10 ori, a industriei chimice de 23 ori mai mare decît în 1938. A crescut considerabil producţia bunurilor de consum, realizîndu-se mărfuri variate şi de bună calitate.

Producţia agricolă de asemenea s-a dezvoltat an de an, încît ea acoperă în întregime consumul populaţiei mereu sporit şi celelalte nevoi ale economiei naţionale. Producţia medie anuală de cereale a fost mai mare în ultimii cinci ani cu 1.600.000 tone decît media anuală din perioada 1934—1938. Creşterea producţiei agricole a dus la sporirea veniturilor băneşti ale ţărănimii, la îmbunătăţirea condiţiilor ei de trai, ceea ce se arată — între altele — în faptul că în ultimii patru ani s-au construit la sate peste 350.000 de case noi.

Dezvoltarea rapidă a industriei şi agriculturii a dus la creşterea continuă a venitului naţional, şi — pe această bază — a salariului real, la ridicarea nivelului de trai, material şi cultural, al populaţiei.

Angajîndu-şi toate forţele în construcţia vieţii celei noi, poporul nostru duce o politică de pace, prietenie şi colaborare cu celelalte popoare. Legat de ţările socialiste prin unitatea scopului şi prin unitatea efortului de realizare a unei vieţi mai bune, poporul romîn promovează relaţii multilaterale, economice şi culturale, cu toate ţările. El sprijineşte la O.N.U. şi în alte organizaţii internaţionale dezarmarea generală şi totală, prietenia şi colaborarea între popoare cu orînduiri sociale diferite, eliberarea popoarelor coloniale, iniţiază acţiuni pentru pace, ca propunerea de a transforma Balcanii într-o zonă a păcii, o zonă denuclearizată.

Progresele realizate de ţara noastră şi politica ei consecventă de pace au ridicat prestigiul internaţional al patriei noastre.

Insufleţiţi de succesele obţinute şi de prevederile planului şesenal, care sînt mereu depăşite, oamenii muncii îşi sporesc elanul în muncă pentru a cuceri noi victorii în construcţia vieţii celei noi.

Clerul şi credincioşii Bisericii noastre aduc contribuţia lor, alături de poporul muncitor, la înflorirea şi întărirea patriei noastre scumpe, Republica Populară Romînă. In felul acesta ei îşi manifestă iubirea de patrie, ca adevăraţi creştini şi adevăraţi cetăţeni ai Republicii noastre.

Sărbătorirea zilei de 23 August, temeinicită pe succesele de pînă acum, deschide noi orizonturi de progres, de lumină şi belşug poporului romîn, făuritor de viaţă nouă şi luptător neobosit pentru pace.

Telegraful Romîn

Organizaţia Naţiunilor Unite

La invitaţia Guvernului R. P. Romîne, U Thant, Secretarul General al Organizaţiei Naţiunilor Unite (O.N.U.), a făcut între 4 şi 8 mai a. c. o vizită oficială în Ţara noastră.

Incă de la sosire înaltul oaspete a fost salutat de o mulţime de locuitori ai capitalei noastre. In cuvîntul de bun sosit adresat Dlui U Thant, Dl Alexandru Bîrlădeanu, Vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri, a spus printre altele: „Astăzi cînd pacea este bunul cel mai scump pe care trebuie să-l apere şi să-l consolideze omenirea, cînd colaborarea şi înţelegerea internaţională în vederea asigurării progresului social şi economic sînt ţeluri spre care tind mai mult ca oricînd toate popoarele lumii, misiunea Dvs. de mare răspundere ca secretar general al Organizaţiei Naţiunilor Unite se bucură de atenţia şi interesul ţării noastre ca şi al opiniei publice de pretutindeni".

Dl U Thant, Secretarul General al O.N.U., a vizitat capitala Ţării, o serie de instituţii şi întreprinderi din Bucureşti şi din afară, precum şi alte realizări ale poporului nostru. A avut de asemenea o seamă de convorbiri cu conducătorii Ţării noastre. Cu acest prilej, Dl Gheorghe Gheorghiu-Dej, Preşedintele Consiliului de Stat al R. P. Romîne, a spus printre altele: „Organizaţia Naţiunilor Unite este chemată să aducă o contribuţie însemnată la realizarea cerinţelor vitale ale umanităţii, la folosirea resurselor materiale ale planetei noastre şi a energiei creatoare a omenirii, în scopul asigurării păcii, libertăţii şi prosperităţii popoarelor".

Această vizită în Ţara noastră a celui mai înalt funcţionar al O.N.U. ne oferă potrivit prilej să înseilăm cîteva cuvinte despre Organizaţia Naţiunilor Unite şi alte cîteva organizaţii de sub egida sa, despre care, în zilele noastre, auzim grăindu-se atît de des.

Izvorîtă din voinţa popoarelor de a asigura pacea şi colaborarea internaţională, Organizaţia Naţiunilor Unite este organul suprem internaţional chemat să rezolve problemele majore ale omenirii zilelor noastre. Ne este cunoscut în această privinţă rolul O.N.U. în stingerea unor conflicte care puteau da naştere la război, precum şi eforturile care se depun în cadrul ei pentru dezarmarea generală şi totală.

La baza O.N.U. stă Charta Organizaţiei Naţiunilor Unite, *cuprinzînd 19 capitole şi 111 articole, în care se arată motivele care au dus la crearea O.N.U., precum şi scopurile şi modul de organizare şi funcţionare a acestui mare for internaţional.*

Astfel, potrivit art. 1 din amintita Chartă scopurile Organizaţiei Naţiunilor Unite sînt:

1. — Să menţină pacea şi securitatea internaţională şi, în acest scop, să ia măsuri colective eficace în vederea prevenirii şi înlăturării ameninţărilor împotriva păcii şi reprimării oricăror acte de agresiune sau altor violări ale păcii şi să înfăptuiască prin mijloace paşnice, în conformitate cu principiile justiţiei şi dreptului internaţional, aplanarea sau rezolvarea diferendelor sau situaţiilor cu caracter internaţional, care ar putea aduce la o încălcare a păcii;

2. — Să dezvolte relaţii prieteneşti între naţiuni, relaţii întemeiate pe respectarea principiului egalităţii în drepturi şi al autodeterminării popoarelor, şi să ia oricare alte măsuri menite să consolideze pacea lumii;

3. — Să realizeze colaborarea internaţională, rezolvînd problemele internaţionale cu caracter economic, social, cultural sau umanitar, dezvoltînd şi încurajînd dezvoltarea puterilor omului şi libertăţilor fundamentale pentru toţi oamenii, fără deosebire de rasă, sex, limbă sau religie.

(Continuare în pag. 2)

Organizația Națiunilor...

(Urmare din pag. 1)

4. — Să fie un centru în care să se armonizeze acțiunile națiunilor pentru asigurarea acestor scopuri.

Toți membrii O.N.U. formează Adunarea Generală, care, după cum spune art. 11 din Chartă, poate discuta orice probleme privitoare la menținerea păcii și securității internaționale, precum și alte probleme privind buna desfășurare a vieții internaționale. Organul de acționare „rapidă și eficace" al O.N.U., după cum se arată în art. 24, este Consiliul de Securitate, care are „principala răspundere pentru menținerea păcii și securității internaționale", fiind compus din 11 membri, dintre care 5 permanenți și 6 nepermanenți. Cel mai înalt funcționar al O.N.U. este Secretarul General (art. 97).

Organul judiciar principal al O.N.U. este Curtea internațională de justiție, *în a cărui competință intră cauze ca: interpretarea unui tratat, probleme de drept internațional ș. a.*

Pentru realizarea scopurilor cuprinse în Charta O.N.U. au mai luat naștere și alte organizații internaționale, care funcționează sub egida O.N.U., ca:

Organizația internațională a muncii *(O.I.M.), care urmărește să realizeze printre altele:*

1. — Folosirea completă a forței de muncă și ridicarea nivelului de trai;

2. — Folosirea muncitorilor în munci unde să aibă satisfacția de a da întreaga măsură a priceperii și cunoștințelor lor și de a aduce o contribuție cît mai mare la bunăstarea generală;

3. — Posibilitatea pentru toți oamenii de a participa la roadele progresului, în materie de salarii și cîștig, de durată a zilei de lucru și de alte condiții de lucru;

4. — Protecția medicală și asigurarea unui venit de bază pentru toți;

5. — O ocrotire adecvată a vieții și sănătății muncitorilor în toate muncile profesionale;

6. — Protecția mamelor și copiilor;

7. — Un nivel adecvat de alimentație, de condiții de locuit și posibilitatea de recreere și cultură, ș. a.

Organizația Mondială a Sănătății *(O.M.S.), la baza căreia stau principii ca acestea:*

1. — O stare de perfectă sănătate pe care poate s-o atingă un om constituie un drept fundamental al oricărei ființe umane, indiferent de rasă, religie, vederile politice, situația sa economică sau socială;

2. — Sănătatea tuturor popoarelor este o condiție fundamentală a păcii în lume și a securității;

3. — Rezultatele obținute de fiecare stat în ameliorarea și protejarea sănătății sînt prețioase pentru toți;

4. — Admiterea tuturor popoarelor la folosința rezultatelor și cunoștințelor cucerite de științele medicale, psihologice și înrudite este esențială pentru a atinge cel mai înalt grad de sănătate ș. a.

Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură *(U.N.E.S.C.O.), care își propune să contribuie la menținerea păcii și securității popoarelor, promovînd colaborarea între popoare prin educație, știință și cultură, în care scop această organizație internațională:*

1. — Favorizează cunoașterea și înțelegerea reciprocă între popoare, acordînd ajutorul său organelor de informare a maselor;

2. — Stimulează dezvoltarea educației populare și răspîndirea culturii;

3. — Ajută la păstrarea, progresul și răspîndirea științei, stimulînd colaborarea între popoare, în toate domeniile activității intelectuale, etc.

Agenția Internațională pentru Energia Atomică *(A.I.E.A.), care depune eforturi pentru a grăbi și a dezvolta cercetările și aplicarea energiei atomice pentru pace, sănătate și prosperitate în întreaga lume, acționînd potrivit țelurilor și principiilor adoptate de O.N.U. pentru favorizarea păcii și colaborării internaționale, etc.*

Organizația pentru Alimentație și Agricultură *(F.A.O.), care urmărește să favorizeze bunăstarea comună, prin înfăptuirea unor acțiuni separate și colective, în scopul de a ridica nivelul de nutriție și condițiile de trai ale popoarelor, de a realiza îmbunătățiri în randamentul producției și repartiției tuturor produselor alimentare și agricole, ș. a.*

Informații mai bogate asupra scopurilor, organizării și funcționării acestor organizații internaționale, precum și asupra altora, se găsesc într-o carte tipărită de curînd la noi în țară (1962) de către Editura științifică din București, carte intitulată: „O.N.U. și Instituțiile specializate".

In timpul vizitei sale în țara noastră, Dl Secretar General al O.N.U., U Thant, a arătat funcțiile actuale mai de seamă ale Organizației Națiunilor Unite, pe care le-a redus la trei, și anume: a) Ferirea generațiilor viitoare de calamitățile războiului; b) Dezvoltarea condițiilor economice ale oamenilor; și c) Eliberarea popoarelor din robia colonială, subliniind totodată aportul deosebit pe care Guvernul Țării noastre și delegația română la O.N.U. îl aduc pentru atingerea acestor obiective fundamentale.

Intr-adevăr „Republica Populară Română acordă Organizației Națiunilor Unite o mare importanță" — după cum a declarat Dl Gheorghe Gheorghiu-Dej, Președintele Consiliului de Stat al R. P. Române, cu prilejul menționatei vizite.

Ca dovezi concrete a acestei aprecieri a funcțiilor O.N.U. stau propuneri ale Guvernului nostru, ca: Măsuri pentru promovarea în rîndurile tineretului a ideilor păcii, respectului reciproc și înțelegerii între popoare; Crearea unei zone denuclearizate în Balcani, propunere făcută încă din 1957, ș. a., precum și politica consecventă pe care Țara noastră, Republica Populară Română, o duce pentru consolidarea păcii și prosperității tuturor popoarelor.

Gh. Papuc

Incheierea cursurilor la Institutul Teologic Universitar Sibiu

Sîmbătă 29 iunie 1963, la praznicul de pomenire a Sfinților Apostoli Petru și Pavel, a avut loc la Institutul Teologic de grad Universitar din Sibiu, festivitatea încheierii cursurilor anului școlar 1962/63.

La orele 9,30 în Catedrala Mitropolitană s-a oficiat Sf. Liturghie arhierească de către Inalt Prea Sfințitul Dr. Nicolae Corneanu — Mitropolitul Banatului — înconjurat de un sobor de preoți și diaconi.

La Sfînta Liturghie a participat Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae al Ardealului, precum și Prea Sfințitul Arhiereu Teodor Scorobeț-Rășinăreanul.

La priceasnă, din amvonul Catedralei, a predicat P. C. Prof. Dr. Isidor Todoran. P. C. Sa a făcut elogiul celor doi Apostoli a căror prăznuire o pomenim și a subliniat unele îndatoriri care se desprind din viața și activitatea lor pentru slujitorii bisericești.

Răspunsurile la Sf. Liturghie au fost date de corul studenților teologi, dirijat de P. C. Conferențiar universitar Gheorghe Șoima.

După Sf. Liturghie Inalții Ierarhi au fost conduși la reședința mitropolitană.

La orele 12, în Aula Institutului, a început desfășurarea programului festiv al încheierii anului școlar, în prezența I. P. Sf. Dr. Nicolae Corneanu — Mitropolitul Banatului —, a Dlui Dr. Hermann Binder — decanul secției evanghelice C.A. a Institutului Teologic Protestant unic de grad universitar Sibiu, a P. C. vicar arhiepiscopesc Traian Belașcu, a profesorilor Institutului, Consilierilor Arhiepiscopești, funcționarilor Institutului și Centrului Arhiepiscopesc, a studenților, ș. a.

Programul serbării a fost deschis cu Imnul de Stat al Republicii Populare Române, executat de corul studenților teologi.

A luat apoi cuvîntul P. C. Rector Dr. Sofron Vlad, prezentînd activitatea desfășurată la Institut în cursul anului școlar 1962/63. P. C. Sa a spus printre altele: „Istoria acestui Institut ne dă dovezi solide că aici nu s-a făcut teologie de dragul teologiei, deci teorie de dragul speculației teologice, ci s-a făcut teologie pentru viață. Linia aceasta evanghelică și tradițională, a fost urmată și de noi, fiindcă deși veche, ea este în același timp pururea nouă. Noi am voit să formăm pe cei încredințați nouă în duhul slujirii adevărate.

Institutul nostru nu a rămas străin de mișcările și acțiunile mari, ce se desfășoară pe linie bisericească și au un caracter internațional ca: Mișcarea Ecumenică și Creștină pentru Pace de la Praga. Arată că pe această linie Institutul s-a bucurat de vizita — în toamna anului trecut — a conducătorilor Mișcării Ecumenice.

Studenții teologi au fost educați în spiritul muncii consecvente pentru colectivitate, pentru propășirea Patriei. Profesorii și duhovnicii au căutat să formeze pe viitori slujitori ai altarelor și ai obștii credincioase, ca să devină preoți cu rîvnă pentru misiunea lor și cetățeni luminați și loiali ai Statului nostru de democrație populară".

Vorbește apoi despre activitatea viitorilor ostenitori în ogorul Domnului, dîndu-le sfaturi în comportarea lor față de obștea credincioasă și față de mărețele probleme ale zilelor noastre.

Mulțumește I. P. Sf. Mitropoliți Nicolae Colan al Ardealului și Dr. Nicolae Corneanu al Banatului; P. Sf. Episcopi Teoctist al Aradului, Teofil al Clujului și Valerian al Oradiei, precum și Consiliilor Eparhiale, pentru sprijinul material și moral acordat Institutului și studenților teologi.

De asemenea mulțumește Onor. Departamentului Cultelor.

Aduce mulțumiri P. C. protopopi din Arhiepiscopia Sibiului și tuturor ostenitorilor din cadrul Institutului Teologic.

Face apel la tinerii absolvenți ca întorcîndu-se în mijlocul acelora din rîndul cărora s-au ridicat, să-și reverse toate darurile lor ca o ploaie binefăcătoare pentru fructificarea ogorului sufletesc al obștei credincioase, angajîndu-se cu tot sufletul în lupta pentru asigurarea păcii în lume și în munca pentru progresul Patriei noastre scumpe, Republica Populară Română.

Corul studenților teologi a executat un fragment din „Oda bucuriei" (finalul simfoniei a IX-a) de Beethowen.

In numele absolvenților, a luat cuvîntul licențiatul în teologie Săbăduș Ioan, care a exprimat recunoștință caldă și mulțumiri respectuoase înaltelor autorități bisericești și de Stat pentru sprijinul material și moral de care fac părtași Institutul și studenții lui. Vorbitorul a prezentat însemnătatea preoției și condițiile superioare în care Institutul Teologic din Sibiu pregătește pe viitorii membri ai clerului ortodox din Ardeal și Banat. In numele absolvenților se angajează să slujească Biserica și Patria, să fie buni preoți și buni cetățeni ai Patriei iubite, Republica Populară Română, să contribuie la realizarea progresului și a păcii.

Corul a executat compoziția „Dragă-mi este țara mea", de Gheorghe Șoima, dirijată de compozitor.

De încheiere a luat cuvîntul Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae al Banatului.

Inalt Prea Sfinția Sa a adus ostenitorilor

Vizită la Sibiu

Ansamblul coral al Coloniei romîne din Austria și al Capelei ortodoxe romîne din Viena a făcut o vizită în țara noastră, sub conducerea Dlui Krenko Karol, vicepreședinte al Comitetului Coloniei romîne, P. C. Prof. Dr. Gheorghe I. Moisescu, paroh al Bisericii ortodoxe romîne din Viena, și a Dlui Ernst Jankovitsch, dirijorul corului. Ansamblul are 36 coriști. El a susținut un concert de cîntece folclorice romîne și austriece la Sibiu (2 VIII), Brașov (4 VIII) și București (5 VIII), care a avut un succes deosebit.

Ansamblul coral este și al Coloniei romîne și al Capelei ortodoxe, întrucît între colonie și capelă există o strînsă legătură. Colonia romînă din Austria, întemeiată în martie 1958, este urmașa sub o formă mai largă a fostului club romîn din Viena (1898—1918), și cuprinde într-un duh de înfrățire pe toți cei ce sînt legați sufletește de poporul romîn și de valorile lui culturale și promovează prietenia dintre popoarele romîn și austriac. Ea este un mijloc de strîngere a legăturilor de prietenie dintre membrii săi, în scopul de a păstra și promova tradițiile de cultură romînească, de a sprijini exercitarea cultului religios al membrilor săi și a Capelei ortodoxe romîne din Viena, de a dezvolta relațiile cu instituțiile culturale și turistice din R.P.R., prin excursii în țară și spectacole publice, de a cultiva legăturile de prietenie între poporul romîn și poporul austriac.

Capela ortodoxă romînă din Löwelstrasse 8, înființată în 1907 de romînii ortodocși din Viena, a adunat în jurul ei timp de 55 ani pe toți romînii din Viena. Prin activitatea entuziastă a păr. Prof. Dr. Gh. I. Moisescu, parohul Bisericii ortodoxe romîne din Viena, prin strădaniile Comitetului Coloniei, în frunte cu octogenarul Vasile Onea, și prin conlucrarea tuturor, Colonia romînă din Austria a avut realizări însemnate și pășește cu încredere spre noi realizări. Ea are bibliotecă proprie, vitrină cu obiecte de artă populară romînească, editează Almanahul parohiei ortodoxe romîne în fiecare an, ține conferințe publice, prezintă filme romînești, organizează concerte cu cîntece populare romîne și excursii în Austria și țara noastră. In vara anilor 1958—1962 au vizitat țara noastră peste 500 membri ai Coloniei, cunoscînd marile realizări ale poporului romîn. Anul acesta, pe lîngă vizitele individuale, s-a prezentat în fața publicului romîn corul Coloniei și Capelei romîne cu un bogat program de cîntece folclorice romîne și austriece.

La Sibiu ansamblul coral a sosit în ziua de vineri, 2 august a. c. A fost primit în gară cu flori de reprezentanți ai Bisericii noastre, în frunte cu P. C. vicar Traian Belașcu, și ai altor culte, de reprezentanți ai Departamentului Cultelor, de rude și cunoscuți, etc. In cuvinte calde au exprimat bucuria întîlnirii P. C. vicar Tr. Belașcu și P. C. Pr. Prof. Dr. Gh. I. Moisescu. Găzduiți la Institutul Teologic Universitar ortodox, coriștii au vizitat în aceeași zi orașul, admirînd noile construcții, și Catedralele ortodoxă, evanghelică și catolică, rugîndu-se împreună cu preoții și credincioșii ce participau la sfintele slujbe.

Seara la orele 20, sala teatrului din Sibiu era neîncăpătoare pentru mulțimea celor ce veniseră să asculte concertul. Aplauze furtunoase întîmpină corul, ale cărui coriste erau îmbrăcate în costume naționale romînești. In prima parte a concertului s-au executat 10 cîntece populare romîne. In a doua parte s-au prezentat cîntece populare austriece, coristele purtînd costume naționale din Austria. Corul a cîntat cu atîta măiestrie și însuflețire, încît multe bucăți au fost bisate.

Simbătă, 3 august, ansamblul a vizitat Institutul Teologic universitar ortodox, reședința episcopală evanghelică — cu Secția evanghelică a Institutului Teologic protestant — și Muzeul Bruckenthal. Masa, dată de Arhiepiscopia ortodoxă romînă la Institutul Teologic Universitar ortodox, a decurs într-o atmosferă de simpatie. Pe lîngă membrii corului au fost prezenți: reprezentanți ai Departamentului Cultelor și organelor locale, membrii ai Consiliului Arhiepiscopesc și ai Consistorului evanghelic, ai Institutelor Teologice Universitare ortodox și protestant (rectorul Iuhasz de la Cluj), protopopi și preoți ortodocși, evanghelici și catolici.

Luînd cuvîntul P. C. vicar Tr. Belașcu, a adus salutul călduros și plin de dragoste al Inalt Prea Sfințitului nostru Mitropolit Nicolae. Amintind bunele relații dintre culte și conlucrarea naționalităților conlocuitoare la propășirea patriei, toastează pentru pace și pentru prietenia romîno-austriacă.

P. C. Pr. Prof. Dr. Gh. I. Moisescu, mulțumind pentru dragostea cu care au fost primiți, spune că înfrățirea între culte și naționalități este o realitate și în Colonia romînă din Austria — pentru că ea e formată din toți cei ce s-au născut pe pămînt romînesc. Colonia este o mare familie, bazată pe dragoste și încredere, atașată de valorile culturale romînești. Pînă acum ansamblul a dat șase concerte în Austria cu cîntece populare romîne. La Capelă vin toți fără deosebire de confesiune, uniți în dragostea de limbă, convinși că se închină aceluiași Dumnezeu.

Dl decan și vicar H. Binder de la Institutul Teologic Universitar protestant — Secția evanghelică — și de la Episcopia evanghelică, vorbește despre dragostea frățească dintre ortodocși și luterani și conlucrarea lor în Mișcarea ecumenică. Poporul romîn și naționalitățile conlocuitoare din țara noastră muncesc împreună pentru propășirea patriei și pentru binele obștesc. Noi dorim să avem pace. Poporul austriac și toate popoarele doresc pacea. Să cultivăm ceea ce ne apropie ca să înflorească prietenia și pacea.

P. C. rector Sofron Vlad amintește de legăturile Mitropoliei Sibiului cu Viena, unde au studiat și unii din profesorii Institutului nostru Teologic.

Dl corist Dressler mulțumește în numele corului pentru dragostea cu care au fost primiți în această țară atît de minunată, cu un popor atît de ospitalier.

Păr. Rusu (Sălișteа) a executat cîntece populare romînești, acompaniat de un grup de coriști de la Catedrala noastră. Ansamblul coral a cîntat în limba romînă și limba austriacă. Cuvîntările și cîntecele au fost aplaudate cu însuflețire.

Vizita ansamblului coral al Coloniei romîne din Austria și al Capelei ortodoxe romîne din Viena a prilejuit peste tot (la Sibiu, Brașov și București) o caldă manifestare de prietenie ce strălucește și în sufletele noastre și în sufletele celor ce ne-au vizitat țara, cu dorința ca să ne mai bucurăm de astfel de întîlniri. N. M.

Institutului și asistenței binecuvîntările Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Nicolae al Ardealului și a celorlalți ierarhi din Mitropolia Ardealului și Banatului.

Subliniind legătura dintre cler și credincioși I. P. Sf. Sa arată că bilanțul prezentat de Părintele Rector ne încredințează că Institutul Teologic în desfășurarea activității sale s-a călăuzit de ceea ce e bine și necesar să se facă în cursul unui an școlar.

Astăzi obligațiile pe care le au preoții și viitorii preoți, studenții teologi, sînt deosebit de mari, mult mai mari decît înainte. Trăim într-un veac ce se deosebește prin frumusețea sa de tot ceea ce s-a făcut în trecut. Vremea noastră este o vreme care temeluiește o altă eră și o altă lume. Viața omenească se află în continuă înaintare, în continuu progres. Păstorul de suflete are rolul să ridice sufletul credincioșului la înălțimea progresului fără precedent al zilelor noastre. Sarcina nu e ușoară, dar e sublimă și cu putință de îndeplinit de către cei ce au rîvnă și conștiință preoțească.

Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae al Banatului a încheiat împărtășind binecuvîntări arhierești tuturor celor prezenți la festivitate.

Serbarea de la Institutul Teologic de grad Universitar din Sibiu, se încheie cu imnul arhieresc.

Participant

Temei de credință al păcii

Credința noastră mărturisește, pe temeiul cuvîntului Sfintei Scripturi, că omul este după chipul și asemănarea lui Dumnezeu (Gen. 1, 26), că adică „Dumnezeu a făcut pe om după chipul Său" (Gen. 1, 27) și că i-a dat drept țintă de viață asemănarea cu Sine, deci desăvîrșirea în toate privințele, cum spune Mîntuitorul însuși: „Fiți desăvîrșiți, precum și Tatăl vostru cel din ceruri desăvîrșit este" (Mat. 5, 48).

Chipul lui Dumnezeu se vede în înclinația sufletului către adevăr, bine și frumos, către valorile cele mai înalte; iar asemănarea cu Dumnezeu în năzuința spre desăvîrșire și în realizarea cît e posibilă a acesteia, „asemănarea cu Dumnezeu în virtute, atît cît este cu putință", cum explică aceasta Sf. Ioan Damaschin, adică desăvîrșirea morală.

Luînd ca punct de plecare acest chip, adică înclinația firească spre bine, credinciosul este chemat să *crească* și să se *înmulțească* (Gen. 1, 28), dezvoltîndu-și mereu puterile fizice și spirituale, propășind și perfecționîndu-se neîncetat prin muncă (Gen. 2, 15) și prin practica vieții virtuoase, fiind zidit „spre fapte bune" (Efes. 2, 10), pentru ca într-adevăr să se apropie tot mai mult de Dumnezeu, să se asemene cu El, adică să devină desăvîrșit (Mat. 5, 48), vestind astfel perfecțiunile dumnezeiești și lucrînd așa încît acestea să se oglindească de fapt în el. Credinciosul caută să imite pe Dumnezeu. „Sîntem creați spre fapte bune, ca să se laude și să se mărească Creatorul și, întru cît se poate, să imităm pe Dumnezeu", zice Sf. Grigore Teologul.

Sfînta Scriptură ne spune că omul este așezat stăpîn al lumii materiale (Gen. 1, 26), înțelegîndu-se că stăpînirea asupra pămîntului trebuie să fie folosită numai spre bine. Astfel că credinciosul, dacă își respectă credința și se conduce după ea, trebuie să viețuiască și să lucreze în așa fel, încît toate din lume să fie în ordine dreaptă și să se dezvolte progresînd încontinuu, în perfectă armonie, în firească potriveală, în bună rînduială, într-un cuvînt, în pace. Aceasta este rînduială a înțelepciunii dumnezeiești.

Așadar, stăpînul pămîntului, fiind chipul lui Dumnezeu, așa se cuvine să se poarte și să lucreze cum ar face Dumnezeu însuși, dacă ar fi în locul lui, aici, ca om. Credinciosul nu trebuie să uite nici o clipă că este „împreună lucrător cu Dumnezeu" (1 Cor. 3, 9).

Dar Dumnezeu este înainte de toate bunătate și iubire (1 Io. 4, 8) și Dumnezeu al păcii (1 Tes. 5, 23; Filip. 4, 9; Rom. 15, 33; 16, 20; Evr. 13, 20; 2 Tes. 3, 16), „căci Dumnezeu nu este un Dumnezeu al neorînduielii, ci al păcii" (1 Cor. 14, 33), „Dumnezeul dragostei și al păcii" (2 Cor. 13, 11).

De aceea, credinciosul adevărat, mărturisindu-se făptură a lui Dumnezeu și purtător al chipului Acestuia în el, prin aceasta chiar își mărturisește datoria de conștiință și de faptă de a fi iubitor de semeni și rugător și lucrător „pentru pacea a toată lumea". (Ectenia cea mare). Iar tot cel ce caută să strice armonia, pacea și înțelegerea între oameni, semănînd vrajbă și ațîțînd la lupte fratricide și la război, acela lovește în demnitatea de om, a lui și a celorlalți, și încearcă să strice ordinea firească a relațiilor dintre oameni, făcîndu-se ucenic al diavolului, cel „ucigător de oameni dintru în-

(Continuare în pag. 4)

Moise profetul

Moise profetul, pe care Biserica îl prăznuieşte la începutul toamnei, alături de mucenicul Vavila, este preînchipuirea lui Hristos. Este o mare asemănare dîntre viaţa lui Moise, întemeietorul legii vechi şi viaţa Mîntuitorului. Pe vremea lui Moise copiii evreilor erau ucişi de moaşele egiptence îndată ce se năşteau, din porunca faraonului; pe vremea Mîntuitorului tot un rege, ca şi faraonul, Irod, dă poruncă să fie ucişi toţi copiii de la 2 ani în jos, din Betleem şi jur, doar va fi ucis şi Hristos. Hristos fuge spre Egipt purtat în pustiu de sfînta sa Maică şi de bătrînul Iosif, iar Moise este cu grijă aruncat într-un coşuleţ de papură uns cu smoală, pe apa Nilului, tot de mama lui, aproape de locul unde venea să se scalde fiica faraonului, în speranţa pescuirii lui...

Copilul aruncat cu frîngere de inimă, este scos din apă cu milă şi crescut la curtea faraonului cu grijă, doică fiind chiar mama lui. Ajuns mare ia apărarea celor de un neam cu el şi Dumnezeu îi dă putere să-şi elibereze fraţii din robie. Nesupunerea şi cruzimea faraonului aduc peste Egipt cele 10 plăgi sau pedepse, în urma cărora poporul lui Israil este lăsat să plece spre Ţara sfîntă. Dumnezeu îşi arată puterea pe tot acest drum, atît la trecerea Mării Roşii cît şi prin pustiu.

Tot aşa şi Hristos, întors în ţara Sa, lucrează pentru mîntuirea din robia păcatului a neamului omenesc şi revarsă darul lui Dumnezeu peste toţi cei ce călătoresc pe calea mîntuirii spre viaţa cea veşnică, făgăduită tuturor.

Partea cea mai frumoasă din drumul prin pustie este popasul de la poalele muntelui Sinai, unde Dumnezeu îi dă lui Moise tablele legii cu cele 10 porunci sau Decalogul.

Poruncile acestea sînt valabile şi pentru creştinii de azi, cele de la început vorbindu-ne despre Dumnezeu, cum să-L cinstim şi să I-ne închinăm iar ultimele şase, — cum să ne purtăm cu aproapele nostru. „Eu sînt Domnul Dumnezeul tău; să nu ai alţi dumnezei afară de Mine". „Să nu-ţi faci chip cioplit şi să nu te închini înaintea lui". „Să nu iei numele Domnului Dumnezeului tău în deşert". „Şase zile să lucrezi iar ziua şaptea s-o serbezi căci este ziua Domnului Dumnezeului tău". „Cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta ca să-ţi fie ţie bine şi să trăieşti ani mulţi pe pămînt". „Să nu ucizi". „Să nu fii desfrînat". „Să nu furi". „Să nu devii mărturie mincinoasă", „Să nu poftesti nimic din ce este al aproapelui tău". Iată cîteva din poruncile date de Dumnezeu lui Moise, pe care Iisus Hristos le rezumă în două:

„Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău din tot sufletul tău, din toată inima ta şi din tot cugetul tău, iar pe aproapele tău ca pe tine însuţi".

Inceputul omenirii şi îndeosebi al poporului evreesc din care se trage Mîntuitorul ca pămîntean, şi soarta acestui popor pînă la apropierea de Palestina, sînt arătate în cele 5 cărţi scrise de Moise la începutul Bibliei: Eşirea, Leviticul, Numerii şi Deuteronomul. In paginile acestor cărţi creştinul se simte printre pomii din grădina raiului, trăieşte durerea căderii în păcat şi nădejdea venirii unui Mîntuitor şi păşeşte alături de patriarhi şi de Moise pe drumul care duce la epoca de glorie a poporului izrailitean.

Toate cele scrise de Moise i-au fost încredinţate de Dumnezeu, pe măsura înţelegerii oamenilor, cînd i s-a arătat pe muntele Sinai.

Din cărţile lui Moise se vede că omul este cea mai aleasă făptură din univers, cea mai frumoasă, făcută după chipul şi asemănarea lui Dumnezeu, cu poruncă dată lui: „Creşteţi şi vă înmulţiţi, umpleţi pămîntul şi-l stăpîniţi".

Omul creiază, inventează maşini care-i prelungesc forţele şi-l fac stăpîn peste forţele naturii. Aceasta este după porunca dată lui să stăpînească pămîntul.

Cărţile lui Moise şi viaţa lui ne arată pe om stăpîn al pămîntului, înzestrat cu toate calităţile unui cuceritor de noi resurse de viaţă pentru hrana unui cît mai mare număr de oameni. Deci nu-i nevoie de uciderea copiilor pentru exterminarea unor popoare cum făceau faraonii Egiptului, pe vremea lui Moise, nici de războaie pentru omorîrea oamenilor cum au făcut naziştii, şi cum vor să facă aţîţătorii la război atomic, ci-i nevoie de minţi luminate de ştiinţă înaltă şi de muncă roditoare, ca popoarele să stăpînească tot mai deplin forţele naturii şi să le folosească pentru îmbunătăţirea vieţii tuturor.

E nevoie de unirea tuturor într-un efort comun pentru pace şi înţelegere, e nevoie „să ne iubim unii pe alţii" şi într-un gînd să muncim pentru fericirea oamenilor. Este ceea ce şi fac popoarele, luptătoare pentru pace şi progres. Şi popoarele vor birui.

I. Sanda

Temei de credinţă al păcii

(Urmare din pag. 3)

ceput" (Io. 8, 44), pizmuitor, amăgitor şi învrăjbitor în lume (2 Cor. 11, 3; 1 Tim. 2, 14; Apoc. 12, 9; 20, 2; Intel. Sol. 2, 24). De aceea, pentru credinţă, cei care provoacă, răspîndesc şi susţin vrajba dintre oameni şi îndeamnă la înarmare şi război de distrugere nu pot fi socotiţi decît ca unelte ale diavolului.

Insă Dumnezeul iubirii şi al păcii voieşte pacea şi buna înţelegere în lume: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, şi pe pămînt pace, între oameni bunăvoire!" (Lc. 2, 14). Credincioşii, care poartă chipul lui Dumnezeu şi năzuiesc la asemănarea cu El, caută să gîndească, să simtă şi să voiască aşa ca El, condamnînd cu toată tăria orice încercare de tulburare a păcii şi sprijinind orice acţiune care duce la întărirea şi statornicirea păcii în lume şi la împreună lucrarea spre bine dintre oameni.

Prin acest fel de a fi şi de a lucra, credincioşii adevăraţi, purtători ai chipului lui Dumnezeu, devin cu adevărat „următori (imitatori) ai lui Dumnezeu" şi „colaboratori" ai Lui (Efes. 5, 1; 1 Cor. 3, 9).

Aceştia — iubitorii păcii, făcătorii de pace, aşadar imitatorii lui Dumnezeu — sînt adevăraţii fii ai lui Dumnezeu în lume. Acestora, ca unor fii iubiţi şi iubitori ai Părintelui, Dumnezeu cel absolut credincios cuvîntului Său (Tit 1, 2; Num. 23, 19), le făgăduieşte dumnezeieşte toată moştenirea Sa de Părinte: „Fericiţi sînt făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema" (Mat. 5, 9).

Şi altor buni credincioşi, ca de pildă blînzilor, drepţilor, milostivilor, celor curaţi la inimă, le asigură Dumnezeu diferite bunuri duhovniceşti mari — mîngîiere, milă, vederea Sa ş. a. — (Mat. 5, 3—12), dar numai făcătorilor de pace le făgăduieşte îndeosebi intrarea în rîndul fiilor lui Dumnezeu, adică a celor ce moştenesc nu numai vreo parte din bunurile nesfîrşite ale Părintelui ceresc, ci deplinătatea bunurilor şi fericirii Acestuia, ca fii.

Această credinţă este şi trebuie să fie pentru creştini izvor de putere duhovnicească în lupta pentru apărarea şi întărirea unei păci trainice; în acelaşi timp, ea este permanent îndemn pentru toţi credincioşii, ca, oriunde am fi şi în orice situaţie ne-am găsi, să ne străduim din toate puterile să sprijinim lupta pentru pace, încadrîndu-ne cu însufleţire în frontul cel mare şi neînvins al păcii, prin ceea ce slujim totodată şi binelui nostru şi binelui tuturor şi răspundem după cuviinţă voii lui Dumnezeu.

Is. Todoran

Irmosul Adormirii Maicii Domnului

Toate neamurile astăzi
Pe tine te fericim,
De Dumnezeu Născătoare
In cîntări te preamărim.

Căci rînduielile firii
In tine se biruiesc
Fiind fecioară şi maică
A Fiului cel ceresc.

Căci naşterea fecioreşte
Arătînd la cei ce pier,
Cu moartea-arvuneşti viaţa
Sfîntă veşnică în cer.

După naştere fecioară
Ai rămas cu chipul tău,
Iară după moarte vie
Te-a înălţat Fiul tău.

Mîntuieşte-ţi moştenirea
Pe noi fii să ne primeşti
De Dumnezeu Născătoare
Pururi să ne ocroteşti!

Pr. Al. Gherghel

† Preotul ALEXE APAFI

In ziua de 26 dec. 1962, din pricina unei boli necruţătoare, s-a stins din viaţă tînărul preot Alexe Apafi de la parohia Băcel — protopopiatul Sf. Gheorghe.

Născut în comuna Lunca Calnicului la 29 sept. 1925, după cursurile primare a urmat Seminarul Teologic din Iaşi, absolvind apoi Institutul Teologic din Sibiu. S-a căsătorit cu Ana născută Morar din Porceşti-Sibiu, la 29 iulie 1949 şi, plecînd la cele veşnice, lasă nemîngîiaţi — pe lîngă credincioasa-i soţie — doi copii: Ioan-Filip de 13 ani şi Mihai de 10 ani.

Hirotonit preot în 11 aug. 1949, a păstorit pe rînd trei parohii: 1) Cergăul Mare — prot. Mediaş, 2) Barcani II — Sărmaş şi 3) Băcel, ambele din prot. Sf. Gheorghe, lăsînd în fiecare din ele urme neşterse despre munca asiduă şi rîvna în cele duhovniceşti, cu care a păstorit.

In Cergăul Mare a consolidat reveniera la ortodoxie a credincioşilor; în Sărmaş a zidit o frumoasă casă parohială şi a pictat biserica, aducîndu-i şi alte înfrumuseţări, iar în Băcel, deşi venit numai la 1 iulie 1959, a pictat catapeteasma şi a zugrăvit biserica, contribuind la aceasta cu muncă personală.

Prohodirea s-a făcut în ziua de 29 dec. 1962, în biserica parohială din Băcel, de un sobor de 14 preoţi în frunte cu P. C. Protopop de Sf. Gheorghe — Nicodim Belea — care a arătat toată activitatea vrednică de laudă din cei 14 ani de preoţie ai răposatului părinte Alexe. Din partea colegilor a vorbit C. Pr. Gh. Iercuş, de la parohia Fundata-Bran, iar în numele credincioşilor din Sărmaş şi Băcel au luat cuvîntul — pe rînd epitropii respectivi.

Inhumarea s-a făcut în cimitirul comunei natale — Lunca Calnicului.

Bun şi harnic preot, vrednic soţ şi tată, apropiat şi sincer coleg, aşa a fost Alexe Apafi, şi pentru toate acestea amintirea lui va rămîne vie în inimile tuturor celor care l-au cunoscut.

Dumnezeu să-l odihnească cu drepţii!

Pr. *Ioan Popescu*, Prejmer

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poştală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu 42.418

Anul 111 Sibiu, 1 octombrie 1963 Nr. 37—38

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMINA DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Un mare pas înainte pe calea păcii

Este un fapt recunoscut peste tot că încheierea *Tratatului cu privire la interzicerea experienţelor cu arma nucleară în atmosferă, în spaţiul cosmic şi sub apă* constituie o cotitură istorică în lupta pentru pace şi pentru preîntîmpinarea războiului.

Acest tratat a fost parafat la Moscova, în 25 iulie a .c., de către reprezentanţii celor trei mari puteri participante la tratativele care au avut loc la Moscova, între 14—25 iulie a. c., şi anume: Uniunea Sovietică, Statele Unite ale Americii şi Marea Britanie.

„Şefii celor trei delegaţii — se spune în comunicatul final asupra acestor tratative — au căzut de acord că Tratatul cu privire la interzicerea experienţelor cu arma nucleară constituie un prim pas important spre destinderea încordării internaţionale şi întărirea păcii şi speră că în această direcţie va fi realizat un nou progres". Acest lucru a fost subliniat de către conducătorii celor trei delegaţii şi în declaraţiile făcute presei. Astfel, Dl Gromîko, ministrul de externe al U.R.S.S. şi şeful delegaţiei sovietice, a spus: „Să considerăm aceasta ca o bază pentru noi paşi de aici înainte". Dl Harriman, şeful delegaţiei americane, a declarat că după părerea sa cele trei delegaţii au realizat „un lucru foarte important". „Acordul se poate dovedi începutul a numeroase lucruri bune" — a spus şi lordul Hailsham, conducătorul delegaţiei engleze.

Tratatul cuprinde un preambul şi V capitole, din care spicuim cele ce urmează:

Guvernele celor trei state — se spune în preambulul tratatului, „proclamînd ca principal ţel al lor realizarea cît mai grabnică a unui acord cu privire la dezarmarea generală şi totală sub un strict control internaţional în conformitate cu scopurile Organizaţiei Naţiunilor Unite, care ar pune capăt cursei înarmărilor şi ar înlătura factorii stimulatori ai producţiei şi experimentării tuturor tipurilor de arme, inclusiv a armei nucleare,

năzuind să obţină încetarea pentru totdeauna a tuturor exploziilor experimentale cu arma nucleară, pe deplin hotărîte să continue tratativele în acest scop şi dorind să pună capăt infectării mediului înconjurător cu substanţe radioactive au căzut de acord asupra următoarelor" — urmînd specificarea celor V articole.

Sînt demne le subliniat nu numai premizele care au dus la semnarea acestui Tratat, arătate în preambul, ci şi idei ca acestea: „Fiecare participant la prezentul Tratat se obligă să interzică, să prevină şi să nu efectueze nici un fel de explozie experimentală cu arma nucleară şi orice alte explozii nucleare în orice loc aflat sub jurisdicţia sau controlul său: în atmosferă, dincolo de limitele ei, inclusiv spaţiul cosmic; sub apă, inclusiv apele teritoriale şi marea liberă, şi în orice alt mediu, dacă o asemenea explozie provoacă căderi radioactive... Fiecare participant la prezentul Tratat se obligă ca pe viitor să se reţină de la incitarea, încurajarea sau participarea sub orice formă la efectuarea oricăror explozii experimentale cu arma nucleară şi a oricăror altor explozii nucleare, în orice loc, care s-ar efectua în oricare din mediile menţionate" (art. I), precum şi aceea că „prezentul Tratat are o durată nelimitată" — cum se spune în art. IV.

Tratatul a fost semnat într-un cadru solemn, la Moscova, în 5 august a. c., de către A. A. Gromîko, din partea Uniunii Sovietice, Dean Ruske, din partea Statelor Unite ale Americii, şi lordul Hume, din partea Marii Britanii, în trei exemplare, în limbile rusă şi engleză. Ca invitat a asistat şi Dl U Thant, Secretarul General al Organizaţiei Naţiunilor Unite.

După semnarea Tratatului s-au rostit cuvîntări, în care s-a subliniat importanţa acestui mare eveniment, cuvîntări din care reţinem idei ca acestea:

„Incheierea Tratatului privitor la interzicerea experienţelor cu arma nucleară — a spus printre altele Dl Gromîko — poate deschide calea spre rezolvarea altor probleme internaţionale importante nerezolvate încă, inclusiv a problemei dezarmării", în care sens „Guvernul sovietic va depune şi pe viitor eforturi şi va face tot ceea ce depinde de el pentru rezolvarea problemelor internaţionale actuale". Dl Ruske a spus printre altele: „Dacă împreună cu alte ţări vom aplica o linie îndreptată spre asigurarea sprijinirii prin paşi noi a forţei de propulsie, generată de acest acord, atunci căutările îndelungate şi pline de speranţe ale omului spre pace vor înceta să fie doar un vis şi vor începe să se întruchipeze în realitate". „Fie ca ţările din întreaga lume, care recunosc în prezent că războiul a devenit anacronic, să năzuiască cu cea mai mare perseverenţă spre găsirea mijloacelor de a transforma vechiul şi sterilul război rece ... într-o pace adevărată bazată pe adevărul simplu că toţi oamenii sînt fraţi" — a declarat printre altele lordul Home. Caracterizînd actul semnării Tratatului ca o „ceremonie istorică", Dl U Thant — care a luat de asemenea cuvîntul — a spus printre altele: „Faptul că astăzi sîntem pentru prima oară martorii unui pas important înainte în tratativele prelungite care păreau uneori sterile, face ca clipa de faţă să fie cu adevărat istorică".

Acest Tratat înseamnă într-adevăr un mare pas înainte pe calea consolidării păcii şi a destinderii internaţionale. El a produs o legitimă bucurie în rîndul tuturor popoarelor, care l-au salutat după cuviinţă şi care văd în el o întruchipare a năzuinţelor lor spre pace.

Tratatul cu privire la interzicerea experienţelor cu arma nucleară în atmosferă, în spaţiul cosmic şi sub apă, are mai întîi o importanţă practică, prin aceea că împiedică de acum înainte infectarea sau otrăvirea atmosferei, a aerului pe care îl inspirăm clipă de clipă, cu substanţe sau reziduri radioactive, atît de dăunătoare sănătăţii noastre, precum şi o importanţă mai largă, sau de perspectivă, prin aceea că s-a creeat un punct de plecare, s-a deschis calea spre noi acorduri, care să interzică absolut toate experienţele nucleare, cum sînt de pildă cele subterane, precum şi spre alte acorduri mai largi care să ducă la dezarmarea generală şi totală şi la realizarea altor năzuinţe arzătoare ale omenirii zilelor noastre, atît de doritoare de pace.

Acest Tratat a produs un puternic ecou şi în rîndurile poporului nostru, cu atît mai mult cu cît Ţara noastră duce o consecventă politică de apărare a păcii, fiind, în acelaşi timp, participantă activă la diverse tratative pentru dezarmare.

Tratatul a fost semnat de peste 100 de state, ceea ce dovedeşte că el corespunde năzuinţelor de pace ale popoarelor lumii.

Aprobînd şi sprijinind împlinirea în fapt a Tratatului, popoarele însă cer să se facă noi paşi înainte pe calea înlăturării primejdiei de război şi asigurării păcii.

Bisericile creştine sînt alături de popoarele luptătoare pentru pace. Astfel, Tratatul acesta a fost salutat cu bucurie şi aprobare de Bisericile Ortodoxe, de Consiliul Mondial al Bisericilor, de papa Paul VI şi de alte Biserici. Se cuvine ca toţi creştinii să continuie lupta, împreună cu popoarelor iubitoare de pace, ca acest început promiţător să fie dezvoltat şi desăvîrşit.

Gh. Papuc

1100 ani de la începutul scrierii slavone

In anul 1963, toate statele de cultură slavă comemorează 1.100 ani de la începutul activității misionare a Sf. Constantin (Chiril) și Metodie din Moravia Mare și a scrierii slavone. Astfel, anul 1963 este marcat de aniversarea unui moment important din istoria culturii întregului Sud-Est european.

In Bulgaria, ziua de 24 mai a devenit o mare sărbătoare în amintirea marilor cărturari Constantin (Chiril) și Metodie, întemeietorii scrierii și culturii slave, „căci prin ei s-a început dumnezeiasca Liturghie și toate slujbele bisericești a se săvîrși în limba slavă". (Din stihirile serbării).

Astăzi este aproape unanim recunoscut că apariția primelor texte slave este legată de misiunea religioasă întreprinsă în Moravia Mare, începînd cu anul 863, de frații Chiril și Metodie. Aici, la cererea cneazului Rostislav, ei au început activitatea sistematică de traducere a cărților de cult creștin și a Bibliei din limba greacă în limba pe care o numim „paleoslavă" (slava veche).

Cele mai vechi inscripții în alfabetul chirilic, cunoscute astăzi, datează din sec. X, unele fiind descoperite cu cîțiva ani în urmă chiar pe teritoriul țării noastre: Inscripția dobrogeană din anul 943 (descoperită în 1950, la Mircea Vodă, în Dobrogea) inscripția lui Mostici, databilă între 927—969 (descoperită în 1888, în localitatea Gherman-Macedonia) și altele. O mențione specială merită descoperirile mai noi, datorită arheologilor noștri, dintre care cele mai impresionante sînt inscripțiile de pe pereții bisericuței din dealul de cretă de lîngă Basarabi (Dobrogea), care aparțin, potrivit studiilor preliminare, sfîrșitului sec. X și începutului sec. XI.

Apoi, alături de alte sisteme de scriere din lume, alfabetul slav cirilic, cu care am scris și noi romînii pînă pe la 1863, cu variantele sale moderne, ocupă astăzi un loc important în viața culturală a multor popoare.

Iată de ce nu putem să nu ne amintim astăzi de momentul istoric în care, cu 1.100 ani în urmă, popoarele slave au căpătat o scriere proprie, dezvoltîndu-și limbile lor literare și cultura lor națională, parte integrantă a tezaurului cultural mondial.

Sf. Chiril Filozoful, în mirenie Constantin, primul învățător al slavilor, s-a născut în 827, în principalul oraș al Macedoniei din Imperiul bizantin, Salonic. Tatăl său s-a numit Leon. In familia numeroasă a lui Leon, unul dintre fiii săi și anume, cel mai mare, s-a numit Metodie, iar cel mai mic — Constantin.

Cu privire la originea lor, dacă au fost greci, slavi sau valahi, documentele sînt împărțite. Dar ce e mai important la ei, este faptul că trebuie să recunoaștem în Sfinții Frați pe acei reprezentanți ai unui creștinism universal, pentru care nu este nici barbar și nici iudeu, ci care văd în toți credincioșii pe slujitorii lui Hristos.

Incă la vîrsta de 24 ani, Constantin a purtat dispute teologice publice în țară, la Constantinopol cu reprezentanții iconoclaștilor, (prigonitori ai icoanelor), iar în misiune fiind la Bagdad (851—852), cu saracinii (musulmanii). In toate aceste dispute Constantin a ieșit biruitor.

Ca profesor de filozofie la școala imperială, el a putut cunoaște bine viața de la curte. Viața aceasta de la curte nu-l mulțumi și peste un timp oarecare părăsi Constantinopolul, trăind un timp într-un loc retras.

In 852 se întoarse la fratele său, Metodie, la mănăstirea din Olimpul Bitiniei. In mănăstire frații pun la cale o misiune creștină pentru slavi, în care scop „inventează literele noi slavone" (Legendele panonice, cap. 5) în anul 855, după mărturia călugărului bulgar Hrabr.

Dar pînă să plece în această misiune, Constantin a fost trimis în misiune la hazari, între 858—862, ca să propovăduiască acolo dreapta credință.

Cele realizate în Hazaria au ajuns și la cunoștința principelui morav Rostislav al Moraviei Mari (845—870), care se adresă în 862 Bizanțului, cerînd împăratului și patriarhului ecumenic misionari ortodocși, pentru a îmbrățișa împreună cu poporul creștinismul de rit oriental. Constantin, șeful misiunii patriarhale, ce avea să meargă în Moravia lui Rostislav, din proprie inițiativă se hotărî să traducă cărți bisericești în limba slavă, în dialectul salonician. Răspunzînd cererii principelui Rostislav, împăratul bizantin Mihail III (842—867) și marele patriarh Fotie (858—867; 877—886) au trimis în misiune la moravi, în 863, pe frații Constantin și Metodie, cunoscuți în istorie sub numele de „Apostolii slavilor", care se stabiliră la Velehrad — „Orașul cel Mare", în Marea Moravie. Ei au propovăduit personal, prin sate și orașe, învățătura sfîntă. Aici ei continuară traducerea din limba greacă în cea slavă a cărților bisericești și pregătiră ucenici, care trebuiau să alcătuiască primele cadre de slujitori ai Bisericii locale slave. In Moravia frații au propovăduit timp de patru ani și jumătate (Legenda moravică, cap. 6). In activitatea lor, frații nu s-au adresat numai slavilor de acolo, ci și vlahilor panonici, care trăiau alături de slavi, precum o indică cronica lui Nestor, care erau în mare parte încreștinați de mult.

Constantin, fiind la Roma, se îmbolnăvi grav. Cu o lună înainte de moartea sa, întîmplată la 14 II 869, Constantin se călugări, primind numele de Chiril, prin care este cunoscut în istorie. El moare la vîrsta de 42 ani, după ce l-a îndemnat pe fratele său Metodie să continue opera misionară începută împreună. Metodie a îndeplinit cu sfințenie porunca fratelui său. Chiril n-a fost episcop, cum au afirmat unii istorici, ci numai preot necăsătorit.

Intors de la Roma, Metodie fu întemnițat între 870—873 de episcopul catolic german în Bavaria, încît el nu-și mai putu împlini misiunea încredințată lui. Moravienii cer întoarcerea lui Metodie. Papa interveni pe lîngă principe, și astfel Metodie poate reveni în Moravia. Metodie activează mai departe. Unii dintre ucenicii săi au trecut pînă spre Chiev, iar alții au rămas în Slovacia.

Insuși Sveatopolc al Moraviei îl îndeamnă pe principele ceh Berivoi să treacă la legea lui Metodie. Berivoi veni la Velehrad și se botează împreună cu soția sa Liudmila, cu 30 însoțitori și mulți alții, lăsînd îndemn asemănător și urmașilor (Legenda moravică, cap. 14) și zidi mai multe biserici.

In primăvara anului 882 Metodie vizitează Constantinopolul, unde se întîlnește cu împăratul Vasile I și cu patriarhul Fotie (Legenda panonică, cap. 13), care-l recunosc ca misionar al Ortodoxiei răsăritene și se sfătuiesc împreună asupra continuării misiunii slavone cu scrisul slav inventat de frați, care de acum, la propunerea lui Metodie, se va numi, în cinstea fratelui său, Chirilic. Metodie lăsă aici ucenici de ai săi, care să activeze în Balcani.

Intors în Moravia, Metodie își continuă activitatea, traducînd cărți din limba greacă în paleoslavă: cărți din Vechiul Testament, Nomocanonul și altele.

După 24 ani de episcopat (861—885), își îndrumează ucenicii, lasă ca urmaș pe Gorazd și moare la 6 aprilie 885. In urmă Gorazd și cei 200 ucenici ai fraților apostoli sînt alungați de clerul catolic german. Unii o iau spre Cehia, alții înfruntă pe loc prigonirile, alții trec în Slovacia, Bezrad e alungat din Panonia, dintre care unii ucenici au ajuns și prin părțile Daciei și Alpii Valahiei, cum și în țara lui Boris al Bulgariei.

Pe cînd în Moravia rămîn doar urme de nume, biserici și necropole din tradițiile paleoslave, în Bulgaria înflorește cultul fraților apostoli prin Climent, care scrie Lauda Sfîntului Constantin și slujba fraților de la Salonic întocmai cu apostolii.

Toate textele paleoslave îndrumează spre Răsărit originea creștinismului slavon.

Frații apostoli Constantin și Metodie au inițiat, în veacul al IX-lea misiunea creștină ortodoxă la slavi, au inventat alfabetul chirilic și au ctitorit astfel cultura bisericească slavonă. Prin aceasta ei au pus bazele unor tradiții, care au fost apoi numite „chirilo-metodiene".

De la ucenicii Sf. Constantin (Chiril) și Metodie, vlahii află despre vlădică, duhovnic, slujbă, vecernie, utrenie, etc.; ei ascultă slujbele bisericești în limba slavonă și fac cunoștință cu scrisul slavon.

(continuare din pag. 3)

Pace și iubire

Religia creștină ortodoxă este religia păcii. *Cu mesajul divin al păcii și al iubirii a fost vestită venirea lui Hristos în lume, cînd la nașterea Sa, în peștera Betleemului, corul minunat al îngerilor cerești cînta „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni bună învoire" (Lc. 2, 14); și tot cu același mesaj al păcii și-a încheiat Iisus „vestea cea bună", Evanghelia Sa, pe care a lăsat-o ca testament Apostolilor și prin ei, lumii, zicînd astfel: „Pacea Mea las vouă; pacea Mea dau vouă". Venirea Mîntuitorului pe pămînt la „plinirea vremii", și întruparea Sa ca om, ca și patimile Sale, au avut un înțeles suprem și anume: pacificarea lumii și înnoirea firii, readusă la „starea cea dintîi" de la creație; prin jertfa Sa pe cruce, El a anulat toată răutatea și toată nedreptatea și cruzimea, toată războirea față de semeni, care se așezase în om și în lume, de la păcatul lui Cain, care și-a ucis fratele său și pînă la păcatul cel mare al războaielor dintre neamuri; „cu moartea Sa pe moarte călcînd, viață ne-a dăruit". Ne-a dat viață și nu moarte; libertate și nu înrobire; pace și nu războaie. Religia ortodoxă a făcut din pace și iubire pîrghiile de comandă și poruncile călăuzitoare ale conviețuirii dintre popoare. Cu principiul păcii și iubirii dintre oameni, toți sîntem fii egali ai lui Dumnezeu-Tatăl; Mîntuitorul Hristos fericește pe „făcătorii de pace", care „fii ai lui Dumnezeu se vor chema". Slujitorii Bisericii se roagă pentru „pacea a toată lumea". Religia noastră condamnă războiul de agresiune și nu războiul de apărare, împotriva agresiunii. Hristos a dat în primire Bisericii talantul prețios al păcii și ea va dă socoteală la judecata de apoi „cum a luptat pentru pace și cum a declarat „război războiului", pentru distrugerea lui și pentru buna conviețuire între oameni și popoare.*

Dragă fiule creștine, religia ta e religia păcii; fii un aprig luptător și apărător al păcii, pe pămînt, ca să cîștigi numele de „fiu bun" al lui Dumnezeu. Ajută ca să fie înfrînt „demonul războiului, care dă ocol lumii"! (1 Mt. 5, 8). Fii un bun și adevărat patriot, care cu prețul vieții tale, s-o aperi, ca să domnească în țara ta: pacea și fericirea. Vei fi un adevărat erou, cinstit și respectat de toți.

Pr. V. A. Bassarabin

Munca după Sf. Vasile cel Mare

Munca este condiția sau legea fundamentală a existenței pămîntești, ea este singurul mijloc prin care-și cîștigă omul cele necesare vieții. Ea este manifestarea firească a vieții, este o necesitate și o obligație generală. Nimeni nu este scutit de această obligație, iar omul pentru aceea a fost așezat pe pămînt, pentru ca să-l stăpînească prin muncă.

Rezultatele bune ale muncii se văd în întreaga istorie a vieții omenești și mai ales astăzi, cînd s-a ajuns la cel mai înalt grad de existență, cînd omul a ajuns nu numai cu gîndul, ci și cu trupul, în spațiile cosmice.

Din punct de vedere creștin, munca este o poruncă dumnezeiască, dată omului sau legată de firea omului de la începuturile existenței lui (Geneză II, 15; II Tesal. III, 11). Cel ce nu împlinește această poruncă va fi osîndit de Dumnezeu, pentru că n-a pus în lucrare talanții primiți, sau puterea de a munci.

Mîntuitorul nostru Iisus Hristos, Sf. Apostoli și Sf. Părinți, au dat nenumărate sfaturi despre foloasele muncii, care sînt valabile și în zilele noastre. In special Sf. Părinți, putem spune că au scris pagini întregi despre muncă și despre felul cum, și cînd, trebuie ea îndeplinită.

Unul din cei mai de seamă Părinți ai Bisericii noastre, Sf. Vasile cel Mare, a tratat problema muncii în chip deosebit, lăsîndu-ne multe exemple și învățături care pot fi de folos și creștinilor de azi.

Munca este socotită de Sf. Vasile cel Mare, ca o poruncă dumnezeiască, un mijloc de educație și de întreținere a vieții. Munca trebuie să fie pusă în slujba iubirii aproapelui. Pentru a arăta cît de temeinice sînt acestea, Sf. Vasile cel Mare ne aduce mărturie cuvîntul Domnului care a spus că vrednic este lucrătorul de plata sa (Mat. XVII, 17); a Sf. Apostol Pavel, care a poruncit să lucrăm cu mîinile noastre ca să putem ajuta pe cel lipsit. Evlavia să nu fie un motiv spre lene, ci un îndemn la muncă, deoarece prin muncă ne călim trupul, obișnuindu-l cu eforturile și cu suportarea greutăților și asprimilor vieții. Dar nu numai din motivul acesta să muncim, ci și din dragostea aproapelui, ca Dumnezeu să procure prin noi și celor lipsiți cele necesare. Arătînd că opusul muncii este nelucrarea, spune că aceasta este un mare rău. De aceea a osîndit-o Sf. Apostol Pavel, spunînd că cine nu vrea să muncească, nici să nu mănînce. Deci cum fiecare are lipsă de mîncare în fiecare zi, în fiecare zi are lipsă fiecare să și lucreze. Lenea este — după Sf. Vasile cel Mare — producătoare de viclenie, probabil pentru că cel leneș face fel de fel de combinații cum să trăiască din munca altora, cum să înșele pe altul. De aceea Domnul a unit aceste două vicii, spunînd celui ce nu și-a sporit talantul prin muncă: slugă vicleană și leneșă (Matei XXV, 26). Amintind de cuvîntul lui Solomon: „Mergi la furnică, leneșule" (Proverbe VI, 6), Sf. Vasile spune: „Deci să ne temem ca nu cumva să ni se spună aceasta în ziua judecății, cînd Cel ce ne-a dat puterea să lucrăm ne va cere o lucrare proporțională cu puterea. Căci „celui ce i s-a dat mult, i se va cere mai mult" (Luca XII, 48). Munca este deci și un mijloc de desăvîrșire în mîntuire. De aceea cel ce poate să lucreze, își primejduiește mîntuirea dacă primește milostenie și nu-și cîștigă cele necesare prin muncă proprie. Creștinul nu numai că nu trebuie să primească și să mănînce din munca altuia, ci mai mult, trebuie să ajute el cu munca pe altul. Colectivitatea a rezolvat în gradul cel mai deplin sarcina de a conduce lucrurile în așa fel încît nimeni să nu fie fără lucru, cînd poate munci, și nimeni să nu fie în lipsă, cînd din motive de boală sau vîrstă, nu poate munci.

Singură munca poate îngădui creștinului să împlinească efectiv porunca iubirii aproapelui. Deci și din acest punct de vedere este ea o condiție necesară mîntuirii.

Asupra muncii în colectivitate Sf. Vasile cel Mare ne spune: „Cine nu știe că omul e o ființă blîndă și sociabilă, nu singuratică și sălbatică. Nimic nu este așa de propriu firii noastre, ca a fi în comuniune unii cu alții, a avea nevoie unii de alții și a ne iubi unii pe alții". In alt loc spune că cei care „îmbrățișează viața și traiul de obște, se întorc la binele natural. Numesc cea mai desăvîrșită comunitate a vieții pe aceea din care a fost eliminată proprietatea averii, din care a fost exclusă nepotrivirea de păreri, din care a fost înlăturată toată tulburarea, rivalitata și certurile, dar în care toate sînt comune: sufletele, părerile, trupurile și toate acelea prin care sînt hrănite și îngrijite trupurile, în care e comun Dumnezeu, mîntuirea pietății, mîntuirea, cununile, în care cei mulți sînt unul și unul nu singur, ci mai mulți". „Membrii vieții de obște sînt deopotrivă slujitori și deopotrivă stăpîni unii altora; în libertate suverană ei își arată unii altora cea mai desăvîrșită slujire pe care o produce nu forța împrejurărilor, ci o creiază deplina libertate de voință cu bucurie. Iubirea supune pe oamenii liberi unii altora și păstrează voinței, libertatea. Dumnezeu a voit ca noi să fim așa, de la început, și spre viața de obște ne-a creiat. Membrii vieții de obște recheamă binele de la început acoperind prin acest fel de viață păcatul strămoșului Adam. Dacă păcatul n-ar fi tăiat firea, n-ar exista între oameni împărțire, neînțelegere și război".

Sf. Vasile cel Mare se pronunță și asupra statorniciei în muncă și asupra îngrijirii uneltelor de muncă. „Se cuvine ca fiecare să ia aminte la lucrul său și să se îngrijească de el cu rîvnă și să-l împlinească fără lenevie, cu strădanie și cu îndeaproape purtare de grijă ... să nu sară de la un lucru la altul. Firea noastră nu poate să realizeze odată multe îndeletniciri. Este mai ușor să săvîrșești una cu sîrguință decît să te apuci de multe trebi și trecerea de la un lucru la altul împiedică desăvîrșirea lor, arătînd, totodată, ușurință de caracter, dacă aceasta a fost mai înainte sau o aduce, dacă n-a fost. Dacă va fi nevoie de ceva, cîndva, se cade să ajute și la alte meserii, lăsîndu-se îndrumat de cel ce este priceput. Ingrijirea de unelte, revine, în primul rînd, meseriașului fiecărei lucrări. Dacă, însă, s-ar întîmpla cîndva să fie lăsată fără grijă vreo unealtă, fiind proprietate comună, aceasta să se învrednicească de grija cuvenită de cei care au văzut-o mai întîi. Căci, chiar dacă întrebuințarea ei este proprie unora, totuși, folosul celor ce se dobîndesc prin ea este comun... Nu se cuvine ca meseriașii să revendice stăpînirea peste unelte încît să nu admită întîistătătorului obștei frățești să le folosească la ce ar voi sau să-și îngăduiască lor să le vîndă ori să le schimbe ori să le înstrăineze în vreun alt chip căci, cel ce a socotit odată că nu este stăpîn nici pe mîinile sale, ci a hotărît să folosească puterea lor pentru altul, cum s-ar arăta consecvent un asemenea om, însușindu-și uneltele meseriei și purtîndu-se stăpîn peste ele?".

Munca este deci o datorie inevitabilă, dar și o mare cinste, este o datorie către Dumnezeu, către sine și către semeni. Ea îmbracă pe credincios în cea mai înaltă demnitate.

Creștinii fiind urmașii lui Hristos, care a crescut în casa tîmplarului Iosif și fiind urmașii Apostolilor care au practicat munci manuale, sînt datori să aprecieze munca și să o practice după învățăturile Mîntuitorului și Sfinților Apostoli, tîlcuite așa de frumos de Sf. Vasile cele Mare.

Diacon C. Voicu

Acest slavonism bisericesc chirilic progresează pretutindeni cu pași repezi. Dovadă despre aceasta sînt inscripțiile chirilice din Bulgaria, de la Preslav (893, 900, 941, 993), cea din Rusia, de la Smolensc (925), cea din Dobrogea, în satul Mircea Vodă, de la jupan Dimitrie (943) și cea din Basarabi de lîngă Medgidia (992).

Datorită faptului că și noi ne-am bucurat de roadele Sf. Apostoli ai slavilor, se cuvine să le dăm cinstea cuvenită și să-i lăudăm cu imne binecinstitoare ca pe niște adevărați ucenici ai lui Hristos.

Pr. Chiril Pistrui

Mărire

Mărire Ție Doamne, Atotputernic,
Atoateființor și Necuprins Stăpîne!
Ce-alungi departe-al nopții întuneric
In marea-Ți și slăvita-nțelepciune.

Tu slobozești îmbujorații zori,
Și din belșug blagoslovești cu soare,
Făcînd să crească-n lume mii de flori,
Și mii de lumi în fiecare floare.

Revarsă bine-n ziua nou venită,
Să crească rod după al trudei greu
Și dă în lume o pace nesfîrșită,
Puternice și Sfinte Dumnezeu.

Iar bunătății Tale mă închin,
Amin, Amin.

Lucian Idomir

Privește înainte și mergi înainte!

In decursul timpurilor s-au săvîrșit felurite păcate. Unul din aceste păcate este exploatarea, colonialismul, care își are izvorul în proprietatea privată, care împarte pe oameni, frați fiind, în bogați și săraci, în exploatatori și exploatați, în liberi și robi, împărțire ce dă naștere la rîndul ei, la multe alte păcate, ca iubire de argint, egoism feroce, etc. Acestea au dat naștere la războaie, care au dus la rîndul lor la mari nenorociri, distrugeri și suferințe: moarte, mizerie, jale, etc. Cine poate socoti milioanele de vieți răpuse și jalea lăsată în urma lor: văduve, orfani! Dar pagubele materiale?

Dar dacă aceste războaie pînă acum nu aduceau nimicirea totală a popoarelor, astăzi datorită mijloacelor de luptă, războiul ar putea nimici omenirea. Incît astăzi sună tuturor porunca, întregei omeniri: „Mîntuiește-ți viața!".

A menține exploatarea cu toate păcatele ei, nu e posibil, căci acestea dau naștere la certuri, lupte, războaie și războiul la nimicirea omenirii. Singura soluție este ieșirea din această lume și odată cu asta se împlinește și depărtarea de primejdia războiului și mersul înainte pe calea socialismului, care prin însăși esența lui depărtează de război.

Deci, pentru omenirea întreagă, pentru toate popoarele, singura acțiune de îndeplinit în cazul de față este depărtarea de război și de păcatele care-i dau naștere: exploatarea, și a merge înainte spre pace și socialism.

Poporul nostru, împreună cu alte popoare, merge pe calea desăvîrșirii construcției socialismului. In acest mers înainte, luptă pentru pace, luptă contra exploatării omului de către om, luptă contra păcatelor, luptă pentru fericirea omului, luptă, adică, pentru singurul drum bun în epoca noastră.

Și noi, slujitorii și credincioșii Bisericii, mergem înainte și sprijinim munca poporului pentru viața cea nouă, lupta popoarelor pentru pace, libertate și progres. Așa ne arătăm împlinitori ai cuvîntului Scripturii și fii buni ai poporului nostru.

Pr. Graure Ioan

La cincisprezece ani de înfrățire

Își toarce visul anii cincisprezece
De cînd ne-am înfrățit lîngă altar,
Biserica străbună ne petrece
In umbra ei de slavă și de har.

La cincisprezece ani de înfrățire
Simțim cum la al dragostei popas
Coboară lîngă noi Hristos ca mire
Cu sfinții toți de prin iconostas.

In haina de lumină-a sărbătorii
Sîntem acum o inimă și-un gînd,
Și-o dragoste curată ca și zorii
A noastre doruri toate le cuprind.

Pe treptele Bisericii străbune
Ardem tămîie și ne-mbrățișăm
Vrem ca-n aceste vremuri noi și bune,
Stindardul păcii pururi să-l purtăm.

Să ducem imnul dragostei departe
Cum clopotele duc cîntarea lor,
Și crinii bunătăți-n orice parte
Să-i semănăm cu rîvnă și cu spor.

La cincisprezece ani de regăsire
Cînd totul e-mbrăcat în harul sfînt
Spre Dumnezeu cu-o singură privire
Să reînnoim al nostru legămînt:

Cît vom trăi să fim noi soli iubirii
Stîrnind a primăverii înfloriri
Să crească-n drumul nostru trandafirii
Și nuferii eternei fericiri.

Preot Ștefan Tascianu

Psalmul 8 — Să adorăm pe Hristos-Dumnezeu

Acesta este un psalm mesianic și-l aflăm citat în Testamentul Nou, de însuși Mîntuitorul Iisus Hristos, în Sfînta Evanghelie după Matei, apoi de Sfîntul Apostol Pavel în Epistola I către Corinteni, Filipeni și cea către Evrei. Psalmul are darul să ne ridice cu sufletul în sferele cele mai înalte de unde credinciosul poate gusta dulceața sfintelor adevăruri care stau la temelia credinței creștine.

Inspirat de Duhul Sfînt, „care a grăit prin prooroci", psalmistul David mărturisește credința vie a sufletului său curat că Dumnezeu este Domnul și s-a arătat nouă în Mesia.

Adorarea lui Hristos-Dumnezeu o facem în chip deosebit în Biserica întemeiată de El. Biserica este împărăția lui Dumnezeu, împărăția Harului pe pămînt, iar Pronia divină o ocrotește și o întărește. Ea este corabia mîntuirii, condusă de Hristos-Domnul, care s-a jertfit pentru viața ei. In afară de ea nu este mîntuire pentru sufletul credincios. Temelia Bisericii este Iisus Hristos. Stîlpii Bisericii sînt cei 12 Apostoli. La fel cu pruncii care au lăudat pe Mesia-Hristos la intrarea în Ierusalim, cei 12 Apostoli au preamărit pe Domnul prin răspîndirea Evangheliei în tot pămîntul.

Prin Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu și Fiul Omului, noi ne-am unit cu Dumnezeu — fără să ne depersonalizăm — iar Dumnezeu s-a unit cu noi. Fiul lui Dumnezeu s-a micșorat pe Sine (chenoză), cu puțin față de îngeri (v. 6), ca noi să creștem și să ne desăvîrșim în tot ce este bine după pilda Sa. Domnul s-a coborît ca noi să ne urcăm la El, a sărăcit ca noi să ne îmbogățim în tot ce viața are mai de preț, s-a smerit ca noi să aflăm metoda și scara de-a ne înălța la cea mai mare demnitate, s-a făcut batjocură și uriciune, ca noi să fim cinstiți și iubiți, a luat păcatele noastre ca noi să viețuim fără de păcat, a murit și a înviat ca noi să viețuim în veci. Intr-un cuvînt, Hristos-Dumnezeu s-a făcut Om ca noi să devenim fiii lui Dumnezeu prin Har, încoronați cu slavă ca dumnezei, strălucitori și nemuritori cu El.

Credincioșii îl ascultă, îl adoră pe Hristos-Dumnezeu și-i slujesc Lui. Sarcina aceasta le este plăcută (Mt. 11, 29) după cuvîntul Său, pentru că le aduce liniștea inimii și pacea sufletului, iar în veșnicie dă bucuria și fericirea de-a ședea de-a dreapta Tatălui.

Cu viața și graiul său luminat, psalmistul ne stă pildă de credință, nădejde și dragoste nemărginită față de Hristos-Dumnezeu, pe care-L vede cu duhul său inspirat, și ne chiamă să ne îndreptăm cugetul curat spre El.

Se cuvine ca și noi să-L adorăm pe El, să ne rugăm Lui: „Miluiește-ne și ne mîntuiește cu bunătatea Ta. Vino și ne ajută cu Harul Tău, ca să împlinim voia Ta, să facem totdeauna ceea ce este spre bineplăcerea Ta și spre binele, pacea și propășirea țării noastre și a lumii întregi".

Pr. Simion Radu

MEDITAȚIE

Să plivim zizania

Matei 13, 28

Parabola evanghelică ne vorbește de neghină, de iarba rea care crește în lanurile de grîu!

Ieșind la cîmp primăvara, vedem pe tarlalele întinse cu holdă, cete de plivitori, care au menirea să îndepărteze din lanul de grîu neghina care s-a ivit.

Oricît de bine s-ar pregăti ogorul, oricît de aleasă ar fi sămînța, iarba rea se ivește în holda verde și ea trebuie scoasă la timp, trebuie plivită. Munca plivitului este o muncă de calitate, ea se face cu grijă deosebită.

Pe lanurile bine curățite, semănăturile primesc îndată puteri noi, se înviorează, cresc în voie, în timp ce pe locurile rău plivite sau uitate și rămase neplivite, iarba rea crește, crește nemăsurat, se întinde înnăbușind cu totul holda și astfel compromite recolta. Deci grijă la plivit!

Munca plivitului are și o latură sufletească. Da, sufletele noastre, chiar cele mai bune suflete, poartă în adîncul lor cele două feluri de iarbă, grîul și neghina, semănătura cea bună și iarba rea, zizania.

Da, și în inimile noastre, în cîmpul larg al acestor inimi, cresc la un loc binele și răul, virtutea și păcatul. Este interesant de subliniat că examinîndu-ne cu atenție, ne dăm seama că ierburile rele din noi, parcă au mai multă putere, se dezvoltă mai grabnic.

Ce este de făcut?

Ca și în Evanghelie să întrebăm pe Domnul casei, pe Iisus Mîntuitorul sufletelor noastre: Să pornim la plivitul neghinei, să scoatem zizania de pe ogorul inimii?

Consider că răspunsul Mîntuitorului va fi diferit după cum este vorba de sufletul nostru, sau de cel al semenilor noștri, al fraților noștri.

De este vorba de tine, nu sta la îndoială nici de cum, ci plivește, scoate iarba rea fără milă, urmărește-o în toate colțurile și ascunzișurile inimii ca să nu rămînă nimic suspect. Fă bună curățenie ca la spovedanie. Iar după această lucrare aerul proaspăt și soarele luminos și cald își vor face lucrarea lor binefăcătoare dînd grîului curat puteri îndoite, ba chiar înzecite.

Dar, da de două ori *dar*, de este vorba de altul, de semenul tău, de fratele tău — atunci fii cu grijă, mai de grabă te oprește. Nu te grăbi cu judecata.

E nevoie de grijă mare, întrucît ierburile rele cresc amestecate cu cele bune, ca-ntr-o îmbrățișare! Iar în cîmpul altuia, în sufletul semenului tău, voind să smulgi neghina, lesne vei putea vătăma și din grîul cel bun, care apoi la loc nu se mai poate pune.

Poate ești prea puțin cunoscător în această muncă delicată și nu ești în destul de pătruns de dragostea lui Hristos.

La semenii noștri, să ne silim a descoperi părțile bune, calitățile tăinuite, iar cînd, e vorba de plivit, în sufletele fraților noștri, să lucrăm cu dragoste și smerenie, nu judecînd ci ajutînd și să lăsăm să lucreze Hristos, în fața căruia iarba rea și orice zizanie piere, precum piere fumul și precum se topește ceara de fața focului.

Pr. Gh. Secaș

† Adrian Cristea

1878—1963

După o scurtă, dar grea suferință, Adrian Cristea s-a stins din viață la 10 august 1963 în vîrstă de 85 ani. A fost fiul memorandistului, profesorului seminarial și asesorului consistorial Nicolae Cristea, care a redactat „Telegraful Român" vreme de 18 ani. Carte a învățat în țară și apoi la München și Berlin.

A fost un suflet ales. Fire deschisă, fără ascunzișuri, din el iradia numai bunătatea și dragostea. Era modest. Nu se îmbulzea nicăiri. Oriunde apărea fețele se înseninau, inimile se îmbunau, înviorate de o vorbă bună, o glumă, o povestire cu haz. Prin calmul lui dezarma pe cei porniți spre ceartă. Așa că pretutindeni a avut numai prieteni.

Prieteni și cunoscuți, rude și prețuitori l-au condus pe drumul cel din urmă. A fost înmormîntat de un sobor de preoți în cimitirul orășenesc. Dar credința, bunătatea, omenia, bucuria de viață, patriotismul lui înflăcărat trăiesc mai departe în acei ce l-au cunoscut, i-au citit scrierile, i-au ascultat cuvîntările și conferințele.

Dumnezeu să-l odihnească împreună cu aleșii Lui!

T. R.

† Preotul Victor Pop

In ziua de 26 iunie 1963, la casa parohială Teiuș II, a adormit în Domnul preotul Pop Victor.

S-a născut în anul 1899, în com. Teiuș. Fiu de cîntăreț bisericesc, a fost cel mai mic dintre 3 frați preoți. Toate studiile le-a făcut în Teiuș și Blaj. A fost hirotonit întru preot în anul 1927. A păstorit în Fărău (prot. Aiud), în Smig (prot. Mediaș), apoi 17 ani în Teiuș. A deservit sfintele altare 36 ani.

Inmormîntarea a avut loc în ziua de 28 iunie, cînd la ora 3 d.m. sicriul cu osemintele neînsuflețite a fost ridicat pe brațe de preoți și l-au transportat în biserica centrală, umbrit de vălul de doliu al familiei îndurerate.

Prohodul s-a săvîrșit aici de către un sobor de preoți.

P. C. Victor Negrea, prot. raional de Alba Iulia printr-o cuvîntare însuflețită a așezat o alinare și mîngîiere în sufletele întristate ale familiei greu încercate.

Au vorbit apoi P. C. Păr. Păstrav Iuliu din Petelca, Păr. Silvești Liviu din Stremț, Păr. Munteanu Alexandru din Teiuș I, scoțînd fiecare în evidență meritele preotului Pop Victor.

Cortegiul pornește în sunetele clopotelor și imnelor sfinte. Sicriul — purtat pe umeri de preoți — a fost așezat în mormîntul de sub umbra bisericii bătrîne, întru așteptarea învierii.

Dumnezeu să-i facă parte cu drepții!

Pr. Al. Munteanu

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștală plătită în numerar) 42.418 Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu

Anul 111 Sibiu, 15 octombrie 1963 Nr. 39—40

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Cu toţii la un loc

Aşa am fost dintru început într-ale credinţei şi aşa am fi rămas tot timpul, dacă nu ar fi venit pacostea „unirii" de la 1698-1700.

Cum s-a făcut ea, toată lumea ştie: cu silă şi ameninţări, cu amăgiri şi cu făgăduielile împăratului habsburg de-atunci — şi, cînd n-a mai mers altfel, chiar şi cu tunurile împărătesei de mai tîrziu.

N-a trebuit să treacă multă vreme pînă să se încredinţeze mîna de romîni ardeleni, păcăliţi, în frunte cu vlădica şi cu preoţii lor, că ceea ce s-a urzit atunci n-a fost o treabă bună şi nici unire, ci dezbinare pricinuitoare de supărări şi vrajbă. Dezbinare între noi înşine şi „deschilinirea" tuturor de fraţii din Ţara Romînească şi Moldova.

Au fost destule cugete cinstite care şi-au dat osteneala, după aceea, să dreagă ceea ce s-ar mai fi putut drege. Dar stăpînitorii cei de altă lege erau prea puternici şi romînii ardeleni prea neputincioşi.

S-au făcut şi răzmeriţe, ca ale pururea pomeniţilor călugări — acum: Cuvioşii Mărturisitori — Visarion şi Sofronie. Mulţi dintre credincioşii romîni ardeleni au umplut temniţele pentru „legea" strămoşească, iar alţii s-au săvîrşit mucenicește din viaţă, apărînd-o. Biruinţa deplină a Ortodoxiei trebuia să mai aştepte mult.

A venit, însă, anul 1944, 23 August — şi cele ce au urmat după această dată istorică. A venit puterea populară şi — împreună cu ea — libertatea cultelor din cuprinsul ţării.

Acum, toate erau coapte pentru ceea ce avea să se întîmple: întregirea din nou şi pentru totdeauna a Bisericii Ortodoxe Romîne. Cea mai mare parte a clerului fost greco-catolic a înţeles acest lucru. Că de poporul credincios n-a fost vorba niciodată: el era ceea ce a fost şi avea să fie ceea ce era, adică cinstitor al legii străbune, pe care şi-a dat silinţa s-o facă „să stea pe loc".

*

Acum, de 15 ani sîntem cu toţii la un loc.

Aşa se cade! Aşa-i bine: să fie fraţii împreună...

Împreună în toate cele bune — şi mai presus de toate în alipirea faţă de Sfînta noastră Biserică şi faţă de Patria noastră înfloritoare.

Să ne înnoim făgăduinţa făcută în clipele mari ale vieţii noastre bisericeşti şi obşteşti: să păzim întru sfinţenie unitatea duhului întru legătura păcii (cf. Efeseni 4, 3) prin dragostea de Dumnezeu şi dragostea de frate. Astfel ascultăm şi de îndemnul din Sfînta Liturghie, care zice: „Să ne iubim unii pe alţii, ca într-un gînd să mărturisim".

Sibiu, octombrie 1963.

† *NICOLAE*
Mitropolitul Ardealului

Un deceniu şi jumătate de trăire în Ortodoxie

Au trecut 15 ani de la măreţul act al „Reîntregirii Bisericii Ortodoxe" din Ardeal, eveniment de mare importanţă spirituală pentru clerul şi credincioşii romîni de dincoace de creasta Carpaţilor. Prin acţiunea de revenire la sînul Bisericii Ortodoxe, s-a pus capăt pentru totdeauna disensiunilor de ordin sufletesc — ne mai fiind noi şi voi, ci toţi una în Iisus Hristos Domnul, toţi avînd aceeaşi credinţă, acelaşi Har, aceleaşi Taine şi un singur altar al credinţei strămoşeşti.

După 15 ani de trăire în Ortodoxie — ţi se umple sufletul de mare bucurie — cînd observi în oraşele şi satele ardelene, cum preoţimea veche ortodoxă şi preoţimea nouă ortodoxă — servesc împreună la acelaşi Altar după ritul şi rînduielile Bisericii strămoşeşti, închinîndu-se cu toţii în Duh şi Adevăr — aceluiaşi Dumnezeu.

In mersul evenimentelor — la plinirea vremii, adică la 1, 2, 3 şi 21 oct. 1948, nu s-a putut stăvili dorinţa clerului şi a credincioşilor din fosta Biserică gr.-catolică, de a se întoarce acasă la Altarul Bisericii Ortodoxe, de la care s-au rupt la 1698 şi 1700 prin silnicia Habsburgilor de la Viena. Prin dorinţa clerului şi a credincioşilor — la 21 octombrie 1948 — s-a dat satisfacţia cuvenită Bisericii Ortodoxe — revenindu-se la unitatea spirituală dinainte de 1698.

In epoca pe care o trăim, suflă un mare vînt răcoritor peste toţi creştinii, indiferent la care religie aparţin — suflă un vînt mai puternic de revenire la unitatea spirituală. Poate nici cînd şi nici odată, n-a fost atîta preocupare între confesiunile religioase, de-a sta de vorbă, de-a se înţelege şi de-a se apropia unele de altele — fără ură, fără viclenii — numai din dragoste de-a se uni în Iisus Hristos — Centrul credinţei noastre ortodoxe.

Deci un început de ecumenism s-a realizat la noi în Patrie — prin actul de unificare de la 21 oct. 1948. Biserica noastră Ortodoxă este prezentă în acţiunea ecumenistă de peste hotare — unde prin reprezentanţii ei cei mai autorizaţi — deţine o poziţie cheie în toate congresele ecumenice.

Implinindu-se 15 ani de la unificarea religioasă — e bine şi chiar important să se scoată în evidenţă — atitudinea pozitivă a preoţimii vechi ortodoxe — care a contribuit în mare măsură la sudura actului, căutînd prin dragoste să se apropie de preoţimea nouă ortodoxă şi de credincioşii reveniţi. Contribuţia preoţimii vechi ortodoxe poate fi socotită ca preţioasă lucrare, adusă cauzei măreţe a consolidării actului de unificare din 1948. Pentru această lucrare duhovnicească de interes primordial sufletesc înfăptuită cu atîta elan şi dragoste din partea preoţimii vechi ortodoxe, să-mi fie îngăduit să aduc acum după 15 ani de frăţească trăire — un prinos de cinstire şi recunoştinţă ca unul dintre cei dintîi, care am acţionat şi trăit actul de unificare — în toate laturile lui în cei 15 ani.

De pe aceeaşi poziţie ţin să remarc şi contribuţia pe care a adus-o preoţimea nouă ortodoxă la sudura actului de unificare. — Prin curajul lor, prin dorinţa lor, prin înţelegerea lor şi prin dragostea de a reveni la unitate în Iisus Hristos, s-au desprins cu hotărîre şi au îmbrăţişat doctrina Bisericii Ortodoxe, a Bisericii mame, căutînd cu înţelegere să se integreze în rînduielile Bisericii străbune — pentru a ajuta cu efect la consolidarea actului.

Munca depusă în cei 15 ani de la unificare, ne dă nădejde să privim viitorul cu încredere — spre mai marea mărire a lui Dumnezeu — spre binele sfintei noastre Biserici Dreptmăritoare şi spre binele, întărirea şi înflorirea Patriei noastre scumpe, Republica Populară Romînă.

Tr. Belaşcu
vicar arhiepiscopesc

Un popas sărbătoresc

La sărbătorirea a cincisprezece ani de viaţă bisericească înfrăţită, înălţăm rugă de mulţumire către Dumnezeu pentru toate binefacerile ce le-a revărsat în Biserica Sa asupra clerului şi credincioşilor deopotrivă. De pe culmea celor cincisprezece ani vedem limpede şi avem convingerea neclintită că reîntregirea bisericească este lucrarea lui Dumnezeu, lucrarea lui Iisus Hristos şi a Maicii Domnului în sufletele noastre, în viaţa noastră a tuturor. „La plinirea vremii", cînd condiţiile erau coapte, cînd poporul şi-a cucerit libertatea, Dumnezeu ne-a atins cu harul Său inimile şi le-a unit într-un torent, ne-a adunat la un loc sub oblăduirea Bisericii Sale. A lui Dumnezeu a fost şi este lucrarea înfrăţirii. Dar ea este şi a vremilor, a Bisericii, a clerului şi credincioşilor, căci Dumnezeu ne-a chemat şi pe noi şi ne cheamă mereu să colaborăm cu El la tot ce e bun şi frumos. Ne-a chemat — prin glasul Prea Fericitului Patriarh Justinian, al mitropolitul Nicolae Bălan şi al celorlalţi ierarhi, prin glasul reprezentanţilor clerului şi credincioşilor reveniţi, în frunte cu P. C. Prot. Traian Belaşcu — să făurim unitatea şi ne cheamă să păstrăm, să întărim, să desăvîrşim această unitate bisericească. Unitatea bisericească este un dar al lui Dumnezeu, care însă cere şi din partea noastră un necontenit efort şi care în aceşti 15 ani s-a întărit mereu, încît astăzi putem spune că unitatea noastră este desăvîrşită. Cu toate acestea unitatea trebuie mereu întărită, mereu ferită de uneltiri şi dezbinări şi luminată de iubire, de viaţa în duh şi adevăr.

Acum ni se pare că dezbinarea din trecut a fost cîndva, undeva foarte departe, încît amintirea ei nu ne mai tulbură, ca şi cînd n-ar fi fost niciodată. De fapt noi — cler şi popor — şi atunci cînd ţineam de două Biserici, sufleteşte tot una am fost şi tot aceeaşi lege strămoşească am ţinut. In cei 15 ani însă, ne-am bucurat şi mai mult că orice despărţire a încetat, că împreună preamărim în aceeaşi limbă, la acelaşi altar, cu un gînd şi un glas pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfîntul Duh, Treimea cea de o fiinţă şi nedespărţită, care ne face să fim şi noi toţi de „o fiinţă" şi nedespărţiţi. Dacă în vremea dezbinării fiecare mergea la biserica lui, care uneori era abia la cîţiva paşi de cealaltă biserică, acum mergem împreună la amîndouă bisericile (unde sînt două), preoţii slujesc la acelaş altar, cîntăreţii cîntă aceleaşi imne bisericeşti din cărţile străbune, şi toţi cîntăm la Sfînta Liturghie răspunsurile sfinte şi simţim puterea şi lucrarea lui Iisus Hristos, Domnul nostru, în viaţa şi sufletele noastre. Cei ce — Liturghie de Liturghie — se află mereu împreună, se roagă împreună, cîntă împreună, îngenunchiază împreună, se simt mai apropiaţi unii de alţii, mai înfrăţiţi, şi se bucură de această înfrăţire. De aceea cei 15 ani de împreună vieţuire sînt ani de întărire şi desăvîrşire a unităţii noastre în Iisus Hristos, a unităţii Bisericii Sale.

Această înfrăţire o simţim pretutindeni. Oriunde te-ai duce, în orice Biserică din cuprinsul Ardealului sau Banatului sau din alte părţi de ţară, eşti primit cu dragoste de frate ca în casa părintească. Am fost în vara aceasta în cîteva biserici revenite din nordul Ardealului. Nu oficial, ci ca simplu călător, care ajuns duminica într-o comună vrea — ca preot ce este — să ia parte la Sfînta Liturghie. N-am întrebat ce fel de biserică e. Am intrat cu aceeaşi înfiorare sfîntă. M-am închinat la icoana din faţa iconostasului. M-am înclinat spre cîntăreţi şi credincioşi. Am intrat în altar, m-am închinat şi am sărutat prestolul, tronul celui Prea Inalt. Nu mă cunoştea nimeni şi nu cunoşteam pe nimeni. Le-am spus atît — la întrebarea lor — că sînt preot din Sibiu. Indată bucuria a strălucit în privire şi braţele frăţeşti ale preotului slujitor m-au îmbrăţişat şi dragostea fătului, cîntăreţilor şi credincioşilor m-au împresurat. Intr-o biserică am slujit la insistenţele lor, în alta m-am aşezat simplu şi firesc în strană lîngă cîntăreţi şi glasul meu s-a contopit cu glasul tuturor. Eram o inimă şi-un gînd în faţa tronului preasfînt, „că doar la acelaş Dumnezeu ne închinăm" mi-au spus acei fraţi cîntăreţi. N-am fost străin, un călător, am fost un frate din aceeaşi familie a credincioşilor adunaţi în biserică la Sfînta Liturghie. Ii port şi astăzi în inimă cu duioşie, căci dragostea lor e o lumină ce nu se stinge niciodată. Mi-am zis şi zic mereu: ce minunată e înfrăţirea, ce duhul Domnului o toarnă în sufletele tuturora, ce dragostea pe totdeauna o încheagă! Simţămîntul acesta îl poate avea — şi îl are orice preot şi orice credincios în orice parohie s-ar afla, în orice biserică s-ar ruga. De aceea zic: poţi să mai faci deschilinire în cuvînt, că o biserică, un preot, un credincios e revenit, nou ortodox sau vechi ortodox? — Nu, nu mai poţi. Toţi una sînt: fii ortodocşi a Bisericii lui Hristos şi fraţi întreolaltă. Aceeaşi lege este în toţi, acelaş adevăr divin este crezut deopotrivă, aceleaşi slujbe împlinim, şi în acelaş fel trăim şi în iubire ne-nfrăţim.

Dar unitatea şi înfrăţirea nu se arată numai în iubire, în rugă împreună şi cîntare de slăvire a Domnului Hristos. Ea se arată şi în împăcarea ce s-a coborît în suflete pretutindeni, în pacea ce sălăşluieşte în inimi, în pacea ce între fraţi domneşte şi care în lupta păcii îi uneşte. Cler şi credincioşi sînt una în vrerea şi munca — alături de popor, pentru zidirea vieţii celei noi, pentru întărirea patriei noastre scumpe, Republica Populară Romînă, pentru pacea a toată lumea. Căci nimic nu-i mai scump sub soare ca pacea, pe care îngerii în noaptea sfîntă au cîntat-o peste ieslea pruncului Iisus, pe care Domnul ne-a lăsat-o şi pe care El ne cheamă să fim făcătorii ei, să ne unim şi să luptăm împreună cu toţi iubitorii de pace ca ea să se întindă de la o margine la alta a pămîntului şi ca viaţa noastră s-o petrecem în pace şi bucurie. Şi sădită adînc în sufletele noastre este iubirea de popor, de glie, iubirea de patrie nestinsă. Căci patria ne este mamă, pe ea vrem s-o vedem frumoasă, o-mpodobim cu rodul muncii, ce holdele le înmulţeşte, fabrici, uzine noi înalţă, oraşe, sate înnoieşte.

Aceasta este vestea mare ce-o împărtăşim cu bucurie la acest popas sărbătoresc — a 15-a aniversare a actului istoric al reîntregirii bisericeşti: Că înfrăţirea e deplină. Ea e izvor de viaţă nouă. Din ea răsar puteri de rugă pentru a Domnului mărire, puteri de muncă pentru înflorirea patriei, puteri de luptă pentru apărarea păcii şi biruinţa ei. Preamărit să fie Dumnezeu pentru toate acestea! Cinste tuturor — ierarhi, preoţi, credincioşi — care au lucrat şi lucrează după voia Domnului, după voia poporului! Să fie acestea un îndemn de a adînci mereu înfrăţirea în rugă şi muncă, în cîntec şi luptă pentru tot ce-i bun şi frumos în Biserica noastră, în ţara acesta şi în lumea întreagă!

Telegraful Romîn

Protopopiatul Agnita

Majoritatea credincioşilor din parohiile protopopiatului Agnita o constituie vechii ortodocşi.

Din 45 parohii şi filii, care formează cercul protopopesc Agnita, 33 unităţi sînt compact vechi ortodoxe, 8 unităţi sînt mixte cu majoritate zdrobitoare vechi ortodoxă, 4 unităţi parohiale sînt revenite.

In perioada celor 250 ani de despărţire credincioşii de pe aceste meleaguri, din ambele biserici, nu şi-au uitat obîrşia şi unitatea de credinţă.

Preoţii foşti gr. catolici n-au cultivat în sufletele păstoriţilor elementele despărţirii, nici n-au întemeiat tradiţii străine de cele ale ortodoxiei.

De aceea actul reîntregirii din octombrie 1948, a fost salutat de credincioşii ambelor biserici romîneşti ca o împlinire a unei dorinţe arzătoare în suflete, pentru care au militat statornic cei mai buni fii din ambele părţi precum şi conducătorii luminaţi de perspectiva refacerii unităţii de credinţă.

Preoţii foşti greco-catolici existenţi în 1948 în cuprinsul raionului Agnita în număr de 10, împreună cu credincioşii păstoriţi, au revenit la ortodoxie fără nici o excepţie.

Au urmat 15 ani de viaţă bisericească reîntregită.

Bucuria şi tendinţa spre fapte de unire şi de sinceră înfrăţire au caracterizat viaţa credincioşilor în parohiile mixte precum şi activitatea pastorală a preoţilor.

Indrumările Sf. Sinod şi ale ierarhilor Bisericii Ortodoxe date după reîntregire pentru îndrumarea clerului în vederea consolidării actului de unificare bisericească, au fost primite şi aplicate în toate parohiile protopopiatului Agnita cu rezultate bune.

Preoţii vechi ortodocşi au îmbrăţişat cu dragoste pe fraţii reveniţi, iar preoţii reveniţi s-au simţit, din prima clipă, bine în sînul comunităţii fraţilor Bisericii mame.

Armonia şi dragostea frăţească conduc relaţiile de serviciu şi cele personale dintre preoţii vechi şi noi ortodocşi, iar credincioşii se bucură de pace şi înfrăţire.

De mult au dispărut termenii „noi şi voi", „ortodocşi vechi şi noi".

Doar edificiile parohiale din parohiile mixte au mai rămas mărturie a unui trecut de dezbinare.

Din cei 10 preoţi reveniţi în 1948, 6 preoţi au fost promovaţi prin transfer în parohii mai bune în alte protopopiate.

Au rămas în vechile lor parohii preoţii reveniţi Moldovan Leon la parohia Cincul, Hampu Grigorie la parohia Moardăş şi filia Răvăşel, Mihai Ioan la parohia Bărcut cu filia Ţeline şi Bordeanu Lazăr la parohia Nocrich cu filia Ţichindeal.

Aceşti 4 preoţi au muncit şi muncesc statornic, cu tact pastoral vrednic de apreciat şi au realizat în parohiile lor deplina consolidare a unificării bisericeşti, pînă la uniformizarea limbii şi a cîntărilor liturgice.

Ei au fost trimişi şi în alte parohii revenite, unde de asemenea au adus contribuţii preţioase la consolidarea reîntregirii bisericeşti. Dintre preoţii vechi ortodocşi cu merite în munca de consolidare a unificării, în parohii mixte, amintim pe Pr. Vasile Cinezan din Hozman (cu filia Fofeldea).

Desigur, unificarea se datoreşte tuturor preoţilor şi credincioşilor, care au înţeles însemnătatea ei şi au lucrat cu însufleţire pentru ca „toţi să fie una" cum s-a rugat Iisus Hristos către Tatăl cel din ceruri.

Prot. V. Zare

Institutul Teologic Universitar din Sibiu și unitatea bisericească

La 21 oct. a. c. se împlinesc 15 ani de la refacerea unității bisericești a românilor ortodocși din Transilvania. Se cuvine deci ca în rîndurile ce urmează să arătăm contribuția pe care a adus-o Institutul Teologic Universitar din Sibiu în pregătirea, realizarea și consolidarea acestui act istoric.

Institutul Teologic Universitar din Sibiu a adus o contribuție însemnată și înainte de 1948 lucrînd pentru pregătirea acestui act istoric și după 1948 lucrînd pentru consolidarea lui. Pregătirea actului reîntregirii bisericii s-a făcut întîi prin școală, prin formarea duhovnicească și morală a viitorilor preoți. Preoții ieșiți de pe băncile acestui Institut au devenit apostoli însuflețiți ai Ortodoxiei și prin aceasta și apostoli ai refacerii unității bisericești. Acești preoți n-au fost crescuți în Institutul Teologic Universitar din Sibiu în spiritul unui confesionalism îngust și fanatic ci într-un duh generos, caracteristic Ortodoxiei, în duhul dragostei frățești, căutînd întotdeauna legături de prietenie cu frații gr. cat. Acest fapt a contribuit în cea mai mare măsură la lămurirea adevărului ortodox printre frații din „cealaltă strană". Acești preoți însuflețiți de idealul ca toți să fim una, n-au căutat nici cînd vrajba și cearta confesională ci mai de grabă pacea și înfrățirea, căutînd o cît mai mare apropiere de preotul gr. cat. pentru o lucrare rodnică și armonioasă pe linie bisericească și patriotică. Cîte prietenii sincere și adevărate nu s-au închegat în cursul celor 250 de ani de despărțire între preoții celor două confesiuni din Ardeal, prietenii care n-aveau alt scop decît înălțarea Bisericii și a poporului. Tot români și frați buni au rămas chiar dacă interese străine ne-au despărțit în două biserici. Cu toată deschilinirea în care am fost siliți să trăim, iubirea de frate nu s-a răcit, nu și-a pierdut căldura.

O altă latură sub care se poate urmări contribuția Institutului Teologic Universitar din Sibiu la acțiunea pentru pregătirea marelui act istoric al unității religioase este și legătura pe care acest Institut, prin profesorii săi, a avut-o cu sufletele credincioșilor prin slujbele pe care acești profesori le-au săvîrșit în diferite parohii, prin predici și conferințele religioase pe care le-au ținut și în care a fost lămurit adevărul în legătură cu unirea de la 1700.

Mai lămurit se vădește însă contribuția acestui Institut la pregătirea unificării religioase prin lucrarea scriitoricească a profesorilor și studenților acestei școli. Prin cărțile ce s-au scris în acest timp de către profesorii Institutului Teologic Universitar, ca și prin articolele publicate în revistele și ziarele timpului, mai ales în „Telegraful Român" au fost studiate și dezbătute toate problemele care se puneau în legătură cu actul unirii de la 1700, arătîndu-se urmările grele ale acestui act pentru credincioșii români. Se arăta primejdia schimbării „legii strămoșești" prin introducerea în slujbele bisericești a unor practici liturgice rom. cat. Se preciza adevărul că singură Biserica Ortodoxă este păstrătoarea adevărului dumnezeiesc întreg și nefalsificat. Biserica rom. cat. s-a abătut de la adevăr prin definirea unor învățături sau dogme străine de învățătura Mîntuitorului. Se mai arăta în aceste scrieri că unirea de la 1700 n-a fost expresia voinței poporului, n-a fost un act de convingere, ci a fost un act politic care s-a realizat cu sprijinul împăraților habsburgi de la Viena. Însă cu toate silniciile în mijlocul nenumăratelor curse și primejdii care s-au întins poporului român prin unirea de la 1700, el a rămas neclintit în credința sa ortodoxă. Această credincioșie „pentru legea strămoșească" e meritul în cea mai mare parte a Institutului Teologic Universitar din Sibiu, care a știut ca prin preoții ieșiți de pe băncile lui să țină mereu aprinsă flacăra credinței ortodoxe în sufletele tuturor preoților și credincioșilor români din Ardeal.

Credincioșia față de „legea strămoșească" este și meritul clerului și credincioșilor gr. catolici și a marilor personalități ale fostei Biserici gr. catolice, ca Samuil Micu Clain, Gh. Șincai, Petru Maior, Simion Bărnuțiu, Ioan Micu Moldovanu, Nicolae Densușianu ș. a. care au luptat ca legea strămoșească să rămînă neschimbată. Faptul că preoții și credincioșii din cele două Biserici românești aveau aceeași lege strămoșească a constituit legătura de unire între ei și temelia reîntregirii bisericești: dacă avem aceeași lege, trebuie să avem și o singură Biserică, este urmarea firească a acestui fapt.

In climatul de libertate creat în țara noastră, după 23 August 1944, contribuția Institutului Teologic Universitar din Sibiu la acțiunea pentru unitatea bisericească se face mai vie, mai simțită și mai susținută. Momentul înfrățirii se apropia. Cu începutul anului 1948 toate forțele și întreg corpul profesoral al Institutului Teologic Universitar din Sibiu a fost mobilizat în acțiunea de readucere acasă a fraților despărțiți. Prin predicile și conferințele religioase, prin legătura cu credincioșii, dar mai ales prin scrisul lor, profesorii Institutului Teologic Universitar din Sibiu vesteau că credincioșii și clerul gr. cat. sînt gata, că toate s-au pregătit și s-au desăvîrșit pentru ca evenimentul care avea să se întîmple să poată fi îmbrățișat cu toată căldura de întreagă Biserica Ortodoxă Română.

Deosebit de valoroasă a fost contribuția Institutului Teologic Universitar din Sibiu în perioada desfășurării actului de unificare religioasă printr-o participare a întregului corp profesoral, împreună cu o parte a personalului administrativ, în activitate pe teren, în misiuni, în diferite parohii. Profesorii Institutului din Sibiu au servit în diferite biserici revenite, au predicat, au ținut conferințe religioase, au lămurit adevărul ortodox prin grai viu, au arătat cît de frumos și de bine este ca frații să fie împreună. Credincioșii reveniți la rîndul lor au primit aceste învățături ca fiind expresia învățăturii și a adevărului dumnezeiesc. In tot cursul acțiunii de readucere acasă a fraților reveniți, profesorii Institutului Teologic din Sibiu erau prezenți ori unde era lipsă, hotărîți și destoinici, gata să dea o lămurire sau un sfat bun, cu dragoste de adevărați părinți față de clerul și credincioșii reveniți. Evenimentul epocal al Reîntregirii bisericești este salutat ca evenimentul celei mai mari biruințe.

Dar activitatea Institutului Teologic Universitar din Sibiu nu s-a oprit aici, ci s-a extins și în lucrarea de consolidare a actului de unificare. In anii care au urmat unificării bisericești profesorii Institutului Teologic Universitar din Sibiu au dezvoltat o activitate deosebit de folositoare pentru consolidarea unificării bisericești. Institutul Teologic Universitar din Sibiu a înțeles că misiunea lui în lucrarea de consolidare a reîntregirii bisericești este și aceea de a primi cu cea mai mare dragoste și înțelegere între zidurile sale și în corpul său profesoral pe profesorii și studenții reveniți, făcîndu-i pe toți să simtă că mărturisesc o singură credință: una, sfîntă, sobornicească și apostolească. Prin această lucrare Institutul Teologic Universitar din Sibiu a adus o contribuție de seamă la cimentarea unificării bisericești între profesorii reveniți și cei vechi ortodocși și între studenții reveniți și cei vechi ortodocși. O acțiune deosebit de folositoare pentru cimentarea unificării a fost dezvoltată de către profesorii Institutului Teologic Universitar din Sibiu și la conferințele protopopești de orientare, dar mai ales la cursurile de îndrumare preoțească ținute la Sibiu unde s-au întîlnit pentru prima oară preoții noi ortodocși cu preoții vechi ortodocși.

Din anul 1948 și pînă azi profesorii Institutului Teologic Universitar din Sibiu au publicat sute de articole, studii și cărți în care au înfățișat importanța actului unificării bisericești nu numai din punct de vedere religios, dar și din punct de vedere patriotic.

Institutul Teologic Universitar din Sibiu are satisfacția să constate acum la împlinirea unui deceniu și jumătate de la mărețul act al reîntregirii bisericești că lupta pentru unitate în legea strămoșească timp de două veacuri și jumătate a rodit în realizarea unității bisericești, că acțiunea pentru consolidarea actului istoric al reîntregirii și viețuirea frățească, în duhul Evangheliei lui Hristos, în duhul păcii și al dragostei a rodit în desăvîrșita unitate spirituală, de care ne bucurăm azi cu toții în sînul Bisericii-mame.

Profesorii Institutului Teologic Universitar din Sibiu nu vor pregeta să slujească și în viitor cu vreme și fără vreme, după cuvîntul Evangheliei, poporul român, Republica Populară Română și Biserica Ortodoxă pe veci întregită!

Al. Moisiu

„Ca toți să fie una"

Ioan 17, 21

Zăbovind cu atenție asupra filelor Noului Testament și asupra scrierilor Sf. Părinți, acești fideli tălmăcitori ai învățăturilor Mîntuitorului și Sfinților Săi Apostoli, vom vedea că una din dorințele cele mai fierbinți ale Mîntuitorului nostru Iisus Hristos a fost aceea ca toți ucenicii Lui și, mai apoi, toți cei ce îi vor purta numele să *fie una*, să trăiască adică în frăție, în deplină armonie, întocmai ca membrele unui corp. Acest lucru rezultă cu deosebire din rugăciunea Domnului către Dumnezeu-Tatăl, rostită în preajma răstignirii Sale, cînd zice: „Eu pentru aceștia mă rog, pentru care mi i-ai dat mie, căci ai tăi sînt. Și toate ale mele ale tale sînt și ale tale ale mele și m-am preamărit întrînsele... Părinte sfinte păzește-i pe dînșii întru numele tău pe care mi i-ai dat mie ca să fie una precum sîntem și noi" (Ioan 17, 9—11).

„Și nu numai pentru aceștia mă rog — continuă Mîntuitorul rugăciunea Sa - ci și pentru cei ce vor crede în mine, ca *toți să fie una*, precum tu, Părinte, întru mine și eu întru tine, ca și aceștia întru noi una să fie... Și slava pe care mi-ai dat-o mie le-am dat-o lor, ca să fie una, precum și noi una (sîntem). Eu întru ei și tu întru mine ca să fie ei desăvîrșit una" (Ioan 17, 20—23). Dorința ca toți urmașii Lui să trăiască în deplină unitate este așa de scumpă Mîntuitorului încît, precum vedem în aceste ultime versete, ca pildă de unitate și armonie ne dă însăși viața divină intertreimică pe care s-o urmăm. Această puternică dorință, precum și alte învățături și exemple pe care Mîntuitorul ni le-a adresat pentru a fi cu simțiri cît mai frățești, cît mai uniți întreolaltă și apropiați de El — avîndu-le în vedere Sf. Ioan Gură de Aur, ne spune: „Prin multe exemple ne unește El (Iisus) pe noi, căci tu te gîndește: El este capul iar noi sîntem trupul, deci nu cumva poate să fie vreun loc gol între cap și trup? El este temelia, iar noi zidirea; El este butucul, iar noi vițele; El este mirele, iar noi mireasa; El este păstorul, iar noi oile; El este calea, iar noi cei care pășim pe ea; noi iarăși sîntem Biserică, iar El este cel care locuiește în ea; El este cel dintîi născut, iar noi frații; El este moștenitorul, iar noi împreună moștenitori; El este viața, iar noi cei care viețuim; El este învierea, iar noi cei înviați; El este lumina, iar noi cei luminați. Toate acestea adeveresc unire" — încheie Sf. Părinte.

Urmînd pildei și cuvîntului dumnezeiescului

(Continuare în pag. 4)

„Ca toți să fie una“

(Urmare din pag. 3)

lor Dascăl, Sfinții Apostoli și-au făcut din dragostea frățească, din armonie și unitate, lege de temelie a vieții lor, acest lucru cerîndu-l și credincioșilor evanghelizați de ei. Auzind că în lipsa lui credincioșii din Corint s-au dezbinat în mai multe tabere, Sf. Apostol Pavel le adresează îndemnuri calde, ca acestea: „Vă rog pe voi, fraților, pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos, ca toți să grăiți la fel și să nu fie între voi dezbinări, ci să fiți uniți în gînduri și în cugete“ (I Cor. 1, 10), „pentru că o pîine, un trup sîntem noi cei mulți“ (I Cor. 10, 17), deoarece „noi toți ne-am botezat într-un duh (ca să fim) un trup, fie iudei, fie elini“ (I Cor. 12, 13).

La unitate și frăție îndeamnă Sf. Apostol Pavel și pe Filipeni, cînd le scrie: „Să umblați cu vrednicie după Evanghelia lui Hristos, încît eu, fie că voi veni și vă voi vedea, fie că nu voi fi de față la voi, să aud despre voi că stați într-un duh și într-o simțire“ (Fil. 1, 27), nevoindu-se „a păzi unirea Duhului, întru legătura păcii. Un trup, un duh sînteți, precum și chemați sînteți întru nădejde a chemării voastre, un domn, o credință, un botez, un Dumnezeu și Tatăl tuturor, care este peste toate și prin toate și întru toți“ (Ef. 4, 3—6). De aceea tot Filipenilor și tuturor creștinilor stăruitor le cere: „Pliniți bucuria mea, aceeași gîndind, aceeași dragoste avînd, un suflet fiind, una cugetînd“ (Fil. 2, 2). Dragoste frățească, multă dragoste cere de la noi Sf. Apostol Pavel, nu însă cum s-ar întîmpla, „ci acea dragoste care ne unește la un loc și ne face nedesțipiți unul de altul, cum sînt legate membrele corpului întreolaltă“, — tîlcuiește Sf. Ioan Gură de Aur gîndurile de mai sus ale Apostolului nemurilor.

Această unitate este, desigur, mai firească și mai necesară între creștinii de aceeași limbă, din sînul aceluiași popor, precum ne spune și Psalmistul: „Ce bine și frumos este cînd frații locuiesc împreună“ (Ps. 132, 1).

Iată pentru ce, cei care au dezbinat pe românii ortodocși din Transilvania la anul 1698-1700, sub mitropolitul Atanasie, au lucrat nu numai împotriva intereselor de atunci și de totdeauna ale poporului nostru, ci și împotriva lui Dumnezeu, așa cum am văzut mai sus, împotriva poruncii și dorinței atît de arzătoare a Mîntuitorului Iisus Hristos și a Sfinților Săi Apostoli, ca „toți să fie una“. Iată de ce, încă de la început acest act al „unirii“ cu Biserica Romei a unor români ortodocși transilvăneni era sortit pieirii, ca unul care era clădit pe nisip, împotriva legilor omenești și dumnezeiești, cu atît mai mult cu cît noi știm, pe bază de mărturii istorice, că această dezbinare s-a făcut și s-a păstrat de către împărații habsburgi cu sila, cu tunurile generalului Bucov ș. a.

Așa după cum apele aceluiași rîu, despărțite la un moment dat, tind mereu să se reunifice între malurile aceleiași albii, la fel și această despărțire nefirească a clerului și credincioșilor români a tins continuu spre desființarea ei, prin unificarea tuturor.

Intr-adevăr, așa după cum spune un vlădică de-al nostru, „niciodată n-a încetat lupta pentru realizarea acestei năzuințe sfinte, niciodată românii din Transilvania nu s-au împăcat cu gîndul că vor rămîne dezbinați pe vecie în viața lor religioasă“. Valurile de revenire la sînul Bisericii-mame Ortodoxe n-au fost puține în decursul celor 250 de ani de despărțire.

A trebuit însă — așa după cum subliniază P. S. vicar patriarhal Visarion Ploieșteanul — „să vină timpuri noi, care, prin descătușarea energiilor mulțimilor, să creeze condiții ca și cei subjugați atîta vreme să-și poată spune cuvîntul, să-și explice dorința: „Vrem să ne întoarcem la sînul Bisericii-mame, de unde am plecat, vrem să refacem unitatea de credință, de neam, de lege, căci unirea face puterea“.

Dezbinarea dintre frați, deci, nu putea pieri decît odată cu cei care au zămislit-o, au menținut-o și au promovat-o, lucru care s-a întîmplat după 23 August 1944, cînd poporul nostru și-a luat destinele în propriile sale mîini și cînd nimeni nu se mai putea pune de-a curmezișul dorinței credincioșilor transilvăneni de a fi iarăși „una“ în sînul Bisericii moșilor și strămoșilor lor, Biserica Ortodoxă Română. Așa s-a putut înfăptui, în 1948, Reîntregirea bisericească, dată de la care se împlinesc acum 15 ani.

*

„Dragostea între frați este darul cel mai plăcut care i se poate aduce lui Dumnezeu“ — ne învață Sf. Ioan Gură de Aur, iar noi știm că unitatea înseamnă putere, rodnicie și pace. De aceea la capătul celor cincisprezece ani de unitate bisericească să facem să „strălucească mai departe peste vremuri prin munca și devotamentul nostru, frumusețea și trăinicia acestui act“ — cum frumos spune amintitul vlădică, să ne întărim unitatea în muncă și să viețuim ca frații, spre binele Țării noastre și bucuria Mîntuitorului nostru — care a dorit și dorește atît de mult „ca toți să fie una“.

Diacon Gh. Papuc

LA UN DECENIU ȘI JUMĂTATE

Un lucru plăcut lui Dumnezeu

Sfînta Scriptură înfățișează, în paginile ei, lucruri plăcute lui Dumnezeu; dar tot ea se oprește și asupra unor lucruri care nu îi sînt plăcute Ziditorului nostru. Cele plăcute lui Dumnezeu, firește, ar trebui să ne fie asemenea și nouă, ca făpturi ale Sale, zidite după chipul și asemănarea Sa. Și nici că ar putea fi altfel, dacă știm, cu toată convingerea, că înaintea Tatălui Ceresc numai binele are preț și căutare, dar că răul este urgisit și alungat de la fața Lui. Așadar, și nouă, numai binele se cade să ne stea mereu în față; numai pe el să-l căutăm, cu el să ne luminăm viața, să ne întărim cugetul, să ne curățim inima; binele, adică ceea ce îi este plăcut lui Dumnezeu, să-l voim din toată puterea și să-l săvîrșim cu toată conștiința, pentru fericirea și mîntuirea noastră și-a semenilor noștri de pretutindeni.

Intre altele, pacea: pacea cu noi înșine, pacea cu toată lumea; acesta e, fără îndoială, un lucru plăcut lui Dumnezeu. Doar de aceea și zice Mîntuitorul Iisus Hristos: „Fericiți sînt făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema“ (Matei 5, 9).

Dar pacea nu se sălășluiește decît acolo unde trăiește din plin duhul bunei înțelegeri, duh de frățietate și de dragoste. Tocmai de aceea, Sfînta Scriptură arată că un alt lucru de tot bun și bine plăcut lui Dumnezeu, lucru care trebuie să împodobească în chip deosebit viața oamenilor, este și „unirea fraților“ *(Înțelepciunea lui Isus Sirah 52, 2). De bună seamă, unirea, asocierea, înfrățirea oamenilor la tot lucrul cel mult folositor tuturor.*

O faptă ca aceea arătată aci s-a petrecut, înainte cu un deceniu și jumătate, sub ochii noștri, ba chiar cu noi înșine: revenirea fraților noștri, foști greco-catolici, la Biserica Ortodoxă Română, la sînul Bisericii moșilor și strămoșilor noștri. Și aceasta, după două veacuri și jumătate de la o tristă și silnică despărțire. De atunci, deși frați toată bună vremea; măcar că ne închinam la fel și slujeam aceluiaș Dumnezeu, îi slujeam din două strane deosebite, strane de dușmani tocmite și de ei atît de mult dorite. Măcar că mărturiseam, în străfundul conștiinței, ba cei mai mulți și cu vorba, aceeași credință, uneori ne arătam, unii către alții, nefrățește. Ura nesătioșilor habsburgi, a acestor înrobitori de popoare, par-că ne urmărea din veac în veac, ca să adîncească neînțelegerea dintre noi.

Trăia, totuși, în sufletul credincioșilor din Ardeal, nădejdea că această despărțire dintre frați își va găsi sfîrșit, că acest lucru neplăcut lui Dumnezeu și oamenilor cinstiți va fi înlăturat cîndva; se ridicau mereu chemări, dintr-o parte și din alta, la revenirea fraților în făgașul cel vechi și sănătos al credinței străbune; strădaniile creșteau, dar se sfărîmau adesea în fața împotrivirilor aproape de neînțeles.

Dar, iată, la 23 August 1944, cătușele s-au rupt, iar poporul romîn și-a putut lua soarta în propriile sale mîini. El a putut porni la înfăptuirea unor mărețe reforme pe toate tărîmurile vieții naționale, reforme care au dus la realizări atît de măreț, încît, azi, stăm mirați în fața lor; ba se minunează și străinii care ne cercetează, în număr tot mai mare, țara — țară de basm real, de frumusețe negrăită, țara visurilor împlinite.

In asemenea împrejurări, în climatul de libertate și dreptate născut și mereu îmbogățit după memorabila dată de 23 August 1944, nici despărțirea religioasă, artificială, dintre frați nu mai putea dăinui; ea s-a și dărîmat, ca un castel de cărți, ca o stare anacronică și nefirească, la 21 octombrie 1948, în vremea regimului nostru democrat-popular, în Republica Populară Română. Insuflețirea zecilor de mii de credincioși veniți atunci la Alba Iulia, ca să pecetluiască pe veci revenirea la Biserica străbună și unirea fraților într-o singură credință, va sta mărturie, totdeauna, despre bucuria unei descătușări, despre împlinirea unei nădejdi și a unui vis trecut din generație în generație prin pînzătura grunțuroasă a două veacuri și jumătate.

De atunci s-au scurs cincisprezece ani. Numai cincisprezece. Dar în acest răstimp s-a realizat mult, — mult de tot: neînțelegerile s-au stins, dragostea dintre frați s-a înmulțit, credința ortodoxă o mărturisim toți în același fel și îi cîntăm Tatălui Ceresc dintr-o singură strană, — strana cea străbună. Și toate acestea fără silă din partea cuiva, fără ademeniri deșarte; toate le împlinim în chip firesc, cu rostul fericirii noastre pămîntești și mîntuirii în Hristos Domnul, Capul cel nevăzut și veșnic al Sfintei Biserici.

Facem toți, frățește, lucrul cel plăcut lui Dumnezeu. Și pe acesta făcîndu-l, să ne iubim unii pe alții, ca într-un gînd să mărturisim pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfîntul Duh, Treimea cea de o ființă *și* nedespărțită.

D. Călugăr

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN

(Taxa poștală plătită în numerar)

42.418

Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu

Anul 111 Sibiu, 1 noiembrie 1963 Nr. 41–42

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMINĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Prietenia romîno-sovietică

Relaţiile de prietenie dintre U.R.S.S. şi R.P.R. sînt foarte vechi. Relaţiile străvechi de prietenie şi-au găsit încununarea în anii puterii populare, cînd popoarele noastre sînt unite prin construirea vieţii celei noi şi merg mînă în mînă pe acelaş drum. Cît de rodnici s-au dovedit a fi aceşti ani! Privind în jurul nostru ne cuprinde un simţămînt de bucurie şi de mîndrie faţă de tot ceea ce am realizat pînă acum în numele şi spre binele omului muncitor. In întreaga ţară s-au înălţat sute de noi întreprinderi, înzestrate cu tehnică modernă, care imprimă un ritm înalt dezvoltării tuturor ramurilor economiei naţionale. Zeci de mii de tractoare duduie pe întinsurile patriei. Şcolile sînt pline de tineri şi vîrstnici care învaţă cum să folosească mai bine ştiinţa şi să exploateze bogăţiile patriei pentru propăşirea ei. In casele oamenilor pătrunde tot mai mult bunăstarea, cultura şi voioşia. Relaţiile de prietenie romîno-sovietice sînt însă departe de a se limita la domeniul economic. Au devenit de mult tradiţionale schimburile de delegaţii culturale şi turnee artistice, de expoziţii şi informaţii ştiinţifice dintre ţările noastre. La Bucureşti oamenii de ştiinţă ascultă comunicările unor savanţi sovietici de renume mondial, în timp ce specialiştii romîni lucrează cot la cot cu colegii lor sovietici în oraşelul atomiştilor, Dubna, de lîngă Moscova, la deslegarea continuă a tainelor atomului. In Romînia sînt aşteptate cu nerăbdare turneele artiştilor sovietici care ne vizitează ţara, în timp de artiştii romîni culeg în Uniunea Sovietică preţuirea marelui public. La Moscova, la librăria care vinde cărţi din ţările de democraţie populară, cărţile romîneşti se epuizează îndată ce sînt puse în vînzare, iar la noi cartea rusă şi sovietică a devenit de multă vreme un prieten indispensabil fiecărui om al muncii. Schimburile culturale romîno-sovietice se lărgesc an de an aducînd o importantă contribuţie la cunoaşterea reciprocă între ţările noastre. Numeroşi oameni ai muncii din Romînia ţin să cunoască viaţa oamenilor sovietici la ei acasă, să vadă măreţele realizări pe care aceştia le-au obţinut în toate domeniile de activitate. In acelaşi timp numeroşi oameni sovietici ţin să cunoască Romînia, să ia cunoştinţă de ceea ce a realizat poporul romîn şi să cunoască frumuseţile ţării noastre. Acest fapt explică creşterea de la an la an a schimbului de turişti între ţările noastre. Au devenit extrem de solicitate locurile în tradiţionalele „treinuri ale prieteniei" cu care prietenii călătoresc la prieteni.

In ceea ce priveşte legăturile dintre Biserica Ortodoxă Romînă şi Biserica Ortodoxă Rusă, ele îşi au rădăcina încă din epoca încreştinării de către acelaş Sfînt Apostol Andrei, care a propovăduit Evanghelia în regiunile Sciţiei Mari (Ucraina) şi Sciţiei Mici (Dobrogea). Momentele importante care vădesc o prietenie de veacuri între ambele Biserici surori sînt, de altfel îndeajuns de cunoscute.

Prin vizita oficială a delegaţiei Bisericii Ortodoxe Romîne în frunte cu Nicodim Patriarhul Romîniei la sediul Patriarhal din Moscova, în toamna anului 1946, au fost reluate şi reînnoite străvechile legături istorice dintre cele două Biserici Ortodoxe. Legăturile frăţeşti dintre Biserica Ortodoxă Romînă şi Biserica Ortodoxă Rusă se cimentează prin vizitele reciproce ale Intîistătătorilor ambelor Biserici. Astfel în 1947 ne-a vizitat o delegaţie a Bisericii Ortodoxe Ruse în frunte cu Sanctitatea Sa Alexei, Patriarhul Moscovei şi al întregii Rusii. Cu acea ocazie Sanctitatea Sa Patriarhul Alexei a vizitat şi Mitropolia ortodoxă a Transilvaniei cum şi Institutul Teologic de grad Universitar din Sibiu; iar călătoria delegaţiei Bisericii noastre în frunte cu Prea Fericitul Patriarh Justinian în vara anului 1948, la Patriarhia Moscovei, din care delegaţie a făcut parte şi I.P.Sf. Mitropolit *Nicolae*, pe atunci episcop de Cluj, unde rămîne 30 zile, formează veriga trainică prin care Biserica Ortodoxă Romînă îşi întăreşte lanţul vechilor legături religioase romîno-ruse. De atunci, de mai multe ori delegaţii romîne au vizitat Biserica Ortodoxă Rusă şi delegaţii ruse au vizitat Biserica Ortodoxă Romînă. Aceste vizite au contribuit la intensificarea eforturilor pentru apărarea păcii, pentru ca niciodată războiul să nu ameninţe oraşele, uzinele, cîmpiile cu grîne, leagănele căminelor noastre, etc.

Cuvîntul *„prietenie"* există de mult pe aceste meleaguri, dar nici odată în trecut el n-a sunat atît de plin, n-a trezit atîta ecou în inimile noastre, ca astăzi. Oamenii au preţuit întotdeauna puterea prieteniei. In popor s-a născut zicala: „unde-s doi puterea creşte". Noi preţuim cu atît mai mult astăzi, puterea acelei prietenii care leagă nu doi, ci zeci şi sute de milioane de oameni, uniţi în luptă pentru apărarea păcii dintre popoare şi pentru o viaţă nouă.

O asemenea prietenie este prietenia romîno-sovietică.

Prietenia romîno-sovietică, prietenie veşnică, se va lărgi şi se va cimenta an de an tot mai mult.

Sus steagul pe care scrie: „Pace, Muncă, Libertate, Egalitate, Frăţietate şi Fericire tuturor popoarelor". *C. Pistrui*

Din dragoste pentru pace

Conferinţa creştină pentru pace de la Praga, care în toamna aceasta împlineşte 6 ani de activitate, caută necontenit să-şi lărgească domeniul străduinţelor sale în lume. In acest sens a organizat şi Filiale proprii, care activează cu deosebit spor în ambele Germanii, în Olanda, în Elveţia şi Anglia, şi recent chiar în Italia şi în îndepărtata Japonie.

In fruntea Filialei italiene se află prof. Giorgio Girardet de la Agape-Torino. Prof Girardet este un încercat teolog şi pastor din Biserica valdensă, care este singura biserică protestantă din Italia. El este totodată şi director al aşezămîntului ecumenist de la Agape.

Aşezămîntul Bisericii valdense de la Agape, ecumenist pentru că se adresează lumii întregi, se află în regiunea Torino, în Nordul Italiei, în Munţii Piemontului, la înălţime de 1450 m, unde însăşi natura creiază dispoziţii de înălţare sufletească. In adevăr, la Agape se aplică din plin principiul anunţat odinioară de Sf. Vasile cel Mare că credinciosul trebuie să-şi ocupe ziua cu muncă şi rugăciune. In acest sens activitatea zilei începe la Agape cu rugăciune, se continuă cu rugăciune la prînz şi se termină seara cu o scurtă slujbă divină; restul zilei e ocupat cu munca intelectuală şi manuală, după trebuinţe. Şi astfel participanţii se pot apropia reciproc şi să constate că tocmai în colaborare se realizează adevăratul om în mijlocul naturii înzestrate cu nesfîrşite bunătăţi.

Pentru aceste motive s-a născut o afinitate de principii între Mişcarea de la Agape şi Mişcarea creştină pentru pace de la Praga, spre o colaborare sinceră şi strînsă.

In aceste condiţii favorabile a fost posibil ca Mişcarea de la Praga să-şi poată ţine o şedinţă a Comitetului executiv chiar la Agape. Acestei şedinţe i-a premers însă în zilele de 1—9 septembrie şedinţa Filialei italiene a Mişcării de la Praga, cu tema principală: „Pacea internaţională şi dezarmarea atomică". In amănunt au fost discutate problemele privitoare la: De la Hiroşima la armamentul atomic actual, Posibilitatea şi necesitatea dezarmării atomice, Nădejdea mişcărilor pacifiste, şi Acţiunea creştină pentru pace. In toate aceste probleme, participanţii din Italia şi alte ţări au fost de acord, că în adevăr singura cale a omenirii spre progres este fără arme nucleare şi în pace între popoare.

(Continuare în pag. 2)

Din lupta pentru păstrarea dreptei credințe

Sînt bine cunoscute împrejurările în care a avut loc dezbinarea religioasă a romînilor ardeleni în jurul anului 1700. La scurtă vreme după săvîrșirea acestui act, clerul și credincioșii care primiseră unirea și-au dat seama că toate făgăduielile făcute de împăratul din Viena în ce privește îmbunătățirea stării lor materiale, nu erau decît vorbe deșarte și că erau amenințați să li se schimbe legea strămoșească. De aceea, îndată după 1700 începe și lupta împotriva dezbinării, lupta pentru refacerea unității bisericești. Chiar la înscăunarea primului vlădică gr. cat., Atanasie Anghel, credincioșii din Brașov s-au împotrivit cu tărie, pilda lor fiind apoi urmată și de credincioșii din alte părți ale Ardealului. Lupta pentru păstrarea legii strămoșești a durat vreme îndelungată, fiind purtată cu curaj și stăruință de preoți și credincioși deopotrivă, mulți din ei dobîndind și cununa muceniciei.

Lupta pentru dreapta credință s-a manifestat fie prin împotrivire directă de a îmbrățișa uniația, fapt pentru care credincioșii erau supuși la bătăi și temniță, fie prin trimiterea de jalbe la curțile împărătești din Viena și Petersburg, ori la mitropolitul ortodox sîrb din Carlovit, fie prin trecerea munților în Țara Romînească ori în Moldova, unde puteau să-și mărturisească nestingheriți credința lor, fie prin lepădarea de uniație a preoților și credincioșilor care se lăsaseră amăgiți să o primească, fie în alte chipuri. O puternică mișcare împotriva uniației are loc în anul 1744, cînd în părțile de sud ale Ardealului apare călugărul sîrb Visarion Sarai. El izbuti să întoarcă de la uniație multe din satele care o îmbrățișaseră. Fiind prins a fost apoi întemnițat în Viena unde muri ca sfînt mărturisitor al Ortodoxiei.

Lupta împotriva uniației și pentru păstrarea drepteicredințe continuă sub formă de plîngeri adresate Curții împărătești din Viena. O seamă de preoți și credincioși fac drumul lung și obositor pînă la Viena spre a înfățișa împărătesei Maria Tereza jalbele romînilor ortodocși din Ardeal. Intre ei se numără: Ioan Oancea din Făgăraș, Nicolae Oprea Miclăuș din Sălișteː, călugărul Nicodim din Țara Făgărașului, preotul Ioan din Aciliu, preotul Moise Măcinic din Sibiel și alții. Unii din ei au fost aruncați în vestitele temnițe de la Kufstein, unde au și pierit ca țăranul Oprea Miclăuș și preotul Moise Măcinic. Alte jalbe sînt duse la Curtea țarinei Elisabeta a Rusiei, cu rugămintea de a mijloci la Curtea din Viena, pentru ușurarea soartei romînilor ortodocși din Ardeal, de către protopopul Nicolae Balomir, fostul vicar al episcopului unit Inochentie Micu, de călugărul Nicodim și de preotul Ioan din Aciliu.

Văzînd că toate încercările și jalbele lor au rămas fără rezultat, credincioșii ortodocși aleg ultima cale în vederea obținerii de drepturi și anume răscoala împotriva uniației și împotriva iobăgiei. Ea a fost condusă de călugărul Sofronie din satul Cioara de lîngă Orăștie în anii 1760—1761. Deși mișcarea lui începe în Munții Apuseni și părțile de sud ale Ardealului, ea se întinde repede aproape în tot Ardealul. Călugărul Sofronie cutreeră numeroase sate, ținînd adunări de preoți și credincioși (sinoade) în mai multe părți, cele mai însemnate fiind cele de la Zlatna și Alba Iulia, în care se hotărî să se ceară un episcop ortodox, eliberarea celor întemnițați pentru credință și libertate deplină Bisericii ortodoxe. Mișcarea lui Sofronie a însemnat o biruință deplină a ortodoxiei în Ardeal. In urma răscoalei, împărăteasa Tereza e nevoită să trimită în Ardeal pe generalul Bukow, care, cu ajutorul armatei izbuti să refacă unirea, să dărîme cele peste 150 de mănăstiri ortodoxe și să atribuie un număr însemnat de biserici ortodoxe pe seama credincioșilor uniți. Totuși, lupta continuă și de acum înainte, fie prin plîngeri, fie prin împotriviri fățișe, pedepsite cu închisoare, bătăi sau chiar cu tragerea pe roată, cum a fost cazul credinciosului Tănase Todoran din Bichigiu, în părțile Năsăudului.

Lupta pentru păstrarea credinței ortodoxe a fost puternică și stăruitoare. Deși ea n-a avut rezultat imediat decît numirea episcopului ortodox sîrb, Dionisie Novacovici, pe seama romînilor ortodocși în 1761, totuși ea a dăruit poporului nostru cîteva figuri de luptători pentru drepturile poporului și mărturisitori ai Ortodoxiei, care au primit cununile muceniciei. In 1955 Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Romîne a trecut în rîndul sfinților pe cuvioșii mărturisitori Visarion și Sofronie și pe mucenicul Oprea Miclăuș, cinstiți în cuprinsul Bisericii Ortodoxe din Ardeal în fiecare an la 21 octombrie.

Dar lupta pentru păstrarea credinței nu s-a dus numai de către credincioșii ortodocși. Și din sînul Bisericii greco-catolice s-au ridicat în cursul celor 250 de ani de despărțire numeroase glasuri de episcopi, canonici, profesori, preoți și credincioși care au cerut fie dobîndirea de drepturi pe seama romînilor, așa cum li se făgăduise la 1700, fie păstrarea rînduielii și tradiției ortodoxe, așa cum se prevăzuse în însuși actul unirii, fie refacerea unității bisericești a romînilor ardeleni. Unul din cei mai de seamă luptători pentru cîștigarea de drepturi pe seama romînilor a fost episcopul Inochentie Micu (1728—1751). In acest scop, el înaintă Curții din Viena peste 30 de memorii, ducînd în același timp lupta și în cadrul dietei Ardealului. Nici Curtea și nici dieta — formată din nobili — nu-i îndepliniră îndreptățitele sale cereri. De aceea cu prilejul ținerii unui sinod al Bisericii la Blaj, în 1744, el puse întrebarea dacă mai e cazul să țină „unirea", dacă nu li se îndeplinesc făgăduințele făcute. El n-a izbutit să continue lupta pentru binele romînilor, căci Curtea din Viena îl înlătură din scaunul vlădicesc, trăind apoi în exil și sărăcie la Roma pînă în 1768. Jertfa lui a fost o dovadă pentru oricine că unirea cu Roma n-a adus nici un folos credincioșilor ardeleni.

Către sfîrșitul veacului al XVIII-lea și începutul celui de al XIX-lea începe lupta pentru păstrarea neschimbată a legii strămoșești, amenințată de catolicizare. Ea este dusă de cei trei învățați: Samuil Micu, Gheorghe Șincai și Petru Maior. In scrierile lor ei au arătat împrejurările adevărate în care s-a făcut unirea cu Roma, combat primatul papal și infailibilitatea sa, cer păstrarea soborului mare și a celui mic, pentru conducerea treburilor episcopiei greco-catolice, critică înnoirile introduse de unii vlădici în Biserica lor, cu alte cuvinte, ei luptă pentru păstrarea neschimbată a credinței strămoșești. Insuși, Petru Maior spune despre preoții uniți că ei „țin legea grecească cea mai dinainte întreagă și neschimbată, întocmai cum o țin toți romînii uniți din Ardeal". Pentru atitudinea lor, ei au fost prigoniți de episcopul Ioan Bob și de cei din jurul său, fiind nevoiți în cele din urmă să părăsească Blajul.

In 1798, cu prilejul împlinirii a 100 de ani de uniație, s-a făcut o încercare de reunire a celor două Biserici romîne. Ea a fost făcută de vicarul ortodox Ioan Popovici, de gr. cat. Aron Budai, care era secretarul Consistorului ortodox din Sibiu, de Radu Tempea, directorul școalelor naționale ortodoxe, fiind sprijinită de protopopii gr. cat. Ioan Para și Petru Maior. Cererea lor adresată Guvernului, a rămas însă fără rezultat.

A doua încercare de reunire a avut loc în 1848, cînd numeroși intelectuali (A. T. Laurean. S. Bărunțiu, A. Pumnul ș. a.) cer refacerea unității bisericești. La Adunarea de pe Cîmpia Libertății de la Blaj, între cererile adresate de poporul romîn era și aceea de a se restaura vechea mitropolie a romînilor ardeleni cu sinod general anual, iar profesorul A. T. Laurean într-o scrisoare adresată profesorului ortodox N. Bălășescu îl sfătuia să strice „unirea cu catolicii" și să ceară arhiepiscop ortodox pentru toți romînii din imperiul austriac.

In a doua jumătate a secolului XIX, istoricul gr. cat. Nicolae Densușianu este primul care arată felul în care s-a făcut unirea, pe baza textului original al manifestului din 1698, pe care l-a descoperit în Biblioteca Universității din Budapesta. La Blaj, canonicul Ioan Micu Moldovan este cel care continuă lupta lui Micu, Șincai și Maior pentru păstrarea tradițiilor vechi amenințate acum tot mai mult de înnoirile catolice. De altfel, clerul și credincioșii Bisericii unite au trăit în aceleași tradiții ca și frații lor ortodocși, încît în fond, nu exista nici o deosebire între ei.

Glasuri pentru refacerea unității bisericești se aud și în 1918, cînd s-a înfăptuit unirea politică a Ardealului cu vechea Romînie. Dacă ea nu s-a putut înfăptui atunci, din pricina intereselor po-

Din dragoste pentru pace

(Continuare din pag. 1)

De aceea la ședința Comitetului executiv din 9—12 septembrie, președintele Mișcării, prof. J. Hromadka, a putut trage concluziile asupra necesității de a se spori activitatea Conferinței pentru pace de la Praga și în celelalte continente și secretarul general al Mișcării, J. Ondra, a putut trasa sarcinile Mișcării de la Praga pentru activitatea ei de viitor. Cu această ocazie a fost salutată cu deosebită mulțumire încheierea Tratatului tripartit de la Moscova pentru interzicerea experiențelor cu arme nucleare în aer, cosmos și sub apă, pe care au semnat-o pînă acum peste 91 de țări, ca un prim pas serios și obligator spre dezarmarea totală.

Au fost apoi stabilite datele ședințelor plenare ale celor 11 comisii speciale de studii și au fost determinate lucrările pentru întrunirea viitoare a Comitetului executiv al Mișcării de la Praga la București în noiembrie 1963. Această întrunire va însemna un alt pas important înainte al Conferinței pentru pace de la Praga, în pregătirea marei Adunări creștine mondiale pentru pace de la Praga, din iunie 1964, care va fi a doua întrunire pancreștină pentru pace din lume.

Firește că acest țel cere multă osteneală, răbdare și sforțare din partea tuturor membrilor activi în Mișcarea de la Praga, atît în Biroul central, în Secretariatul internațional, în Comitetul executiv și cel consultativ, precum și din partea comisiilor speciale. E o lucrare cu răspundere nu numai în fața oamenilor, ci și a lui Dumnezeu și a Mîntuitorului Iisus Hristos. De aceea sînt chemați la colaborare toți bunii creștini, căci de contribuția fiecăruia în parte este neapărată nevoie.

A urmat apoi, între 12—20 septembrie, o sesiune pe tema: Valoarea umană și viața comunitară. Problemele au fost dezbătute cu înțelegere și pătrundere, observîndu-se aceeași dorință comună pentru pace la acești reprezentanți ai lumii apusene și din regiunile încă frămîntate în intern.

Cu această ocazie delegatul romîn, prof. M. Șesan, le-a putut vorbi despre problema păcii din punct de vedere creștin, despre activitatea Mișcării de la Praga și despre stăruința pentru pace susținută de Biserica Ortodoxă Romînă, întru realizarea poruncii Mîntuitorului cu privire la pacea lumii.

Astfel pacea se impune ca un principiu îndrăgit de toți oamenii de bine din lume, oameni maturi și cei care doresc în elanul tinereții să-și realizeze o viață fericită pe pămînt, și ea face cu deosebit succes ocolul lumii. Se pot strînge relațiile dintre Est și Vest, dintre toate continentele și astfel creștinii își pot aduce contribuția lor esențială la coexistența pașnică în lume.

In adevăr, străduința aceasta aduce multă mulțumire în suflete, pentru că prin ea se împlinește cuvîntul Mîntuitorului Iisus Hristos: „fericiți făcătorii de pace"!

Prof. M. Șesan

litice ale clasei conducătoare, au fost totuși, după 1918, numeroși preoți și parohii greco-catolice care au revenit în sînul Bisericii strămoșești. O luptă deosebit de frumoasă pentru reîntregirea Bisericii ardelene a depus răposatul mitropolit Nicolae Bălan. Incă de la înscăunarea sa în scaunul mitropolitan în 1920 și pînă în 1948, el a adresat neîncetat chemări către clerul și credincioșii uniți de a se „întoarce acasă", pentru ca „să fim iarăși una". Dar visul său de o viață întreagă, ca de altfel visul a numeroase generații de preoți și credincioși din ambele strane în cursul celor 250 de ani de despărțire, n-a fost cu putință decît în urma instaurării regimului democrat-popular în țara noastră, care a asigurat deplina libertate religioasă pentru toți cetățenii săi. In urma chemărilor de revenire în sînul Bisericii strămoșești făcute de mitropolitul Nicolae Bălan în mai 1948 la Blaj, cu prilejul serbărilor de 100 de ani de la revoluția din Transilvania și de P. F. Patriah Justinian, în 6 iunie 1948, cu prilejul înscăunării Sale, au avut loc istoricele acte de la Cluj, București și Alba Iulia din 1, 3 și 21 octombrie 1948, prin care s-a făcut reîntregirea Bisericii Ortodoxe Romîne din Ardeal.

Lupta dusă de cler și credincioși vreme de 250 de ani a fost încununată de biruință. La a 15-a aniversare a acestei biruințe, datoria noastră este să întărim tot mai mult unitatea înfăptuită și consolidată, să muncim pentru înflorirea patriei noastre scumpe și să luptăm pentru triumful păcii în lume.

Mircea Păcurariu

Intrarea în Biserică a Maicii Domnului

Ingerii se minunau, văzind pe Preacurata Fecioară intrînd în Sfînta Sfintelor.

Toate faptele Sfintei Fecioare Maria, Maica lui Dumnezeu sînt vrednice de admirat și pline pentru noi de învățăminte mîntuitoare. Pentru aceasta Biserica n-a voit să lase nici una din aceste fapte strălucite fără să ni le pună înainte ca pildă după care să ne cîrmuim viața, să ne închinăm Maicii Domnului și s-o cinstim cu evlavie.

Drepții părinți ai Sfintei Fecioare Maria, Ioachim și Ana, lipsiți fiind de prunci și rugîndu-se lui Dumnezeu să le dăruiască și lor un prunc, făcură vot, că dacă li se va împlini cererea, vor închina lui Dumnezeu pruncul, pe care îl vor dobîndi.

Chiar din pîntecele Maicii Sale, fusese făgăduită lui Dumnezeu printr-un act de cea mai mare iubire și de cel mai desăvîrșit devotament. Și în tot timpul fericitei sale vieți pămîntești Ea a

fost cu totul închinată servirii lui Dumnezeu, făgăduind în inimă ca să rămînă fecioară pentru totdeauna. Această făgăduință făcută din inimă curată și numai înaintea lui Dumnezeu, nu era îndestulătoare în ochii oamenilor, ea trebuia exprimată printr-un act văzut și solemn. Pentru aceasta Sfînta Fecioară, în înțelegere desăvîrșită cu evlavioșii săi părinți, nu întîrzie de a îndeplini și lucrul acesta în sfînta zi a Intrării Sale în templul unde s-a pregătit ca să devină — templul binecuvîntat al Domnului, fericita Mamă a Fiului lui Dumnezeu, care s-a făcut om. Aceasta este însemnătatea sărbătorii Intrarea în Biserică din 21 noiembrie.

Prunca Maria creștea și se întărea umbrită de binecuvîntarea Domnului și înconjurată de grija părinților săi.

Cînd Maria împlinise un an, Ioachim făcu o cină mare la care invită mulți oaspeți: preoți, cărturari, bătrîni și prieteni. Aducînd aici și pe Maria, el a rugat pe oaspeți să o binecuvinteze: „Dumnezeul părinților noștri binecuvîntează pe prunca aceasta și-i dăruiește un nume slăvit și veșnic între toate neamurile". Asistența răspunse: „Amin". (Așa să fie).

Și astfel, Drepții părinți își crescură fiica, consfințind-o lui Dumnezeu.

Tradiția Bisericii creștine spune că Prea Sfînta Fecioară, abia în vîrstă de trei ani, a fost închinată lui Dumnezeu într-un mod public și solemn în templul din Ierusalim, unde a fost dusă de pioșii săi părinți spre a împlini votul ce-l făcuseră lui Dumnezeu. Copiii închinați Domnului erau crescuți în lăcașurile ce împresurau templul. Printre acestea era unul anume destinat fecioarelor tinere închinate lui Dumnezeu. La solemnitatea acestei consfințiri s-au adunat în Nazaret multe rude și mulți cunoscuți ai drepților Ioachim și Ana și fetițe de o vîrstă cu Maria care au petrecut-o la templu. Cu toții s-au îndreptat spre Ierusalim, cale de trei zile de la Nazaret. După sosirea lor în Ierusalim și după un post de șapte zile petrecut în rugăciuni, după obiceiul celor care aduceau jertfă la templu, drepții Ioachim și Ana împreună cu cei ce-i conduceau s-au apropiat de templu, conducînd de mînă pe fiica lor de trei ani, binecuvîntata Maria, iar mulțimea cunoscuților o urmau. Toată lumea cu lumînări aprinse în mîini, cîntînd cîntece sfinte se grăbea să participe la solemnitatea intrării Fecioarei Maria în templu, unicul copil al unor oameni înaintați în vîrstă. Intru întîmpinarea lor au ieșit din templu preoții, în frunte avînd pe primul arhiereu, Zaharia.

Pridvorul ce ducea în templu era compus din 15 trepte, după numărul psalmilor de ceremonii, pe care preoții și leviții cîntau cîte un psalm la fiecare treaptă, la intrarea în templu. Drepții părinți cu rugăciuni pioase au pus-o pe Maria pe prima treaptă.

Spre uimirea tuturor participanților, Maria a urcat repede și cu curaj treptele fără sprijinul nimănui pînă la arhiereul Zaharia, care o aștepta pe ultima treaptă înconjurat de preoți.

Primind pe Maria, el nu s-a oprit cu Ea acolo, unde obișnuit se adunau credincioșii, ci a dus-o înăuntru, în despărțitura numită „Sfînta Sfintelor", unde nu aveau voie să intre nu numai femeile ci și preoții, chiar și însuși arhiereul intra aici numai odată pe an, după un post și rugăciuni îndelungate, în ziua curățeniei cu sînge de jertfă pentru sine și pentru păcatele poporului.

După inspirația lui Dumnezeu însă, Fecioara Maria a fost introdusă în Sfînta Sfintelor unde era vechiul chivot al lui Dumnezeu, ce era chipul Maicii Domnului, chivotul sfînt în care s-a zămislit Hristos-Mîntuitorul.

Fetițele închinate templului rămîneau aici pînă la căsătorie sub conducerea și îngrijirea văduvelor sfinte și se ocupau cu învățătura legii sfinte, cu rugăciunea și cîntarea psalmilor, cu lucrările trebuincioase pentru împodobirea templului și serviciul preoților, dar mai ales ele necontenit rugau pe Dumnezeu ca să trimită pe Mesia cel făgăduit.

Odată condusă în Sfînta Sfintelor, primul arhiereu i-a stabilit locul de rugăciune aici, unde altor fecioare aduse la templu pentru slujirea lui Dumnezeu, le era strict interzis să intre sau să se apropie. Acestora le era permis să stea numai între altar și naos. Maria în vîrstă de numai trei ani a fost instalată în locuința fecioarelor. Cele mai mari o învățau cititul și lucrul de mînă. Ea avea loc deosebit de citire a cărților sfinte; iar în Sfînta Sfintelor intra numai pentru rugăciune.

Bătrînii părinți închinîndu-și fiica Tatălui Ceresc, au adus jertfă de mulțumire și s-au întors acasă mărind pe Dumnezeu și mulțumindu-I. Viața în templu a Sfintei Fecioare Maria s-a distins prin curățenie și sfințenie. Urmînd rînduielile stabilite de la templu, Ea se scula dis-de-dimineață, după mărturiile Tradiției, și de trei ori pe zi își făcea rugăciunile; restul timpului se ocupa cu citirea cărților Sfintei Scripturi și cu lucrul de mînă. Principalul lucru manual era torsul inului și al lînei, broderia cu mătase, în special a odăjdiilor preoțești.

Aproape zece ani petrecu Ea în Sfînta Sfintelor, unde se ruga și slujea în frică de Dumnezeu și desăvîrșită curățenie sufletească. Bătrînii slujitori ai templului se uitau la Ea ca la o podoabă scumpă a templului și niciodată nu treceau pe lîngă Ea fără ca să nu o binecuvinteze. Astfel Maria trăi mulți ani sub acoperămîntul templului unde viața era tihnită și senină ca a unui cer fără nor. Dar, în preajma vîrstei de nouă ani, Ea avu o mare durere căci îi muriră părinții, de-acum tare bătrîni.

Intîi muri dreptul Ioachim (de 80 ani) și în scurt timp după aceasta muri și mama ei, Ana.

(Continuare în pag. 4)

Deschiderea cursurilor la Institutul Teologic Universitar-Sibiu

La 1 octombrie 1963 au început cursurile pe anul școlar 1963—1964 la Institutul Teologic de grad Universitar Sibiu. Festivitatea de deschidere a noului an a avut loc Duminică, 6 octombrie. La Sfînta Liturghie din Catedrala mitropolitană, slujită de un sobor, în frunte cu P.C. Pr. vicar Tr. Belașcu, a predicat Pr. prof. arhim. Nicolae Mladin despre „slujirea vieții", și P.C. Pr. prof. stavr. Milan Șesan a citit rugăciunea pentru binecuvîntarea lucrării ostenitorilor Institutului.

La festivitatea din Aula Institutului au fost de față: P.S. arhiereu vicar Teodor, P.C. vicar Tr. Belașcu, membrii ai Consiliului Arhiepiscopesc și ai corpului didactic, studenți teologi, etc. Au participat de asemenea d. Naghi Iosif și Lengyel Lorand, ca reprezentanți ai Senatului Institutului Teologic Universitar Protestant din Cluj și d. Dombi Adalbert, ca reprezentant al Secției evanghelice din Sibiu a Institutului Protestant.

Corul studenților teologi, sub conducerea Pr. prof. Gh. Șoima, cîntă „Pe stăpînul" și Imnul Republicii Populare Romîne.

La cuvîntul P.C. rector Sofron Vlad, *care prezintă condițiile de destindere internaționale, în care se deschid cursurile celui de al 153-lea an școlar al Institutului nostru. Arată totodată activitatea Bisericilor — și a Bisericii noastre— în lupta pentru pace — prin Mișcarea Creștină pentru pace de la Praga, prin Consiliul Mondial al Bisericilor și prin alte manifestări.*

Aceasta indică ostenitorilor Institutului Teologic direcția în care să-și îndrepte eforturile pentru formarea viitorilor slujitori ai altarelor în spiritul Evangheliei Domnului și al slujirii marilor comandamente ale vremii. In țara noastră poporul muncitor își croiește o viață nouă, din ce în ce mai îmbelșugată și mai frumoasă. Biserica noastră a sprijinit și sprijină construirea vieții celei noi și lupta pentru pace. Tinerii teologi trebuie să se pregătească spre a conlucra la această misiune a Bisericii.

Pentru pregătirea aceasta trebuiesc subliniate trei lucruri: 1. Să ai un ideal, pentru care să-ți cheltuiești toate energiile și capacitățile morale și intelectuale (idealul pentru studenții teologi e să devină preoți vrednici ai Bisericii, slujitori ai lui Hristos și ai patriei); 2. Să ai o voință hotărîtă, energia necesară ca să urci spre ideal zi de zi și pas cu pas, folosind toate condițiile favorabile de studiu, meditație și rugăciune ce le oferă Institutul Teologic studenților săi; 3. Să muncești ordonat și continuu din dragoste de a-ți îmbogăți mintea și a-ți forma caracterul. Pildă de muncă este poporul nostru și — în cadrul Institutului Teologic — corpul didactic, personalul administrativ și de serviciu.

P.C. rector S. Vlad mulțumește Departamentului Cultelor și asigură că Institutul nostru pregătește slujitori vrednici ai Bisericii și cetățeni devotați ai patriei noastre scumpe. Mulțumește Inalților Ierarhi sub conducerea cărora se desfășoară activitatea Institutului.

Corul cîntă: Sfînt, Sfînt...

P.C. vicar *Traian Belașcu* spune că din cuvîntul rectorului s-au desprins îndatoririle clerului și ale viitorilor clerici — ale studenților teologi — față de problemele contemporane. Nu-i destul să adîncim disciplinele teologice, ci sîntem datori să cunoaștem și spiritul vremii, viața cea nouă și să împletim cu studiul educația patriotică. Să fim mîndri că facem parte din Biserica Ortodoxă Romînă. Biserica noastră — în frunte cu Prea Fericitul Patriarh Justinian s-a încadrat în frontul apărătorilor păcii, convinși fiind — ierarhi, clerici și credincioși în virtutea învățăturii Mîntuitorului Hristos — că prin pace se va dezvolta dragostea între oameni și popoare și vor izvorî o mulțime de binefaceri. Noi toți trebuie să luptăm pentru viață, pace și prietenie între popoare. Peste tot — în Mișcarea Creștină pentru pace de la Praga, în Consiliul Mondial al Bisericilor, la Consfătuirea panortodoxă de la Rhodos, etc. Biserica noastră și-a spus cuvînt hotărîtor pentru pace și ea își va face datoria și de acum înainte.

Exprimă apoi bucuria că avem în mijlocul nostru pe reprezentanții cultelor evanghelic, reformat și unitarian. Creștinii azi se apropie unii de alții. Intre culte e colaborare. Dacă e un singur Iisus Hristos, care ne-a mîntuit pe toți, prin jertfa Sa de pe cruce, se cuvine ca toți creștinii să ne iubim unii pe alții, precum Iisus Hristos a iubit pe ucenicii Săi. Noi sîntem urmașii Apostolilor și ca și Apostolii putem fi prietenii lui Iisus Hristos — căci și către noi a zis Domnul: „Voi sînteți prietenii mei", dacă îl iubim pe El și împlinim poruncile Lui.

Adresîndu-se studenților teologi le recomandă patru lucruri: 1. munca avîntată și statornică; 2. rugăciunea zilnică; 3. credința vie; 4. disciplina de fier — ca să aibă seceriș bogat.

Aduce binecuvîntarea Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Nicolae, care cu sufletul este în mijlocul nostru. Urează profesorilor și studenților noi realizări spre binele Bisericii și spre propășirea patriei noastre scumpe, Republica Populară Romînă.

Festivitatea se încheie cu bucata corală: „Dragă-mi este țara mea", compoziție de pr. prof. Gh. Șoima.

După masă, la orele 18—20, P.C. vicar Tr. Belașcu, P.C. rector Sofron Vlad și P.C. prof. C. Sîrbu au participat la festivitatea deschiderii cursurilor de la Secția evanghelică-Sibiu a Institutului Teologic Protestant din Cluj, exprimînd astfel prietenia ce leagă Institutele noastre.

E un început bun într-un an nou de muncă.

N.

Intrarea în Biserică a Maicii Domnului

(Urmare din pag. 3)

Drepții părinți Ioachim și Ana au fost numiți de către Biserică „Părinți" ai Bisericii și zilnic Biserica îi amintește în rugăciunile sale și în otpustul Sfintei Liturghii, cînd îi roagă ca prin rugăciunile lor către Dumnezeu să ne miluiască și să ne mîntuiască de tot răul și necazul. Amintirea lor se sărbătorește în fiecare an la 9 septembrie, a doua zi după nașterea Maicii Domnului. Locul înmormîntării lor se poate vedea și astăzi în partea stîngă a scării, pe care te cobori în peștera cu mormîntul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu din Ghetsimani.

Rămînînd orfană de părinți Maria încercă profunda suferință de orfană și recunoscu că nimic nu o mai leagă de acest pămînt. Ea se dedică cu toată inima lui Dumnezeu, nutrind unica dorință — să rămînă pînă la sfîrșitul vieții roaba lui Dumnezeu și totodată supusă voiei Lui.

Biserica noastră preamărește Intrarea în Biserică a Maicii Domnului cu astfel de cuvinte: „Astăzi înainte însemnarea bunei voințe a lui Dumnezeu, și propovăduirea mîntuirii oamenilor, în Biserica lui Dumnezeu luminat Fecioara se arată și pe Hristos tuturor mai înainte îl vestește. Acesteia și mai cu mare glas să-i strigăm: Bucură-te plinirea rînduielii Ziditorului".

Pr. C. Pistrui

Știri bisericești

La sărbătoarea a 50 ani de arhierie a Sanctității Sale Patriarhului Alexei al Moscovei și întregii Rusii (iulie 1963) au participat cinci patriarhi (Antiohia, Romînia, Bulgaria, Georgia, Armenia), numeroși mitropoliți — între care reprezentantul Patriarhului ecumenic Atenagora — Arhiepiscopi și Episcopi. De asemenea au prezentat urările lor de bine Consiliul Mondial al Bisericilor, Mișcarea Creștină pentru pace de la Praga, Biserica anglicană, Biserica evanghelică din Germania, etc. Salutul papei Paul VI a fost adus de Msgn. Fr. Charriere — episcop de Lausanne, Geneva și Fribourg — vorbind despre uitarea vechilor conflicte și stabilirea unor relații noi frățești între Biserici.

*

Peste 200 pastori și teologi din diferite Biserici au ținut la sfîrșitul lui septembrie 1963 o conferință la Leipzig (R.D. Germană). Pastorul Bikelhaupt, președintele Asociației pastorilor evanghelici din R.D.G., a declarat că Biserica nu-și depășește competența dacă ia atitudine față de problemele concrete ale timpului nostru. Ca reprezentant al tinerilor teologi a vorbit asistentul Wendelborn de la Universitatea Rostock. El a spus — că „Nu există altă biserică decît aceea pentru realitate. Dacă noi ca creștini vrem să ajutăm pe oameni să realizeze Binele și Frumosul pe pămînt, aceasta o facem pe temeiul credinței noastre". Conferința a chemat pe pastori și credincioși să participe la alegerile din Republica Democrată Germană, să fie alături de popor.

*

Papa Paul VI s-a pronunțat (în octombrie 1963) pentru interzicerea armelor atomice și pentru folosirea energiei atomice în scopuri pașnice, pentru ca omenirea să fie ferită de catastrofa unui război nuclear.

Sinodul II Vatican a hotărît introducerea limbii poporului în slujbele Bisericii romano-catolice. Totodată taina Sf. Maslu nu se va mai numi extrema unctio ci ungere cu mir a bolnavului, căci ea nu se săvîrșește numai în ultima clipă din viața credinciosului. Sînt hotărîri care, ca și reforma Liturghiei romane, apropiind Biserica romano-catolică de tradiția patristică a primelor opt veacuri, o apropie și de Ortodoxie.

*

Marți, 8 octombrie 1963, Pr. Prof. Arhim, Nicolae Mladin a ținut în Aula Institutului Teologic Universitar din Sibiu o conferință despre „Serbările mileniului Sfîntului Munte Athos". Au fost de față: consilieri arhiepiscopești, corpul didactic al Institutului Teologic, Dl H. Binder — vicar al Episcopiei Luterane și decan al Secției Evanghelice de la Institutul Teologic Protestant — cu doi profesori de la Secția Evanghelică (Dl Dombi și Pietters), funcționari de la Consistor și Institut și studenți teologi.

*

In luna octombrie 1963 au avut loc în Arhiepiscopia noastră Conferințele de orientare protopopești. Tema conferințelor a fost: Poziția ortodoxă în Ecumenism. Prezentarea și discutarea temei au limpezit și atitudinea generală a Bisericii Ortodoxe față de Mișcarea Ecumenică și colaborarea practică în parohii între clericii și credincioșii ce aparțin diferitelor Biserici. Lucrarea Bisericii noastre în Consiliul Mondial al Bisericilor și colaborarea ei cu celelalte Biserici are ca scop realizarea unității creștinilor în Hristos și acțiunea unitară-creștină de sprijinire a luptei pentru pace și a muncii pentru o viață nouă a popoarelor *N.*

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu

42.418

Anul 111 Sibiu, 15 noiembrie 1963 Nr. 43—44

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Slujitor al Evangheliei Domnului

La 28 noiembrie 1963 Inalt Prea Sfinţitul nostru Mitropolit Nicolae a împlinit 70 ani de viaţă, împodobită cu binecuvîntate roade. La acest popas sărbătoresc se adună în sobor toţi cei ce cunosc şi preţuiesc pe Cel ce toată fiinţa şi-a dăruit slujirii Evangheliei Domnului, slujirii poporului şi patriei, slujirii păcii.

Se adună în sobor şi vredniciile semănate de-a lungul anilor în ogorul bisericii, în sufletele credincioşilor, în desfăşurarea vremilor de azi. Numărul acesta din Telegraful Romîn — al cărui colaborator şi sprijinitor distins a fost şi este Inalt Prea Sfinţitul nostru Mitropolit Nicolae — cuprinde numai crîmpee din vredniciile anilor rodnici: o prezentare a Vlădicului, o creionare a publicistului, un portret al profesorului, un chip al reîntregitorului Bisericii ardelene, o schiţare a luptătorului pentru pace — arată doar aspecte ale unei personalităţi şi vieţi atît de complexe şi de bogate în gînduri şi realizări.

Răsărit în comuna Arpătac din familia unui ţăran, care număra mai mulţi copii decît pogoane, Nicolae Colan a urmat şcoala primară în comună. Inscris la liceul „Andrei Şaguna" din Braşov, se remarcă printre colegii săi nu numai prin cunoştinţa de carte, ci şi prin felul lui cumpănit, aşezat, modest şi prietenos. De aceea era iubit de toţi. Totodată aici, la societatea literară, a înmugurit pentru prima dată darul scrisului frumos în nuvela, ce a provocat o aprinsă discuţie. După terminarea liceului devine student al Institutului Teologic din Sibiu, unde continuă să fie fruntaş la studii şi la purtare, dezvoltîndu-se şi ca scriitor. Se înscrie apoi la Facultatea de Litere din Bucureşti, unde susţine licenţa cu teza: „Stilul lui Dimitrie Cantemir în scrierile lui romîneşti". Numit secretar al Consistorului Arhiepiscopesc din Sibiu, devine cel mai apropiat sfetnic al Mitropolitului Nicolae Bălan, care îl trimite la Universitatea din Berlin pentru studii de specializare nou testamentare. Intors în ţară este numit (1923) profesor al Academiei Teologice din Sibiu la studiul Noului Testament, ca din 1929 să fie şi rector al acestei Academii. Multilateral şi temeinic pregătit, înzestrat cu calităţi intelectuale şi morale deosebite, însufleţit de dragoste de Biserică şi popor, profesorul Nicolae Colan desfăşoară în Centrul mitropolitan o activitate intensă şi pe multe planuri. Profesorul îşi cinstea catedra, scoţînd din Noul Testament, ca dintr-o fîntînă nesecată a harului, apa cea vie dătătoare de viaţă nouă pentru sufletele viitorilor preoţi. Ca rector era părintele larg înţelegător şi apropiat sufleteşte de studenţi. De asemenea, editează Anuarele Academiei Teologice, cu studii temeinice şi de actualitate. Profesorul se manifestă şi prin studii şi scrieri de specialitate, în care se îmbină claritatea şi adîncimea gîndirii cu simplitatea şi frumuseţea limbii.

I. P. Sf. NICOLAE
la instalarea în scaunul Mitropoliei Ardealului (1957)

Activitatea lui însă trece dincolo de limitele catedrei şi Institutului. Acum se arată în toată puterea sa publicistul, redactor la Revista Teologică şi Viaţa Ilustrată, colaborator la Telegraful Romîn şi alte publicaţii bisericeşti, îngrijitor al colecţiilor de cărţi ce apar în Tipografia Arhidiecezană, etc. Scrisul lui răsfrînge toate problemele bisericeşti ale vremii şi cu sobrietate, claritate şi convingere dă răspunsurile cele mai potrivite. Alături de profesor, rector şi publicist, se remarcă şi animatorul şi organizatorul, ca membru în toate corporaţiile bisericeşti, în Consiliul Arhiepiscopesc şi Mitropolitan, în Adunarea Eparhială şi Congresul Naţional Bisericesc,

(Continuare în pag. 2)

Mitropolitul Colan şi Reîntregirea bisericească

Actul de reîntregire bisericească era o dorinţă nestinsă a romînilor din Ardeal. Transformarea ei în fapt istoric nu putea să întîrzie. Ea s-a produs în condiţiile cunoscute, trăieşte şi se consolidează an de an, deoarece a corespuns năzuinţelor majorităţii clerului şi credincioşilor fostei Biserici gr.-catolice.

Printre cei care s-au bucurat de această biruinţă a sufletului nostru creştinesc şi romînesc, asupra acelora care umblau în tot chipul să-l despartă şi pe mai departe, se află la loc de frunte: Inalt Prea Sfinţitul nostru Mitropolit Nicolae al Ardealului.

In activitatea sa ca profesor şi rector al Institutului Teologic, în publicaţiile bisericeşti şi în Conferinţele preoţeşti, nu odată s-a exprimat despre dezbinarea bisericească a romînilor din Ardeal. A privit-o constant, a regretat-o cu cea mai firească părere de rău şi a crezut că „rană" fiind, se va lecui. Niciodată, în nici o împrejurare, n-a făcut „deschilinire" în atitudinea sa personală — totdeauna corect — faţă de clericii şi credincioşii fostei Biserici gr.-catolice. Avea relaţii de prietenie cu mulţi dintre ei, chiar dacă — în coloanele publicaţiilor bisericeşti — nu totdeauna se întrebuinţa tonul potrivit al scrisului.

Mai tîrziu devenind episcop al Eparhiei Vadului, Feleacului şi Clujului, i-a cuprins în dragostea sa creştinească pe toţi cei de altă „lege", întreţinînd legături de prietenie sinceră şi corectă pînă la sfîrşit.

Atitudinea sa paşnică, înţelegătoare, faţă de cei „din strana cealaltă" — cum se spunea pe atunci — era cu drept cuvînt remarcată şi binecuvîntată de cler şi credincioşi.

Evenimentul epocal al reîntregirii bisericeşti, care s-a produs la 1 oct. 1948, nu departe de reşedinţa sa episcopală din Cluj, actualul nostru Mitropolit l-a întîmpinat — firesc şi senin — ca pe un act de sine-nţeles. A făcut tot ce i-a stat în putinţă ca să-i asigure succesul şi durabilitatea.

La festivităţile desfăşurate la Bucureşti în 3 oct. şi în Alba Iulia (21 oct. 1948), a participat ca membru al Sfîntului Sinod şi Inalt Prea Sfinţitul nostru Mitropolit Nicolae, ca mai tîrziu după o lună — praznicul Intrării în Biserică a Maicii Domnului fiind — să săvîrşească prima liturghie

(Continuare în pag. 2)

Slujitor al Evangheliei...

(Continuare din pag. 1)

în Comisia Tipografiei Arhidiecezane, ca secretar al Asociației Clerului Transilvan, membru al Comitetului Central și al Secției Sibiu a Astrei, președinte al Reuniunii Meseriașilor Români din Sibiu, etc. In toate aceste însărcinări s-a arătat la înălțimea chemării, sprijinind și îndrumînd pe făgașele cele sănătoase activitatea acestor corporații și asociații. Fiind cel mai apropiat colaborator al Mitropolitului Nicolae Bălan, se poate spune că n-a existat nici o realizare de seamă a marelui Mitropolit la care să nu fi dat contribuția sa de pricepere, entuziasm și muncă.

Hirotonit diacon și preot în 1934, hirotesit protopop în 1935, în 1936 pe temeiul meritelor deosebite ce le-a dobîndit în 15 ani de activitate intensă, este ales, investit și instalat episcop al Eparhiei Clujului, Vadului și Feleacului. Îmbinînd tradiția cu actualitatea, Prea Sfinția Sa „din aluatul vechi" al tradiției — precum spunea — a pregătit pîinea din care hrănește pe credincioșii din prezent și „din care se vor ospăta urmașii noștri". Cu astfel de convingeri și astfel de nădejdi s-a făcut tuturor toate stînd alături de popor în toate imprejurările, părinte duhovnicesc al clerului, vestitor al Evangheliei Domnului, tălmăcitor în grai cu mireasmă sfîntă a Noului Testament, îndrumător al învățămîntului teologic și al presei bisericești, împodobitor cu pictură aleasă a Catedralei, prezent în toată viața bisericească și în toate marile evenimente ale istoriei. A avut bucuria să vadă Ardealul eliberat și să trăiască vremile de răsturnări epocale, în care poporul își făurește o viață nouă, pășind spre viitorul tot mai luminos.

Ales și instalat în scaunul mitropolitan din Sibiu, ca un vrednic ucenic și continuator al Mitropolitului Nicolae Bălan, Inalt Prea Sfinția Sa s-a angajat să lucreze „în albia tradiției Sfintei noastre Biserici", pe calea dreptei credințe, a dragostei de pace și popor. Sub grija priveghetoare de părinte, prin gîndul luminos și energia realizatoare a ierarhului, activitatea preoțimii din Arhiepiscopia noastră a devenit tot mai bogată și mai orientată spre țintele Evangheliei Domnului și ale vremilor noi. Publicațiile noastre — revista „Mitropolia Ardealului" și „Telegraful Romîn" — duc cuvînt de învățătură și îndemn de acțiune dreaptă în casele preoților și credincioșilor, în frunte fiind cuvintele ierarhului. Se tipărește regulat „Indrumătorul Bisericesc" și calendarul de perete. Pastoralele trimit cuvînt de lumină și căldură în sufletele credincioșilor pentru dreapta credință și pentru pacea a toată lumea. Institutul Teologic Universitar formează pe viitorii preoți devotați Bisericii și Patriei. Reîntregirea bisericească se desăvîrșește. Catedrala mitropolitană se îmbracă în haina nouă a picturii. Relațiile cu celelalte culte se adîncesc. Participarea Mitropoliei Sibiului la manifestările inter-ortodoxe și pancreștine și ecumenice se intensifică. Patriotismul prinde rădăcini mai adînci în inimi și dă roade îmbelșugate. Lupta pentru pace a clerului și credincioșilor — în frunte cu Inalt Prea Sfințitul nostru Mitropolit Nicolae — se întărește. Nu e domeniu de lucrare bisericească în care să nu se simtă prezența ocîrmuitorului înțelept și plin de dragoste părintească.

O viață de muncă și de totală dăruire în slujba Evangheliei lui Hristos și a poporului: aceasta este viața Inalt Prea Sfințitului nostru Nicolae. Incununã-se fruntea ostenitorului cu laurii biruinței! Laurii aceștia vestesc noi realizări în anii ce vin spre slava Bisericii și întărirea Patriei. Căci rugă se înalță din toate sufletele credincioase: Doamne păzește cu sănătate și pace pe Inaltul nostru Arhipăstor, ca să slujească încă mulți ani Evangheliei Tale, care este Evanghelia dragostei și a păcii.

Intru mulți ani Inalt Prea Sfințite Părinte!

Telegraful Romîn

Spicuiri din

Activitatea publicistică a Arhipăstorului nostru

Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae Colan este unul din cei mai de seamă publiciști bisericești ardeleni ai vremii noastre. Condeiul său — purtat de-o mînă iscusită în rînduirea slovelor și diriguit de-o minte luminată, de reală vocație literară — s-a afirmat, bine-înțeles, cu deosebire în tărîmul scrisului bisericesc. Dar n-a fost străin nici de beletristica propriu-zisă, pe care a cinstit-o — în prima jumătate a veacului nostru — cu agerime și strălucire îndeobște recunoscute.

Și-a făcut debutul publicistic la vîrsta de 22 ani, în renumita „Gazeta Transilvaniei" de la Brașov.

Curînd după aceea, activitatea sa publicistică a căpătat amploare și continuitate .Evocînd-o cu emoție și recunoștință acum cînd cel ce a urzit-o urcă muntele albit al anilor șaptezeci, ușor ne este să-i determinăm profilul bogat și ales și să-i cîntărim valoarea excepțională.

1. — Așezat la Sibiu îndată după primul război mondial, actualul nostru arhipăstor a devenit colaborator permanent al publicațiilor bisericești care apăreau aci. In fruntea lor se afla, ca și astăzi, vechea gazetă „Telegraful Romîn". Intre anii 1923—1936 a diriguit ca redactor responsabil (director) „Revista Teologică", în paginile căreia și-a desfășurat fără îndoială activitatea publicistică de căpetenie.

2. — Concomitent, profesorul de teologie Nicolae Colan a fost mîna dreaptă a pururea pomenitului Mitropolit Dr. Nicolae Bălan în ctitorirea și dezvoltarea colecțiilor de lucrări teologice și cărți bisericești apărute la Sibiu („Seria Teologică", „Seria Didactică", „Popasuri Duhovnicești" și „Veniți la Hristos").

3. — Pe de altă parte, a preluat conducerea colecției „Biblioteca Bunului Păstor" (înființată în 1911 de profesorul Dr. Nicolae Bălan), anexă de caracter practic-pastoral a „Revistei Teologice".

4. — A înființat colecția „Studii Biblice" (1925) și apoi „Problemele Vremii" (1929), aceasta din urmă în cadrele „Revistei Teologice". In 1934 a pornit la drum revista de familie „Viața Ilustrată", pe care apoi a luat-o cu sine la Cluj (1936), cînd a fost instalat episcop acolo.

5. — Ca arhipăstor al Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului — pe lîngă grija de organul ei oficial de-atunci („Renașterea") — a hărăzit clerului și credincioșilor o serie de cărți și broșuri de cuprins religios, înmănunchiate în colecțiile „Cărțile Vieții" și „Veniți de luați lumină", anume înființate în acest scop.

6. — Inscăunat la Sibiu ca arhiepiscop și mitropolit al Ardealului (1957), îndrumează apariția în bune condiții a „Telegrafului Romîn" și a revistei „Mitropolia Ardealului", precum și a Indrumătorului bisericesc anual al Arhiepiscopiei Sibiului.

7. — Ca profesor și rector al Institutului Teologic din Sibiu, Arhipăstorul nostru a fost unul din cei mai solicitați oameni aflați în slujba Bisericii ortodoxe ardelene în prima jumătate a veacului nostru. Feluritele și cinstitoarele însărcinări — de durată sau ocazionale — pe care le avea de îndeplinit înafara catedrei, i-au îngăduit totuși, printr-o intensă și rațională utilizare a ceasurilor zilnice de muncă, să se ocupe și de elaborarea unor lucrări de specialitate în tărîmul Studiului Noului Testament. Acestora, nu le lipsește nici una din calitățile cerute de specificul lor: nici erudiție, nici informație documentară amplă și selecționată cu iscusință, nici metodă de expunere și nici limpezime — mai ales — înfășurată în faldurii bogați și nuanțați ai unui stil de-o sonoritate și preciziune rar întîlnite. Exegeza textului de-o deosebită gingășie paulină a Epistolei către Filimon (1925), precum și savanta pornească de explicare a Epistolei către Efeseni (1930) — din care n-a apucat să publice, la timpul său, decît partea isagogică — vădesc gradul de pregătire temeinică și posibilitățile științifice ale înzestratului și cumpănitului lor autor. Calitățile acestea se întîlnesc și în celelalte elaborate ale sale.

Cu lucrarea: „Sf. Pavel către Filimon. Creștinismul și sclăvia" (Sibiu, 1925, p. 34) profesorul Nicolae Colan făcea începutul colecției de studii biblice și își ilustra metoda de lucru pe care înțelegea s-o adopte în acest scop. Ea nu este lipsită de inedit, cum dovedește partea de început a lucrării: aceasta constă dintr-o măestrită încercare de reconstituire evocatoare a întîlnirii sclavului Onesim cu Sf. Apostol Pavel la Roma. Rodul acelei întîlniri creștinești este textul Epistolei către Filimon și luarea de poziție paulină, pe care o prilejuiește ea, față de instituția antică — și, încă de-atunci, anticvată — a sclaviei. Abia după această reconstituire evocatoare urmează isagogia propriu-zisă a epistolei. Comentariul — „tîlcul epistolei", cum îi spune autorul (p. 16) — pe alocuri redactat în formă de convorbire (dialog), este senin și degajat, limpede

---

Mitropolitul Colan...

(Continuare din pag. 1)

arhierească ortodoxă în Catedrala „Schimbarea la față" din Cluj. Cu acel prilej, a rostit o cuvîntare — despre dragostea creștinească care ne-a unit totdeauna pe românii ortodocși și cei uniți din Ardeal.

Pastorala de Crăciun (1945), califica reîntregirea bisericească drept „o pilduitoare dovadă a creștinești noastre iubiri", văzînd în ea „bucuria cea mare a Crăciunului" de atunci și „tăria noastră de azi și de mîine".

Vor trece ani și veacuri. Cu cît va trece vremea, cu atît va crește vrednicia tuturor celor ce au deschis și netezit calea clerului și credincioșilor noștri spre unitatea sufletească și spre adunarea lui sub bolta sfîntă a aceleiași Biserici strămoșești.

La diferite ocazii — I.P.Sf. Sa chema clerul și credincioșii „să ne înoim legămîntul de-a sta cu toată hotărîrea de pază, ca nimic și nimeni să nu mai fie în stare a ne clinti credincioșia față de sfînta noastră Biserică Ortodoxă și față de Patria noastră scumpă".

Legămîntul acesta e valabil și astăzi, căci atîta ne cere Arhipăstorul nostru la a 70-a aniversare. Să nu ne clătim în credincioșia noastră față de Sfînta Biserică Ortodoxă Română și față de înfloritoarea noastră Patrie, Republica Populară Română.

Cler și credincioși, îi făgăduim acest lucru din toată inima și cu respectuoasă alipire sufletească ce ne leagă de Inalt Prea Sfințitul nostru Mitropolit Nicolae — la împlinirea celor 70 de ani.

Tr. Belașcu
vicar arhiepiscopesc

și profund uman, neartificializat de prea multă erudiție. In partea ultimă — intitulată: „Creștinismul și sclăvia" (p. 25 urm.) — arată că Sf. Apostol Pavel n-a urmărit altceva prin această epistolă decît „să rezolve, în spirit creștinesc, un caz particular de conflict între un rob și stăpînul său". Dar din felul în care e soluționat acest caz special „ne putem face o idee principială despre atitudinea creștinismului față de problema sclăviei în special și față de problema socială peste tot" (p. 26). In cadrul Bisericii și al Evangheliei lui Hristos sclavia „a fost învinsă dinăuntru înafară, întrucît stăpîn și sclav deopotrivă erau robi ai lui Hristos. Din punct de vedere religios se bucurau de drepturi egale. Sclavii puteau ocupa și cele mai înalte slujbe bisericești" (p. 27), fapt ilustrat chiar în persoana lui Onisim, care a ajuns episcop.

Studiul introductiv la Epistola către Efeseni e scînteietor prin vioiciunea și expresivitatea stilului și prin îndrăzneala cu care semnalează și soluționează tot ceea ce este deosebit și dificil în isagogia acestei scripturi pauline. E aproape sigur că ea n-a fost adresată inițial bisericii din capitala Asiei Proconsulare. Actuala Epistolă către Efeseni a fost sau o epistolă circulară (adresată bisericilor din Asia Mică, în frunte cu cea din Efes), sau Epistola Sf. Apostol Pavel către Laodiceni, despre a cărei existență stă mărturie textul din Col. 4, 16. Ambele ipoteze sînt analizate cu fină pătrundere. Personal, autorul înclină să vadă soluția problemei în ipoteza epistolei circulare.

Angajat adînc în clocotul vieții noastre bisericești de după primul război mondial, profesorul Nicolae Colan — răspunzînd unor necesități bisericești de neocolit în vremea aceea — a alcătuit și unele lucrări de orientare misionară pentru preoți și pentru credincioșii intelectuali: „La luptă dreaptă! Un capitol de strategie misionară" (Sibiu, 1926) și „Biblia și intelectualii", (Sibiu, 1929).

In cea dintîi, acțiunea de apărare pe care clerul Bisericii noastre era îndatorat s-o desfășoare atunci spre a face față prozelitismului sectar — agresiv și influent prin legăturile sale cu marea finanță de peste Atlantic — este prezentată ca „o luptă pentru adevăr". De aceea, autorul recomanda ca să fie dusă „cu armele adevărului, care singur zidește": „răbdarea, bunătatea pastorală, devotamentul apostolic". De sectari trebuie să ne apropiem „nu prin trufia și disprețul care respinge, ...ci prin dragostea de frate", cu atitudine constant irenică.

Cealaltă lucrare insistă asupra faptului că Biblia nu poate fi adusă de credincioși în conflict cu știința: „Biblia trebuie citită în primul rînd ... pentru incomparabila ei valoare religioasă, sufletească. Cine caută știință în Sfînta Scriptură, rămîne foarte deziluzionat. Natural, de vină nu e cartea, ci cititorul. Știința o fac oamenii. Și sînt chemați s-o facă, pentru a pune tot mai mult natura în slujba omului, pentru a-și ușura viața trupească. Sfînta Scriptură este opera inspirației divine. Este cartea sufletului. E înțelepciunea care dezleagă marile probleme ce frămîntă sufletul omenesc. E cartea credinței, a dragostei, a nădejdii, ...povățuitorul care ne învață cum să trăim, ca sufletul să nu moară niciodată, ci să aibă viață veșnică. Biblia e cartea vieții" (p. 28). Adept convins al separației tărîmurilor, natural și supranatural, autorul are în această lucrare unele considerații vădit înaintate despre propășirea și menirea științelor laice.

Ca episcop al Clujului, a zugrăvit, cu meșteșugul scriitoricesc care-i este propriu, o serie de „Medalioane" (Cluj, 1940) de personalități bisericești și culturale și de institutii. Curînd după aceea, a tălmăcit din nemțește curioscuta lucrare despre „Omul cel nou" (Cluj, 1941) a pastorului berlinez Emil Fiedler.

Rîvna luminată de care era pătruns profesorul Nicolae Colan față de studiile neotestamentare i-a rămas intactă și ierarhului de mai tîrziu.

Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae Colan și Școala Teologică de la Sibiu

In școala teologică din Sibiu s-a cultivat o veche tradiție încă din secolul trecut, ca absolvenții Institutului să facă un tablou festiv care cuprindea fotografiile tuturor profesorilor împreună cu a promoției din ultimul an, tablou care era apoi lăsat în păstrarea Institutului. Pe tabloul absolvenților din 1923, deci înainte cu 40 ani, aflăm printre profesori și pe Nicolae Colan, actualul Mitropolit al Ardealului, care și-a început cariera profesorală la acest Institut chiar în acel an. Venise la această școală nu numai cu entuziasmul pe care îl dădea vîrsta tinereții de abea 30 ani ci și cu o bogată și aleasă zestre sufletească, parte moștenită din familie, iar cealaltă parte agonisită printr-o muncă stăruitoare și ordonată. Nu numai tinerețea, ci mai ales însușirile inimii și pregătirea aleasă a făcut din tînărul dascăl unul din cei mai apropiați și mai aleși conducători ai studenților din acest Institut.

A intrat în învățămînt cu o temeinică pregătire intelectuală și o solidă armătură morală care au format temelia de granit pe care printr-o energie sporită și muncă neîmputinată și-a clădit în continuu personalitatea care i-a dat posibilitatea să facă față în mod strălucit nu numai obligațiilor de dascăl ci și atitor alte slujbe diferite care i s-au încredințat.

Ca elev la Liceul „Andrei Șaguna" din Brașov, Nicolae Colan s-a remarcat nu numai la studii, ci și la Societatea de lectură, unde a prezentat o nuvelă și a stîrnit discuții aprinse. In anii 1914/15 și 1915/16 îl aflăm student la Institutul Teologic din Sibiu, unde tinerii se formau nu numai prin audierea cursurilor profesorilor ca: Nic. Bălan, Pav. Roșca, Silv. Dragomir, Rom. Cindea, Vas. Stan și alții, ci și în „Societatea de lectură" care era a doua școală pentru stimularea și cultivarea talentelor. Procesele verbale și revista aceleiași societăți sînt o mărturie vie că studenții buni citeau asiduu, mult și variat și nu lipseau talentele dintre care noi amintim numai cîteva nume dintre colegii de an ai studentului Nicolae Colan, ca: Lucian Blaga, Valeriu Olaru, Andrei Oțetea, Dumitru Roșca, Horia Teculescu, etc. Ca student N. Colan își face intrarea în publicistică cu „Scrisoarea lui Năsturel" (foileton literar) publicat în Gazeta Transilvaniei din Brașov în 1915. In 1916 retrăgîndu-se cu armatele romîne peste munți își completează pregătirea academică urmînd facultatea de litere din București, unde a dobîndit titlul de licențiat în litere. N-a părăsit nici studiile teologice întrerupte și le-a terminat și pe acestea cu un examen strălucit împreună cu un alt coleg, astăzi academician. Făcînd studii de specialitate la Berlin, cel care în timpul studenției la Sibiu avea pasiunea și era un zelos cititor al scrisului cu „potcoave", pe cît de zelos cititor era și a cronicarilor, a fost menit să devie profesor tălmăcitor al Scripturilor Sfinte ale Noului Testament în limba limpede a cronicarilor. Iată zestrea cu care își începe tînărul profesor cariera dăscălească la Institutul nostru. Copilul „cumpănit", sărutor la necazuri și „surprinzător de cald în privire", calm și harnic a trăit mai departe numai în mod mai accentuat în omul matur care era profesorul și rectorul și mai apoi P.Sf. Sa episcopul și I.P.Sf. Sa Mitropolitul Nicolae Colan. Calm era profesorul N. Colan la catedră, care știa să scoată din comoara bogată a sufletului său „vechi și nouă" pentru a le împărtăși celor ce-i ascultau prelegerile ținute într-un grai plin de mireasma vechilor cazanii. Cumpănit în hotărîrile pe care trebuia să le ia în calitate de rector în chestiuni delicate și nu ușor de rezolvat. Chibzuit în cercetarea neînțelegerilor sau abaterilor de la Regulament ale studenților ca și în aplicarea măsurilor disciplinare dacă era cazul. Indemnul Sfîntului Apostol Pavel „răscumpărați vremea" l-a practicat nu numai ca elev și student ci și mai tîziu în calitate de profesor, suprimînd timpul de odihnă de după masa de prînz, petrecîndu-l între cărțile dragi, citind sau scriind.

Profesorul Nicolae Colan nu scria articolele sale din „Revista Teologică" și „Telegraful Romîn" și nici Neculce, nume sub care semna același profesor, nu publica recenziile sale judicioase și cronicile bogate în informații din revista pe care o conducea, decît după ce stătea îndelung aplecat asupra cărților și revistelor romîne și străine și medita adînc asupra celor citite. In această disciplină în muncă a căutat să formeze și pe studenții săi. „Ținta imediată a școalei noastre — zicea rectorul Colan la deschiderea anului din 1933/34 — este ca să ajute studenților să-și cîștige o cultură religioasă temeinică, potrivită cu pretențiile atît de ridicate ale poporului nostru credincios de la sate și orașe deopotrivă, să le întărească credința în Dumnezeu, dragostea de oameni, devotamentul față de sfînta noastră Biserică și să le sădească și fortifice în suflet zelul misionar — fără de care orice preot își dezminte calitatea". (Tel. Rom., 1933, Nr. 66, p. 2—3).

Cu alte prilejuri același rector accentua cu apăs că: „Orice efort ar depune cineva, dacă nu-l depune la timp totul este zadarnic. O muncă cu sorți de izbîndă, are anumite postulate. Cel dintîi postulat este ordinea. Anarhia nu produce nimic, ci dărîmă numai. „Studenții trebuie să se convingă de această realitate, căci disciplina e bună nu numai pentru viața lor ci „și a neamului și mai ales a instituției sacre" pe care o servesc. Rectorul mai spunea că: „Orice om are atîta libertate, cîtă o știe stăpîni". (Tel. Rom 1931, Nr. 70, p. 2). Dacă acestea erau principiile generale după care îndruma pe studenții din Institut, dascălul iubit și prețuit prin bunătatea, seninătatea și răbdarea care-l caracterizau a știut să-și apropie pe tineri sufletește și din felul cum se manifestau la răpunsuri, în recreații, cu diferite ocazii festive, sau din convorbirile particulare în care tinerii își spuneau necazurile, grijile, își descopereau dorințele, preocupările și-și arătau înclinările. Dascălul care era și părinte, descoperind darurile deosebite cu care Dumnezeu a înzestrat pe unul sau pe altul, a știut să stimuleze pe fiecare să-și dezvolte talantul cu care era înzestrat. Astfel Rectorul Academiei a fost un adevărat animator al tuturor celor care i-au fost încredințați spre a-i forma sufletește. Nu mic a fost numărul acelora despre care conducătorul Academiei Andreiene, căruia mîndria i-a fost totdeauna străină, să poată totuși spune în taina sufletului său cu legitimă satisfacție și mulțumire, ca apostolul Pavel odinioară Corintenilor, că aceștia sînt scrisoarea lui de recomandare, citită de toți oamenii (2 Cor. 3, 2) cu care vin în contact. Intr-

(Continuare în pag. 4)

Din plinătatea ei au răsărit și cele două ediții (1942 și 1945) ale „Noului Testament de la Cluj", tălmăcire care se distinge și prin fidelitatea față de original, și prin graiul înbisericit în cel mai frumos înțeles al cuvîntului, în care este redat cuprinsul Legii celei noua.

Teolog și literat de vocație și prin pregătire, Arhipăstorul nostru a fost cinstit pentru activitatea sa publicistică — bogată și de calitate — cu distincții de seamă. Una dintre ele i-a fost acordată în anul 1942, cînd Academia Romînă l-a ales membru titular al ei.

Mai presus de toate, însă, Inalt Prea Sfinția Sa e mulțumit că Dumnezeu i-a ajutat să fie de folos — pe măsura tragerii de inimă și a capacității sale slujitoare excepționale — Bisericii și poporului nostru harnic și pașnic.

Grigorie Marcu

Pentru pacea a toată lumea

- Din strădaniile pentru pace ale I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae al Ardealului -

Slujirea preoțească în general și cea arhierească cu deosebire este viață pusă în slujba semenului, în slujba binelui obștesc. Iar cel mai mare bun pe care îl putem dori semenilor noștri pe acest pămînt și întregii sau marii obște omenești de pretutindeni este, desigur, pacea.

Inalt Prea Sfințitul nostru Mitropolit Nicolae a avut mereu la inimă acest bun sau acest ideal măreț al omenirii, propovăduindu-l fără „hodină", cu vorba și cu fapta, în toată bună vremea. Împlinirea lui izvora nu numai din întreg spiritul învățăturii noastre creștinești, care ne îndeamnă la tot pasul să fim oameni ai păcii, ci și din firea blajină și cu adevărat pașnică a Inaltului nostru Arhipăstor. Căci ori de cîte ori privim chipul I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, gîndul ne duce totdeauna la Sf. Nicolae cel de demult, care printre altele „chip blîndețelor" a fost.

Slujirea obștei, a Bisericii și a Patriei, sub toate formele, a constituit unul din țelurile de seamă pe care I. P. Sf. Mitropolit Nicolae și le propunea atît cu prilejul hirotonirii întru arhiereu pe seama Episcopiei Ortodoxe a Vadului, Feleacului și Clujului la Rusaliile anului 1936, cît și cu prilejul alegerii I. P. Sf. Sale în scaunul de Arhiepiscop și Mitropolit al Ardealului, din mai 1957. „Să ne strîngem tot mai mult rîndurile toți cetățenii țării, de orice limbă și lege am fi, și să ne luăm partea de vrednicie din uriașa și nobila luptă pentru biruința păcii în lume" — este un îndemn pe care îl desprindem, dintre altele, din cuvîntul rostit cu prilejul alegerii în scaunul de Mitropolit. Iar în cuvîntul rostit la înscăunarea din 26 mai 1957, I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, printre altele, ținea să sublinieze că „singurul război binecuvîntat de Tatăl cel din ceruri" este „războiul pentru biruința păcii în lume, fiindcă numai în pace se poate zidi viața nouă spre care merge azi poporul nostru".

Și, într-adevăr, Inaltul nostru Ierarh n-a contenit a propovădui, cu orice prilej și cu toată sîrguința, munca, cinstea și pacea între oameni.

A făcut acest lucru din fața sfîntului altar la catedrala Episcopiei din Cluj și la catedrala mitropolitană din Sibiu, a îndemnat la pace, la conviețuire pașnică și frățească între toți fiii acestei Țări, din fața altarelor a zeci și sute de biserici parohiale pe care le-a cercetat cu aproape neîntrecută rîvnă prin vizitații canonice, tîrnosiri de biserici și cu alte prilejuri, a mai făcut acest lucru în cuvîntările și convorbirile din cadrul conferințelor preoțești de orientare, sau cu prilejul conferințelor cu părinții protopopi, cu prilejul adunărilor eparhiale, etc.

Pacea și buna înțelegere între popoare le-a propovăduit Inalt Prea Sfințitul nostru Mitropolit cu pana sa plină de înțelepciune și mireazmă de cazanii, în articole presărate în divese scrieri. Astfel, în articolul intitulat: „Porunca cea mare: Dezarmarea și încetarea experiențelor cu arma nucleară" — apărut cu un an în urmă în revista oficială „Mitropolia Ardealului" (nr. 3—6/1962), citim cuvinte ca acestea: „Pacea pentru om e ceea ce e aerul, pîinea și apa pentru sănătatea lui. Propășirea în toate cele bune și folositoare oamenilor, ca și popoarelor, nu este cu putință decît sub domnia păcii și a bunei înțelegeri. In pace se zidește belșugul și înflorește țara. Dar în vreme de pace se zidesc și oamenii întru cele dinăuntru ale lor: în iubire frățească, în cultură, în știință; în tăria sufletului și în înțeleapta lui înaintare către tot ce este bun și frumos. Războiul, dimpotrivă, e moartea vieții. El înseamnă sărăcie, ologi și orbi, văduve și orfani, jale, deznădejde, scrum și ruine".

Dar, chemări pătrunzătoare la pace și îndemnuri calde către preoții și credincioșii noștri de participare deplină la toate lucrările de folos obștesc a adresat și adresează I. P. Sf. Mitropolit Nicolae cu deosebire în scrisorile pastorale pe care le trimite fiilor săi sufletești, an de an, cu prilejul celor două mari praznice creștinești: Nașterea și Invierea Domnului nostru Iisus Hristos. Din aceste scrisori pastorale spicuim cîteva texte în cele ce urmează:

Puternicul și crudul pîrjol stîrnit de începutul celui de al doilea război mondial, precum și hidoasa mașină de război și de propagandă de care făceau uz puterile fasciste invadatoare au produs o profundă durere și neliniște în inima părintească a Arhipăstorului nostru, fapt reflectat și în Pastorala de Crăciun a anului 1940, unde citim: „Slăvim pacea sfîntă, pe care a pogorît-o Hristos în lume, pace care s-ar cuvenit să locuiască între oameni, înfrățindu-i și fericindu-i.

Ci iată, iubiți credincioși, că — spre marea durere a lui Hristos și a noastră — pace și bunăvoire între oameni nu este. Dimpotrivă, oamenii se vrăjmășesc și se urăsc de moarte. Se pizmuiesc, se întărîtă, se ridică unii asupra altora și se ucid. Pămîntul s-a aprins de la o margine la alta. Tunul ucigător împrăștie moarte la Răsărit și Apus deopotrivă. Înfiorătoare paseri de oțel brăzdează văzduhul, nu ca să ducă hrană în părțile înfometate ale lumii, ci ca să risipească bombe ucigătoare printre oameni. Toată știința și iscusința omului e pusă în slujba morții, în loc a fi pusă în slujba vieții".

Astăzi se știe în deobște că războaiele au la origine dorința sălbatică de a stăpîni și asupri, precum și setea oarbă de îmbogățire, lăcomia nesăturată după bunuri nemuncite, fapt subliniat și de I. P. Sf. Mitropolit Nicolae în Pastorala de Paști din anul 1944, unde spune: „De cînd e lumea lume, lăcomia n-a dus decît la pizmă, la încrîncenare, la omor. De cînd e lumea lume, dorul de stăpînire nedreaptă n-a dus decît la prigonirea altora.

Ci Dumnezeu n-a lăsat neamurile pămîntului ca să se ucidă întreolaltă ca dobitoacele cele fără de minte, nici ca neamurile mai tari să robească pe cele mai slabe, ci ca să se înțeleagă, să se iubească și să se ajute întreolaltă spre a-și zidi o viață fericită pe pămînt".

Mișcarea mondială pentru pace, începută în 1948 și care reprezintă lupta organizată pentru pace, se bucură de atenția și sprijinul cuvenit din partea I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae. „Vă pun la inimă să fiți oameni ai păcii și ai bunei învoiri. Această virtute s-o propovăduiți totdeauna și pretutindeni. bine știind că „făcătorii de pace se vor chema fii ai lui Dumnezeu". Rugați-vă neîncetat „pentru pacea a toată lumea și pentru unirea tuturor", așa cum se roagă slujitorii sfintelor altare la toate slujbele noastre creștinești... Să fim deci apostolii și ostașii păcii între oameni și între neamuri, ca fiecare dintre noi să ne putem împlini rostul în lucrarea uriașă de întărire a scumpei noastre patrii, spre fericirea celor care trăiesc — în cuprinsul ei" — se spune în Pastorala de Paști din anul 1950.

Lupta pentru pace însă reclamă neapărat muncă, activitate constructivă acolo unde sîntem rînduiți fiecare, fapt care este de asemenea subliniat: „Noi nu luptăm pentru pace numai citind Sfînta Scriptură sau ascultînd ecteniile slujbelor preoțești. Fiindcă noi știm că tot atît de înțeleaptă și de sfîntă este lupta pentru pace purtată prin muncă. Și cei ce-și fac datoria muncind cinstit și cu hărnicie prin mine, pe ogoare, prin fabrici, prin ateliere, prin cancelarii, sau oriunde i-ar fi așezat rostul vieții obștești, să fie încredințați în inimile lor că și-au făcut datoria și ca ostași ai păcii" (Pastorala de Paști din anul 1954).

Problemelor arzătoare ale zilelor noastre, cum este de pildă dezarmarea generală și totală, li se dă atenția cuvenită, așa cum desprindem și din Pastorala de Paști din acest an, unde se arată că „fierul ne trebuie pentru unelte de muncă, nu să-l risipim în făurirea de arme ucigătoare. Chiar și acestea — cum au văzut cu gîndul încă proorocii cei mari ai Legii Vechi — pot fi prefăcute în unelte pașnice și omenirea de azi, cu noi cu tot, cere stăruitor degrabă să se facă acest lucru".

Prețuind după cuviință toată această activitate pe linia apărării păcii și în general toată munca desfășurată pe tărîm obștesc, Conducerea Țării noastre a distins pe I. P. Sf. Mitropolit Nicolae cu Ordinul „Steaua Republicii Populare Romîne" clasa II-a.

Acum, la 70 de ani de viețuire, dorim Inaltului nostru Părinte Mitropolit ani mulți cu sănătate deplină, în slujba binelui obștesc și „pentru pacea a toată lumea".

Diacon Gh. Papuc

I. P. Sf. Mitropolit Nicolae ...

(Continuare din pag. 3)

adevăr numărul mare de preoți vrednici, cu dragoste pentru chemarea lor, foști ucenici ai profesorului și rectorului N. Colan, pot fi socotiți ca o scrisoare de recomandare, scrisă cu „Duhul lui Dumnezeu" ... „pe tablele de carne ale inimii" pe îndelete și cu răbdare, cu cuvîntul și cu slova tipărită, în orele de curs, cu ocazii festive sau în convorbiri particulare, prin fapte și atitudini de fiecare zi. Toate acestea sînt o mărturie, că pe timpul rectoratului lui N. Colan în vechea școală sibiană „s-a instalat solid un duh de intensă activitate intelectuală și de viață spirituală" după cum afirma un distins coleg al său.

Era firesc deci, ca rectorul Academiei Teologice din Sibiu, care cunoștea mai bine ca oricare altul din experiența de profesor și în calitate de conducător, activitatea frumoasă și cu rezultate bogate ce se desfășura aici, să-i apere prestigiul atunci cînd oameni puțin informați sau de reacredință, loveau în această școală ca și în celelalte școli teologice ardelene, pentru a le diminua și a le discredita. Profesorul N. Colan a știut să răspundă la aceste atacuri cu conștiința omului care cunoștea realitatea și apăra un adevăr, și răspunsul a fost demn, tăios, fără putință de replică, dar și fără patimă. (Vezi Părintele I. Popescu Mălăești și „bureții" învățămîntului teologic„ Rev. Teol., p. 289—304). Ca unul care cunoștea temeinic rolul îndeplinit de Școlile Teologice de dincoace de Carpați în trecutul Bisericii strămoșești și rolul lor în viitor, organizarea lor a format o preocupare statornică a profesorului și rectorului N. Colan. Articolele scrise și referatele susținute în legătură cu această chestiune sînt o dovadă în această privință. (Vezi Rev. Teol. 1923, p. 145—150; 1927, p. 58—62; 1930, p. 439—447). Profesorul și rectorul N. Colan, a continuat să învețe și să-și îndrumeze pe foștii săi ucenici cu aceeași dragoste și risipire de suflet și după ce părăseau băncile Academiei, lucrînd ca preoți în via Domnului. Revista Teologică și Telegraful Romîn, care erau primite cu regularitate de preoți, formau o a doua catedră, de unde dascălul priceput și apreciat continua să învețe și să îndrumeze preoțimea angajată în munca duhovnicească. Același lucru l-a făcut și în calitate de secretar general al Asociației clerului A. Șaguna prin participarea nu numai activă la adunările generale ale acestei Asociații și a secțiunilor ei, ci fiind chiar sufletul lor. Ca episcop al Clujului, a continuat să fie îndrumătorul școlilor teologice. In calitate de Arhiepiscop al Sibiului și Mitropolit al Ardealului, este luminatul ocrotitor și îndrumător al Institutului Teologic Universitar, urmărind de aproape și apreciind munca profesorilor și a studenților teologi.

La omagiul ce-l aduce Biserica noastră Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Nicolae, se asociază și școlile teologice pe care le-a slujit cu cuvîntul și scrisul și le îndrumează, împreună cu seriile de ucenici ai profesorului și de ostenitori în ogorul teologiei, zicînd: Intru mulți ani Inalt Prea Sfințite Părinte!

Preot Prof. Sofron Vlad

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștală plătită în numerar) 48.418 Tiparul Tipografiei Eparhiale Sibiu

Anul 111 Sibiu, 1 decembrie 1963 Nr. 45—46

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMINĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Îmbunătăţirea vieţii prin dezarmarea generală

Realitatea faptelor impune să facem o tristă constatare: în era atomică şi a uriaşelor progrese tehnice pe care n-au cutezat să le viseze nici minţile cele mai îndrăzneţe, pe globul pămîntesc se găsesc încă oameni care se hrănesc cu iarbă, copii care mor de foame, regiuni egale cu suprafaţa Europei măcinate de epidemii, analfabetism în masă şi alte multe rele şi neajunsuri sociale.

Problema aceasta a format subiectul de discuţie la două conferinţe internaţionale din acest an, în martie, la Roma, în cadrul sesiunii extraordinare a Organizaţiei Naţiunilor Unite pentru alimentaţie şi agricultură şi în iunie, la Washington, cu ocazia Congresului extraordinar pentru problemele alimentaţiei. La aceste reuniuni au participat delegaţi din toate ţările lumii şi au confirmat caracterul acut de foamete în care trăieşte o mare parte a omenirii în ţările colonialiste şi slab dezvoltate.

De la tribuna acestor două conferinţe s-a arătat, în cifre cu totul grăitoare, un tablou întunecat. S-au citat numai cîteva cifre din care rezultă că în Asia, Africa şi America Latină trăiesc un miliard de oameni într-o stare de permanentă subnutriţie, iar alte 400 milioane sînt condamnaţi să moară de foame. In plus nu este vorba numai de înfometare, ci şi de boli care seceră milioane de vieţi omeneşti din cauza lipsei de adăpost şi a muncii sclavagiste care se mai practică pe o întinsă parte a globului. Ce să mai spunem de mortalitatea infantilă între 1—4 ani, care în ţările amintite, este de zece ori mai mare decît în cele dezvoltate.

Astfel în Pakistan, Guatemala, Tailanda şi alte ţări slab dezvoltate, să nu vorbim de cele colonialiste — durata medie a vieţii este de abia jumătate decît în statele dezvoltate. In America Latină mor 4 oameni pe minut, adică peste două milioane pe an, şi peste 10 milioane la 5 ani, în timp ce averi de milioane şi miliarde de dolari se scurg în buzunarele exploatatorilor.

Savantul brazilian Josué de Castro spune că dacă lumea de azi flămînzeşte şi foamea domneşte în regiunile slab dezvoltate „cauza este colonialismul" (cf. rev. Pentru Apărarea Păcii, nr. 7/1963, p. 18). El arată că, în condiţiile actualului nivel al tehnicei, poate fi hrănită o populaţie de 10 ori mai mare decît aceea pe care o are astăzi globul pămîntesc. Vederile lui Castro sînt confirmate de susţinerile profesorului Michel Cepede de la Institutul naţional agronomic din Paris. Cercetările lui în domeniul alimentaţiei au devenit clasice. El dovedeşte că „pămîntul este departe de a fi suprapopulat" şi că odată cu progresul tehnic va putea fi *hrănită o populaţie de 10 ori mai mare decît cea pe care o are azi* pămîntul; adică aproximativ 30 de miliarde de oameni. (Cf. ibd., p. 19). Deci, nu pămîntul este cauza înfometării şi a morţii cum susţin imperialiştii, ci modul cum sînt împărţite şi folosite imensele bunuri materiale ale pămîntului care încap pe mîna unui număr mic de profitori şi exploatatori, în timp ce sute de milioane de oameni sînt lăsaţi pradă sărăciei, mizeriei şi morţii.

Pe de altă parte cursa înarmărilor înghite sume imense, care ar putea fi folosite pentru dezvoltarea ţărilor înapoiate.

Dezarmarea, pentru care luptă popoarele, permite să se învingă marele flagel care este foametea şi care bîntuie încă puternic în ţările slab dezvoltate. Cei peste 120 miliarde de dolari care se cheltuiesc anual pentru fabricarea armelor morţii şi pentru războaie, în cazul dezarmării generale şi totale, ar permite ca, în decurs de mai puţin de un sfert de secol, aceste state să lichideze înapoierea lor economică şi să pornească pe drumul bunăstării şi mulţumirii generale, pe drumul progresului material şi cultural.

Acestea sînt perspectivele fericite ale dezarmării generale şi totale, care trebuiesc sprijinite ca să se concretizeze, acestea sînt realităţi puternice care infirmă concepţiile antiumane ale propagatorilor de războaie şi epidemii ca mijloace diavoleşti pentru a opri sporirea populaţiei pe întinsul glob pămîntesc.

Primul pas pe calea dezarmării s-a făcut prin tratatul de la Moscova de interzicerea experienţelor cu arme atomice în aer, sub apă şi în cosmos. Popoarele vor ca de aici să se ajungă la dezarmarea generală şi totală. In felul acesta toate mijloacele vor fi folosite pentru binele omenirii şi va dispărea pentru totdeauna flagelul foamei şi mizeriei pe pămînt.

S. Radu

Un nou pas pe calea păcii

Tratatul de la Moscova de interzicere a experienţelor atomice în trei medii a deschis posibilitatea de a face noi paşi prin tratative spre dezarmarea generală şi totală, spre înlăturarea primejdiei unui război nimicitor, spre consolidarea păcii. Intr-adevăr la propunerea Uniunii Sovietice, făcută în 19 septembrie 1963 de la tribuna Adunării Generale O.N.U. de către d. A. Gromîko, ministrul de externe al U.R.S.S., s-a ajuns la încheierea unei înţelegeri între Uniunea Sovietică şi S.U.A. ca să nu se lanseze în spaţiul cosmic sateliţi sau altfel de obiecte cu arme nucleare sau arme de distrugere în masă. Pornind de la această înţelegere, 17 ţări membre ale Comitetului pentru dezarmare de la Geneva — printre care şi ţara noastră — au prezentat la O.N.U. o rezoluţie în acest sens.

Adunarea Generală a O.N.U. a adoptat prin aclamaţii în şedinţa ei plenară din ziua de 17 octombrie, o rezoluţie prin care salută cu satisfacţie intenţia exprimată de Uniunea Sovietică şi Statele Unite de a nu amplasa în spaţiul cosmic nici un fel de obiecte cu arme nucleare sau altfel de arme de distrugere în masă şi cheamă toate statele să se abţină la rîndul lor de a plasa pe orbită obiecte avînd la bord astfel de arme. Rezoluţia cheamă de asemenea toate statele să se abţină de a instala arme de distrugere în masă pe corpurile cereşti sau de a le amplasa în spaţiul cosmic prin oricare alte mijloace.

După încheierea Tratatului cu privire la interzicerea experienţelor în trei medii, a cărui însemnătate deosebită şi-a găsit expresia în larga adeziune a popoarelor, în semnarea lui de peste 100 state, în faptul că a constituit un pas în direcţia destinderii, noul acord reprezintă, de asemenea, o măsură pozitivă, îndreptată în aceeaş direcţie. Deşi nu constituie o măsură efectivă de dezarmare ci numai „o măsură de neînarmare", acordul are o însemnătate reală. In mod practic el previne posibilităţile de extindere a cursei înarmărilor nucleare în spaţiul cosmic. De aci rezultă că explorarea Cosmosului nu va sluji pregătirilor militare, ci va fi destinată scopurilor paşnice, va servi cunoaşterii legilor naturii şi punerii rezultatelor obţinute în slujba progresului şi civilizaţiei. Inspirînd oamenilor un sentiment de securitate — legat de faptul că, în Cosmos, deasupra capetelor lor, nu vor zbura vehicule purtătoare de arme nucleare — acordul constituie un nou element pozitiv intervenit în climatul internaţional. Înţelegerea cu privire la „denuclearizarea" spaţiului cos-

(Continuare în pag. 2)

Un nou pas pe calea păcii

(Urmare din pag. 1)

mic dovedește încă odată că singura metodă de soluționare a problemelor internaționale e metoda tratativelor și că numai pe această cale se poate ajunge la acorduri reale, în interesul tuturor părților și al tuturor popoarelor.

In lumina Tratatului de la Moscova destinat să pună capăt otrăvirii atmosferei cu radiații atomice, a înțelegerii privind „denuclearizarea" spațiului extraatmosferic, apare cu atît mai legitimă cerința popoarelor — obiectiv de luptă al forțelor păcii - de a se promova denuclearizarea și pe pămînt, a se realiza pas cu pas progrese pe calea dezarmării, prin încetarea experiențelor nucleare în toate mediile, crearea de zone denuclearizate, măsuri pentru împiedicarea răspîndirii armelor atomice și alte măsuri menite să pregătească și să ușureze înfăptuirea dezarmării generale.

Alături de celelalte țări și forțe iubitoare de pace, poporul romîn salută noul acord util destinderii internaționale adoptat la O.N.U. și se pronunță pentru a se merge mai departe pe această cale, spre asigurarea conviețuirii pașnice a statelor.

Creștinii de pretutindeni au salutat cu bucurie acordurile privitoare la interzicerea experiențelor nucleare în trei medii și la denuclearizarea spațiului cosmic. In acest sens s-au pronunțat Bisericile Ortodoxe, Consiliul Mondial al Bisericilor, papa Paul VI, diferite Biserici protestante.

Clerul și credincioșii Bisericii noastre sînt alături de lupta popoarelor pentru pace și dezarmare și — împreună cu toți luptătorii pentru pace — au primit cu bucurie vestea că s-a făcut un nou pas pe calea păcii. Ei sînt hotărîți să intensifice acțiunea pentru pace și să aducă noi contribuții la lupta tuturor creștinilor și tuturor oamenilor cinstiți din lume pentru dezarmare generală și totală, pentru instaurarea unei păci veșnice pe întreaga suprafață a pămîntului. Ținerea la București între 11—19 noiembrie 1963 — a ședinței Comitetului Executiv a Mișcării Creștine pentru pace de la Praga — care pregătește a doua Conferință pan-creștină pentru pace ce va avea loc în 1964 la Praga — dovedește prețuirea de care se bucură activitatea Bisericii noastre pentru pace și constituie un imbold pentru clerul și credincioșii noștri de a continua și a înmulți eforturile pentru biruința păcii în lume. Aceasta este legămîntul ce-l face nu numai Biserica noastră, ci toți creștinii acum cînd din Betleem răsună cîntarea: „pe pămînt pace, între oameni bunăvoire".

T. R.

Noutăți

PAZNICUL INVIZIBIL

In ce constă acest paznic? Intr-un puternic semnal de alarmă declanșat de un dispozitiv cu mercur. Elementul principal al dispozitivului este un întrerupător cu mercur; principiul pe care se bazează este foarte simplu. Cînd, s. ex.: geamantanul stă jos, picătura de mercur se găsește în echilibru instabil, în momentul în care se ridică geamantanul, picătura de mercur cade sub acțiunea greutății, și închide circuitul electric al semnalului de alarmă.

Stăpînul geamantanului trebuie doar să întoarcă cheia înainte de a pleca, punînd paznicul în post.

Acest paznic — în momentul în care obiectul respectiv este mișcat (haine de pe plaje, bagaje diverse, automobile, magnetofoane, etc.) dă semnalul de alarmă și pune la fugă pe hoț.

GREFE ALE MEMBRELOR

Prof. D. Lapacinschi, de la Institutul Central de traumatologie din Moscova, a făcut cîteva experiențe încununate de succes, grefînd citorva cîini membrele posterioare.

Ex.: Cîinelui Slavka i s-a amputat un membru posterior, zdrobindu-i-se intenționat osul și țesuturile. După 2 ore — membrul a fost grefat cu succes și în prezent funcționează normal. Marele savant a grefat cîinilor Vetke și Galeta, membre care după operație au fost conservate timp de 24 de ore într-un aparat special construit de inginerul Gherman Tarasov.

Același savant a grefat cu succes rinichi extrași de la pacienți cu 24 ore înainte.

TRANSPLANTAREA UNUI RINICHI LA OM

Dr. J. Muray din Boston — a comunicat la congresul chirurgilor din S.U.A. că unui tînăr grav bolnav a reușit să-i transplanteze un rinichi luat de la un bărbat decedat.

Rinichiul a fost păstrat o oră la temperatură scăzută, apoi transplantat rapid bolnavului.

Au trecut șase luni și jumătate de la operație și încă se observă o stare „anormală în funcționarea rinichiului" — i se dau zilnic medicamente corespunzătoare si se efectuează analize. Starea sănătății îi-ar permite să trăiască și acasă.

Pînă în prezent, s-au efectuat 13 transplantări de rinichi — în diferite țări (rinichi de la persoane decedate).

In toate cazurile, bolnavii au supraviețuit doar 5 luni și jumătate.

INTERESANTE INSCRIPȚII ȘI HIEROGLIFE

S-au descoperit pe drumul care duce la templul de la Luxor, 15 statui noi, asemeni sfinxului, cu cap de om și trup de leu — pe care se află inscripții și hieroglife cu date despre viața socială egipteană sub domnia faraonului Nukt Nib Uf, și descrieri ale ceremoniilor în cinstea zeului Amon.

Interesante informații sînt aici, și despre „un potop" — de o imensă creștere a apelor, care au acoperit întregul Egipt — precum și proiecte de noi sisteme de irigații, după retragerea apelor.

O IMPORTANTĂ DESCOPERIRE

arheologică a fost făcută în orașul Tyr din Liban. S-a descoperit un arc de triumf, perfect conservat sub o arteră principală a orașului. Arcul este mărginit de o parte și de alta, de un complex monumental de sarcofagii mărețe. Se crede că ar fi fost arcul de triumf al lui Alexandru cel Mare — (Macedon).

MUMIILE RĂZBUNĂTOARE

S-au scris legende mai mult sau mai puțin fantastice despre „răzbunarea mumiilor", desgropate de arheologi. Faptul real a fost constatarea că în majoritatea arheologilor și a însoțitorilor lor — izbucneau mici epidemii de boli acute ale căilor respiratorii, de natură virotică...

Pornind de la aceste observații, doi savanți egipteni au reușit, după cercetări de doi ani, să descopere sursa acestor îmbolnăviri curioase: mumiile conservate peste 2.000 de ani, unele, conțineau un virus atît de bine consevat, încît ajuns în condiții prielnice, acesta se dezvolta și își dezvolta virulența — reușind să îmbolnăvească, peste milenii, pe cei care au îndrăznit să le descopere misterul.

OPERAȚIE FĂRĂ SÎNGE

se realizează cu bisturiul de ghiață. (Acesta are în mîner un tub care-l leagă cu o instalație complicată datorită căreia temperatura lamei ajunge la —200°C!).

Cu ajutorul acestui bisturiu, chirurgul economisește mult timp, căci nu mai trebuie să tamponeze plaga și nici să strîngă cu pense vasele. Datorită acestei metode anestezia se simplifică și se reduce riscul infecțiilor.

VICTIMELE CANCERULUI

O statistică internațională dă date comparative despre victimele cancerului în cîteva țări între anii 1950—1962 și 1958—1960. Numărul celor morți de cancer la 100.000 locuitori, s. ex. în Anglia și Wales a urcat de la 197 la 214,2, în Franța de la 180,6 la 194. Formele principale cauzatoare de moarte sînt cancerul stomacului și plămînului.

In Belgia, în medie tot la 26 minute există o moarte de cancer. In octombrie 1963, 120.000 persoane erau bolnave de cancer și alte 73.000 erau puse sub observație ca suspecte de cancer. S-a constatat că 90 la sută din cazurile mortale de pe urma cancerului pulmonar și de laringe sînt în legătură cu fumatul țigărilor.

Medicina — în lupta împotriva cancerului — în deosebi medicina sovietică, are frumoase realizări. Se așteaptă ca în curînd să se descopere cauza principală a cancerului și medicamentul, prin care omenirea să fie scăpată definitiv și de acest flagel.

POPULAȚIA PĂMÎNTULUI

Populația Pămîntului, era la sfîrșitul anului 1961 de 3.069.000.000 de locuitori, între începutul anului 1960 și sfîrșitul anului 1961 înregistrîndu-se o creștere a populației de 61 milioane de persoane — se precizează în Anuarul demografic al Națiunilor Unite, care a fost dat publicității la 24 septembrie la New York. Intre anii 1950—1961, populația Pămîntului a sporit cu 560 milioane de persoane. Densitatea populației pe glob se ridică în prezent la 23 de persoane pe km pătrat, față de 18 în urmă cu zece ani. Țara cu cea mai mare densitate a populației este Olanda, cu 346 de locuitori de km pătrat, în timp ce în Australia se înregistrează mai puțin de un locuitor pe km pătrat.

Știri bisericești

La 6 decembrie 1963 praznicul Sfîntului Nicolae — a avut loc la Sibiu sărbătorirea I.P.Sf. nostru Mitropolit Nicolae, care în 28 noiembrie a împlinit 70 de ani. S-au arătat atunci realizările și meritele deosebite ale Inalt Prea Sfinției Sale, care o viață întreagă a slujit Bisericii, poporului și păcii.

Asupra desfășurării acestei sărbătoriri vom relata în numărul următor.

★

Luni, 4 noiembrie 1963, după masă, Pr. lector de limba paleoslavă Chiril Pistrui a ținut în Aula Institutului Teologic — o conferință despre „Prietenia romîno-sovietică", relevînd vechimea legăturile de prietenie dintre popoarele rus și romîn, legăturile dintre Bisericile ortodoxe rusă și romînă și roadele bogate ale prieteniei romîno-sovietice în anii puterii populare. Conferința a fost încadrată cu cîntece romîne și ruse, executate de corul studenților teologi, condus de Pr. prof. Gh. Șoima.

★

Intre 11—19 noiembrie 1963 a avut loc la București ședința Comitetului Central al Mișcării Creștine pentru pace de la Praga. Ea a discutat și pregătit temele celei de a doua Conferințe pan-creștine pentru pace, care va avea loc în iunie 1964 la Praga. Temele, legate de actualitate, sînt axate pe textul de la Maleahi 2, 5: „Legămîntul meu este viață și pace". Legămîntul creștin în Iisus Hristos obligă pe fiecare să lupte pentru pace și pentru o viață mai îmbelșugată și fericită.

Asupra lucrărilor ședinței C.C. al M.C.P.P. vom reveni.

Inalt Prea Sfinţitul Nicolae Colan, Mitropolitul Ardealului

La 28 noiembrie 1963, Inalt Prea Sfinţia Sa Nicolae Colan, Mitropolitul Ardealului, a împlinit vîrsta de 70 de ani. Iată o vîrstă frumoasă prin mulţimea anilor şi osebit de bogat înfrumuseţată prin faptele şi realizările pe care distinsul ierarh al Bisericii noastre, în toate sujbele ce a onorat cu prestigiu şi demnitate pînă în clipa de faţă, le-a dus la apostolească împlinire. Astăzi, pe bună dreptate, poate privi, cu aleasă mulţumire, ca de pe o culme însorită, de-a lungul acestui şir de ani, cu conştiinţa omului care, încă în tinereţe, din viaţă şi-a închegat un program, din program — un îndemn statornic spre muncă cinstită, din îndemn — un ideal. Dar nu un ideal utopic, iluzoriu, ci unul perfect realizabil, un ideal care chezăşuieşte dreaptă răsplătire de la Plinitorul tuturor năzuinţelor curate, de la Dumnezeu: Osteneală neîntreruptă în slujirea aproapelui.

Ca să împlinească această slujire, încă în vremea şcolarităţii, ca elev şi student, a dovedit silinţa celui ce s-a făgăduit pe sine ştiinţei de carte, celui care vrea cu adevărat să pătrundă tainele slovei spre a le folosi din plin mai apoi. Drept urmare, în slujbele administrative-bisericeşti şi de altă natură prin care a trecut, a şi reuşit să înfrăţească hărnicia cu priceperea, discreţia cu corectitudinea, punctualitatea cu îngăduinţa bine şi omeneşte înţeleasă, ostenind astfel, tot timpul, pentru binele oamenilor, ca pentru Domnul însuşi.

De la catedră, de la amvon şi prin alte mijloace între care prin exemplul propriei vieţi, l-a propovăduit neschimbat pe Hristos Iisus, pe Mîntuitorul nostru cel veşnic. Drept modele în propovăduire i-a avut mereu pe Sfinţii Apostoli, cu deosebire pe Sfîntul Apostol Pavel. Ca şi ei, a îndemnat cu stăruinţă la iubirea de Dumnezeu şi de oameni, la aşezarea şi păstrarea păcii sufleteşti între inşi şi în lumea toată, la împlinirea dreptăţii între oameni, stăruind în acelaşi duh şi astăzi. Blînd şi bun, şi-a apropiat sufleteşte multe generaţii de ucenici care şi acum, după decenii, îi poartă dragoste şi stimă şi îi urmează sfaturile şi îndemnurile arhipăstoreşti.

Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Nicolae este un ierarh-cărturar în adevăratul înţeles al cuvîntului. Şi aceasta nu numai ca urmare a studiului îndelungat, al lecturii neîntrerupte, ci şi în virtutea pasiunii nobile ce-l stăpîneşte pentru scris, pentru carte. E drept, nu pentru orice scris, nici pentru orice carte. Iubeşte şi preţuieşte scrisul de elegantă supleţe şi seriozitate, stilul simplu, curat, corect şi limpede şi prin care se exprimă, nesilit, omul cu ale lui însuşiri şi fapte, ori natura cu frumosul din ea. Şi numai în cartea bună, de cuprins constructiv, află prieten de seamă, prieten pe care îl consultă cu deosebită plăcere în clipe de răgaz şi de reculegere.

Coloanele gazetei „Telegraful Romîn" şi coloanele altor gazete; paginile din „Revista Teologică" şi din revista „Mitropolia Ardealului", scrise de Inaltul Ierarh, stau ca nepărtinitoare mărturii despre cele mainainte pomenite. Nu mai puţin limpede grăiesc, întru aceasta, toate pastoralele din peste două decenii şi jumătate trimise preoţimii şi credincioşilor din eparhiile Clujului şi Sibiului cu prilejul marilor praznice creştineşti. De asemenea, nu pot fi uitate lucrările originale, traducerile reuşite din alte limbi şi mai ales izvodirea „Testamentului Nou" de la Cluj. Iar revista „Viaţa Ilustrată", întemeiată şi condusă toată vremea, ba şi scrisă, în cea mai mare parte, de Inalt Prea Sfinţia Sa, reflectă din fiecare pagină un simţ deosebit pentru frumos, pentru artă.

De altfel, simţul pentru frumosul artistic iese în evidenţă, pe plan major, în catedralele din Cluj şi Sibiu, a căror pictare a iniţiat-o şi a realizat-o, prin îndrumări directe, personale.

Chemarea arhierească, în care Inalt Prea Sfinţia Sa osteneşte de aproape trei decenii, a împlinit-o şi continuă să o slujească în duh de părinte înţelegător, bun şi drept, chivernisind cu înţelepciune tradiţiile sănătoase ale înaintaşilor şi îngrijind de mîntuirea sufletească în Hristos Domnul a credincioşilor încredinţaţi de Dumnezeu. De cîte ori găseşte prilej, îşi şcoleşte păstoriţii, ca de la catedră, ajutîndu-i astfel să-şi înţeleagă rosturile acestei vieţi şi ale celei ce va să vină.

In patria noastră, pe care o iubeşte cu iubirea fiului către maica sa, găseşte cadrul unei vieţuiri libere şi demne. Ca om al păcii, pentru pace osteneşte, pacea o şi propovăduieşte: pacea cugetului, pacea ţării şi pacea a toată lumea.

A împlinit şi împlineşte toate cele bune şi de folos creştinesc cu simplitate şi cu modestie, amintind, prin această atitudine de tot naturală, starea modestă, ţărănească, din care rînd pe rînd s-a ridicat pînă la marea cinste de vlădică. Seninătatea nu i-a putut fi întunecată de nevoi, de trudă şi alergare, nici chiar de suferinţe fizice sau morale. Continuă, prin personalitatea Sa, să zidească de pe o temelie de înaltă umanitate, manifestînd nemăsurată omenie, nefăţărită bunătate şi optimism de neînfrînt.

D. Călugăr

Inainte de alegerile din 20 octombrie 1963, care au avut loc în Germania Democrată, episcopul Dr. D. M. Mitzenheim şi alte 77 personalităţi creştine au făcut apel către creştini să voteze cu candidaţii Frontului Naţional. In apel se spune între altele: „Noi, creştinii, ne adeverim (ca adevăraţi creştini) în slujirea aproapelui şi în răspunderea pentru pace în lume. Aceste sarcini le poate împlini creştinul numai în comunitatea tuturor oamenilor cinstiţi, care lucrează la opera păcii şi umanităţii. Noi ştim: candidaţii alegerilor populare 1963 au o ţintă: a păşi împreună mai departe pe calea păcii şi socialismului; a construi o viaţă, care merită să fie trăită şi este bogată şi plină; a forma o comunitate de cetăţeni liberi. Al lor să fie votul nostru — fapta noastră să fie a Republicii!".

★

Preşedintele Bisericii luterane din Hessa (R.F.G.), D. Martin Niemöller, consilierul superior bisericesc Kloppenburg şi alte personalităţi vest-germane au iscălit cei dintîi apelul pentru marşul de Paşti din 1964 al luptătorilor vest-germani împotriva armelor atomice. Acest marş a început cu o manifestaţie internaţională în Biserica Sf. Pavel din Frankfurt în 27 octombrie 1963. Marşul se va desfăşura sub acest motto: „Europa centrală — fără arme atomice; Europa centrală — zonă de destindere; Europa centrală — punte între Est şi Vest". E salutată şi încetarea experienţelor cu arme atomice în cele trei medii şi se susţine încetarea acestor experienţe şi sub pămînt. Se cere înlăturarea cheltuielilor pentru înarmare şi folosirea acestora pentru îmbunătăţirea vieţii popoarelor.

★

147 episcopi americani au cerut în 24 octombrie 1963 sinodului II Vatican să condamne discriminarea rasială, pentru că ea e în contradicţie cu învăţătura creştină despre egalitatea tuturor oamenilor în faţa lui Dumnezeu.

★

Cu o mare majoritate Sinodul II Vatican s-a pronunţat pentru introducerea unui calendar mondial neschimbat şi pentru sărbătorirea Paştilor la o dată fixă, cu condiţia ca şi alte Biserici creştine să accepte acest calendar şi ca noul calendar să menţină săptămîna de 7 zile şi duminica. Data fixă a Paştilor să fie o duminică din aprilie. Calendarul, ce se discută de O.N.U., dacă va fi primit de toate popoarele ar putea înlocui calendarul catolic gregorian, care are o vechime de 381 ani. Calendarul O.N.U. ar avea 8 luni de cîte 30 zile şi 4 luni de cîte 31 zile (fiecare trimestru are 2 luni de 30 zile şi 1 lună de 31 zile). Ziua 365-a ar fi în fiecare an zi de sărbătoare mondială.

N. M.

Inimă curată

La puţin timp după ce a ajuns rege peste tot poporul Israil, David săvîrşeşte un mare păcat. Şi anume, la porunca sa, unul din credincioşii săi generali, Urie Heteul, cade răpus în lupta cu amoniţii, pentru ca David să se poată căsători cu soţia acestuia, Batseba.

Pentru această nelegiuire, David este aspru certat, din porunca Domnului, de către Natan profetul, care îi spune întîmplarea cu mieluşaua săracului. Cum anume un om bogat şi puternic, care avea turme multe de tot felul, a rîvnit totuşi la mieluşaua unui om sărac, pe care i-o răpeşte fără nici un fel de milă de bietul om, care altă avere nu mai avea. Bogatul în cauză, pe care David era gata să-l şteargă de pe faţa pămîntului pentru această răpire sau nelegiuire, era tocmai el. „Pentru ce ai nesocotit tu cuvîntul Domnului, făcînd rău înaintea ochilor lui? — îşi încheia Natan mustrarea sa. Pe Urie Heteul tu l-ai ucis cu sabia, pe femeia lui ţi-ai luat-o de soţie, iar pe el l-ai ucis cu sabia amoniţilor" (II Regi 12, 9).

Mustrarea profetului Natan a zguduit profund pe David, care, din acea clipă, n-a mai avut linişte. Rod al lacrimilor sale de pocăinţă este şi psalmul 50, binecunoscut nouă, pe care îl auzim citindu-se la diferite slujbe bisericeşti şi cu deosebire la utrenie. Sînt cuprinse în acest psalm zbuciumul şi remuşcările unui suflet plin de căinţă sinceră pentru păcatul săvîrşit. „Miluieşte-mă Dumnezeule după mare mila Ta, şi după mulţimea îndurărilor tale, şterge fărădelegea mea! Spală-mă de tot de fărădelegea mea şi de păcatul meu mă curăţeşte!... Stropeşte-mă cu isop şi mă voi curăţi; spală-mă şi mai alb decît zăpada voi fi!" (Psalm 50, 1—2. 8).

David însă, în rugăciunea sa de căinţă, nu se opreşte numai la această rugă, de-a fi iertat, ci cere de la Dumnezeu să-l lumineze, să-i îndrepte paşii pe căile cele drepte şi cinstite, să-i dăruiască *o inimă curată*. „Inimă curată zideşte întru mine, Dumnezeule, şi duh drept înnoieşte înăuntrul meu" (Psalm 50, 11). Şi într-adevăr, după alunecarea în acest păcat, David s-a trudit toată viaţa să-şi curăţească inima, toată rîvna lui s-a îndreptat spre inimă curată.

Inima curată este cu adevărat ce avem noi mai de preţ, este sufletul nostru luminat şi nepătat, este conştiinţa noastră întreagă şi vie, este frumuseţea noastră morală. Inima curată este zestrea pe care rugina şi moliile nu o mănîncă şi furii nu o fură, este dota care nu ne părăseşte niciodată, ci ne însoţeşte atît în acest veac, cît şi în veşnicie.

Inima curată este laboratorul în care se plămădesc gîndurile noastre nobile, intenţiile, acţiunile şi faptele noastre bune, este izvorul cristalin de munte din care ţîşneşte tot ce poate fi mai bun, mai luminos şi mai frumos în om. Acest adevăr ni-l întăreşte şi Mîntuitorul Iisus Hristos, cînd spune: „Din prisosinţa inimii gră-

(Continuare în pag. 4)

Inimă curată

(continuare din pag. 3)

iește gura. Omul cel bun din comoara cea bună a inimii scoate cele bune, iar omul cel rău din comoara cea rea scoate cele rele" (Matei 12, 34—35).

Nu fără temei deci mitropolitul Nicolae Krutițki are despre inima curată cuvinte ca acestea: „Cu ce se poate asemăna inima curată? Se poate asemăna cu pămîntul roditor; pe acest pămînt cresc pomi cu roade bogate, grîne aurii, binemirositoare flori, iar în inima creștinului cresc virtuți împodobitoare: smerenia, blîndețea, mila, răbdarea. Ne încîntă o grădină înflorită și ne face plăcere să respirăm mireasma florilor. Dar și mai mult ne încîntă frumusețea sufletească a omului cu inimă curată. Ușor este să ne închipuim înaintea vederii noastre sufletești pe prea cuviosul Serafim din Sarov; iată-l pășește cu statornica lui iubire zîmbitoare pe față; de sus pînă jos strălucește de curăție, de blîndețe, de iubire, de bună dorire, de împăcare. Pentru toți care se apropie de el are același cuvînt de salutare, are brațe deschise cu iubire. Chiar acela care l-a văzut de departe, a păstrat toată viața în inimă prea frumosul lui chip luminos. Prea cuviosul Serafim era purtător de inimă curată.

Cu ce se mai poate asemăna o inimă curată? Cu un foc înflăcărat. Cum în foc se curăță aurul, cum în foc se eliberează de rugină fierul ruginit, tot așa focul inimii curate arde ispitele și ademenirile păcătoase; deseori dintr-o singură atingere cu purtătorul unei inimi curate se curățește o întinată inimă și apucă pe calea unei noi vieți creștine.

Ce altă asemănare se apropie de inima curată? Asemenea este cu apa curată; apa curată nu are în ea nimic murdar; răcorește pe orice însetat: este plăcută și dulce pentru cine însetează după ea. In apa curată se oglindește cerul și soarele. Și inima curată îmbie spre sine; vedem cum se răsfrînge în ea cerul duhovnicesc, vedem în ea pecetea frumuseții dumnezeiești, pecetea Duhului Sfînt; iar purtătorii acestor peceți sînt oameni sfinți.

Inima curată este asemenea aerului curat și luminos; după cum soarele pătrunde neîmpiedicat cu razele sale prin acest aer, tot așa în inima curată luminează acea lumină a lui Dumnezeu, de care s-a zis că „luminează pe tot omul care vine în lume" — își încheie vlădica Nicolae Krutițki minunatul său cuvînt.

Creștinul cu inimă curată este deschis, deplin sincer în toate gîndurile și faptele sale, limpede în grai; la el da, este da și nu, este nu.

Intr-o inimă curată cele rele n-au loc, iar cele bune cresc și înfloresc ca într-o grădină bine îngrijită. De aceea creștinul cu inimă curată este un om virtuos, despre care Sf. Ioan Gură de Aur spune că „este ca un pom foarte plăcut la vedere și încărcat cu fructe bune". Dintr-o inimă curată izvorăște blîndețea, dreptatea, milostenia și pacea, după cum spune tot acest Sf. Părinte.

Inimă curată înseamnă dragoste de oameni, dragoste care se revarsă continuu, se concretizează mereu în lucrarea de fapte bune, ceea ce îi aduce celui în cauză mulțumire și bucurie. Acest lucru ni-l spune și Psalmistul cînd zice: „Cei ce iubiți pe Domnul, urîți răutățile. Lumină răsare el pentru drepți și bucurie pentru cei cu inima curată" (Ps. 96, 10—11), pe cînd „cel ce are o inimă vicleană nu află fericirea și cel ce are o limbă șireată dă peste necaz" (Pilde 17, 20).

Cel cu inima curată este un factor de apropiere, de pace și înfrățire între oameni, un element de progres, de stimulare spre bine a celor din jurul său. „Cînd un om este blajin, iubitor și drept nu închide în sine aceste virtuți care curg și se revarsă spre ceilalți" — spune Sf. Ioan Gură de Aur. Frumos și înțelept ne grăiește în această privință și Inalt Prea Sfințitul nostru Mitropolit Nicolae al Ardealului, într-un articol intitulat: „Inima", unde citim: „Se spune despre cîte un om că are inimă de aur. Ți-e drag să stai în preajma lui, că te înseninează, te mîngîie și te-ntărește și pe tine. Un asemenea om este o binecuvîntare pentru obștea în mijlocul căreia trăiește. El e vrăjmașul minciunii, al vicleșugului, al întărîtării, al oricărei porniri spre rău. Nu se gîndește decît la binele pe care l-ar putea face aproapelui său — cu cuvîntul sau cu fapta".

Iată de ce un mare poet german (Goethe) arăta că „idei mari și o inimă curată trebuie să cerem noi de la Dumnezeu" și iată pentru ce Mîntuitorul Iisus Hristos dă inimii noastre curate cea mai înaltă răsplată, cînd zice: „Fericiți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu" (Matei 5, 8). A vedea pe Dumnezeu, atît cît este cu putință firii noastre, a trăi împreună cu El, este, desigur, tot ce-și poate dori mai mult un suflet creștinesc.

Exemple de inimă curată avem desigur multe. Așa este de pildă Abel, păstorul cel de demult și fratele lui Cain cel lipsit de inimă curată. Abel oferă Domnului ofrandele sale cu inimă bună, sincer, plin de bune intenții. Exemplu este Iosif, fiul mai mic al patriarhului Iacob, care deși a fost urît de frații săi, voind chiar să-l ucidă, le răspunde cu multă dragoste și bunăvoință, iar cînd era în Egipt, deși „era chipeș la statură și foarte frumos la față" (Facere 39, 6), cu nimic nu se lasă ademenit de soția stăpînului său, care „și-a pus ochii pe Iosif" (Facere 39, 7). Dar pildă desăvîrșită de inimă curată este pentru noi Mîntuitorul Iisus Hristos, despre care Sf. Apostol Petru spune că „n-a săvîrșit nici un păcat și nici un vicleșug nu s-a aflat în gura lui" (I Petru 2, 22).

*

Știind noi că înăuntrul nostru, în sufletul nostru, în mintea și voința noastră zace originea atît a binelui cît și a răului pe care-l facem și mai cunoscînd noi că o inimă curată, pe lîngă ajutorul de Sus, se cîștigă prin muncă, prin muncă cinstită pentru cîștigarea celor necesare vieții, prin rugăciune, și mai ales prin continua lucrare a binelui — să ne străduim spre o inimă curată, spre această cunună nevestejită, aducătoare de bucurie și de viață luminoasă, atît pentru noi cît și pentru semenii noștri, ascultînd în această privință și povața înțeleptului Solomon, care zice: „Fiul meu, ferește-ți inima de orice lucru (rău, urît), căci din ea țîșnește viața" (Pilde 4, 23), atît a trupului cît și a sufletului, atît cea pămîntească cît și cea veșnică.

Diacon Gh. Papuc

Toast

Cu-acest pocal de vin sărbătoresc
Inchin pentru Republica iubită
Și pentru anii care o-mpodobesc
Cu-a soarelui mantie aurită.

O lacrimă stîrnită-n geană azi
Mărturisește-atîta bucurie
Că Patria cu-arome tari de brazi
E-nvăluită-n crin de poezie.

Cu fruntea prinsă în desăvîrșiri
Zîmbește-n albe blocuri, dimineții,
In douăzeci de ani poți să te miri
De dalba-i întrupare-a frumseții!

Ridic paharul și privesc în zări
Orașe noi și sate luminate,
Văd roua scînteind pe-a holdei mări
Și verile ce-s grele de bucate.

Văd oameni înfrățiți în muncă, dragi,
Cu suflet larg precum e Bărăganul,
Colectiviste cu obraji de fragi,
Cu inimile-aprinse cum e jarul.

Cu-ambrozie bătrînă eu închin
Republicii ce-n rugul fericirii
Vom face-o și mai mîndră-n ani ce vin
Punînd în toate semnul nemuririi.

Preot Ștefan Tascianu

Sfîntul Nicolae

Cu barba coborînd ca o ninsoare
Stă Sfîntul Nicolae în iconostas
Și ochii lui albaștri, plini de soare,
Cu anii ce-au trecut tot vii înc-au rămas.

Aceeași față blîndă te-ncălzește
Și simți pe chipul lui de umbră și de har
In rugă cînd te-aproprii că-ți șoptește:
„Să nu-ți trăiești viața în zadar!".

Tu bun să fi cu suflet larg ca drumul,
Să-ți ardă dragostea în inimă și gînd
Și ura s-o destrami ușor ca fumul,
Tu loc în inimă să nu-i faci ei nicicînd.

O! Sfinte Nicolae, fericite,
Al bunătății sfetnic prea desăvîrșit,
Tu binele în inimi înfrățite
L-aprinde să lucească ca un mărgărit.

Preot Ștefan Tascianu

Sfîntul Atanasie cel Mare, despre întruparea Mîntuitorului

Fiul lui Dumnezeu s-a făcut fiul omului, pentru ca fiii omului, adică ai lui Adam, să devină fiii lui Dumnezeu. Intr-adevăr, Cuvîntul cel născut de sus, din Tatăl, nespus, negrăit, mai presus de înțelegere, veșnic, — același se naște în timp, jos, din Fecioara Maria, de Dumnezeu Născătoarea.

Pentru ca cei ce s-au născut jos prima oară, să se nască de sus a doua oară, adică din Dumnezeu. Astfel El are numai o mamă pe pămînt și noi avem numai un Tată în cer. Și de aceea se numește pe sine „fiul omului", ca noi să-l numim pe Dumnezeu, Tatăl cel din ceruri: *„Tatăl nostru carele ești în ceruri"*, zice Sf. Matei.

Deci, după cum noi, servii lui Dumnezeu, am ajuns copiii lui Dumnezeu, tot așa Stăpînul servilor s-a făcut fiu muritor al propriului său serv, adică al lui Adam, pentru ca fiii lui Adam, muritori fiind, să devină fiii lui Dumnezeu, după cum s-a zis:

„Le-a dat lor putere să se facă fiii lui Dumnezeu". (In. 1, 12). De aceea Fiul lui Dumnezeu gustă și moartea, din pricina tatălui lui trupesc, pentru ca fiii lui Adam să se împărtășească din viața lui Dumnezeu, pentru Tatăl lor Dumnezeu, după Duh. El deci este Fiul lui Dumnezeu din fire, iar noi după har.

El însuși s-a întrupat pentru ca noi să devenim dumnezeu (să ne îndumnezeim). Și s-a arătat pe sine în trup, pentru ca noi să cunoaștem pe Tatăl cel nevăzut. A răbdat ocara oamenilor ca noi să moștenim nemurirea. (R. Journel, Enchiridion, p. 285).

Trad. Pr. I. Sanda

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu 42.418

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

Anul 111 Sibiu, 15 decembrie 1963 Nr. 47—48

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Solia păcii

Din Crăciun în Crăciun sufletele creştine au tresăltat de bucuria Naşterii Domnului şi mereu au răsunat în colindele noastre şi-n graiurile Sfintei Evanghelii solia păcii depline adusă păstorilor din Betleem de îngerii ce-au rostit pentru ei şi pentru întreaga omenire de totdeauna: „Pe pămînt pace, între oameni bunăvoire" (Luca 2, 14).

Din an în an, în aceste luminoase zile de sărbătoare, ne-am întărit şi mai mult credinţa că întruparea Mîntuitorului Iisus Hristos şi Naşterea Sa e solia păcii desăvîrşite, a împăcării noastre cu Dumnezeu, a împăcării cu sine însuşi, precum şi a păcii între oameni şi am rămas cu statornica încredinţare că împlinirea Evangheliei ne îndeamnă şi la sprijinirea împlinirii marelui ţel al omenirii — pacea —, pentru că pe primele pagini ale Evangheliei stă „predica de pe muntele Fericirilor", predică ce cuprinde îndemnul şi binecuvîntarea Mîntuitorului: „Fericiţi făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema" (Matei 5, 9).

Noi creştinii sîntem convinşi că bucuria duhovnicească şi lumina nopţii sfinte a Naşterii Domnului trebuiesc păstrate în toate zilele vieţii noastre.

Noi avem statornica încredinţare că Dumnezeu se preamăreşte de credincioşi prin credinţa făptuitoare, plină de dragoste faţă de ori ce om ce doreşte cu tot dinadinsul pacea şi luptă pentru ea.

Noi credem şi mărturisim că Dumnezeu se preamăreşte de credincioşi şi prin pacea şi bunăvoirea dintre ei, prin plinirea soliei păcii din clipa Naşterii Domnului.

In lumina credinţei noastre, cînd privim la cei ce de pe înălţimea sacilor de aur şi din dosul mormanelor de arme ucigătoare vor să împingă lumea în vîlvătăile unui nou război nimicitor şi vor să deschidă gurile reci ale unor noi morminte, vedem tot mai limpede că solia păcii trebuie să răsune tot mai puternic şi lumea celor ce le e scumpă şi sfîntă pacea trebuie să-şi strîngă tot mai mult rîndurile în jurul neclintitei străjuitoare a păcii — Uniunea Sovietică.

Cu Uniunea Sovietică în frunte, ţările socialiste şi toţi oamenii iubitori de pace şi luptători pentru pace din lumea întreagă, au încrestat pe răbojul acestui an ce se apropie de sfîrşit mari, trainice şi răsunătoare izbînzi întru apărarea păcii.

Solia păcii adusă omenirii de Intruparea Fiului lui Dumnezeu ne îndatorează şi ne îndreptăţeşte ca şi pe viitor să fim aceeaşi statornici şi hotăriţi luptători pentru pace ca şi pînă acum.

Naşterea Domnului ne dă imbold şi hotărîre de a fi şi pe viitor solitori şi slujitori ai păcii cu fapta şi cu cuvîntul, cu tot ce avem mai bun, mai curat şi mai înălţător în noi.

Naşterea Domnului -- praznicul păcii şi al înfrăţirii

„Pe pămînt pace..." (Lc. 2, 14)

Praznicul Naşterii Domnului este începutul tuturor bucuriilor creştine.

Este însă sigur că toată bucuria, care se revarsă de la peştera din Vifleem şi luminează întreg praznicul se concentrează în solia cea mare a păcii *pe care ne-o aduce imnul îngeresc: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pămînt pace, între oameni bunăvoire" (Lc. 2, 14). Pacea este darul cel mai de preţ pe care-l face Dumnezeu oamenilor la Naşterea Fiului Său. Pacea este o lucrare mare şi sfîntă, absolut necesară fericirii omului în viaţă.*

Pămîntul a auzit multe cîntări frumoase pînă la corul îngeresc din Noaptea sfîntă, dar niciuna n-a avut un ecou mai puternic şi un efect mai minunat ca acest imn care a umplut văzduhul de bucurie sfîntă. Cauza este că azi Fiul lui Dumnezeu se face Fiul Omului, se îmbracă în haina smerită a trupului nostru ca să rămînă cu noi în veci, iar prin viaţa şi învăţătura Sa să ne deschidă drum către viaţa cea veşnică.

Solia Crăciunului este unică în istoria izbăvirii sufletului omenesc, fiindcă aduce pace, bunăvoire şi unire între toţi oamenii care sînt fraţi între ei. Dacă în această clipă solemnă Tatăl ceresc găseşte de bine să ne trimită pacea Sa, este o dovadă strălucită că dintre toate darurile din lumea aceasta nici unul nu se ridică peste ea, că nimic nu este mai de dorit şi de mai mare folos vieţii noastre decît pacea, adică împăcarea cu Dumnezeu şi armonia voinţii noastre cu voinţa Lui şi cu a semenului nostru.

Istoria şi îndeosebi istoria sec. XX-lea ne arată că omenirea, secătuită de marile pagube materiale şi morale provocate de războaie, înseteză adînc după pace. De la o margine la alta a pămîntului oamenii de bine doresc pacea şi lupta pentru aşezarea ei în relaţiile interindividuale şi internaţionale. Mai mult decît oricînd altădată, fiecare ne dăm seama că cel mai preţios bun nu este decît pacea, că nu este pe lume un imn mai melodios decît al păcii cîntat de îngeri în noaptea de Crăciun, după cum nu este în viaţa omului o misiune mai înaltă şi mai sfîntă, decît să facă pace între oameni, popoare şi state. In inima omenirii arde tot mai puternic dorinţa de pace şi creşte lupta pentru cauza ei. La fel creştinii din toată lumea, îşi întind mîna frăţeşte şi discută în congrese problema păcii, iar Mişcarea ecumenistă şi Consiliul Mondial al Bisericilor, cheamă azi la colaborare şi luptă duhovnicească pe toţi creştinii pentru unirea tuturor, „pentru pacea a toată lumea". Şi credem că prin ajutorul lui Dumnezeu întrupat nu va fi departe ziua cînd acest ideal ceresc va fi realizat, *pentru că sufletul omenesc de pretutindeni se luminează, se purifică şi se înnoieşte.*

Hristos cel ce se naşte azi în Vifleem este pacea noastră (Ef. 2, 14), ne dă pacea sufletului care este armonia cu Dumnezeu — prin ascultarea şi împlinirea poruncilor Lui — cu aproapele şi cu noi înşine.

Dar Naşterea Domnului e nu numai izvorul păcii, ci şi leagănul înfrăţirii. Au venit la Vifleem oameni din toate neamurile, de toate culorile, de toate profesiunile, credinţele şi calităţile morale, de toate vîrstele şi sexele, etc., pentru ca uniţi să înalţe imn de slavă lui Dumnezeu şi pentru fericirea vieţii lor. Marea comunitate de viaţă care s-a înfăptuit prin înfrăţirea tuturor la ieslea sfîntă ne-o redă Sf. Ioan Hrisostom astfel: „Împăraţii au venit să se închine Împăratului ceresc al Slavei, soldaţii, ca să slujească generalisimului puterii, femeile, ca să vadă pe cel născut din femeie, spre a schimba în bucurie durerile femeii, fecioarele, ca să vadă copilul Fecioarei; ...pruncii, ca să vadă pe cel ce s-a făcut prunc; bărbaţii, ca să vadă pe cel ce s-a făcut om şi care a vindecat răutăţile robilor; păstorii, ca să vadă pe Păstorul cel bun care şi-a pus sufletul pentru noi; preoţii, ca să vadă pe cel făcut Arhiereu după rînduiala lui Melhisedec. Şi ca să spun pe scurt, au venit toţi păcătoşii să vadă pe mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii: magii aduc daruri, păstorii binecuvîntînd, vameşii evanghelizînd, femeile păcătoase purtînd mir, Samarineanca însetînd la izvorul vieţii, hananianca avînd credinţă neîndoielnică" (Cuvîntări la praznice Impărăteşti. Buc. 1942. D. Fecioru, p. 26—27). Au venit toţi să aducă „osanale" Unului Născut din Tatăl mai înainte de veci şi din mama Fecioară la „plinirea vremii", Celui ce a luat trupul nostru stricăcios să-l preamărească şi să-l facă nestricăcios. Au venit toţi să adore taina Vitfleemului care ne umple de mirare. Căci zice acelaşi Părinte: „Cel bătrîn de zile s-a făcut copil; cel care sta pe scaun înalt şi preaslăvit este aşezat în iesle; cel nepipăit, cel simplu, cel necuprins şi necorporal, este cuprins de mîini omeneşti, cel ce a rupt legătura păcătosului se înfăşă în scutece, pentru că vrea aceasta. Vrea să prefacă necinstea în cinste, să îmbrace cu slavă pe cel ce este neslăvit, să arate chip de viеţuire virtuoasă. Pentru aceea ia trupul meu ca eu să fac loc cuvîntului lui şi luînd trupul meu îmi dă Duhul Lui, ca dînd şi luînd să-mi aducă visteria vieţii. Ia trupul meu ca să mă sfinţească, îmi dă Duhului Lui ca să mă mîntuiască" (Ibid, p. 31).

Sfînta Intrupare zmulge sufletul din izolarea, din individualismul feroce, care dezbină şi ruşinează şi în locul lui sădeşte duhul iubirii şi legea dreptăţii desăvîrşite.

Intruparea Domnului este dovada dragostei infinite a lui Dumnezeu Tatăl faţă de toţi oamenii

(Continuare în pag. 2)

De pe înaltele creneluri ale cetăţii divine, smeriţi dar neadormiţi străjeri, veghem ivirea eternelor zori ale păcii vestite de îngeri în noaptea sfîntă.

Preot Ilie V. Iacobescu

Sf. Ierarh Nicolae

Sfînta noastră Biserică a rînduit în cursul unui an mai multe zile de sărbătoare, în care se face fie pomenirea unor fapte din viața Mîntuitorului — numite sărbători împărătești — fie pomenirea Maicii Domnului sau a unor sfinți. Intre cele mai de seamă sărbători închinate sfinților se numără și ziua Sf. Ierarh Nicolae din Mira Lichiei.

Sf. Nicolae s-a născut în anul 270 în orașul Patara din Lichia, în partea de miazăzi a Asiei Mici. Părinții săi, care se crede că purtau numele de Teofan și Nona, erau oameni temători de Dumnezeu. Ei au crescut pe fiul lor în duhul învățăturii și al evlaviei creștine. De aceea, el de mic a cunoscut credința creștină, ducînd o viață aleasă și bine plăcută lui Dumnezeu. După moartea părinților săi, moștenindu-le averea, începu să facă fapte de milostenie, ajutînd numeroși oameni săraci, orfani și văduve. Este bine cunoscută fapta ajutorării a trei fete sărace, al căror tată nu avea banii trebuitori cu care să le înzestreze. Deși voise ca această faptă să rămînă necunoscută — ca și altele de alminteri — pînă la urmă a fost aflat și astfel ajunge din ce în ce mai iubit de către toți. Mulți credincioși doreau să-l vadă preot și chiar episcop, dar el le arăta că nu este vrednic de asemenea slujiri.

S-a întîmplat ca în vremea aceasta să moară arhiepiscopul din orașul Mira, din provincia Lichia. Clerul și credincioșii și-au îndreptat atunci gîndurile către Dumnezeu, rugîndu-L să le lumineze mințile, spre a putea să-și aleagă un vrednic arhipăstor. In cele din urmă s-a luat hotărîrea să fie ales acela care în ziua rînduită va intra primul în biserică să se roage. Și a fost voia lui Dumnezeu ca acel prim închinător să fie Sf. Nicolae. Cu toate că el arătase alegătorilor săi că nu este vrednic pentru această slujbă, a fost totuși așezat în scaunul de întîistătător al Bisericii din orașul Mira Lichiei.

Alegerea sa ca ahiepiscop în Mira s-a petrecut tocmai în vremea celor de pe urmă persecuții ale împăraților romani împotriva credinței creștine. Astfel, în vremea împăratului Liciniu, a fost aruncat în temniță și supus la chinuri și Sf. Ierarh Nicolae. El a fost eliberat, împreună cu alți creștini, din porunca împăratului Constantin cel Mare, întorcîndu-se în mijlocul păstoriților săi.

După încetarea persecuțiilor, s-a ivit o nouă tulburare în Biserică. Acum a apărut învățătura greșită a lui Arie, care arăta că a doua persoană a Sf. Treimi, adică Dumnezeu Fiul, n-ar fi de aceeași ființă cu Dumnezeu Tatăl. Pentru curmarea disputelor și tulburărilor provocate de arianism, împăratul Constantin cel Mare convocă în anul 325 în orașul Niceia un sinod ecumenic, adică a toată lumea, la care au luat parte 318 Sf. Părinți, între care era și Sf. Nicolae. El și-a ridicat aici glasul, osîndind cu tărie învățătura greșită a lui Arie și apărînd dreapta credință.

Ca arhipăstor al credincioșilor din Mira, Sf. Nicolae și-a închinat toate ostenelile pentru binele lor, el fiind un adevărat mîngîietor al săracilor, părinte al orfanilor și apărător al văduvelor. Cei care i-au scris mai tîrziu viața, pomenesc de multele sale binefaceri săvîrșite ca arhiepiscop. Astfel, în mai multe rînduri a izbutit să aprovizioneze cu grîu pe locuitorii din Mira, amenințați cu foamea, scăpînd mii de vieți de la moarte. Tot el salvă viața a trei tineri osîndiți pe nedrept la moarte de către guvernatorul provinciei Lichia.

Pentru viața sa curată și pentru multele sale fapte de milostenie, Dumnezeu a învrednicit pe Sf. Ierarh Nicolae și cu darul facerii de minuni. Astfel, niște corăbieri surprinși de furtună pe mare, au fost salvați datorită unei rugăciuni pe care au făcut-o către Sf. Nicolae. Tot prin puterea unei rugăciuni către el au fost salvate viețile a trei ofițeri, osîndiți pe nedrept la moarte.

Sf. Ierarh Nicolae a murit într-o zi de 6 decembrie, probabil în anul 341. Cinstitele sale moaște au fost învrednicite de asemenea de darul facerii de minuni. La multă vreme după moartea sa, ele au fost duse în orașul Bari din Italia.

Sf. Nicolae este unul dintre cei mai iubiți sfinți, nu numai de către credincioșii din Biserica Ortodoxă Română, ci și de credincioșii din alte părți. Evlavia și dragostea lor față de Sf. Nicolae se arată prin numeroasele biserici care-i sînt închinate, prin pictarea de icoane cu chipul său sau cu întîmplări din viața sa, prin purtarea numelui său de către credincioși, prin unele legende și chiar colinde care amintesc de el.

Privind la viața și faptele sale bune să ne rugăm lui să ne ajute și nouă să fim împlinitori ai voii Domnului și lucrători ai binelui și păcii în lume.

M. Păcurariu

Naşterea Domnului ...

(Continuare din pag. 1)

care sînt fii și frați între ei, este mărturia dreptății Sale că voiește să se apropie de toată creatura rațională, făcută după chipul și asemănarea Sa ca să fie fericită în veci.

Prin trăirea în Duhul lui Hristos Dumnezeu, în afirmarea practică a dragostei de om, de fiecare în parte, dobîndim pacea, unirea și înfrățirea.

Prilej de emoții curate și izvor de bucurii, Crăciunul este clipă de meditație sfîntă pentru creștini pe care îi chiamă să lupte pentru o viață mai bună pentru toți oamenii de pe glob. El îi chiamă să sprijinească lupta popoarelor pentru pace, ca să se împlinească vestea: „Pe pămînt pace, între oameni bunăvoire".

Preot Simion Radu

De Crăciun

Naşterea Domnului şi Mîntuitorului nostru Iisus Hristos — Crăciunul — este un mare praznic creştinesc, praznic grăitor despre multe şi alese învăţături pentru tot sufletul credincios.

Astfel, venind „la plinirea vremii", Hristos Domnul a rupt zapisul păcatului, ne-a scos din umbra morţii şi ne-a adus, cu El şi prin El, putinţa refacerii legăturii noastre fiieşti cu Dumnezeu-Tatăl. Şi mai mult încă: „Celor ce l-au primit, celor ce cred în numele Lui, le-a dat putere ca să se facă fii ai lui Dumnezeu" (Ioan 1, 12). In aceeaşi vreme, născîndu-se dintr-o fecioară curată — din Sfinta Fecioară Maria — ne-a arătat limpede cît de mare este, înaintea lui Dumnezeu, curăţia sufletească şi trupească, cît preţuim noi în faţa Tatălui Ceresc. Căci deşi „nu din sînge, nici din poftă trupească, ci de la Dumnezeu s-a născut" (Ioan 1, 13), Hristos Iisus a luat trup ca al nostru, adică trup omenesc. „Fiind în chip de Dumnezeu, n-a socotit o răpire a fi El întocmai cu Dumnezeu, ci s-a deşertat pe Sine, luînd chip de rob, făcîndu-se asemenea oamenilor şi aflîndu-se la înfăţişare ca un om" (Filipeni 2, 6—8), afară de păcat. Cum arată şi Sf. Evanghelist Ioan: „Cuvîntul trup s-a făcut *şi s-a sălăşluit întru noi şi am văzut mărirea Lui, mărire ca a unui născut din Tatăl, plin de har şi de adevăr" (Ioan 1, 14).*

Luînd însă trup omenesc, Mîntuitorul Iisus Hristos „s-a smerit făcîndu-se ascultător pînă la moarte" (Filipeni 2, 8). El a unit adică smerenia cu ascultarea.

Intr-adevăr, Dumnezeu-Fiul a venit între noi îmbrăcat în haina celei mai desăvîrşite smerenii. Insuşi cadrul în care s-a născut Domnul este osebit de smerit şi de simplu. Căci doar nu într-un palat măreţ, bogat şi strălucitor s-a născut El, ci într-un sărac „sălaş dobitocesc"; nici în leagăn cald şi aurit nu a fost aşezat ca prunc, ci într-o iesle, pe „fîn uscat"; nu cei mari, bogaţi şi puternici din acea vreme i-au fost închinători, ci păstorii smeriţi din preajma Vifleemului. Abia mai apoi l-au cercetat şi nişte magi. Dar Irod împăratul l-a urît şi l-a prigonit încă din leagăn.

Smerit şi ascultător faţă de Dumnezeu şi faţă de oameni s-a dovedit El şi mai tîrziu, şi pînă la moartea pe cruce (Filipeni 2, 8).

La vîrsta de doisprezece ani s-a dus şi a poposit în templul din Ierusalim, pentru că „în casa Tatălui Său i se cădea să fie" (Luca 2, 49). La Iordan, botezîndu-se de la Ioan i-a zis acestuia: „Aşa se cuvine să împlinim toată dreptatea" (Matei 3, 15). Şi pe ucenicii Săi i-a povăţuit să se îmbrace în haina smereniei şi a ascultării (Matei 22, 21). Iar în cele mai grele clipe ale vieţii Sale pămînteşti a arătat cea mai deplină ascultare faţă de Dumnezeu, rugîndu-se: „Părintele meu, de este cu putinţă să treacă de la mine paharul acesta, dar nu precum voiesc eu, ci precum voieşti Tu" (Matei 26, 39). ...„Fie voia Ta!" (Matei 26, 42).

Faţă de toate acestea, Mîntuitorul Iisus Hristos ne-a şi putut lăsa, pe bună dreptate, indemnul: „Învăţaţi-vă de la mine, că sînt blînd şi smerit cu inima şi veţi afla odihnă sufletelor voastre" (Matei 11, 29). Dar iarăşi, pentru toate acestea, ca şi pentru multe altele asemenea lor, „Dumnezeu l-a preaînălţat şi i-a dăruit Lui nume mai presus de orice nume" (Filipeni 2, 9), învrednicindu-l şi să stea, pururea, „de-a dreapta Tatălui".

De aceea, şi noi, „Fiului celui născut fără stricare din Tatăl, mai-nainte de veci, şi mai pe urmă din Fecioara întrupat fără de sămînţă, lui Hristos-Dumnezeu să-i strigăm: Sfînt eşti, Doamne!". (Catavasie).

D. Călugăr

Sfîntul Atanasie cel Mare

Viața și activitatea Sf. Atanasie cel Mare se împletesc cu o seamă de frămîntări bisericești care au dus la fixarea unor adevăruri de credință care erau puse în discuție de către diferiți schismatici.

Născut la anul 295 în Alexandria (Egipt) din părinți de frunte, a avut posibilitatea să primească o frumoasă educație în școli laice și creștine. Incă din timpul studiilor elementare este remarcat de către Sf. Alexandru — viitor episcop de Alexandria — care îl ia sub directa sa îngrijire. Cînd Sf. Alexandru a ajuns episcop, îl luă pe Sf. Atanasie ca secretar al său. Lectura autorilor buni din antichitate îi dă posibilitatea Sfîntului Atanasie să își formeze un stil elegant, clar, energic, fiind capabil să trateze adevărurile de credință cu multă demnitate.

Pentru formarea sa spirituală, la anul 315, s-a dus în deșert unde a petrecut un timp îndelungat lîngă renumitul părinte Antonie, despre care spune că: „I-am fost discipol, și ca Eliseu, turnam apă pe mîinile acestui nou Ilie", față de care avea un deosebit respect.

La anul 318 a fost hirotonit diacon de către profesorul său Alexandru, care atunci ocupa scaunul patriarhal al Alexandriei. După această dată Sfîntul Atanasie a ajuns secretar al Patriarhului Alexandru, care încîntat de cunoștințele, noblețea și vîrtutea sa, a dorit să-l aibă totdeauna cu el și nu lua nici o hotărîre pînă ce nu-l întreba. Cunoștințele Sfîntului Atanasie au folosit mult în disputele cu schismaticii meletieni și arieni.

Ca diacon și secretar al patriarhului Alexandru îl însoți pe acesta la sinodul de la Nicea din 325. In cadrul discuțiilor preliminarii Sfîntul Atanasie jucă un rol decisiv în combaterea arianismului și în condamnarea lui Arie. Cinci luni după închiderea Sinodului de la Niceea, patriarhul Alexandru se îmbolnăvi și muri. Condus de o inspirație cerească, recomandă clerului și credincioșilor să așeze în locul său pe Sfîntul Atanasie, repetîndu-i de trei ori numele. După relatările unor istorici, Sfîntul Atanasie s-a ascuns de frică să nu-l ridice pe scaunul de patriarh.

Dar clerul și credincioșii aleseră pe Sfîntul Atanasie într-un glas, iar alegerea aceasta a fost confirmată de episcopii Egiptului care s-au adunat la Alexandria în anul 326. Activitatea și-o începu prin a vizita pe credincioșii din Eparhie și pe cei din insula Tabena. Cu această ocazie hirotoni preot pe Pahomie din insula Tabena. Vrăjmașii săi arienii și meletienii nu îi dădură însă mult răgaz pentru a-și desfășura în liniște activitatea de păstor. Ei s-au unit și au căutat să lovească cu vrăjmășie, ducînd la exilarea Sfîntului Atanasie în cinci rînduri. Ei au fost sprijiniți, în acțiunile lor nedemne, de către unii din împărați, care făceau parte fie din secta arienilor, fie din cea a meletienilor.

In februarie 332 Sfîntul Atanasie a fost chemat la curtea împărătească pentru a se justifica de învinuirile meletienilor. El reuși să se desvinovățească, iar adversarii săi au fost aspru pedepsiți. Se întoarse la Alexandria unde a fost primit cu mare cinste. In anul 333 din nou a fost chemat în fața cenzorului din Antiohia, spre a se justifica de unele acuze. El se dezvinovăți din nou, iar împăratul Constantin trimise trei scrisori alexandrinilor pentru a se pune pace în Biserică. Totuși prin uneltirile arienilor și meletienilor Sfîntul Atanasie, împreună cu alți episcopi, au fost convocați la un sinod în anul 335 la Tyr. După fel de fel de acuzații neîntemeiate Sfîntul Atanasie părăsi sinodul — care era format din adversari de-ai săi meletieni și arieni — iar sinodul îl condamnă. Sfîntul Atanasie a plecat atunci la Constantinopol la împărat pentru a cere dreptate, dar felul în care a prezentat apărarea nu a plăcut împăratului — care era arian — și l-a calificat ca „insolent, orgolios, un factor de dezordine și discordie". Astfel Sfîntul Atanasie a fost exilat în 7 noiembrie 335 la Treviri în Galia. De aici Sfîntul Atanasie a ținut legătura cu credincioșii săi din Alexandria prin epistole.

In anul 337, după o absență de doi ani și patru luni, Sfîntul Atanasie se întoarce din nou la Alexandria, unde a fost primit de credincioși cu lacrimi de bucurie. Dar arienii scorniră noi învinuiri la adresa Sfîntului Atanasie, îi ocupară scaunul de patriarh și-l obligară prin prefectul Egiptului să părăsească din nou Alexandria. La părăsirea Alexandriei, Sfîntul Atanasie a trimis o enciclică tuturor bisericilor, chemînd la unitate episcopii bisericilor și descriind suferințele eparhiei sale.

In anul 339 părăsește Egiptul și se îndreaptă, împreună cu doi credincioși ai săi, Ammoniu și Isidor, spre Apus, poposind la Roma mai bine de trei ani. Aici consolidează teologia romană și pune bazele monahismului apusean. Și de aici, ca și din primul exil, Sfîntul Atanasie se îngrijește prin epistole de credincioșii săi din Alexandria și își continuă lupta pentru reintegrare.

La 346, octombrie 21, Sfîntul Atanasie intră din nou în Alexandria, după o absență de peste șapte ani. A fost primit cu entuziasm de credincioși, care se grămădeau pe acoperișuri sau în calea sa așterneau covoare, agitau stîlpări de finic, aprindeau torțe. Cei zece ani de păstorire în scaun ce au urmat exilului al doilea, au fost plini de roade. In acest interval mulți credincioși au ajuns să cunoască deplin învățătura adevărată creștină, iar episcopii au primit multe epistole pentru întărirea credinței ortodoxe.

In anul 356 Sfîntul Atanasie, în urma morții împăratului Constans, a fost din nou obligat de arieni să fugă în pustiu, unde a petrecut șase ani printre pustnici, fără a pierde legăturile cu biserica sa alexandrină.

In anul 362 Sfîntul Atanasie se întoarse din nou la Alexandria unde ținu un sinod în care stabili condiții ușoare pentru împăcarea foștilor arieni cu ortodocșii. Faptul că hotărîrile acestui sinod au dat roade îmbucurătoare, nu a fost pe placul împăratului Iulian Apostatul, care deși el îl readuse pe Sfîntul Atanasie la Alexandria, hotărî să-l exileze din nou, rostind la adresa Sfîntului Atanasie cuvinte grele, dar el nesupunîndu-se a fost proscris. Văzîndu-se în această situație Sfîntul Atanasie a fost nevoit să fugă, dar își asigură prietenii că persecuția lui Iulian e „un nouraș care trece". Se retrase astfel din nou în pustiu unde vizită pe trăitorii din Tebaida. In 363 murind împăratul Iulian Apostatul, și urmîndu-i Iovinian, acesta rechemă îndată pe Sfîntul Atanasie și îl rugă să-i dea o mărturisire de credință normativă de care să se știe ținea și el. Sfîntul Atanasie întocmi această mărturisire de credință și o duse împăratului. Dar la anul 365, prin moartea împăratului Iovinian și venirea lui Valens — un arian — ca împărat, Sfîntul Atanasie a fost din nou exilat. Dar peste mai puțin de patru luni el a fost chemat din nou în scaunul de patriarh.

La anul 368 Sfîntul Atanasie a început zidirea bisericii din cartierul Mendidion al orașului Alexandria, pe care o sfinți la 7 august 370 și care mai tîrziu avea să-i poarte numele.

Sfîntul Atanasie trecu la cele veșnice în 2 mai 373, după ce-și hirotoni ca urmaș pe fratele său Petru.

Cele cinci exiluri pe care le-a suferit Sfîntul Atanasie, arată că viața sa a fost o luptă continuă, dusă pentru menținerea adevăratei credințe ortodoxe niceene, împotriva ereticilor arieni și meletieni. „El era așa de smerit — zice Sfîntul Grigorie de Nazianz — că nimeni nu putea să ducă mai departe această virtute ca el. Blînd și plăcut, primea pe toți. Cuvîntările sale aveau ceva plăcut, în așa fel încît cuprindea toate inimile, mai ales prin felul său de viață. Observațiile sale erau fără amărăciune, iar laudele serveau drept lecții; știa să le măsoare așa de bine și pe unele și pe altele, încît măsura cu bunătatea unui părinte și lăuda cu gravitatea unui dascăl. Era indulgent fără slăbiciune și tare fără asprime. Oricine putea să găsească în el ceva de imitat. Era sîrguincios în rugăciune, aspru în ajunări, neobosit în privegheri și în cîntarea psalmilor, plin de dragoste către săraci, blînd cu cei mici".

Pentru lupta pe care a dus-o în menținerea Ortodoxiei și pentru sfințenia vieții lui, Sfîntul Atanasie a fost numit „Stîlpul Ortodoxiei" și este cinstit ca unul din marii Părinți ai Bisericii lui Hristos. Biserica noastră îl prăznuiește la 18 ianuarie.

Diacon C. Voicu

Unitatea din iubire

Din adîncul înțeles al întrupării Cuvîntului, se desprinde — între multe altele — și adevărul că unitatea răsare, crește și rodește bogat din iubire.

Unitatea deplină dintre cele trei Fețe (Persoane) ale Sf. Treimi își are rădăcina în iubirea lor reciprocă. Din această unitate a izvorît hotărîrea - în deplină înțelegere cu celelalte două Persoane din Sf. Treime - lui Dumnezeu-Tatăl de a trimite pe Dumnezeu-Fiul în lume ca să mîntuiască omenirea căzută în prăpastia păcatului.

Rod al unității divine izvorîte din iubire, venirea în lume a Mîntuitorului avea să restabilească — prin iubire — unitatea dintre Dumnezeu și om, care a fost frîntă prin căderea omului în păcat. Prin întreaga Sa activitate săvîrșită din iubire, activitate care culminează în moartea pe cruce și în învierea din morți, Mîntuitorul mijlocește împăcarea omului cu Dumnezeu: „Căci în El a binevoit Dumnezeu să împace toate cu Sine" (Col I, 20). Prin aceasta, a deschis posibilitatea împăcării dintre toți oamenii; căci cine este împăcat cu Dumnezeu trăiește în comuniune armonioasă cu semenii săi, toți purtători ai aceluiași „chip al lui Dumnezeu". Drept aceea, adevăr grăiește Sf. Apostol Pavel prin cuvintele: „Din El, tot trupul ... își săvîrșește creșterea, potrivit lucrării măsurate fiecăruia din mădulare, și se zidește întru dragoste" (Ef. 4, 16).

Prin toate acestea, Mîntuitorul ne-a arătat și ne-a învățat că adevărata viață, de unitate și colaborare rodnică, își are rădăcina în iubirea față de semen. Aceasta sparge piedicile și îngrădirile egoismului și ale tuturor celorlalte păcate ce izvorăsc din el și deschide drum larg și trainic spre solidaritate frățească. Din acestea decurge viața de armonie și de propășire necontenită.

Omul este în mod firesc o ființă deschisă pentru alții, pentru semenii săi. El simte trebuința să-și comunice gîndurile sale semenilor săi și să le primească pe ale acestora. El este ființa care gîndește și grăiește mai bine în relație cu alții, în comuniune. Faptul că omul este o ființă cuvîntătoare, dovedește că el este o făptură deschisă pentru alții, menită să trăiască nu în izolare, ci împreună cu alții, în obște.

Aceasta pentru că viața de comuniune în obște este o condiție a realizării umane, adică omul se plinește numai în colaborare cu semenii săi. Desăvîrșirea omenească este legată de comuniune, de viețuire în obște.

Omul nu poate trăi normal în separație ca un întreg suficient sieși. El se simte insuficient în izolare. Umanul nu se poate realiza direct, într-o creștere neîntreruptă, în izolare, ci în comunitate, în solidaritate. In relație cu semenii săi, puterile omului cresc, sînt îndrumate pe calea dezvoltării sănătoase. Intre om și om este un schimb continuu, prin care se realizează o îmbogățire în comun. Nimeni nu se poate îmbogăți singur, în izolare de alții.

Comunitatea (obștea), viețuirea împreună cu alții în solidaritate frățească, joacă un rol pozitiv multilateral în viața insului. Toată viața lui normală se desfășoară în sînul ei, este îndrumată de ea, e umplută și determinată de ea.

Duhul comunității reciproce frățești izvorăște și se hrănește din *iubire,* care este drumul spre desăvîrșire în comun. Cea mai bună cale a îmbogățirii în comun este *iubirea.* Inlăturînd toate piedicile ce rezultă din egoismul nefiresc și care îi sărăcește pe toți, dar mai ales deschizînd total pe oameni unii altora, *iubirea* mijlocește un schimb al ființelor omenești, din care rezultă o îmbogățire reciprocă. Căci din dragostea insului față de semenii săi și din dragostea semenilor săi față de el, izvorăsc în om puteri nebănuit de mari. Mai mult: prin iubirea reciprocă se realizează deplin unitatea dintre oameni.

Numai omul descătușat de îngustimea orizontului egoist și deschis spre o viață de frățietate își poate da seama de folosul în comunitate, în colectiv, de rolul binecuvîntat pe care îl joacă unitatea din iubire în viața omenească.

Pentru toate acestea, Sf. Scriptură a adus în lume îndemnul spre o viață de comuniune adevărată, spre solidaritate între inși, din iubire.

Cel care ne-a dat cea mai măreață și mai grăitoare pildă de solidaritate frățească este Mîntuitorul. El se ridică hotărît împotriva egoismului, cea mai mare piedică împotriva solidarității frățești, și trezește simțul de dăruire pentru semeni prin propovăduirea iubirii de Dumnezeu și de aproapele (Mt. 19, 19; 23, 39; Lc. 10, 27; In. 13, 34—35).

Dar culmea neasemuitei Sale dăruiri de Sine pentru alții o înfăptuiește Mîntuitoul prin moartea Sa pe cruce. Prin aceasta, a scris cu sîngele propriei Sale ființe cuvintele: „Mai mare dragoste decît aceasta nimeni nu are ca viața lui să și-o pună pentru prieteni" (In 15, 13) .

Reflectînd puternic duhul exemplului dat de către Mîntuitorul, Sf. Scriptură este străbătută de firul roșu al ideii de solidaritate omenească.

Din ideea că toți creștinii formează un trup, adică un mănunchi de mădulare nevoite să se sprijinească unele pe altele, Sf. Apostol Pavel desprinde datoria creștinilor de a se iubi și ajuta

(Continuare în pag. 4)

Colindă de Crăciun

Toată ceata creștinească

Toată ceata creștinească,
Astăzi să se veselească
C-o stea mare s-a ivit
Sus la sfîntul răsărit.

Și străluce cu tărie
Vestind mare bucurie
Că veșnicul Dumnezeu
A trimis pe Fiul Său.

Să se nască-n Viflaim
Precum a poruncit David
Să se facă mîntuire
De la veșnica perire.

Lui Adam celui căzut
Cu tot neamul de demult
Ba și la ceilalți toți
Următori a lui nepoți.

Că s-a născut pe pămînt
Astăzi Mesia cel sfînt
Aceasta au dovedit
Trei crai de la răsărit.

Cînd îngerii sus cîntau
Jos păstorii fluierau
Alergat-au ca să vază
Ce-i să fie-atîta ază.

Și aflară-nfășiat
Pruncu-n esile culcat
Și Fecioara prea curată
Sta lîngă el supărată

Căci în Viflaim oraș
Nu s-a căpătat sălaș
Și născut pe Fiul sfînt
In esile jos pe pămînt.

Irod marele-mpărat
Foarte rău s-a supărat
Din vorba celor trei crai
A făcut un mare vai!

Căci toți pruncii i-a tăiat
Cîți împrejur i-a aflat
S-a gîndit fără folos
C-a tăiat și pe Hristos.

Pe Hristos nu l-a tăiat
Tatăl sfînt l-a apărat
Că pe înger l-a trimis
De-a spus lui Iosif în vis,

A lui Irod cuget rău
Spre Fiul lui Dumnezeu
Ș-a sculat pe Mariia
Ș-au fugit în Iudeia.

Pînă la Egipt s-au dus
Cu dulcile prunc Iisus
Ș-a scăpat de moartea rea
Ce Irod a face vrea.

Cată Doamne din tărie
Spre cei ce se roagă ție
Și praznicul luminat
Ce cu drag l-am așteptat

Fă la toți de bucurie
Și nouă de veselie.

Culeasă de: Pr. I. Danciu
Almașul Mic de Munte (Orăștie)

O carte folositoare

Fiecare popor a prins în cuvinte puține, pentru a fi spre povața urmașilor, o parte din experiența îndelungatei sale istorii, o parte din înțelepciunea sa — în ceea ce numim îndeobște proverbe populare. Avîndu-le ca temelie și model, oameni de seamă din sînul multor popoare ne-au lăsat, în diverse scrieri rămase de la ei, cugetări asemănătoare, unele mult răspîndite și mult îndrăgite, constituind adesea adevărată hrană sufletească și călăuze sănătoase de conduită pentru cei ce și le-au însușit.

Astfel de cugetări, numite de obicei maxime, ne prezintă Dl acad. Tudor Vianu, în culegerea sa intitulată: „Dicționar de maxime comentat" (București, Editura științifică, 1962, 296 p.). După cum însuși autorul arată în primele rînduri ale prefeții, lucrarea reprezintă „o carte de învățătură liniștită și de meditație", cu menirea „de a trezi și de a îmbogăți mintea omului și de a orienta conduita lui".

Cartea reprezintă o muncă de mare migală și pricepere, și, după cum tot autorul ne spune, ea este „adresată publicului mai larg, dar mai cu seamă tineretului, pentru a-i oferi o bogată materie de reflecție filozofică, observații numeroase asupra omului și a societății, îndemnuri către o viață mai înaltă, *un instrument de cultivare a minții și de întărire a caracterului".*

Așezîndu-le alfabetic, după ideea pe care o cuprind, și explicînd o bună parte din ele, Dl acad. Tudor Vianu a mai urmărit să dea în această carte numai acele maxime de care a fost convins că vor contribui la „iubirea de viață și de oameni", la credința oamenilor „în vocația lor pentru fericire, dreptate și libertate".

Pentru a ne da seama mai bine de conținutul cărții, în continuare vom reproduce cîteva din bogatul număr de maxime cuprinse în filele ei.

„Omul desăvîrșit roșește de teamă ca acțiunile sale să nu rămînă în urma cuvintelor" (Lun Iu).

„Ceea ce te face și te menține voios și fericit este numai activitatea" (J. P. Richter).

„Ești dator să spui adevărul, nu să vorbești mult" (Democrit), sau: „Adevărul așteaptă, minciuna e grăbită" (A. Vlahuță).

„Una din condițiile de căpetenie pentru ca arta să aibă putere moralizatoare și educatoare este moralitatea artistului însuși, înălțimea morală, intelectuală la care a ajuns el" (C. Dobrogeanu-Gherea).

„Nu poate fi drept omul care se lasă stăpînit de ban" (Democrit), cu adaosul autorului că lăcomia de bani este una din rădăcinile nedreptății.

„Banii răscolesc împărățiile și mare cetăți le surupă" (Miron Costin).

„Gîndurile bune, chiar dacă sînt uitate, nu pier" (Publilius Syrus).

„Iartă pe alții adesea, niciodată pe tine însuți" (Publilius Syrus).

„Există platoșă mai puternică decît o inimă curată?" (Shakespeare).

„Cel mai înțelept este acela care nu crede că este înțelept" (N. Boileau).

„Cine dorește să facă bine, bate la ușă; cine iubește, găsește ușa deschisă" (R. Tagore).

„Numai aceia trăiesc, care fac binele" (L. N. Tolstoi).

„A te lipsi de bucurie spre a face pe alții să se împărtășească de ea, tocmai aceasta e dovada omeniei și a bunătății tale" (T. Morus).

„Există numai două virtuți. O, de-ar fi de-a pururi unite: bunătatea mereu puternică, puterea mereu bună" (F. Schiller).

„Alege mai bine paguba decît cîștigul cu ocară, căci cea dintîi îți aduce numai odată necaz, pe cînd cel de al doilea totdeauna" (Chilon, unul dintre cei șapte înțelepți ai Greciei vechi).

„Înțeleptul nu-și agonisește comori. Cu cît dă mai mult altora, cu atît strînge pentru sine" (Lao Tse).

„Acela care se slujește de încurajare și de cuvinte convingătoare, pentru a îndruma pe cineva pe căile virtuții, va izbuti mai bine decît acela care invocă legea și folosește constringerea. Căci este probabil că acela care se ferește de a face o faptă nedreaptă numai pentru că legea îl oprește, o va săvîrși în secret, în timp ce acela care a fost călăuzit pe drumul datoriei sale prin convingere nu va face rău, nici în secret, nici în față. De aceea, omul care făptuiește binele cu înțelegere și cunoștință de cauză va rămîne totdeauna hotărît și drept" (Democrit). Convingerea e superioară constrîngerii ca metodă a educației morale — comentează autorul.

„Omul mare este cel care nu și-a pierdut inima sa de copil" (Meng Tsen).

„Credința care nu acționează este oare o credință sinceră?" (J. Racine). Desigur că nu. Acțiunea este nu numai dovada unei credințe, dar și consecința ei inevitabilă — comentează autorul.

„Cei ce privesc cu multă seamă - La alții, cum privesc la sine; - Cei ce privesc ca la o mamă - La ori și ce femei străine; - Cei ce privesc cu rîs, ori teamă - La bani, ca la un rău ce vine; - Aceștia toți cuminți se cheamă, - Căci toți privesc precum e bine" (Gh. Coșbuc).

„Cumpătarea și munca sînt cele două leacuri adevărate ale omului: munca îi sporește pofta de mîncare, iar cumpătarea îl împiedică să abuzeze de ea" (J. J. Rousseau).

„Dă ceea ce vrei să dai, înainte de a fi rugat; este dăruit numai pe jumătate ceea ce a fost cerut" (F. Rükkert).

„Desăvîrșirea este scopul suprem și inaccesibil omului; acțiunea infinită de a se desăvîrși este menirea sa" (J. G. Fichte).

„Doliul este umbra ce-o aruncă cei duși în altă lume asupra chipurilor celor rămași pe pămînt" (M. Eminescu).

„Nu lăsa să te bată vînturile în toate părțile! In tot ce faci, caută dreptatea și în toate gîndurile caută adevărul" (Marc-Aureliu).

„Dacă îndepărtezi dreptatea, regatele nu sînt decît mari bande de tîlhari", maximă luată din lucrarea Fer. Augustin: De civitate Dei, autorul mai reproducînd și pasajul următor: „Augustin povestește că Alexandru cel Mare prinzînd pe un pirat, acesta i-a spus: „Fiindcă am o navă mică, mă numesc pirat și fiindcă ai o flotă mare, ești împărat".

„Cuvintele te învață, exemplele te pun în mișcare" (Maximă cu izvor incert).

„Acela ale cărui zile vin și se duc lipsite de fapte bune, ca și foalele unui fierar, deși suflă nu trăiește" (Panciatantra).

„Ferice de cine nu suspină după ce n-are și se veselește cu ce are" (Epictet).

„Omul cel mai fericit este acela care face fericiți pe cît mai mulți oameni" (D. Diderot).

„Nu există legătură mai sfîntă decît frăția între oameni" (N. Gogol).

„Plăcuta pace e potrivită oamenilor; mînia sălbatică aparține fiarelor" (Ovidiu).

*

Acestea și încă multe alte asemenea maxime vin să ne arate frumusețea cărții de care am vorbit, ea fiind cu adevărat „un instrument de cultivare a minții și de întărire a caracterului", așa cum arată autorul.

Ea se recomandă singură spre citire și meditare.

Gh. Papuc

Unitatea din iubire

(Urmare din pag. 3)

reciproc (Rom. 12, 4 și urm.; I Cor. 12, 12; Ef. 4, 25; Tesal. 4, 9 și urm.). De aceea, el dă îndemnurile: „datori sîntem noi cei tari să purtăm slăbiciunile celor fără putere" (Rom. 15, 1); „Nimeni să nu caute ale sale înlesniri, ci fiecare pe ale aproapelui" (I Cor. 10, 24).

Edificatoare și grăitoare sînt și sfaturile Sf. Părinți apostolici. Sf. Barnaba zice: „Nu trăiți singuratici, închizîndu-vă în voi înșivă, ci adunați-vă la un loc, cercetînd ceea ce este de folos obștesc". La fel Sf. Ignatie: „Munciți împreună, străduiți-vă împreună, alergați împreună, priveghiați împreună". De asemenea: „...fiți toți în unire, cu inima neîmpărțită... Căci unde este dezbinare și mînie, acolo nu este Dumnezeu".

In cadrul mișcării generale spre o viață de comuniune, noi credincioșii creștini trebuie să fim un exemplu viu de unitate frățească din iubire.

Prin aceasta, ajutăm și noi la dezvoltarea formelor de comunitate în care a început să trăiască poporul nostru.

Nimic nu-i înfrățește pe oameni așa de mult ca munca împreună pentru interese și idealuri comune. Căci în muncă își dau mai bine seama oamenii cît sînt de necesari unul altuia. De aceea, în muncă învață oamenii să se prețuiască, să se cinstească, să se ajute și să fie recunoscători unul față de altul. Munca împreună aduce o creștere de puteri nebănuit de mare, precum și o deosebită bucurie sufletească.

Luînd exemplu de la eroismul constructiv al celor ce se dăruiesc din plin pentru ridicarea vieții de obște, să ne facem factori și mai activi ai propășirii patriei noastre!

Unitatea din iubire este binecuvîntată de Dumnezeu. Ea îmbogățește viața omenească și o face să meargă tot înainte. Dar mai presus de toate, ea este izvor al păcii, în condițiile căreia putem realiza fericirea de aici și cea de dincolo.

C. Sîrbu

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștală plătită în numerar) | 42.418 | Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu